

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΠΘ' - Τεύχος 8 - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2012
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. **ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ**

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Κλάδος Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καί Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κηφισίας Ἀμαρουσίου καί Ὁρωποῦ κ. Κύριλλος
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ: Κωνσταντῖνος Χολέβας

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ: Κωνσταντῖνος Χολέβας, Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη, Βασίλειος Τζέροπος, Δρ Θ.

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Χρ. Κωβαῖος, Ἰασίου 1 – 115 21 Ἀθήνα. Τηλ.: 210-8160127 – Fax 210-8160128.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Ἰωάννου Γεωραδίου 14, 115 21, ΑΘΗΝΑ. Τηλ: 210 72.72.253, Fax: 210 72.72.251
<http://www.ecclesia.gr> e-mail: periodika@ecclesia.gr

Γιά τήν ἀποστολή ἀνακουνώσεων καί εἰδήσεων ἀπευθύνεσθε:

- γιά τό περιοδικό **ΕΚΚΛΗΣΙΑ:** periodika@ecclesia.gr
- γιά τό περιοδικό **ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ:** efimerios@ecclesia.gr
- γιά τό περιοδικό **ΘΕΟΛΟΓΙΑ:** theologia@ecclesia.gr

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ	452
ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ	453
ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ	
Συγκρότησις τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου 156ης Συνοδικῆς Περιόδου	454
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ	
<i>Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου,</i> Ἐπιστολή στήν πολιτική ἡγεσία τῆς Ἑλλάδος καί τῶν χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως	458
ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ	
<i>Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερβίων καί Κοζάνης κ. Παύλου,</i> Ὁμιλία κατά τήν ὑποδοχή τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου εἰς τόν Ἱερόν ΚαθεδρικόΝ Ναόν τοῦ Ἁγ. Νικολάου	462
<i>Τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου,</i> Ὁμιλία κατά τήν Ἱερατική Σύναξη στόν Ἱερό Ναό Παναγίας Φανερωμένης Κοζάνης	465
<i>Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καστορίας κ. Σεραφείμ,</i> Ὁμιλία κατά τήν Πατριαρχικήν Θείαν Λειτουργίαν ἱερουργοῦντος τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου ἐπί τῇ ἀναγραφῇ εἰς τό Ἁγιολόγιον τῆς Ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Σοφίας τῆς ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου Κλεισούρας ἀσκησάσης	468
<i>Τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου,</i> Ὁμιλία γιά τήν ἀναγραφή στό Ἁγιολόγιον τῆς Ὁσίας Σοφίας τῆς Κλεισούρας ..	471
ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ	
<i>Τοῦ Γρηγορίου Θ. Στάθη,</i> Ὁ Λειτουργικός Λόγος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας σήμερα	474
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	
<i>Τοῦ Παναγιώτου Ἱ. Μπούμη,</i> Τό Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς (καί τοῦ Υἱοῦ) («Τό ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον καί δι' Υἱοῦ πορευόμενον») (μέρος Δ΄)	482
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	492
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ	518
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	522
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ	526

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΜΕ ΤΗΝ έναρξη τοῦ νέου Ἐκκλησιαστικοῦ Ἔτους τό τεῦχος Αὐγούστου-Σεπτεμβρίου τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ δημοσιεύει τή σύνθεση τῆς νέας Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου καθoς καί τά πρόσωπα πoῦ μετέχουν στά ὑπηρεσιακά συμβούλια καί στά Συνοδικά Δικαστήρια.

Δημοσιεύουμε ἐπίσης τήν Ἐπιστολή τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου πρoς τοὺς πολιτικούς ἡγέτες τῆς Ἑλλάδος καί τῶν χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως ὡς ἀπάντηση σέ ἀνακριβῆ δημοσιεύματα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου περὶ τῆς φορολογήσεως καί τῶν οικονομικῶν τῆς Ἐκκλησίας μας.

Στή στήλη τῶν ΟΜΙΛΙΩΝ θά διαβάσετε ὁμιλίες τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καί τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Σερβίων καί Κοζάνης κ. Παύλου καί Καστορίας κ. Σεραφεῖμ μέ ἀφορμή τήν πρόσφατη ἐπίσκεψη τοῦ Πατριάρχου στή Δυτική Μακεδονία.

Στά ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ συνεχίζουμε τή δημοσίευση τῶν εἰσηγήσεων, οἱ ὁποῖες παρουσιάσθηκαν κατά τό ἸΓ΄ Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως (Τῆνος, 19-21 Σεπτεμβρίου 2012). Συγκεκριμένα δημοσιεύουμε τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Γρηγορίου Στάθη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Στή στήλη τῶν ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ δημοσιεύουμε τό Δ΄ Μέρος τῆς μελέτης τοῦ Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ κ. Παναγιώτου Μπούμη μέ τίτλο: Τό πνεῦμα τοῦ Πατρός (καί τοῦ Υἱοῦ).

Ἡ ὕλη τοῦ τεύχους ὁλοκληρώνεται μέ τά συνήθη ὑπηρεσιακά κείμενα τῶν ὑποψηφίων πρoς Ἀρχιερατεῖαν, τῶν Κανονισμῶν καί τῶν Προκηρῦξεων καθoς καί μέ τίς εἰδησεογραφικές στήλες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Χρονικῶν καί τῶν Διορθοδόξων - Διαχριστιανικῶν.

ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

Τελικός Πίναξ Υποψηφίων προς Αρχιερατείαν

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 3857
Αριθμ. Αθήνησι 4η Ιανουαρίου 2012
Διεκπ. 1599

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ὡς καὶ τοὺς διὰ τῶν ὑπ' ἀριθμ. 119/82/16.1.2012 καὶ 1209/424/7.3.2012 Συνοδικῶν Ἐγγράφων δημοσιευθέντας «Προκαταρκτικὸν Πίνακα» καὶ «Συμπληρωματικὸν Πίνακα» τῶν ὑποψηφίων Κληρικῶν πρὸς ἐγγραφήν εἰς τὸν Κατάλογον τῶν πρὸς Αρχιερατείαν ἐκλογίμων, δημοσιεύομεν κατωτέρω τὸν καταρτισθέντα ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου, ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς 31.8.2012, Τελικὸν «Πίνακα τῶν Ὑποψηφίων Κληρικῶν», τῶν ἐχόντων τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου καὶ τῶν Ἱερῶν Κανόνων ὀριζόμενα τυπικά καὶ οὐσιαστικά προσόντα διὰ τὴν ἐγγραφήν αὐτῶν εἰς τὸν Κατάλογον τῶν πρὸς Αρχιερατείαν Ἐκλογίμων.

ΤΕΛΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΓ' ΕΓΓΡΑΦΗΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ ΕΚΛΟΓΙΜΩΝ

1. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Φώτιος Γαβριελᾶτος, τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας.
2. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Μελχισεδέκ Γαλάνης, τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνουρίας.
3. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Σεραφεῖμ Δημητρίου, τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.
4. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Κύριλλος Ζάπρης, τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης.

5. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Βαρνάβας Θεοχάρης, τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.
6. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Κλαύδιος Καλαρᾶς, τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας, Βουλιαγμένης καὶ Βάρης.
7. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Τιμόθεος Καμπουρίδης, τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας.
8. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἰάκωβος Κανάκης, τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Γόρτυνος καὶ Μεγαλόπολεως.
9. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Νήφων Καπογιάννης, τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Πειραιῶς.
10. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Καραγκούνης, τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Περιστερίου.
11. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Πολύκαρπος Κεντικελένης, τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης.
12. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Νικόλαος Λιόλιος, τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.
13. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἰωάννης Μαρῆς, τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Νικαίας.
14. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Νάσης, τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης.
15. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Γρηγόριος Παπαθωμᾶς, τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.
16. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Διονύσιος Παπανικολάου, τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν.
17. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Συμεωνίδης, τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.
18. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Νικόδημος Φαρομάκης, τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Ἐντολῇ τῆς Ἱεράς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
† Ὁ Διάκονος Γαβριήλ

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Συγκρότησις τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου
Συνοδική Περίοδος 156η
(1.9.2012 - 31.8.2013)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος
κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

† Ὁ Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας κ. Κοσμάς
† Ὁ Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως κ. Ἱερεμίας
† Ὁ Κορίνθου κ. Διονύσιος
† Ὁ Τριφυλίας καί Ὀλυμπίας κ. Χρυσόστομος
† Ὁ Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος
† Ὁ Λευκάδος καί Ἰθάκης κ. Θεόφιλος

ΕΚ ΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΧΩΡΩΝ

† Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου κ. Προκόπιος
† Ὁ Δράμας κ. Παῦλος
† Ὁ Σισανίου καί Σιατίστης κ. Παῦλος
† Ὁ Πολυανῆς καί Κιλκισίου κ. Ἐμμανουήλ
† Ὁ Λαγκαδά, Λητῆς καί Ρεντίνης κ. Ἰωάννης
† Ὁ Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν κ. Μᾶρκος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ὁ Ἐπίσκοπος Διαυλείας κ. Γαβριήλ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΣΥΝΟΔΙΚΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ

156ης Συνοδικής Περιόδου

- 1) *Συνοδική Έπιτροπή επί τής Άρχιγραμματείας*: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λευκάδος και Ίθάκης κ. Θεόφιλος.
- 2) *Συνοδική Έπιτροπή Έκκλησιαστικῆς Τέχνης και Μουσικῆς*: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δράμας κ. Παῦλος.
- 3) *Συνοδική Έπιτροπή Θείας Λατρείας και Ποιμαντικῆς Έργου*: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πολυανῆς και Κιλκισίου κ. Έμμανουήλ.
- 4) *Συνοδική Έπιτροπή Δογματικῶν και Νομοκανονικῶν Ζητημάτων*: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαγκαδά, Λητῆς και Ρεντίνης κ. Ίωάννης.
- 5) *Συνοδική Έπιτροπή επί τοῦ Μοναχικοῦ Βίου*: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως κ. Ίερεμίας.
- 6) *Συνοδική Έπιτροπή Χριστιανικῆς Άγωγῆς τῆς Νεότητος*: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σισανίου και Σιατίστης κ. Παῦλος.
- 7) *Συνοδική Έπιτροπή Διορθοδόξων και Διαχριστιανικῶν Σχέσεων*: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου κ. Προκόπιος.
- 8) *Συνοδική Έπιτροπή Έκκλησιαστικῆς Έκπαίδεῦσεως και Έπιμορφώσεως Έφημεριακοῦ Κλήρου*: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος.
- 9) *Συνοδική Έπιτροπή Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων*: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορίνθου κ. Διονύσιος.
- 10) *Συνοδική Έπιτροπή επί τῶν Αἱρέσεων*: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αἰτωλίας και Άκαρνανίας κ. Κοσμάς.
- 11) *Συνοδική Έπιτροπή Κοινωνικῆς Προνοίας και Εὐποιίας*: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Τριφυλίας και Όλυμπίας κ. Χρυσόστομος.
- 12) *Συνοδική Έπιτροπή επί τῶν Οἰκονομικῶν*: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χίου, Ψαρῶν και Οἴνουσσῶν κ. Μᾶρκος.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

1. Α.Υ.Σ.Ε.

1. Άρθρον 42 παράγρ. 5 τοῦ Νόμου 590/1977.
2. Άρθρον 2 παράγρ. 1 τοῦ Κανονισμοῦ 3/1977.

3. Άρθρον 5 τοῦ Κανονισμοῦ 5/1978.
 4. Άρθρα 2 και 3 τοῦ Κανονισμοῦ 6/1979.
 5. Άρθρον 1 τοῦ Κανονισμοῦ 38/1988.
 6. Άρθρον 1 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 167/2005 Κανονισμοῦ, ὡς ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 182/2008 Κανονισμοῦ.
 7. Άρθρον 14 παρ. 2 τοῦ Ν. 3149/2003 ἐν συνδυασμῷ πρός τό ἄρθρον 2 παρ. 2 τοῦ Ν. 2993/2002.
- Πρόεδρος: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου κ. Προκόπιος.
- Άναπληρωτής: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αἰτωλίας και Άκαρνανίας κ. Κοσμάς
- Μέλη: 1. Θεοφ. Έπίσκοπος Διαυλείας κ. Γαβριήλ, Άρχιγραμματεὺς τῆς Ίεράς Συνόδου.
2. Θεοφ. Έπίσκοπος Φαναρίου κ. Άγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντῆς τῆς Άποστολικῆς Διακονίας τῆς Έκκλησίας τῆς Ελλάδος.
3. Θεοφ. Έπίσκοπος Σαλώνων κ. Αντώνιος, Γενικός Διευθυντῆς Ε.Κ.Υ.Ο.
4. Πανος. Άρχιμ. κ. Χερουβεῖμ Βελέτζας, Διευθυντῆς τῆς Διευθύνσεως Προσωπικοῦ τῆς Ίεράς Συνόδου.
5. Έντιμ. κ. Γεώργιος Κούρτης, Πρόεδρος τοῦ Έλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐ.τ.
6. Άξιот. κ. Χρῆστος Παπακώστας, Ὑπάλληλος Ίεράς Άρχιεπισκοπῆς Άθηνῶν.
- Άναπληρωταί: 1. Πανοσιολ. Άρχιμ. κ. Κλήμης Κοτσομύτης, Α' Γραμματεὺς τῆς Ίεράς Συνόδου.
2. Πανοσιολ. Άρχιμ. κ. Κάλλιστος Ροδόπουλος, Διευθυντῆς παρά τῆ Γενικῆ Διευθύνσει τῆς Άποστολικῆς Διακονίας.
3. κ. Διονύσιος Σταθουλόπουλος, Διευθυντῆς Δ/σεως Ε.Κ.Υ.Ο.
4. κ. Κωνσταντῖνος Καζάκος, Ὑπάλληλος Ίεράς Συνόδου.
5. κ. Έντιμ. κ. Χαράλαμπος Κότσιφας, Έπίτ. Πρόεδρος Έφετῶν.
6. κ. Ίωάννης Ρεπάσος, Ὑπάλληλος Ίεράς Άρχιεπισκοπῆς Άθηνῶν.
- Γραμματεὺς: κ. Βασίλειος Τζέρπος, Ὑπάλληλος Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.
- Άναπληρωτής Γραμματεὺς: κ. Γεώργιος Τσοῦτσος, Ὑπάλληλος Ίεράς Συνόδου.

2. ΤΡΙΜΕΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΥΠΑΓΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ
ΚΩΔΙΚΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
(Κ.Ε.Υ.)

ΗΤΟΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

*(Διορίζεται προσωρινῶς καὶ μέχρι τῆς συγκρο-
τήσεως Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου κατὰ τὰς κει-
μένας διατάξεις).*

1. Ἄρθρα 2, 3, 4 τοῦ Κανονισμοῦ 5/1978.
2. Ἄρθρον 1 παράγρ. 2, 3 τοῦ Κανονισμοῦ 23/1982.

Πρόεδρος: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σισα-
νίου καὶ Σιατίστης κ. Παῦλος.

Ἀναπληρωτής: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ. Ἐμμανουήλ.

Μέλη: 1. Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύ-
τερος κ. Λεωνίδης Ψαριανός, Ὑπάλληλος Ἀπο-
στολικῆς Διακονίας. 2. κ. Εὐαγγελία Χατζηφώτη,
Ὑπάλληλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἀναπληρωταί: 1. κ. Σεβαστιανός Κουσοῦτης,
Ὑπάλληλος Ἱερᾶς Συνόδου. 2. κ. Παναγιώτης
Γιαννόπουλος, Ὑπάλληλος Ἱερᾶς Συνόδου.

Γραμματεὺς: Πανος. Ἀρχιμ. κ. Φιλόθεος Κο-
λιόπουλος, Γραμματεὺς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἀναπληρωτής Γραμματεὺς: κ. Γεώργιος Σώρ-
ρας, Ὑπάλληλος Ἱερᾶς Συνόδου.

3. ΤΡΙΜΕΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ

*(Διορίζεται προσωρινῶς καὶ μέχρι τῆς συγκρο-
τήσεως Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου κατὰ τὰς κει-
μένας διατάξεις).*

1. Ἄρθρα 2, 3, 4 τοῦ Κανονισμοῦ 5/1978.
2. Ἄρθρον 2 τοῦ Κανονισμοῦ 23/1982.

Πρόεδρος: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αἰτω-
λίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. Κοσμᾶς.

Ἀναπληρωτής: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Ἱερεμίας.

Μέλη: 1. κ. Δημήτριος Τίκας, Ὑπάλληλος Ε.Κ.-
Υ.Ο. 2. κ. Ἀντώνιος Κουσαθανᾶς, Ὑπάλληλος Ἱ.Μ.
Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς.

Ἀναπληρωταί: 1. κ. Ἰωάννης Βιδάλης, Ὑπάλλη-
λος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. 2. κ. Ἰωάννης
Τσέλιος, Ὑπάλληλος τῆς Ἱ.Μ. Καισαριανῆς, Βύ-
ρωνος καὶ Ὑμηττοῦ.

Γραμματεὺς: Πανος. Ἀρχιμ. κ. Σπυρίδων Κα-
τραμάδος, Γραμματεὺς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἀναπληρωτής Γραμματεὺς: κ. Βασίλειος Σώρ-
ρας, Ὑπάλληλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΠΤΥΧΩΝ (2012)
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Πρόεδρος: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δρά-
μας κ. Παῦλος.

Ἀναπληρωτής: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας κ. Χρυσόστομος.

Μέλη: 1. Πανος. Ἀρχιμ. κ. Βαρνάβας Θεοχάρης
2. Πανος. Ἀρχιμ. κ. Μάξιμος Ματθαῖος. 3. Ἐλλο-
γιμ. κ. Γρηγόριος Στάθης. 4. Ἀξιότιμος κ. Εὐάγγε-
λος Καρακοβούνης.

Ἐπιμεληταί «ΔΙΠΤΥΧΩΝ» Πανος. Ἀρχιμ.
κ. Πλάτων Κρικοῦνης (Γραμματεὺς). κ. Διονύσιος
Μπιλάλης (γεν. ἐπιμέλεια).

ΕΦΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Ἄρθρον 2 τοῦ Κανονισμοῦ 31/1971.

Πρόεδρος: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χίου,
Ψαρῶν καὶ Οἴνουσσῶν κ. Μᾶρκος.

Μέλη: 1. Θεοφ. Ἐπίσκοπος Διαυλείας κ. Γα-
βριήλ, Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. 2.
Πανος. Ἀρχιμ. κ. Κλήμης Κοτσομύτης, Α΄ Γραμ-
ματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. 3. Ἀξιότιμ. κ. Σεβα-
στιανός Ἀνδρεάδης 4. Ἐντιμ. κ. Θεόδωρος Πα-
παγεωργίου 5. Ἀξιότιμ. κ. Ἐμμανουήλ Μελινός.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

*(Διορίζονται 2 Συννοδικοί ἐπὶ ἐνιαυσία θητεία,
μετ' ἰσαριθμῶν Ἀναπληρωματικῶν Μελῶν).*

Ἄρθρον 4 παραγρ. 1 τοῦ Ν. 976/46 (Φ.Ε.Κ. 58
τεῦχος Α΄ 21.2.1996).

Τακτικά Μέλη: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, Σεβασμιώτατος Μη-
τροπολίτης Δράμας κ. Παῦλος.

Ἀναπληρωματικά Μέλη: Σεβασμιώτατος Μη-
τροπολίτης Λευκάδος καὶ Ἰθάκης κ. Θεόφιλος,
Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαγκαδά, Λητῆς
καὶ Ρεντίνης κ. Ἰωάννης.

Μόνιμα Τακτικά Μέλη: Έλλογιμ. Καθηγητής κ. Βλάσιος Φειδᾶς Έλλογιμ. Καθηγητής κ. Έμμα-νουήλ Κωνσταντινίδης.

Άναπληρωματικά Μέλη: Έλλογιμ. Καθηγητής κ. Γεώργιος Πατρῶνος Έλλογιμ. Καθηγητής κ. Σπυρίδων Κοντογιάννης.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

ΣΥΝΟΔΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

διά Πρεσβυτέρους, Διακόνους και Μοναχούς.

Συνοδική Περίοδος 156η
(από 1.9.2012 ἕως 31.8.2013)

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ

Συνοδικόν Δικαστήριον

Πρόεδρος: Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου κ. Προκόπιος.

Τακτικά Μέλη: 1. Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σισανίου και Σιατίστης κ. Παῦλος. 2. Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Τριφυλίας και Όλυμπίας κ. Χρυσόστομος. 3. Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος. 4. Ό Σε-

βασμιώτατος Μητροπολίτης Χίου, Ψαρῶν και Οίνουσσῶν κ. Μᾶρκος.

Άναπληρωματικό Μέλος: Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαγκαδᾶ, Λητῆς και Ρεντίνης κ. Ιωάννης.

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΝ

Συνοδικόν Δικαστήριον.

Πρόεδρος: Ό Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνῶν και πάσης Ελλάδος κ. Γερῶνυμος.

Τακτικά Μέλη: 1. Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Κοσμάς. 2. Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δράμας κ. Παῦλος. 3. Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως κ. Γερεμίας. 4. Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορίνθου κ. Διονύσιος. 5. Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λευκάδος και Ιθάκης κ. Θεόφιλος. 6. Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πολυανῆς και Κιλκισίου κ. Έμμανουήλ.

Άναπληρωματικό Μέλος: Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαγκαδᾶ, Λητῆς και Ρεντίνης κ. Ιωάννης.

Ἐπιστολή στήν πολιτική ἡγεσία τῆς Ἑλλάδος καί τῶν χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως

Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου

(19.7.2012)

Τήν ἐπιστολή πού ἀπευθίνει πρός τόν Πρωθυπουργό κ. Ἀντώνη Σαμαρά, τούς Ἀρχηγούς τῶν Κομμάτων τῆς Βουλῆς, τόν Ὑπουργό Παιδείας, Πολιτισμοῦ καί Θρησκευμάτων, τόν Γ.Γ. Θρησκευμάτων, τούς πρεσβευτές τῶν χωρῶν τῆς Ε.Ε. στήν Ἑλλάδα καί τούς ἐπικεφαλῆς τῶν εὐρωπαϊκῶν ὀργάνων γνωστοποίησε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος στούς Ἱεράρχες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἐπιστολή ἀναφέρεται στά ζητήματα τῆς φορολόγησης τῆς Ἐκκλησίας, τῆς μισθοδοσίας τῶν κληρικῶν, τῶν ἐσόδων τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ κοινωνικοῦ Τῆς ἔργου «γιά νά τοποθετηθοῦν τά πράγματα στίς ὀρθές τους διαστάσεις καί νά παύσει ἡ ἀνεύθυνη ἀναπαραγωγή ἐσφαλμένης καί στερεότυπης πληροφόρησης καί ἡ δημιουργία στρεβλῶν ἐντυπώσεων σέ βάρος τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προφανῶς πρός τήν κατεύθυνση τῆς ἐξυπηρέτησης ἀκατανόητων σκοπιμοτήτων».

Ἀναλυτικά ἡ ἐπιστολή:

Μέ ἀφορμή ἐπαναλαμβανόμενα δημοσιεύματα μερίδας τοῦ εὐρωπαϊκοῦ Τύπου σχετικά μέ τά θέματα τῆς φορολόγησης τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τῆς μισθοδοσίας τῶν κληρικῶν Τῆς, τῶν ὁποίων οἱ συντάκτες, κατά παράβαση οἰασδήποτε ἔννοιας δεοντολογίας, ἀποφεύγουν νά ἀπευθύνουν σχετικά ἐρωτήματα στό ἀρμόδιο Γραφεῖο Τύπου γιά τή σφαιρική ἐνημέρωσή τους, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά προβοῦμε στίς παρακάτω διευκρινήσεις πρός ἀποκατάσταση τῆς ἀλήθειας:

Α. Ἡ φορολόγηση τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ τελευταῖες φοροαλλαγές ὑπέρ τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, ὅπως καί ὑπέρ ὄλων ἀνεξαιρέτως τῶν

γνωστῶν θρησκευτῶν στήν Ἑλλάδα, καταργήθηκαν στίς 23.4.2010 μέ τόν Ν. 3842/2010. Ἐκτοτε, τά νομικά πρόσωπα τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καταβάλλουν: 1) φόρο γιά τά ἀκίνητά τους καί μάλιστα μέ τριπλάσιο συντελεστή ἀπό τόν ἰσχύοντα γιά τούς λοιπούς δημόσιους ὀργανισμούς τῆς χώρας, 2) φόρο ἐπί τῶν κατ' ἔτος μισθωμάτων πού εἰσπράττουν ἀπό ἀκίνητα μέ συντελεστή ὕψους 20% ἐπί τῆς ἀξίας τους, δηλαδή μεγαλύτερο ἀπό αὐτόν πού ἰσχύει γιά τούς ἰδιώτες, 3) συμπληρωματικό φόρο ἐπί τῶν εἰσοδημάτων τους ἀπό οἰκοδομές καί ἐκμισθώσεις γαιῶν μέ συντελεστή 3%, 4) προκαταβολή φόρου γιά τό ἐπόμενο ἔτος μέ συντελεστή 55% ἐπί τῆς ἀξίας τοῦ παραπάνω συμπληρωματικοῦ φόρου, 5) φόρο ἐπί τῶν κληρονομιῶν καί δωρεῶν μέ συντελεστή 0,5% ἐπί τῆς ἀξίας τους, 6) τέλος χαρτοσήμου καί δικαιώματα ΟΓΑ συνολικοῦ ποσοστοῦ 2,40% ἐπί κάθε χρηματικῆς παροχῆς τῶν πιστῶν πρός τούς Ἱ. Ναοῦς λόγῳ ἱεροπραξιῶν. Ἐπίσης τά παραπάνω νομικά πρόσωπα τῆς Ἐκκλησίας παρακρατοῦν καί ἀποδίδουν στό ἑλληνικό Δημόσιο ὅλους τούς φόρους, πού εἶναι ὑποχρεωμένοι νά παρακρατοῦν καί νά ἀποδίδουν καί ὅλοι οἱ ἰδιώτες φορολογούμενοι κατά τίς συναλλαγές τους μέ τρίτους (φόρο μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν, ΦΠΑ κ.λπ.). Ἀπό τόν φόρο ἐπί τῆς ἀκίνητης περιουσίας ἀπαλλάσσονται, κατά τήν φορολογική νομοθεσία, μόνο οἱ λατρευτικοί καί κοινωφελοῦς χρήσεως χώροι ὄλων ἀνεξαιρέτως τῶν θρησκευτῶν καί δογμάτων. Ἡ Κεντρική Ὑπηρεσία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οἱ Ἱερές Μητροπόλεις, οἱ Ἐνορίες, οἱ Ἱερές Μονές καί τά Ἐκκλησιαστικά Ἰδρύματα κατέβαλαν συνολικά κατά τό ἔτος 2011 φόρους ὕψους 12.584.139,92€.

Β. Ἡ μισθοδοσία τῶν κληρικῶν. Ἡ μισθοδοσία τῶν κληρικῶν καταβάλλεται ἀπό τό Δημόσιο ὡς

συμβατική υποχρέωσή του, την οποία ανέλαβε από τό 1833 έναντί της Ἐκκλησίας, ἐφόσον τό 65% (2/3) τῆς τότε ἀγροτικῆς καί ἀστικῆς ἀκίνητης περιουσίας Τῆς περιῆλθε σέ αὐτό. Ἐκτοτε καί ἕως σήμερα, τό 96% τῆς ἐναπομείνουσας ὡς ἄνω περιουσίας ἔχει - μονομερῶς (μέ διάφορους νόμους τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας) ἤ μέ δωρεές τῆς Ἐκκλησίας - περιέλθει ἐπίσης στό Δημόσιο. Οἱ μεγαλύτερες μαζικές παραχωρήσεις ἀγροτικῶν ἀκινήτων τῆς Ἐκκλησίας στό Κράτος ἔγιναν πρός ἀρωγή τῶν προσφύγων τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς (1922), καθώς καί τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν μετά τό 1945. Τά σημαντικότερα δέ δημόσια κτίρια τῆς πρωτεύουσας (ἀκαδημαϊκά ἰδρύματα, νοσοκομεῖα κ.ἄ.) ἔχουν ἀνεγερθεῖ σέ ἀκίνητα, πού παραχωρήθηκαν δωρεάν ἀπό τήν Ἐκκλησία γιά τόν σκοπό αὐτό.

Σήμερα, τό μεγαλύτερο μέρος τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας ἀποτελεῖται ἀπό δασικές ἐκτάσεις, στίς ὁποῖες δέν ἐπιτρέπεται, κατά τό Ἑλληνικό Σύνταγμα, καμία μεταβολή τοῦ προορισμοῦ καί τῆς χρήσης τους, καί ἀπό λίγα ἀστικά ἀκίνητα, στά περισσότερα ἐκ τῶν ὁποίων ἔχουν ἐπιβληθεῖ ἀπό τό Κράτος ρυμοτομικές ἀπαλλοτριώσεις γιά νά καταστοῦν κοινόχρηστοι χώροι, χωρίς ὁμως τά νομικά πρόσωπα τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας νά ἔχουν ἀποζημιωθεῖ γι' αὐτές, ἐλλείψει χρηματικῶν πόρων τῶν Δήμων. Σημειωτέον ὅτι ὁ μισθός τοῦ διακόνου καί τοῦ πρεσβυτέρου τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας καθορίζεται ἀπό τόν ἴδιο νόμο πού ἰσχύει γιά τούς δημοσίους ὑπαλλήλους καί ὑπόκειται στίς ἴδιες περικοπές καί φορολογικές κρατήσεις.

Γ. Τά ἔσοδα τῆς Ἐκκλησίας. Τά ἔσοδα τῆς Ἐκκλησίας προέρχονται ἀπό τά μισθώματα τῶν ἐναπομεινάντων ἀκινήτων Τῆς, τά μερίσματα ἀπό τραπεζικές μετοχές καί τίς ἐθελοντικές εισφορές τῶν πιστῶν. Σημειωτέον ὅτι μέ νόμο, ἀπό τό 2008, ἔχει διακοπεῖ ἡ καταβολή μερισμάτων στούς μετόχους τῶν τραπεζῶν, ἐνῶ καί ἡ κτηματαγορά διέρχεται μεγάλη κρίση. Παρόλα αὐτά τόν Ὀκτώβριο 2010 ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος στήριξε τήν ἑλληνική οἰκονομία συμμετέχοντας στήν αὔξηση μετοχικοῦ κεφαλαίου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος μέ τό ποσό τῶν 27 ἑκατομμυρίων εὐρώ, πού προῆλθε ἀπό τραπεζικό δανεισμό. Οἱ μετοχές

αὐτές σήμερα, πέραν τοῦ ὅτι δέν ἀποδίδουν μέρισμα, ἔχουν σχεδόν μηδαμινή ἀξία μεταπώλησης. Ἄς ὑπογραμμιστεῖ ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δέν ἔχει εἰσοδήματα ἀπό ἐμπορικές ἐπιχειρήσεις ἢ ἐν γένει ἐπιχειρηματικές δραστηριότητες.

Δ. Τό κοινωνικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ Ἱ. Μητροπόλεις, οἱ Ἱ. Ναοί καί τά Ἐκκλησιαστικά Ἰδρύματα, ἀπό συστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους μέχρι καί σήμερα, χωρίς διακοπή, καί φυσικά ἰδιαίτερος τώρα πού ὁ λαός μας δοκιμάζεται, ἀναπτύσσουν πλῆθος δράσεων καί φιλανθρωπικῶν πρωτοβουλιῶν γιά τήν ἀνακούφιση ὧσων ἔχουν ἀνάγκη. Σήμερα ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος λειτουργεῖ: 2.325 φιλόπρωχα ταμεῖα, 10 βρεφονηπιακοῦς σταθμούς, 10 παιδικούς σταθμούς, 19 στέγες γερόντων στήν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν καί 66 στίς Ἱ. Μητροπόλεις, 13 θεραπευτήρια χρονίως πασχόντων, 8 ἰδρύματα γιά ἄτομα μέ εἰδικές ἀνάγκες, 10 νοσοκομεῖα - ἰατρεῖα, 7 ἰδρύματα ψυχικῆς υἱείας, 6 ξενῶνες γιά ἀστέγους, 1 ξενῶνα γιά φιλοξενία συνοδῶν ἀσθενῶν, 36 οἰκοτροφεῖα - ὀρφανοτροφεῖα, πολλά ἰδρύματα παιδικῆς προστασίας, πάνω ἀπό 200 κέντρα δωρεάν σίτισης μέ συνεχή αὔξηση τῶν προσφερομένων μερίδων φαγητοῦ, κοινωνικά παντοπωλεῖα, σημεῖα δωρεάν διανομῆς εἰδῶν ἐνδυσης καί ὑπόδησης καί φοιτητικά οἰκοτροφεῖα.

Οἱ φιλοξενούμενοι στίς πάσης φύσεως κοινωνικές ὑποδομές τῆς Ἐκκλησίας κατά τό ἔτος 2011 (διαμονή, σίτιση, ἰατροφαρμακευτική περίθαλψη) ἀνῆλθαν στόν ἀριθμό τῶν 5.862 ἀτόμων. Λειτουργοῦν ἐπίσης 54 κατασκηνώσεις, ὅπου φιλοξενοῦνται ἐτησίως περισσότερα ἀπό 15.000 παιδιά. Ἐπιπλέον, λειτουργεῖ ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου γιά τήν ὑποδοχή τῶν μεταναστῶν καί τήν παροχή νομικῆς τους ὑποστήριξης στήν ὑποβολή αἰτήματος ἀσύλου. Ἀκόμη ἄς ληφθεῖ ὑπόψη ὅτι χορηγοῦνται καθημερινά χρηματικά βοηθήματα σέ ἀπόρους καί ὑποτροφίες σέ Ἑλληνες καί ἀλλοδαπούς φοιτητές. Συνολικά κατά τό ἔτος 2010 ὄλοι οἱ φορεῖς τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δαπάνησαν γιά τό φιλανθρωπικό καί κοινωνικό τους ἔργο τό ποσό τῶν 96.234.510,47 εὐρώ.

Ἄς ληφθεῖ ὑπόψη ὅτι τά παραπάνω στοιχεῖα δέν ἀφοροῦν στήν Μοναστική Κοινότητα τοῦ Ἁγίου

Ὅρους, στήν Ἐκκλησία τῆς Κρήτης καί στίς Ἱ. Μητροπόλεις τῆς Δωδεκανήσου, πού ἀποτελοῦν διοικητικά ἀνεξάρτητες (καί διαφορετικές τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος) ἐκκλησιαστικές δικαιοδοσίες κατά τό ἑλληνικό δίκαιο.

Θεωροῦμε ἐπιβεβλημένη τήν ἀποστολή τοῦ παρόντος, προκειμένου νά τοποθετηθοῦν τά πράγματα στίς ὀρθές τους διαστάσεις καί νά παύσει ἡ ἀνεύθυνη ἀναπαραγωγή ἐσφαλμένης καί στερεότυπης πληροφόρησης καί ἡ δημιουργία στρεβλῶν ἐντυπώσεων σέ βάρος τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προφανῶς πρός τήν κατεύθυνση τῆς ἐξυπηρέτησης ἀκατανόητων σκοπιμοτήτων.

Ἀκολουθεῖ ἡ ἐπιστολή σά ἀγγλικά:

Letter of the Archbishop of Athens and all Greece Ieronimos, regarding the issues of taxation of the Orthodox Church of Greece and of the payroll of its clergy to Greek PM and the leaders of the EU.

Prompted by repeated publications in a part of the European Press regarding the issues of taxation of the Orthodox Church of Greece and of the payroll of Its clergy, and whose authors, in violation of any notion of ethics, avoid addressing relevant questions to the competent Press Office for their complete information, we are obliged to proceed to the following clarifications in order to restore the truth:

A. Taxation of the Church. The latest tax exemptions in favour of the Orthodox Church as well as in favour of all known religions in Greece with no exception, were repealed on April 23, 2010 by law No. 3842/2010. Henceforth, the legal entities of the Orthodox Church have been disbursing : (1) a tax on their real estate, and indeed at a tax rate three times as high as the one applying to the rest of the public organisations of the country; (2) a tax on the rents they receive each year from their real estate at a tax rate of 20% of their value, namely higher than the one applying to private individuals; (3) a complementary tax on their revenues from edifices and leased lands at a rate of 3%; (4) an advance payment of tax for the following year at a rate of 55% of the value of the

aforementioned complementary tax; (5) a tax on inheritance and donations at a rate of 0.5% of their value; (6) a stamp duty fee and Agricultural Insurance Organisation rights at a total rate of 2.40% on each pecuniary contribution from the faithful to the Holy Churches by reason of sacred practices. Moreover, the aforementioned legal entities of the Church withhold and pay to the Greek Government all taxes which private tax payers are also obliged to withhold and pay in their transactions with third parties (tax on salaried services, VAT etc.). In accordance with tax law, only spaces used for worship and public benefit purposes by all religions and denominations with no exception are exempted from the tax on real estate. Thus the Central Service of the Church of Greece, the Holy Metropolises, the Parishes, the Holy Monasteries and the Ecclesiastic Foundations paid for the year 2011 a total amount of 12,584,139.92? in taxes.

B. The payroll of the clergy. The payroll of the clergy is disbursed by the Government in compliance with a contractual obligation of the latter, assumed by it as of the year 1833 vis-à-vis the Church, since 65% (i.e. two thirds) of the rural and urban real estate property of the Church at the time came to the State. Henceforth and up to this day 96% of the remaining aforementioned property has also come to the State — either unilaterally (through a number of laws passed by the Greek Government) or through donations offered by the Church. The largest mass land concessions by the Church to the State took place in order to assist the refugees of the Asia Minor Disaster (1922) as well as the landless cultivators after 1945. Furthermore, the most significant public edifices of the capital (housing academic institutions, hospitals etc.) have been erected on real estate conceded by the Church free of charge for this purpose.

Today the largest part of Church property consists of forest extents, with regard to which, in accordance with the Greek Constitution, no change of their purpose and use is permitted, and of a few urban estates, upon most of which urban planning compulsory purchase has been imposed

by the State so that they may be turned into communal spaces, without, however, the Orthodox Church legal entities' having been compensated for them, due to the lack of financial resources of the relevant Municipalities. It is worth noting at this point that the salaries of the Deacons and of the Presbyters of the Orthodox Church are stipulated by the same law as those of Civil Employees and are subject to the same cuts and tax allowances.

C. The revenues of the Church. The revenues of the Church derive from the rents of Its remaining real estate, the dividends from bank shares and voluntary contributions from the faithful. It should be noted that, as of 2008, paying dividends to bank shareholders has been suspended by law, while the real estate market is also going through a severe crisis. Despite all that, in October 2010 the Church of Greece supported the Greek economy by partaking of the share capital increase of the National Bank of Greece with the amount of 27 million euro, derived from bank borrowing. Today these shares, apart from the fact that they yield no dividend, have almost zero resale value. It should be emphasised that the Church of Greece has no revenues from commercial ventures or business activities in general.

D. The social work of the Church. Ever since the establishment of the Modern Greek State and up to this day, uninterruptedly, and of course these days in particular, when our people is suffering, Holy Metropolises, Holy Parishes, and Ecclesiastic Foundations have developed a large number of actions and charitable initiatives for the relief of those in need. Today the Church of Greece operates: 2,325 funds for the poor (Philoptocha), 10 nursery schools, 10 kindergartens, 19 hospices for the elderly within the Holy Archdiocese of Athens and a further 66 in the Holy Metropolitanates, 13 healthcare clinics for persons with chronic diseases, 8 foundations for persons with special needs, 10 hospitals and medical centres, 7

mental health hospices, 6 hostels for the homeless, 1 hostel for the accommodation of patients' relatives, 36 boarding schools and orphanages, many foundations dedicated to child protection, over 200 free food distribution centres, with the number of portions of food offered constantly increasing, social supermarkets, free distribution points for clothing and foot ware, and student boarding houses.

The number of persons hosted in all the aforementioned forms of social infrastructure of the Church for the year 2011 (accommodation, boarding, medical and pharmaceutical healthcare) rose to 5,862. Moreover, 54 camping centres are operated, where more than 15,000 children are hosted each year. Furthermore, there is a special service operated by the Holy Synod for the reception of immigrants and for the provision of legal assistance to them, should they wish to submit asylum requests. Finally, it should be taken into account that daily pecuniary aid is provided to the destitute, and academic scholarships are granted to Greek and foreign students. In total, for the year 2010, all agencies of the Orthodox Church of Greece spent on their charitable and social work the amount of 96,234,510.47 euro.

It should be taken into consideration that the aforementioned data do not regard the Monastic Community of the Holy Mount, the Church of Crete or the Holy Metropolitanates of the Dodecanese, which constitute administratively independent ecclesiastic jurisdictions (and distinct from the Church of Greece) in accordance with Greek law.

We deem the dispatch of the present to be appropriate so that things may be put back in their right perspective; so that the irresponsible reproduction of erroneous and stereotypical information as well as the creation of distorted impressions at the expense of the Orthodox Church of Greece may cease, being obviously aimed at serving unfathomable expediencies.

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ

Ὁμιλία κατὰ τὴν ὑποδοχὴ τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
κ. Βαρθολομαίου εἰς τὸν Ἱερόν Καθεδρικόν Ναόν τοῦ Ἁγ. Νικολάου

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Παύλου

(27.6.2012)

Παναγιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπό-
λεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικέ Πατριάρχα
κ. Βαρθολομαῖε

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερώνυμε

Σεπτὴ χορεία τῶν Ἱεραρχῶν

Ἐξοχώτατε κ. Ὑπουργέ Μακεδονίας-Θράκης

Ἐντιμώτατε κ. Περιφερειάρχᾳ

Ἐντιμώτατοι κύριοι Βουλευταί

Ἐντιμώτατοι Κύριοι Ἀντιπεριφερειάρχᾳ

Ἐντιμώτατοι κύριοι Δήμαρχοι

Ἐνδοξώτατοι Ἐνστολοὶ τοῦ Στρατοῦ καὶ τῶν Σω-
μάτων Ἀσφαλείας

Ἐλλόγιμος χορεία ὄλων τῶν βαθμίδων τῆς εὐλο-
γημένης Παιδείας

Ἄπαντες οἱ τῶν διαφόρων σωματείων καὶ ὀργα-
νώσεων τὰ πρῶτα φέροντες

Τίμιον Πρεσβυτέριον

Λαέ τοῦ Θεοῦ εὐλογημένε καὶ περισπούδαστε,

χαίρει καὶ ἀγάλλεται σήμερον ἡ ἱστορική καὶ πε-
ριώνυμος πόλις μας, ἡ πόλις τῆς Κοζάνης. Ἀλλὰ
καὶ ὀλόκληρος ἡ Ἱερά Μητρόπολις Σερβίων καὶ
Κοζάνης, λαμπροφορεῖ καὶ ἀγάλλεται! Σκιρτᾷ
ἀπὸ ἐνθουσιασμόν, συγκίνησιν καὶ ἔνθεον χαράν
διότι ὑποδέχεται τὴν Σεπτὴν Κορυφὴν τῆς κατ'
Ἀνατολὰς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Διότι ὑποδέ-
χεται καὶ καλωσορίζει τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Πα-
ναγιότητα, τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην. Διότι
εὐλογεῖται καὶ ἀγιάζεται ἀπὸ τὸν Πατριάρχην
ἀλλὰ καὶ Πατέρα Πνευματικόν τοῦ Εὐλογημένου
μας γένους, τὸν Πατέρα καὶ Πατριάρχην τῆς καρ-
διᾶς μας. Διότι ὑποδεχόμεθα Ὑμᾶς, Παναγιώτατε
Πάτερ καὶ Δέσποτα, ὁ Ὅποῖος κλεῖζει ταύτην τὴν
ἱεράν καὶ εὐφρόσυνον ἡμέραν τὸν Θρόνον τοῦ πε-
ριπύστου καὶ ἱστορικοῦ τούτου Ἱεροῦ Ναοῦ, τοῦ
Ἁγίου Νικολάου, φέροντας ἐπὶ τοῦ ἀγιασμένου

τραχήλου Σας καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων Σας τὸ ἐπιτραχή-
λιον καὶ τὸ ὠμοφόριον τοῦ Μεγάλου προκατόχου
Σας Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Τρίτου, Ἱερά Κει-
μήλια διὰ τὸν φιλάγιον λαόν τῆς Κοζάνης. Εἰρή-
σθω δέ ἐν παρόδῳ ὅτι διὰ τοὺς Κοζανίτας, τοὺς
ἐνταῦθα καὶ ἀπανταχοῦ, ὁ Ἅγιος Νικόλαος εἶναι
ὁ «Παππούς» των.

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, ταπεινῶς
Σας καλωσορίζει καὶ ἡ μετριότητά μου μέ πλημμύ-
ρα αἰσθημάτων, Σας καλωσορίζει στὸν ἰδικόν Σας
πνευματικόν χῶρον. Πεντήκοντα σχεδόν χρόνοι
ἔχουν παρῆλθει, ὅτε ἐπεσκέφθην τὴν Ἱεράν ταύ-
την Μητρόπολιν ὁ ἀείμνηστος προκάτοχός Σας,
Κυρός Ἀθηναγόρας.

Κοζάνη! Τὸ κέντρον τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας.
Κατοικεῖται δέ διαχρονικά ἀπὸ λαόν εὐσεβῆ καὶ
φιλάγιον, περὶ δέ τὴν σοφίαν καὶ τὴν συγγραφὴν
πλούσιον, ἀλλὰ καὶ τὰς τέχνας καὶ τὴν παράδοσιν
πιστόν καὶ ἐγκρατῆ. Ὁ Κοζανίτης σέβεται τὰς ρί-
ζας του καὶ τὴν καταγωγὴν του καὶ μέ βάσιν αὐτὰ
προοδεύει καὶ ἀναδεικνύεται. Ἔχει πολιτισμόν!
Καὶ χάριν αὐτοῦ σεμνύνεται. Καὶ στὰ χρόνια τὰ
καλά, ἀλλὰ καὶ τὰ δύσκολα καὶ μαῦρα, ὅπως λέγει
ὁ λαός μας, ἡ Κοζάνη κράτησε ψηλά τὴν σημαίαν
τὴν ἀδούλωτον, ὅπως μαρτυρεῖ ἡ Ἱστορία. Ἐδῶ
ἐδίδαξεν ὁ μέγας διδάσκαλος τοῦ Γένους, Ἀρχι-
μανδρίτης Εὐγένιος Βούλγαρης, καὶ ἄλλοι περιφα-
νεῖς καὶ περισπούδαστοι, «ἐπιλείψει γάρ με διη-
γούμενον ὁ χρόνος» (Ἐβρ. 12:32) περὶ τὴν καθό-
λου, τῆς πόλεως τῆς Κοζάνης, ἀξίαν καὶ προκοπὴν.

Καιρός, ὅμως, νά εἶπω καὶ τινὰ πρέποντα καὶ
ἐπιβαλλόμενα, διὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν ἁγίαν
καὶ ἱεράν, περὶ τῆς Ἱστορίας καὶ τῆς διαδρομῆς
τῆς Ἱεράς ταύτης Μητροπόλεως.

Ὁ ἀείμνηστος καθηγητῆς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς
Ἱστορίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Καποδι-

στριακού Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Γεράσιμος Κο-
νιδάκης, ἀναφέρει καί καταχωρεῖ ὅτι ὡς πρώτη
Ἐπισκοπὴ τῆς περιοχῆς λειτούργησε ἡ Ἐπισκοπὴ
Καισαρείας μέ ἔδραν τὴν Καισάρειαν, «Καισαρ-
γεία», ὅπως τὴν ἀποκαλοῦν σήμερον, ἡ ὁποία ὑπα-
γόταν στὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Λαρίσης κατὰ τὸν
5^{ον} αἰῶνα. Κατεῖχε δὲ τὴν 8^{ην} θέσιν μεταξύ τῶν Ἐπι-
σκοπῶν τῆς ἐν λόγῳ Ἱερᾷ Μητροπόλεως. Τοῦτο
δὲ μαρτυρεῖ καί ἐπιτύμβιος μαρμαρίνη πλάκα εἰς
μνήμην τοῦ Ἐπισκόπου Καισαρείας Μακεδονίου.
Ἡ πλάκα αὐτὴ φυλάσσεται στό Βυζαντινὸ Μου-
σεῖο τῆς πόλεως ταύτης καί ἀναγράφει «κλήσι τοῦ
τῶν ὄλων δεσπότη Θεοῦ, τὴν προεδρίαν ἔλαχεν
τῆς Καισάρειας πόλεως Μακεδόνιος. ἔστιν οὗτος
ἀνὴρ τὰ πάντα εὖφημος, ὡς ἐπισκοπεῖσα ἔτος ἐν
μῆνα α΄ τοῦ τῆδε βίου ἐκδημήσας Ἰανουαρίῳ κγ΄
ἰνδικτιῶνος πρὸς Θεὸν ἐνεδήμησεν». Ἄς σημειω-
θεῖ δὲ διὰ τὴν Ἱστορίαν, ὅτι τοῦνομα αὐτῆς, δηλα-
δὴ Καισάρεια, κατὰ τὸν ἀειμνήστον ἀκαδημαϊκὸν
καί πρόεδρον αὐτῆς καί ἱστορικὸν Ἀντώνιον Κε-
ραμόπουλον, ὀφείλεται εἰς τὸν Καίσαρα Διοκλη-
τιανόν, ὁ ὁποῖος ἀντικατέστησε τὸ ὄνομα «πόλι-
σμα κοινόν τῶν Ἑλλειωτῶν».

Ἡ ἔδρα παρέμεινε εἰς τὴν Καισάρειαν μέχρι
τούς χρόνους τοῦ Αὐτοκράτορος Κωνσταντινου-
πόλεως Λέοντος ΣΤ΄ τοῦ Σοφοῦ (886-912) ὅτε ὑπ’
αὐτοῦ μετεφέρθη εἰς τὰ Σέρβια, ὡς Ἐπισκοπὴ
Σερβίων, ὑπαγομένη δὲ εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν
Θεσσαλονίκης μέχρι τοῦ ἔτους 1745, ὅτε καί μετε-
φέρθη εἰς τὴν Κοζάνην καί παραμένει ἕως τῆς σή-
μερον. Ἐκλήσαν δὲ ταύτην ἀξιόλογοι Ἱεράρχες,
πιστοὶ ἄχρι θανάτου περὶ τὴν πίστην τοῦ Χριστοῦ
τὴν Ἀγίαν. Ἀλλὰ καί κατὰ τούς χρόνους τούς
σκληροὺς καί μαύρους, τούς χρόνους τῆς Ὀθωμα-
νικῆς τυραννίας, ὑψηλά ἐβάσταζαν τὸ λάβαρον
τῶν ἰδανικῶν τῆς πατρίδος ἐμψυχώνοντας, παρη-
γορώντας καί στηρίζοντας τὸ ὑπόδουλον γένος,
τὸν λαόν τὸν εὐγενῆ καί πάντα ἀδούλωτον στὴν
σκέψιν, στὴν ψυχὴν καί τὰ διανοήματα του.

Ἀπὸ πού ἄρξομαι γράφειν καί περὶ ποίου πρῶ-
του ἢ δευτέρου φοβούμενος τὴν ὄχι βεβαίως σκό-
πιμον παράλειψιν.

Πρῶτος Μητροπολίτης Κοζάνης ἀπὸ τοῦ ἔτους
1720, ὁ Μελέτιος Κατακάλου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκτί-
σθη καί ὁ Μητροπολιτικὸς οἶκος, τὸν ὁποῖον ἐντὸς
ὀλίγου Ἵμεις, Παναγιώτατε, θά ἀγιάσετε. Καί ἐν

συνεχείᾳ λαμπρὰ χορεία Ἱεραρχῶν κατὰ τὰ βιο-
γραφικά τους καί τούς ἱστορικούς.

Ὁ Εὐγένιος Πατέρας, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ Σεπτὸς
Οἰκουμενικὸς Θρόνος τὸ ἔτος 1882 ἀνύψωσε τὴν
Ἐπισκοπὴν Σερβίων καί Κοζάνης εἰς Μητρόπολιν
μέ ἀπ’ εὐθείας ἀναφορὰν πλέον εἰς τὸν περιπτύ-
στον Οἰκουμενικὸν Θρόνον.

Ἐπιβάλλεται δὲ νὰ ἀναφέρομεν τὸν Κυρὸν Κων-
σταντινὸν Ματουλόπουλον ἐκ τοῦ Τραπεζοβάλλου,
χωρίον τῆς περιοχῆς Σερβίων ἐπώνυμον τῆς παι-
δείας καί τῶν γραμμάτων στὰ πλέον καί πλέον
σκοτεινὰ χρόνια τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ καί τῆς
ἀγραμματοσύνης. Καί σήμερον μαρτυροῦν τοῦ λό-
γου τὸ ἀληθές τὰ ἐναπομείναντα σχολεῖα, τὸ Βαλ-
ταδώρειον, τοῦ Βελβεντοῦ καί πολλά ἀκόμη, τὰ
ὁποῖα δὲν ὑπάρχουν καί οἱ ἱστορικοὶ ἀναφέρουν.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Φώτιος Μανιάτης, ὁ ὁποῖος τὴν
11η Ὀκτωβρίου τοῦ σωτηρίου ἔτους 1912 ἠτύχη-
σε νὰ ὑποδεχθῆ καί νὰ πανηγυρίσει μέ τὸν λαόν
τῆς Κοζάνης τὸ πολυπόθητον γεγονός τῆς Λευτε-
ριάς. Αὐτὸ τὸ γεγονός ἐορτάζει καί ὁ λαὸς σύσω-
μος αὐτὸν τὸν χρόνον, τὰ ἑκατὸν (100) χρόνια τῆς
ἐλευθερίας τῆς πόλεως καί ἀνεξαρτησίας. Ὁ ἐντι-
μότατος Δῆμος, μάλιστα, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τῶν
100 χρόνων ἔχει διοργανώσει πλείστας ὅσας ἐκδη-
λώσεις καθ’ ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους.

Καταλήγομεν δὲ μέ τὸν τελευταῖον ἐκ τῶν κεκοι-
μημένων ἀειμνήστων προκατόχων ἡμῶν, τὸν Κυ-
ρὸν Διονύσιον Ψαριανόν (1957-1997), θεολόγον
ἄριστον, χειριστὴν τοῦ λόγου μέ σοφίαν, τὸ ὕψος
του γλαφυρὸν καί μέ λεξιλόγιον κατανοητὸν μα-
κρὰν βερμπαλισμῶν καί ῥητορίας. Μουσικὸς ἄρι-
στος, ἀλλὰ καί συνθέτης καί συγγραφεὺς ὕμνων
ἐκ τῶν σπανίων τοῦ παρόντος αἰῶνος. Σημειώνει
ἐμφαντικώτατα ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Περγάμου κ. Ἰωάννης Ζηζιούλας, γόνος τῆς Κο-
ζάνης: «Ὡς Ἐπίσκοπος ὁ Μητροπολίτης Κοζάνης
Διονύσιος δὲν ἐκδαπανᾶται σ’ ἕναν ἐφήμερον κοι-
νωνικὸ ἀκτιβισμό, πού καί αὐτὸν δὲν τὸν παραμε-
λεῖ, ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι αὐτό, πού ὁ
Harmack περιφρονητικὰ ὀνόμαζε ἀναφερόμενος
στὴν ὀρθοδοξία, «κοινωνία λατρείας». Τὸ ἐπί-
γραμμα «πὲς μου πῶς λατρεύεις νὰ σοῦ πῶ πῶς
πιστεύεις» προέρχεται ἀπὸ τὰ λόγια του καί δεί-
χνει τὴν κατεύθυνση στὴν ὁποία ἐκινεῖτο ἡ σκέψη
του».

Παναγιώτατε Πάτερ καί Δέσποτα,

Σᾶς καμαρώνουμε ἅπαντες. Ἡ λάμψη τοῦ προσώπου Σας μᾶς φωτίζει καί μᾶς διδάσκει. Τό φῶς τοῦ μαρτυρικοῦ Φαναρίου ἐν Κωνσταντινουπόλει μᾶς καθοδηγεῖ, μᾶς στηρίζει, μᾶς παραδειγματίζει καί μᾶς διδάσκει, ὅτι χωρίς Σταυρό δέν ὑπάρχει Ἀνάστασις καί χωρίς Ἀνάστασιν δέν ὑπάρχει σωτηρία, δέν ὑπάρχει φῶς. Καί τί ὑπάρχει; Ὑπάρχει σκότος, σύγχυσις, φόβος, ἀκαταστασία, ἀμφιβολία καί ἀπόρρηφις τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας, γεγονότα καί ἐκφράσεις τῆς ἐποχῆς μας.

Σήμερον ἐν συγκύσει εὐρίσκονται ὅλοι οἱ λαοί τῆς Γῆς καί ὅλως ἰδιαιτέρως ὁ περιούσιος λαός τοῦ Θεοῦ, τό γένος μας, τό ὅποῖον παρέσυρεν ὁ ἄνεμος τοῦ ὕλισμοῦ, τοῦ εὐδαιμονισμοῦ, τῆς σατάλης. Λησιμόνησε ὁ λαός μας τήν ἐνδοξον καταγωγήν του καί τρέχει ξωπίσω αὐτόκλητων σωτήρων καί αὐτοανακηρυχθέντων μεσσιῶν καί «ἐγκατέλειπεν τόν Θεόν τόν εὐργετήσαντα αὐτόν»,

κατά τό ἀγιογραφικόν. Διά τοῦτο Σᾶς παρακαλοῦμεν καί Σᾶς ἱκετεύομεν προσευχηθῆτε, προσευχηθῆτε ἔτι καί ἔτι, ὅπως ὁ Κύριος μας καί ὁ Θεός μας, νά μὴν ἀποστρέψει τό πανάγιον πρόσωπόν Του ἀπό «τοῦ παιδός του»! Νά σκεπάζει τόν φιλόθεον καί φιλάγιον λαόν τῆς Κοζάνης καί νά ὀδηγεῖ αὐτόν εἰς νομάς χαρισμάτων.

Εὐχεσθε, εὐχεσθε Παναγιώτατε! Καλωσορίσατε Παναγιώτατε καί τά ἔτη Σας μακρά καί εὐλογημένα, ἵνα ὀρθοτομητε τόν λόγον τῆς ἀληθείας ἀνά τήν Οἰκουμένην.

Παρακαλῶ, ὡς κατακλειδα, τήν Παναγιότητά Σας καί Ὑμᾶς Μακαριώτατε, ὅπως δεχθῆτε ταπεινόν ἀντίδωρον ἐκ μέρους τῶν Ἱερέων τοῦ Ἱστορικοῦ καί Καθηδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου καί τῶν Ἐντιμωτάτων Ἐπιτρόπων, ἀντίγραφον τοῦ κειμηλιακοῦ Εὐαγγελίου τό ὅποῖον ἱστορήθη κατά τό ἔτος 1728 καί εἶναι ἀφιερωμένο εἰς τόν ἀείμνηστον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων, Χρῦσανθον τόν Νοταράν.

Ὁμιλία κατά τήν Ἱερατική Σύναξιν στόν Ἱερό Ναό Παναγίας Φανερωμένης Κοζάνης

Τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου

(28 Ἰουνίου 2012)

Ἱερώτατε Μητροπολίτα Σερβίων καί Κοζάνης
κύριε Παῦλε,
Ποιμενάρχα τῆς θεοσώστου ταύτης ἐπαρχίας,
Ὅσιολογιώτατε ἅγιε Πρωτοσύγκελλε,
Εὐλαβεῖς διάκονοι τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ,

ὀπόσιν χαράν πνευματικήν αισθανόμεθα βλέποντες συνηγμένους ἐπί τό αὐτό τούς εὐλαβεῖς κληρικούς, ἱερεῖς καί διακόνους τῆς θεοσώστου ταύτης Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὑπό τόν ἀγαπητόν ποιμενάρχην αὐτῆς κύριον Παῦλον. Εἴμεθα ὄντως ὅλοι εὐλογημένοι παρά τοῦ οὐρανοῦ Πατρός, διότι ἠξιώθημεν νά διακονῶμεν τήν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, τά μέλη τοῦ μυστικοῦ Σώματος Αὐτοῦ, καί νά ἔχωμεν τήν δυνατότητα νά γίνωμεν συνεργοί εἰς τό ἔργον τῆς προσωπικῆς θεώσεώς των, μέ τάς ψυχοσωτηρίους εὐκαιρίας τάς ὁποίας παρέχει ἡ Ἐκκλησία μας· εὐκαιρίας διδομένας δωρεάν παρά τοῦ φιλανθρώπου Σωτήρος, τοῦ ἀρχηγοῦ καί θεμελιωτοῦ τῆς πίστεώς μας, ὁ Ὅποιος καί μᾶς ἠξίωσε νά φθάσωμεν κατ' αὐτάς εἰς τό πέρας τῆς νηστείας τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, τῶν ὁποίων ἡ μνήμη αὐριον ἐορτάζεται καί τῶν ὁποίων τόν ἐσπερινόν θά τελέσωμεν σήμερον, μετά τοῦ ἐορτάζοντος Μητροπολίτου σας.

Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι μᾶς παρέχουν τό τέλειον ἀρχέτυπον τῆς ἀρετῆς καί μᾶς προσκαλοῦν εἰς μίμῃσιν τοῦ Χριστοῦ, κατά τό «μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς καὶ γὰρ Χριστοῦ» (Α' Κόρ. δ', 16). Αὐτοί οἱ Ἀπόστολοι μᾶς καλοῦν, ὅλους βεβαίως τούς χριστιανούς, ἀλλά ἰδιαίτερος ἡμᾶς τούς ἐργάτας τοῦ Ἀμπελώνος τοῦ Κυρίου, νά ἀπαρνηθῶμεν τόν ἑαυτόν μας καί νά ἄρωμεν τόν σταυρόν μας, συμμορφούμενοι πρός τάς εὐαγγελικάς ἐπιταγάς, ὥστε νά μορφωθῇ καί νά κυριαρχήσῃ εἰς τήν ζωὴν μας ὁ νοῦς Χριστοῦ, δηλαδή ἡ χριστοεῖδεια τῶν

σκέψεων καί τῶν ἔργων μας, διὰ τῶν ὁποίων ὁμοιοῦμεθα πρός τό αἰώνιον πρότυπόν μας, τόν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν.

Ὁ Κύριος ἡμῶν μᾶς προτρέπει εἰς συνεχῆ ἐπαγρύπνησιν: «ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καί βιασταί ἀρπάζουσιν αὐτήν» (Ματθ. ια', 12). Ὅφειλομεν νά ἀγωνιζώμεθα νά πράττωμεν τό κάλον, ἔστω καί ἐάν δέν θέλωμεν. Ὡς χαρακτηριστικῶς λέγει εἰς ἀσκητῆς τῆς ἐρήμου, πρέπει νά ἀσκῶμεν βίαν εἰς τόν ἑαυτόν μας διὰ τάς ἀρετάς, ἔστω καί ἐάν αισθανώμεθα ὅτι οὐδεμίαν αὐτῶν ἔχομεν ἢ ὅτι δέν δυνάμεθα νά τάς κατορθώσωμεν.

Ὁ σκοπός ὅλων τῶν νόμων καί τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ καθαρότης τῆς καρδίας. Ὁ Κύριος ἐσαρκώθη διὰ νά καθαρίσῃ τήν ψυχὴν ἐκ τῆς κακίας καί νά τήν ἐπαναφέρῃ εἰς τήν ἀρχαίαν κατάστασιν αὐτῆς, τήν πρό τῆς πτώσεως. Ἡ καθαρότης τῆς καρδίας ἀποκᾶται διὰ τῆς ἀπονεκρώσεως τῶν κοσμικῶν συνηθειῶν τῆς ψυχῆς. Ὁ δέ τελικός σκοπός αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνος διὰ τήν καρδιακὴν καθαρότητα ἐπιτυγχάνεται, ὅταν ὁ ἄνθρωπος «πάντας ἀνθρώπους καλοῦς θεωρῇ, καί οὐ φαίνηται τις αὐτῷ ἀκάθαρτος καί βέβηλος».

Ἡ δέ καθαρότης τῆς καρδίας, ἀγαπητοί ἀδελφοί μου, ἀποκᾶται διὰ τοῦ ἀγῶνος καί τῆς ἀσκήσεως. «Ἡ ἀσκησις μήτηρ τοῦ ἀγιασμοῦ ἐστίν». Ὁ νοῦς δέν ἠμπορεῖ νά καθαρισθῇ καί νά συνδοξασθῇ μετά τοῦ Χριστοῦ, ἐάν τό σῶμα δέν συμπάσχη ὑπέρ τοῦ Χριστοῦ. Τό κάλλος τῆς σωφροσύνης ἀποκᾶ ὁ ἄνθρωπος μέ νηστείας, ὡς αὕτη τήν ὁποίαν σήμερον περατοῦμεν, μέ προσευχήν, μέ μετάνοιαν. Ὅταν δέ ὁ ἄνθρωπος βλέπῃ τό κάλλος τοῦ Θεοῦ ἐν καθαρότητι καρδίας, τότε καταπαύουν αἱ ἐνέργειαι τοῦ κακοῦ, διότι ὁ ἀγὼν μας ἀποβλέπει εἰς τήν ἔνωσίν μας μετά τοῦ Θεοῦ.

Προσπαθήσατε λοιπόν, αδελφοί μου, ιδιαίτερωσ κατά τήν δυσχερή περίοδον τήν ὁποίαν διέρχεται εἰς τὰς ἡμέρας μας ὁ λαός τοῦ Θεοῦ, νά μή παραμελήτε τό ἔργον τῆς διδασκαλίας τοῦ λόγου Αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ μόνος πού δύναται νά τόν λυτρώσῃ ἀπό ὅλα τὰ ἀδιέξοδά τοῦ συγχρόνου βίου καί τῆς σημερινῆς ἀποστασίας. Ὡς ὁ Κύριος εἶχεν ὡς κύριον ἔργον τήν διδασκαλίαν τοῦ λαοῦ, ὅπως ἀναφέρεται εἰς τὰ Εὐαγγέλια, καί οἱ λόγοι Του ἦσαν «ὡσπερ πῦρ φλέγον καί ὡς πέλεκυς κόπτων πέτραν» (Ἰερ. 23,29), οὕτω καί ἡμεῖς εἶναι ἀπαραίτητον νά καταρτιζώμεθα διαρκῶς, διά νά εἴμεθα εἰς θέσιν ἐν συνεχείᾳ νά καταρτιζώμεν καί τόν λαόν, διά βίου καί λόγων, διά πράξεως καί θεωρίας.

Ἄς σταθῶμεν μετὰ κατανοήσεως καί εἰλικρινείας, μετὰ ἀγάπης καί ἀνοχῆς ἔναντι τοῦ πλησίον μας, διότι οὕτως ἐφαρμόζομεν τό Εὐαγγέλιον. Αἱ ἀνέξοδοι κρίσεις γενικώτερον εἶναι εὐχερεῖς. Ἡ ὑπεύθυνος ὁμως στάσις καί ἡ ἀποδοχή τοῦ ἑτέρου ἀπαιτοῦν κόπον καί θυσίαν. Προσέχετε, αδελφοί μου, κατά τήν ἄσκησιν τῆς ἱερατικῆς σας διακονίας. Ἡ ἄκριτος καί αὐστηρά ἐπίπληξις τοῦ ἁμαρτωλοῦ καί τοῦ πεπτωκότος εἶναι εὐκόλος καί ἀσφαλής, ἰδίως ὅταν βασιζῆται εἰς τό γράμμα καί τήν ἀκριβειαν τοῦ νόμου, ἐνδέχεται ὁμως νά ἔχη ὀλέθρια ἀποτελέσματα διά τήν σωτηρίαν τοῦ ἁμαρτωλοῦ, διότι ἡμπορεῖ νά ἀπογοητεύσῃ, νά σκανδαλίσῃ καί νά ἀπομακρύνῃ αὐτόν ὀριστικῶς ἀπό τήν Ἐκκλησίαν. Διό καί πρέπει οἱ κληρικοί νά ἔχωμεν πνεῦμα διακρίσεως ὥστε νά δυνάμεθα νά ἀσκῶμεν οἰκονομίαν κατά περίστασιν, μέ σκοπόν τήν προσέλευσιν τοῦ ἀδυνάμου εἰς τήν Ἐκκλησίαν. Καί ἡ διάκρισις ἀποκτᾶται μόνον διά προσευχῆς, νηστείας καί μελέτης τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ.

Δυστυχῶς, ὀφείλομεν νά ὁμολογήσωμεν, ὁ σημερινός ἄνθρωπος μαθαίνει ἐξ ὅλης τῆς περιορευούσης ἀτμοσφαιράς, τῶν μέσων ἐνημερώσεως, τῶν πολιτικῶν ταγῶν του, τῶν ποικίλων μηνυμάτων τά ὁποῖα δέχεται, νά ἔχη τό βλέμμα του ἐστραμμένον μόνον εἰς τήν γῆν καί τὰ ὑλικά ἀγαθά, λησμονῶν τόν ἀληθινόν του προορισμόν, μέ ἀποτέλεσμα νά πάσχη ὡς ἡ συγκύπτουσα τοῦ Εὐαγγελίου. «Συγκύπτει γάρ ἡ ψυχή, ὅταν ἐπί τὰς γηῖνας μόνας φροντίδας νεύῃ, καί μηδέν οὐράνιον ἢ θεῖον φα-

ντάζηται», λέγει εὐστόχως ὁ ἱερός Θεοφύλακτος. Ἡ εὐτυχία αὐτοῦ ἔχει ταυτισθῆ μέ τήν ἐπάροκειαν ὑλικῶν ἀγαθῶν. Ἡ πενία θεωρεῖται ἔσχατον κακόν.

Ἡ σημερινή κρίσις συνδέεται ἀσφαλῶς στενωῶς μέ τήν ἀπομάκρυνσιν ἀπό τοῦ Κυρίου, οὐχί ἐν τῇ ἐννοίᾳ ὅτι ἀποτελεῖ μίαν τιμωρίαν τοῦ Θεοῦ, ἀλλά, κυρίως, ὅτι ἡ ἀποστασία ἡ ὁποία ἐβασίλευσεν εἰς τήν σύγχρονον κοινωνίαν ἐδημιούργησε μίαν νοσηρᾶν κατάστασιν μέ τὰς σημερινὰς ὁρατάς συνεπείας αὐτῆς. Καί ἐφ' ὅσον ἡ σκληροκαρδία μας δέν μαλάσσεται εὐχερῶς, ἔρχεται ἡ δοκιμασία, ὡς συνέπεια τῶν ἐπιλογῶν μας, μέ τήν ἀνοχήν τοῦ Κυρίου, ἡ ὁποία, δοκιμασία, ὡς τό πῦρ, διαλύει τόν πάγον τῆς ψυχῆς καί τῆς ἀναισθησίας μας. Ἐπιτρέπει ἄλλωστε ὁ Κύριος τήν δοκιμασίαν εἴτε διά νά ἐξέλθωμεν ἰσχυρότεροι καί καθαρότεροι, ὡς χρυσός ἐν χωνευτηρίῳ, εἴτε διά νά ἀποκαλυφθῆ, διά τῆς ἰδικῆς μᾶς στάσεως, ἡ πίστις μας εἰς Αὐτόν καί ἡ δόξα καί ἡ κατά Θεόν ἄνεσις καί ἀνάπαυσις, τήν ὁποίαν χαρίζει εἰς τὰ γνήσια τέκνα Του.

Διά τοῦτο, ὀφείλομεν ἡμεῖς «οἱ πνευματικοί» νά καταρτιζώμεν τόν λαόν ἵνα «τά ἄνω φρονῆ, μή τά ἐπί τῆς γῆς», καί νά τόν διδάσκωμεν νά ζῆ τήν ζωὴν ἐκείνην, ἥτις «κέρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ». Εἰς αὐτήν τήν περίπτωσιν ἡ διαχειρίσις τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν θά εἶναι πιό συνετή, ἡ διαχειρίσις τῆς ἐλλείψεως θά εἶναι πιό ἀποτελεσματική, ἡ δέ διαπίστωσις τῆς ἐνδεείας δέν θά ἀπελπίζη καί δέν θά ἀπογοητεύῃ.

Ἀδελφοί ἐν Κυρίῳ ἡγαπημένοι καί τέκνα θεοκλητά,

Εἰς τήν ἀνηφορικὴν πορείαν τοῦ πολυπλάγκτου βίου μας δέν εἴμεθα μόνον, ἀλλά «συμπολίται τῶν Ἁγίων καί οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ», ὡς λέγει ὁ Ἀπόστολος (Ἐφ. β', 19). Αὐτοὺς ἔχομεν ὡς πρότυπα, βοηθούς, ὑπερασπιστάς, παρηγορητάς. Ἄς μή γίνωμεν ἡμεῖς, ἐξ ἀπροσεξίας, αἰτία νά μειωθῇ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ ἢ νά σκανδαλισθῇ εἷς ἐκ τῶν ἐλαχίστων ἀδελφῶν μας, ὑπὲρ ὧν Χριστός ἀπέθανεν.

Ἡ Ἐκκλησία μας εἶναι ἁγία καί τελεία, ὡς τέλειος καί ἅγιος εἶναι ὁ Ἀρχηγός καί Κεφαλὴ Αὐτῆς, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ ἀσθένεια ἡμῶν μᾶς ἐμποδίζει νά βλέπωμεν τήν Ἐκκλησίαν εἰς ἅπασαν τήν λαμπρότητα καί τό μεγαλεῖον

αὐτῆς. Πρὸ πάντων εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀγαπήσωμεν τὴν Ἐκκλησίαν μέ ὄλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς μας καὶ νὰ διδάσκωμεν πρωτίστως μέ τὴν ζωὴν μας, μέ τό παράδειγμά μας, ἀποτελοῦντες ζῶσαν διδασκαλίαν, ἐμπνεόμενοι ἀπό τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καί ἐργαζόμενοι μετά φόβου καί τρόμου τὴν ἀνατεθεῖσαν διακονίαν μας, ἐν ἐνότητι καί ὁμονοίᾳ, ὑπό τὴν πατρικὴν μέριμναν καί καθοδήγησιν τοῦ Ἐπισκόπου.

Ἐάν ζῶμεν οὕτως, εὐαγγελικῶς καί θυσιαστικῶς, ὅσονδήποτε ἄσημον θέσιν καί ἂν κατέχωμεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅσονδήποτε πτωχοὶ καί ἂν εἴμεθα ἐξ ἀπόψεως φυσικῶν χαρισμάτων, ὅσονδήποτε μικρὸν μέρος καί ἂν καλούμεθα νὰ λάβωμεν εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς δραστηριότητας, ἢ

ζωὴ μας θὰ εἶναι μία ζωντανὴ μαρτυρία τοῦ σταυρωθέντος Λόγου τοῦ Θεοῦ καί ἡ ὑπαρξίς μας μέσον διὰ τοῦ ὁποίου τό Πανάγιον Πνεῦμα θὰ ἐπιτελῆ θαυμάσια ἐπὶ γῆς.

Μέ τὰς τοιαύτας σκέψεις περαίνομεν τὴν παροῦσαν προσλαλίαν μας καί εὐχόμεθα ἐκ καρδίας ἢ χάρις καί ἡ δύναμις τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων νὰ συνοδεύῃ τὸν ἐορτάζοντα ἐκλεκτὸν ἀδελφόν καί συλλειτουργόν ἡμῶν κύριον Παῦλον καί ὅλους σὰς τοὺς διακονοῦντας εἰς τό ποιμαντικόν καί ἐκκλησιαστικόν ἔργον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καί νὰ ἀποτελῇ πηγὴν ἐμπνεύσεως καί δημιουργίας, ὥστε νὰ συνεχίζετε καρποφόρως καί ἀγλαοκάρπως τὴν διακονίαν σας εἰς δόξαν Θεοῦ, καύχησιν τῆς Ἐκκλησίας, στήριγμα δέ καί σωτηρίαν τῶν καταπονημένων ἀδελφῶν μας.

Ὁμιλία κατά τήν Πατριαρχικήν Θείαν Λειτουργίαν ἱερουργοῦντος
τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου
ἐπί τῆ ἀναγραφῆ εἰς τό Ἄγιολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ὁσίας μητρὸς
ἡμῶν Σοφίας τῆς ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου
Κλεισούρας ἀσκησάσης

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καστορίας κ. Σεραφεῖμ

(Μητροπολιτικός Ναός Καστοριάς, 1 Ἰουλίου 2012)

«Πανηγυρίζετωσαν οἱ θεόφρονες»¹

Τόν λόγο αὐτό τοῦ μεγάλου ὑμνογράφου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Μελωδοῦ, πού ἀναφέρεται στήν πάνσεπτο Κοίμησι καί τήν εἰς οὐρανοῦς Μετάστασι τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, δανείζομαι τήν ὥρα αὐτή τῆς ἀναιμάκτου θυσίας, Παναγιώτατε Πάτερ καί Δέσποτα, γιά νά ἐκφράσω τήν ἀπειρη εὐγνωμοσύνη μου γιά ὅσα ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ ἐπεφύλαξε στήν ἐλαχιστότητά μου, ἀλλά καί νά ἐκφράσω τήν χαρά καί τήν βαθιά μου συγκίνηση, καθὼς καί τοῦ περιουσίου λαοῦ τοῦ Θεοῦ γιά τήν ἐδῶ παρουσία Σας.

Αὐτόν ἀκριβῶς τόν λόγο χρησιμοποίησατε καί Σεῖς, ὅταν, μετά ἀπό ὀγδόντα ὀκτώ (88) χρόνια ληθάργου καί σιωπῆς, φθάσατε στό ὄρος Μελά τοῦ Πόντου γιά νά τελέσετε τήν Θεία Λειτουργία στό παλλάδιο τῆς θεομητορικῆς εὐλαβείας, στήν Ἱερά Πατριαρχική καί Σταυροπηγιακή Μονή τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Σουμελιώτισσας, ἀλλά καί νά ψάλλετε μέ ὅλη τήν δύναμη τῆς ψυχῆς Σας καί μέ τρεμάμενα ἀπό τήν συγκίνηση χεῖλη, ὅπως Σᾶς εἶδαμε τηλεοπτικά, τό: «*Ἐν τῇ γεννήσει τήν παρθενίαν ἐφύλαξας, ἐν τῇ κοιμήσει τόν κόσμον οὐ κατέλιπες, Θεοτόκε*».

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν

καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμε,

Σεβασμία τῶν ἁγίων Ἱεραρχῶν χορεία,

Ἐντιμώτατοι ἄρχοντες τῆς πολιτείας, τοῦ στρατοῦ καί τῶν σωμάτων ἀσφαλείας,

Πανοσιολογιώτατοι Καθηγούμενοι τῶν ἱερῶν σκηνωμάτων τῆς Ἀγιορειτικῆς Πολιτείας, ἀλλά καί τῶν ὑπολοίπων Ἱερῶν Μονῶν,

Ἀδελφοί μου συμπρεσβύτεροι καί συνδιάκονοι,

Λαέ τοῦ Θεοῦ περιούσιε,

Ἀνάμεσά μας, «ἀνήρ εὐαγγελίας»,

Ἡ εὐσεβῆς πηγὴ τοῦ Γένους μας,

Ὁ Ἡγούμενος τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τῶν τοῦ Χριστοῦ πενήτων, «*Ἡ ζῶσα εἰκὼν τοῦ Χριστοῦ καί ἔμψυχος δι' ἔργων καί λόγων χαρακτηρίζουσα τήν ἀλήθειαν*»³, *νήπτων τούς πόδας καί κλῶν τόν εὐχαριστηριακόν ἄρτον τῆς ζωῆς καί μεταδίδων πόμα καινόν ἐκ τοῦ ἱεροῦ κρατήρος τῆς Θείας Εὐχαριστίας*.

«Ὁ προσφέρων καί προσφερόμενος Κύριος»⁴ μᾶς ἀξίωσε σήμερα, Παναγιώτατε Πάτερ, νά κυκλώσουμε τό Ἱερό τοῦτο Θυσιαστήριο μετά τῶν ἀύλων Δυνάμεων Ἀσωμάτων, νά βιώσουμε μέσα στό μυστήριον τῆς ζωῆς καί τῆς ἐν Χριστῷ ἐνότητος τήν συγκεφαλαίωση τῆς ὅλης οἰκονομίας, τό ἀδιάκοπο Πάσχα τῆς Ἐκκλησίας καί τήν χαρισματική πρόγευση τῆς μελλοντικῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Γι' αὐτό καί μπορούμε νά ὁμολογήσουμε «*χείλεισιν ἀναξίους*», μαζί μέ τόν Οὐρανοφάντορα Βασίλειο, πῶς «*ἔσχομεν τοῦ θανάτου αὐτοῦ τήν μνήμην, εἶδομεν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ τόν τύπον, ἐνεπλήσθημεν τῆς ἀτελευτήτου ζωῆς καί ἀπηλαύσαμεν τῆς ἀκενώτου αὐτοῦ τρυφῆς*»⁵.

Μέσα στήν εὐλογημένη Βασιλεία τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ καί στήν κοινωνία τῶν ζωοπαρόχων καί φρικτῶν Μυστηρίων εἰσήλθαμε μαζί Σας στόν χῶρο τοῦ φωτός καί στήν κοινωνία τοῦ φωτός⁶. Μᾶς μεταδώσατε φῶς, («*φῶς ὅλοι γεγονότες θεῖον*») πού βρῖσκεται φυλαγμένο, αἰῶνες τώρα, στήν Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. Εἶναι τό φῶς τῆς Ἀναστάσεως, «*τό ἀμίαντο καί ἀνέσπερο, πού ὀδήγησε στήν χριστιανική πίστι ὄχι μόνον ἕναν λαό, ἀλλά ἔθνη πολλά καί λαούς πολλούς ...*, εἶναι φῶς δυνάμεως, φῶς μυστικόν, πού διατηρεῖ-

ται μέχρι σήμερα μέ τό ἔλαιον τῆς εὐσεβείας στήν Μητέρα Ἐκκλησία, ἀλλά καί μέ τά δάκρυα τῆς δοκιμασίας καί τό αἷμα τῆς μαρτυρίας». Γι' αὐτό καί εἶναι «φῶς ἀντοχῆς», ὥστε «καμμία νύκτα, ὅσον-δήποτε ἀσέληνος, δέν ἠμπόρεσε νά τό ὑπερβῆ. Κανέν ἕρεβος, ὅσον βαθύ, δέν κατώρθωσε νά νικήσῃ τήν λάμπιν του. Καί καμμία θύελλα καί καμμία καταιγίς δέν ἴσχυσε ποτέ νά τό σβήσῃ. Ἀλλά καί καμμία ἐγκατάλειψις δέν ἀπογοήτευσέ ποτε τούς φύλακας τοῦ ἁγίου τούτου φωτός, ὅσονδήποτε ὀλίγοι ἂν αὐτοί εἶχον ἀπομείνει», ὅπως ἔγραφε ὁ σοφός Γέρον τῆς Χαλκηδόνος κυρός Μελίτων⁷.

Πανηγυρίζουμε, Παναγιώτατε Πάτερ, ὄχι μόνον ἔμεῖς, ἀλλά καί ὁλόκληρος ὁ Ὁρθόδοξος κόσμος τήν ἀναγραφή στό Ἁγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας μας τῆς Ὁσίας Σοφίας, τῆς χελιδόνος τοῦ Πόντου καί τῆς θαυμαστής Ἀσκητρίας τῆς Κλεισούρας. Μιά ἀπάντησι τοῦ Θεοῦ, ὅπως μᾶς εἶπατε πρό καιροῦ στήν πατριαρχική Σας καθέδρα, στήν δύσκολη ἐποχή μας. Γιατί ὁ κάθε Ἅγιος, ὅπως ἀναφέρατε σέ ὁμιλία Σας στήν ἀγιοτρόφο καί ἀγιοτόκο Καππαδοκία, «ἀποτελεῖ ὑπόδειγμα καί βεβαίωσιν ὅτι οὐδεμία ἐξωτερική ἰσχύς καί ἀντινομία, οὐδεμία ἔλλειψις καί στέρησις, οὐδεμία οἰκονομική ἔνδεια, δέν ἠμπορεῖ νά καταβάλῃ τόν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος πιστεύει εἰς τόν Χριστόν, ἀλλά αὐτός καί εἰς τάς πλέον δυσχερεῖς περιστάσεις ἐξέρχεται πάντοτε νικητής»⁸.

Γι' αὐτό καί ἀπό τά χεῖλη Σας σήμερα ἀκοῦμε πῶς ὁ «Χριστός χθές καί σήμερα ὁ αὐτός καί εἰς τούς αἰῶνας», πῶς τό Εὐαγγέλιο εἶναι ἐφαρμόσιμο σέ κάθε ἐποχή καί πῶς ἡ μεγάλη γιορτή τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τό Ἁγιολόγιο καί Ἑορτολόγιο.

Ὅταν ἀναγράφεται ἕνας θεούμενος στό Ἁγιολόγιο, ὅταν γιορτάζουμε τίς μνήμες τῶν Ἁγίων, τότε πραγματικά γιορτάζουμε τόν θρίαμβο τῆς πίστεως, ἀλλά καί διδασκόμαστε πῶς ὁ σκοπός τῆς Ἐκκλησίας εἶναι νά κάνει Ἅγια Λείψανα, πού μέσα σ' αὐτά συμπεριλαμβάνεται ὁλόκληρο τό δογματικό οἰκοδόμημα τῆς Ἐκκλησίας μας¹⁰ καί πῶς ἡ Ἐκκλησία μας βαδίζει σωστά, γιατί ἔχει αὐτά τά κατὰ χάριν θεωθέντα πρόσωπα, ὡς πνευματικούς ὁδηγούς γιά τήν ἐν Χριστῷ ζωή καί τήν εἴσοδο στήν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

Γι' αὐτό Σᾶς ἐκφράζουμε τήν ἰσόβια εὐγνωμοσύνη μας, γιατί προσφέρατε ὄχι μόνον στήν ἀκριτι-

κή Καστοριά, ἀλλά καί σέ ὁλόκληρη τήν οἰκουμένη, τήν Ἁγία Σοφία ἀπό τήν Ἄρδασσα τοῦ Πόντου, ὅπως προσφέρατε τόν Ὅσιο Γεώργιο τόν Καρσλίδη ἀπό τήν Ἀργυρούπολη τοῦ Πόντου στή Δράμα, ὅπως προσφέρατε πρότιστα τούς Ἑσθονοῦς Νεομάρτυρες.

Ὅλα αὐτά τά πρόσωπα, γιά τά ὁποῖα ὑπογράψατε τίς ἱεροκανονικές πράξεις ἀναγραφῆς τους στό Ἁγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ὁ πρῶτος τῆς οἰκουμενικῆς Ὁρθοδοξίας ἀπό τήν Οἰκουμενική Καθέδρα, θά ὑψώνουν χεῖρας ἰκέτιδας στόν Θρόνο τοῦ Ἑσφαγμένου Ἀρνίου γιά τόν ἄνωθεν στήριγμό Σας στήν χαρισματική διακονία Σας γιά ὑγεία σταθερά εἰς μακρότητα εὐλογημένων χρόνων.

Πανηγυρίζουμε, Παναγιώτατε Πάτερ. Πάσχα σήμερα, γιά τήν τοπική μας Ἐκκλησία. Πάσχα, διότι ἀξιωθήκαμε νά δοῦμε τό σεπτό πρόσωπό Σας καί νά συναντήσουμε τόν ἀκοίμητο ὀφθαλμό τῆς οἰκουμένης. Οἱ πάντες, ἀπό τόν πρῶτο μέχρι καί τόν τελευταῖο, ἀναγνωρίζουν τήν χαρισματική προσωπικότητά Σας, τόν φιλόπονο καί ἀνύστακτο ἐργάτη τῆς Ἐκκλησίας, τόν φιλακόλουθο καί συνεπῆ στίς μοναχικές του ἐπαγγελίες, αὐτόν πού δέν φεῖδεται κόπου καί πόνου «ἵνα μορφώσῃ Χριστόν»¹¹. Αὐτόν πού σαγηνεύει τίς καρδιές τῶν συνομιλητῶν του σ' ὅλα τά μήκη καί πλάτη τῆς γῆς, καθώς καί τήν πλήρη ἀναγνώριση ὡς τοῦ μεγάλου ἐκκλησιαστικοῦ ἠγέτου τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ὅποιος ὁμως Σᾶς πλησιάζει καί Σᾶς γνωρίζει ἀπό κοντά, αὐτός νοιώθει καί μιά γλυκιά νότα παιδικῆς ψυχῆς. Γι' αὐτό καί δίκαια ἔγραψε γιά Σᾶς ἕνας ἐργάτης τῆς τέχνης καί τοῦ λόγου: «Τελικά, γνωρίζει καλά πῶς νά κρατᾶ τό καντήλι αὐτό τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων, πού τοῦ ἔδωσε ὁ Θεός πρὶν εἴκοσι χρόνια, ποιμαίνοντας τήν Πόλι καί μαζί της ὁλόκληρη τήν Ὁρθοδοξία, ἕνα καντήλι μαρτυρίου ἀλλά καί μαρτυρίας».

Κανδήλα ἀκοίμητος στήν Βαλουκλιώτισσα, στούς Ναούς καί στά Ἁγιάσματα πού μέχρι σήμερα ἀνακαινίσσατε.

Κανδήλα ἀκοίμητος στίς Ἐκκλησίες τῆς Ἀποκαλύψεως, πού συχνά πυκνά ἐπισκέπτεσθε, χοροστατεῖτε, λειτουργεῖτε, ἀγιαζετε, μνημονεύετε ζῶντες καί κεκοιμημένους.

Μέ αὐτές τίς σκέψεις καί μέ τά αὐτά αἰσθήματα σεβασμοῦ καί υἱκῆς ἀφοσιώσεως στό σεπτό πρόσωπό Σας, ἀλλά καί στήν σταυρωμένη Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, ἀσπαζόμεστε «τάς εἰρηνοδώρους Σας χεῖρας, αἱ ὁποῖα πρός ἡμᾶς ἐκτείνονται εὐστόργως δορυφοροῦσαι γλυκασμούς ζωοποιούς»¹³, ἐκζητοῦμε τίς ἅγιες εὐχές Σας,

Σᾶς ὑποβάλλουμε πολλές υἱκῆς εὐχαριστίες, καθώς καί στό πρόσωπο τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου καί τῶν λοιπῶν ἁγίων Ἀρχιερέων καί ταπεινά Σᾶς εὐχόμεστε, Κύριος ὁ Θεός, διά πρεσβειῶν τῆς Ὁσίας Σοφίας, Σᾶς χαρίζῃ πολυετήν πατριαρχίαν καί ἁγιασμόν ψυχῆς καί σώματος.

*Βαρθολομαίῳ τῷ σεπτῷ Πατριάρχῳ
Ἀρχιερεῖ πρώτῳ ἐν τοῖς Ἐπισκόποις
Ρώμης τῆς Νέας Προέδρῳ καί Ποιμένι
Θεοῦ κήρυκι πάσης τῆς οἰκουμένης
Ὁτρηρῷ ἀνδρὶ Πόλεως Κωνσταντίνου*

*Λάμποντι ἀυγαῖς Χριστοῦ ποιμαντορίας
Ὅλοθύμως εὐχεται Καστορίας ἡ πόλις
Μακρόν τόν βίον ἐν υἱείᾳ κατ ἄμφω
Ἀπείραστον κακῶν ἐκ βελῶν βελίᾳρ
Ἰδίως γέμοντα ἀγαθῶν τῶν θείων
Ὁρμῆν ἔχοντα πρός ἀγαθοποιΐαν
Σύν πᾶσι τούτοις καί ἰσχύν τοῦ Κυρίου»¹⁴.*

Εἶησαν πολλά τά ἔτη Σας Παναγιώτατε!

Ἐπιτρέψτε μου, ὡς ἐλάχιστο ἀντίδωρο τῆς ἐδῶ ἐπισκέψεώς Σας, νά Σᾶς προσφέρω αὐτό τό ἐπιγονάτιο, τό ὁποῖο φιλοτέχνησε ἡ Γερόντισσα Γαβριηλία ἀπό τήν Ἱερά Μονή Ἁγίου Γεωργίου Μελανθίου Καστορίας, καί πού φέρει τήν μορφή τοῦ Ἀναστάσιου Κυρίου μαζί μέ τίς Μυροφόρες γυναῖκες «τῆ μιᾶ τῶν σαββάτων», μέ τήν ὀλοκάρδια εὐχή, νά ἔχετε πάντοτε στήν καρδιά Σας μόνιμη καί ἀναφαίρετη τήν χαρά τῶν Ἁγίων Μυροφόρων, ἀλλά καί νά εἴσθε «περιεξωσμένος ἐν δυναστείᾳ»¹⁵ ὅτι «Κύριος ἄρξει ὑμῶν»¹⁶.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Ἀκροστιχίς τοῦ Κανόνος τοῦ Ὁρθοῦ τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ποίημα Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Μελωδοῦ.
2. Β΄ Βασ. 18,20.
3. Αὐτοκράτορος Βασιλείου Α, Ἐπαναγωγή ΙΙΙ, 1-8.
4. Εὐχή Χερουβικῶ ὕμνου τῆς Θείας Λειτουργίας.
5. Εὐχή «ἐν τῷ συστεῖλαι τά Ἁγία», Θεία Λειτουργία Μεγάλου Βασιλείου.
6. Ἱερομον. Γρηγορίου, Ἡ Θεία Λειτουργία - Σχόλια, ἐκδ. Δόμος 1985, σελ. 349.
7. Μητροπ. Χαλκηδόνος Μελίτωνος, Φῶς καί Ἀνάστασις, Χαλκηδόνια, Μνήμη Μελίτωνος Χατζῆ Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος (1913-1989), ἐκδ. Σύνδεσμος τῶν ἐν Ἀθήναις Μεγαλοσχολιτῶν, Ἀθήνα 1999, σελ. 481-482.
8. Ὁμιλία τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου ἐκφωνηθεῖσα εἰς τόν Ἱερόν Ναόν Ἁγίων Βασιλείου καί Βλασίου ἐν Μισί Καππαδοκίας κατά τήν Κυριακή τῶν Ἁγίων Πατέρων τήν 27ην Μαΐου 2012. Πηγή: www.romfea.gr
9. Ἐβρ. 13,8.
10. Μητροπ. Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου Ἱεροθέου, Ἐμπειρική Δογματική τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας κατά τίς προφορικές παραδόσεις τοῦ π. Ἰωάννου Ρωμανίδη, τόμ. Β, ἐκδ. Ἱερά Μονή Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου (Πελαγίας) 2011, σελ. 278.
11. Γαλ. 4,20.
12. Μητροπ. Σασίμων Γενναδίου καί Ἀρχιμ. Εὐδοκίμου Καρακουλάκη, Πατριαρχικός Λόγος καί Πολιτική 1991-2011, ἐκδ. Ἐπτάλοφος 2011, σελ. 19.
13. Ἀρχιμ. Δαμασκηνοῦ, Ὡδὴ ὑπὲρ τοῦ Ἀγαπητοῦ, ἐκδ. Εὐεργέτιδος, Μέγαρο 1998, σελ. 66.
14. Ποίημα Μητροπ. Ἐδέσσης, Πέλλης καί Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ.
15. Ψαλμ. 64,7.
16. Κριτ. 8,23.

Ὁμιλία γιά τήν ἀναγραφή στό Ἄγιολόγιον τῆς Ὁσίας Σοφίας τῆς Κλεισούρας

Τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου

(Ἱερά Μονή Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου Κλεισούρας, 1.7.2012)

Ἱερώτατε Μητροπολίτα Καστορίας κ. Σεραφεῖμ,
Ἱερώτατοι καί Θεοφιλέστατοι ἅγιοι ἀδελφοί,
Ἐξοχώτατοι,

Ὁσιωτάτη Καθιγουμένη τῆς Ἱεράς ταύτης
Μονῆς Γερόντισσα Ἐφραιμία μετά τῆς σεμνῆς
συνοδείας σας,

Τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

ἰδιαιτέρως χαίρομεν καί δοξάζομεν τόν Θεόν,
διότι ἠξίωσεν ἡμᾶς, μετά τήν τέλει τῆς ἀκολου-
θίας τῆς ἁγιοκατατάξεως τῆς ὀσίας μητρὸς ἡμῶν
Σοφίας, τῆς ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἱερά Μονῇ Γενεθλίου
τῆς Θεοτόκου Κλεισούρας ἀσκησάσης, νά ἔλθω-
μεν προσκνηθῆναι εἰς τόν τόπον τῆς ἀσκήσεώς της,
ὅπου ἐποίησε τοὺς πολλοὺς καί ἀσυλλήπτους διά
τόν ἀνθρώπινον νοῦν πνευματικούς ἀγῶνας της
διά τήν ἀγάπην τοῦ Νυμφίου Χριστοῦ.

Ἀσφαλῶς τήν στιγμὴν αὐτὴν συγχαίρει μετά πά-
ντων ἡμῶν ἡ ἁγία, βλέπουσα τήν Ἱεράν Μονήν τῆς
λελαμπρυσμένην καί κεκοσμημένην διά νά τιμήσῃ
αὐτήν, ἡ ὁποία μόνη της ἐπὶ μακρόν ἠγωνίσθη διά
νά διατηρηθῆ ἀναμμένη ἢ κανδήλα τῆς Θεοτόκου.
Καί νῦν ὁ Θεός τήν ἐδόξασε λαμπρῶς. Αὐτή, ἡ
ὁποία ποτέ της δέν ἐπεθύμησε νέα ἐνδύματα, βλέ-
πει πάντας λαμπροφοροῦντας πρὸς τιμὴν αὐτῆς.
Αὐτή, ἡ ὁποία ἐπιμελῶς καί μέ ἀνταπάρῃσιν
ἐκρυπτε τήν ὠραιότητα αὐτῆς, τώρα χαίρεται βλέ-
πουσα τό κάλλος τοῦ οὐρανοῦ Νυμφίου Χριστοῦ.
Αὐτή, ἡ ὁποία εἰς ὅλην της τήν ζωὴν ἐνήστευεν
ὑπερανθρώπως, τώρα πληροῦται τρυφῆς εἰς τήν
βασιλικὴν τράπεζαν τοῦ οὐρανοῦ Βασιλέως τῆς
δόξης. Αὐτή, ἡ ὁποία ἔζη ἐν ἀπολύτῳ πτωχείᾳ, τώ-
ρα πλουτεῖ εἰς ἀνεκφράστους δωρεάς. Αὐτή, ἡ
ὁποία ἔζη μόνη μόνῳ Θεῷ ἐπὶ γῆς, τώρα συνευ-
φραίνεται μέ τοὺς ἀγγέλους καί ὄλους τοὺς ἁγί-
ους. Αὐτή, ἡ ὁποία ἠγάπησε τήν κακοπάθειαν καί

τήν στένωσιν, τώρα ἀπολαμβάνει τήν ἐλευθερίαν
τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Ἁγία του Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία, διαπι-
στώσασα τήν διάδοσιν τῆς τιμῆς καί τήν εὐλάβει-
αν τοῦ πιστοῦ λαοῦ πρὸς τήν ἁγίαν, καί μάλιστα
τῶν πολυπληθῶν καί εὐλαβεστάτων Ποντίων
ἀδελφῶν μας, ὡς καί τὰ θαυμαστά σημεῖα τὰ
ὁποῖα συνώδευον τόν βίον αὐτῆς, τὰ ὁποῖα ἐξακο-
λουθοῦν καί μετά τήν ἐν Κυρίῳ κοίμησίν της νά
ἐπισυμβαίνουν, ἀπεφάσισε κατὰ τό παρελθόν
ἔτος τήν ἔνταξιν αὐτῆς εἰς τό ἁγιολόγιον τῆς Ἐκ-
κλησίας μας πρὸς δόξαν Θεοῦ.

Ἡ ζωὴ τῆς ὀσίας Σοφίας καταδεικνύει τό ἀμε-
τάβλητον τῆς κλήσεως τοῦ Χριστοῦ ἀνά τοὺς
αἰῶνας. Ζῶσα ἡ Σοφία εἰς καιροὺς ἀναστατώσε-
ων, παγκοσμίου πολεμικῆς συρράξεως, ἐμφυλίου
πολέμου, πείνης καί στερήσεως, ἀξήσεως τῆς
ἀποστασίας καί πνευματικῆς ἀδιαφορίας, ἐκρά-
τησεν ἀκλόνητον ἄχρι τέλους τῆς ἐπιγείου ζωῆς
τῆς τήν βεβαιότητα τῆς πίστεως, θέτουσα ὑπεράνω
πάντων τήν ἀγάπην της πρὸς τόν Χριστόν, διά τήν
ἀγάπην τοῦ Ὁποίου οἱ μοναχοὶ ἐξέρχονται τοῦ
κόσμου καί αἴρουν τόν ἐλαφρύν καί χρηστόν ζυ-
γόν τῆς μοναχικῆς πολιτείας.

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἔζησεν ἀπό τοὺς
πρώτους σχεδόν αἰῶνας τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς τήν
παρουσίαν τοῦ μοναχισμοῦ καί τῆς ἀσκήσεως ὡς
ἀναπόσπαστον καί ἐκλεκτόν βλάστημά της. Ὁ μο-
ναχισμός ἦτο καί εἶναι ἄχρι σήμερον, εἰς τήν ὑλό-
φρονα ἐποχὴν μας, μία μαρτυρία παράδοξος,
ἀκόμη καί δι' αὐτοὺς εἰσέτι τοὺς πιστοὺς χριστιαν-
οὺς, πολὺ περισσότερον δι' ὄσους διέρχονται τήν
ζωὴν τῶν ἀπροβληματίστως ἢ ἀγωνιζόμενοι δι'
ἐγωιστικὰς ἱκανοποιήσεις, ποιοῦντες ἑαυτοῖς
εἰδῶλα καί θύοντες εἰς αὐτά. Ὅμως, ὡς καί ἡ ἁγία
ἀποδεικνύει, δέν ἔπαυσαν εἰς τὰς ἡμέρας μας, οὔτε

θά παύσουν νά υπάρχουν μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἐσφράγισαν τόν ἐκκλησιαστικόν βίον μέ τήν ὀλοκληρωτικήν προσφοράν των, οἱ ὁποῖοι οὐκ ἔκλιναν γόνυ τῷ Βάαλ, καί οὐ προσεκύνησαν αὐτῷ (πρβλ. Βασ. Γ' 19, 18).

Ἐνός τοιούτου ἀνθρώπου τήν μνήμην τιμῶμεν σήμερον, τῆς ἀσκητρίας Σοφίας, τῆς ἀναδειχθείσης ἀξίας συνεχιστρίας εἰς τά ἀσκητικά παλαίσματα τῶν ἐν ἀσκήσει διαλαμψασῶν ἱερῶν γυναικῶν, τῆς ὁσίας Συγκλητικῆς, τῆς ὁσίας Μελάνης, τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, τῆς ἁγίας Θεοδώρας τῆς ἐν Θεσσαλονίκη καί πλήθους ἄλλων. Κατέδειξεν οὕτω καί αὕτη ὅτι τό ἀσθενέστερον τῆς γυναικειᾶς φύσεως δέν ἀποτελεῖ ἐμπόδιον διά τήν ἀνδρείαν κατά Θεόν διαγωγήν. Ἐδικαίωσεν ἐμπράκτως τούς λόγους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ὅτι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡμῶν δέν ὑπάρχει «ἄρσεν καί θῆλυ» καί τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ὅτι «στρατεύεται καί τό θῆλυ παρά Χριστῷ καί πολλά γυναῖκες ἠρίστευσαν ἀνδρῶν οὐκ ἔλαττον. Εἰσί δέ αἱ καί μειζόνως εὐδοκίμησαν». Τάς βαθείας πνευματικᾶς τῆς ἐμπειρίας, ὡς ἀναγινώσκουμεν εἰς τόν βίον τῆς, ἔκρυπτεν ἡ παιδική ἀπλότης αὐτῆς. Ὁ λόγος τῆς ἦτο βιωματικός, πλήρης σοφίας καί χάριτος Θεοῦ, καί ἔγινε «πηγή ὕδατος ζῶντος καί ἀλλομένου εἰς ζωήν», διά νά ξεδιψᾷ ἀμετρήτους ψυχάς. Ἦντησε καί ἀντλεῖ χάριν ἐκ τῆς παρησίας τῆς πρὸς τόν Χριστόν καί τήν Παναγίαν Μητέρα Αὐτοῦ, καί διά ταύτης πλήθος θαυμάτων ἄχρι τῆς σήμερον ἐπιτελοῦνται.

Ἡ παρουσία τῆς Ἁγίας Σοφίας ἦτο καί εἶναι μία εὐλογία δι' ὀλόκληρον τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Καστορίας, ἀλλά καί τās πέριξ αὐτῆς περιοχάς. Διότι ἡ ἀγιότης τοῦ βίου τῆς, ὡς λύχνος ἐπὶ τήν λυχνίαν, λάμπει καί φωτίζει τās ἐσκοτισμένας ψυχάς τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἁγία ἐμαρτύρει καθημερινῶς διά τόν Χριστόν, «κοινωνοῦσα Αὐτῷ ὡς κοινωνεῖ νύμφη νυμφίῳ», «ὁ λύχνος αὐτῆς οὐκ ἀπεσβέννυτο ὅλην τήν νύκτα» (Παροιμ. λα', 18). Ὑπέβαλλεν ἑαυτήν εἰς τούς ἀσκητικούς ἄθλους, πόνους καί κόπους, εἰς νηστείας καί προσευχάς, ἀσκοῦσα ἀδιαλείπτως τήν προσευχήν. Τό μαρτύριον τῆς συνειδήσεως αὐτῆς ἐκαυχᾶτο ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ. Ὡδίνησε πολύ ἡ μακαρία διά τόν Θεόν καί ἔτεκε πνεῦμα σωτηρίας. Καί νῦν, ἡ παρουσία τῆς εἰς τήν Μονήν, ὡς μανθάνομεν, εἶναι ζωντανή,

ἀδιάλειπτος, παρηγορητική, θεραπευτική, ἱαματική, σωστική.

Συγχαίρομεν τήν Ἀδελφότητά σας διά τήν ἀγάπην καί τήν τιμήν σας πρὸς τήν ὁσίαν, διά τήν ἀγιοφιλή πρωτοβουλίαν τῆς συλλογῆς τῶν θαυμαστῶν περιστατικῶν τοῦ βίου τῆς, τῶν τοῦ ἐπιγείου βίου καί τῶν μετά τήν ὁσιακὴν κοίμησίν τῆς, ἀλλά καί διά τήν πρωτοβουλίαν τῆς ἐκδόσεως τοῦ βίου τῆς πρὸ μιᾶς δεκαετίας, καί εὐχόμεθα ἡ Ἁγία νά συμπαρίσταται πάντοτε εἰς τά βήματά σας ὡς βοηθός ἐν ἀνάγκαις, βακτηρία καί στήριγμα.

Ὁσιωτάτη Καθηγουμένη

καί αἱ λοιπαὶ ἐνταῦθα ἐνασκούμεναι μοναχαί,

ἔχουσαι πρῶτον τήν χάριν καί εὐλογίαν τῆς Κυρίας Θεοτόκου, τῆς Ὁποίας τὰ Γενέθλια τιμᾷ ἡ Ἱερά Μονή σας, καί ἔπειτα τήν πατρικὴν προστασίαν, στοργὴν καί φροντίδα τοῦ φιλομονάχου ποιμενάρχου σας, τοῦ ἐκλεκτοῦ ἀδελφοῦ καί συλλειτουργοῦ τῆς ἡμῶν Μετριοτήτος κυρίου Σεραφεῖμ, ἰδιαιτέρως δέ τās προσευχάς, τήν σκέπην καί τήν εὐλογίαν τῆς οὐρανόφρονος ὁσίας Σοφίας, ἀγωνισθῆτε μέ ὅλας τās δυνάμεις, ὥστε νά φανῆτε ἄξιοι τῆς μεγίστης τιμῆς καί κλήσεως τοῦ Θεοῦ νά ἀκολουθήσητε τήν ἰσαγγελον πολιτείαν τῶν Ὁρθοδόξων μοναζουσῶν. Ἀγωνισθῆτε ἵνα συμβασιλεύσητε καί ὑμεῖς «τῷ Χριστῷ εἰς τήν Ἱερουσαλήμ τήν πόλιν Αὐτοῦ, εἰς τήν ἐπουράνιον Ἐκκλησίαν, εἰς τόν χορόν τῶν ἀγγέλων», ἀσπαζόμεναι τήν ἡσυχίαν καί προσέχουσαι μόνῃ τῇ νηστεία καί τῇ προσευχῇ, ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀποταγῆς ὑμῶν προσκαρτεροῦσαι, μήτε ἐκκλησιαστικοῖς, μήτε βιωτικοῖς παρενοχλοῦσαι πράγμασιν ἢ ἐπικοινωνοῦσαι. Σπουδάσατε εἰς τά ἀσκητικά κατορθώματα τῆς Ἁγίας καί ἀμιλλᾶσθε τήν διάπτυρον θέρμην καί ὑπομονήν τῆς. Οὕτω, μέ ἄξονα τήν ὑπακοήν καί τό διακόνημα, τόν κοινόν λατρευτικόν βίον καί τήν συμμετοχὴν εἰς τό Ποτήριον τῆς Ζωῆς, τήν παράτασιν τῆς κοινωνίας μετά τοῦ Θεοῦ κατά μόνas ἐν τοῖς κελίοις καί τήν γόνιμον μελέτην τῶν Πατέρων, θά καλλιεργήσθε ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ καί θά προκόπτετε εἰς τήν ἐργασίαν τῶν ἀρετῶν, ἔχουσαι τήν αἴσθησιν ὅτι ἀποτελεῖτε Σῶμα Χριστοῦ, τό ὁποῖον ἀπαιτεῖ συμπόρευσιν καί συνεργασίαν, ἀποδοχὴν καί σεβασμόν τοῦ ἄλλου, ἀλλά καί προσφοράν πρὸς τόν πλησίον, εἰς τό πλάσιον τῶν ὀρίων καί ὄρων τοῦ ὀρθοδόξου μοναχισμοῦ.

Εὐχαριστοῦντες θερμῶς διὰ τὴν τιμητικὴν ὑποδοχὴν σας, ἁγία Καθηγουμένη, εὐχόμεθα ὀλοκαρδίως ἅπασαι αἱ ἐνταῦθα ἀσκούμεναι μοναχαὶ νὰ ἀναδεικνύσθε ἄξια κατὰ πάντα μιμήτριαί τῆς Ἁγίας εἰς τὸν θεῖον πόθον καὶ τὸν ζῆλον αὐτῆς, ὥστε καὶ ἐν ὑμῖν νὰ ἀναπαυθῆ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ὅπως εἰς τὴν μακαρίαν, ἀλλὰ καὶ δι' ὑμῶν νὰ ἀναπαύωνται ὅσοι φιλομόναχοι ψυχαὶ ἢ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι ἀδελφοὶ μας ἐπισκέπτονται τὴν Ἱεράν Μονήν σας.

Δέν εἶναι περιττόν, διὰ μίαν εἰσέτι φοράν, νὰ εὐχαριστήσωμεν καὶ ἐνταῦθα τὸν Ἱερώτατον Μητροπολίτην Καστορίας κύριον Σεραφεῖμ μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν συνεργατῶν του, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, διὰ τὸν βαρύν κόπον ὀργανώσεως τῶν ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων, εὐχόμενοι αὐτοῖς τὴν δικαίαν μισθαποδοσίαν.

Ὅφειλομεν ὡσαύτως, Ὁσιωτάτη Καθηγουμένη, νὰ μνησθῶμεν εὐχητικῶς καὶ τῆς κοιμηθείσης προκατόχου ὑμῶν ἐν τῇ ἡγουμενικῇ διακονίᾳ μακαριστῆς Γεροντίσσης Ἀνυσίας, τῆς μοχθησάσης διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς καὶ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ κοινοβιακοῦ βίου, μετὰ τὴν μετατροπὴν αὐτῆς εἰς γυναικειαν πρό 20ετίας, ἅμα δέ καὶ διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῆς τιμῆς τῆς ἁγίας Σοφίας, μετὰ τῆς ὁποίας εὐχόμεθα διαπύρως νὰ ἀγάλλεται ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Ἐψοῦμεν πατρικῶς καὶ δεητικῶς τὰς χεῖρας ἡμῶν καὶ εὐλογοῦμεν τὴν θεολεκτον συνοδείαν τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς, δεόμενοι νὰ ἔχετε μόνιμον τὴν παράκλησιν καὶ παραμυθίαν τῆς Θεοτόκου ἐπὶ τὴν εὐλογημένην ἀδελφότητά σας καὶ σταθεράν τὴν βοήθειαν καὶ σκέπην τῶν εὐχῶν τῆς πιστῆς δούλης Αὐτῆς.

Ὁ Λειτουργικός Λόγος τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας σήμερα

Γρηγορίου Θ. Στάθη, Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

(Εἰσήγηση στό II΄ Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως, Τήνος, 19-21 Σεπτεμβρίου 2011)

Αἰδεσιμολογιώτατε Πρόεδρε τῆς συνεδρίας,
Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες,
Ἀγαπητοί Συνάδελφοι, Καθηγητές
καί Καθηγήτριες,
Σεβαστοί μου Γέροντες,
Κυρίες καί Κύριοι·

Προοίμιο

«...Σπεύδω ἀρχή-ἀρχή νά σᾶς πῶ πῶς μέ διακατέχει δέος, κάθε φορά πού μέ κάποια εὐκαιρία καταπιάνομαι μέ τήν ὕμνολογία τῆς λατρείας μας. Ἄν ἡ σαφῆς ὁμολογία ἑνός ὕμνογράφου, δηλαδή “ὕμνους ὑφαίνειν συντόνως τεθηγμένους ἐργῶδες ἐστίν” θέλει νά δικαιολογήσει τήν ἀνθρώπινη ἀδυναμία γιά ὕμνηση “κατ’ ἀξίαν”, ὁ ὁμιλητής πού ἔχει τήν τιμή νά ἴσταται ἐνώπιόν σας ὁμολογεῖ καί τήν ποιητική ἐνδεια καί τήν θεολογική ἀτέλεια νά προσεγγίσει τά ὕμνογραφικά κείμενα καί νά τά ἐρμηνεύσει ὀρθά. Ἐδῶ πρόκειται γιά ἀπόλυτα θέματα· ὁ ὕμνούμενος εἶναι ὁ Θεός καί οἱ ὕμνητές-ποιητές εἶναι ἅγιοι μέ βιωματική σχέση μαζί του, καί ὁ λόγος εἶναι ποιητικός, οὐρανοῦψῆς, ἀφοῦ φτάνει στά κράσπεδα τῆς δόξης καί τῆς μεγαλωσύνης τοῦ Θεοῦ, κι εἶναι μαζί ἀναλλοίωτος καί διαχρονικός, –ἀπό τότε, τό ὁποιοδήποτε χρονικά τότε, ἴσαμε τώρα–, πού ἐγγίζει τίς καρδιές τῶν πιστῶν καί τίς ἐκφράζει.

Ὅταν ἄρχισα νά γράφω, αὐτές οἱ σκέψεις πρωτοφύτρωσαν στό νοῦ μου· καί τίς θεωρῶ σάν μιάν ἔμπνοια ἄνωθεν νά φυλαχτῶ ἀπό ἀμετροέπειες καί ρητορικά καμώματα. Στόν σεπτό χῶρο τῆς ἱερῆς ὕμνολογίας, δηλαδή τῆς ποιήσεως καί τῆς μουσικῆς στή λατρεία, μέ τίς ὁποῖες γευόμαστε ἀπ’ τή γῆ τούς οὐρανοῦς, δέν χωροῦν περιττά λόγια...».

Αὐτό τό μικρό προοίμιο, ὡς ἐδῶ, εἶναι ἓνα ἀπόσπασμα ἀπ’ τό προοίμιο τῆς ὁμιλίας μου κατά τό Β΄ Λειτουργικό Συμπόσιο, στό Βόλο τό 2000, μέ θέμα

καί τότε «Ἡ μουσική ἔκφραση τῶν λειτουργικῶν ὕμνων καί ἡ δυνατότητα μετάφρασής τους στή νεοελληνική γλῶσσα».

[Β΄ Λειτουργικό Συμπόσιο,...]

Α΄.

Θεωρῶ χρήσιμο νά μεταφέρω πάλι ἐδῶ στήν σύνταξή μας “ἐπί τό αὐτό” τούς τίτλους τῶν παραγράφων τῆς διαπραγμάτευσης τοῦ θέματος ἐκείνης τῆς εἰσηγήσεώς μου, μέ βραχύτατη περιγραφή τοῦ περιεχομένου τους, ἢ καί τωρινό σχολιασμό τους· θά τό πράξω ὁμως στό δεύτερο μέρος τῆς παρουσίας εἰσηγήσεώς μου.

Κι ἔχω μιὰ κάποια δυσκολία, –ἴσως παρόμοια καί μέ ἄλλους ὁμιλητές–, τί νά πῶ καί νά ἔναι πρωτότυπο, δηλαδή νά μήν ἐπαναλαμβάνω τά ἴδια πράγματα. Γιατί σέ ἀρκετές εὐκαιρες περιστάσεις, –στήν διδασκαλία μου στό πανεπιστήμιο, σέ συνέδρια, σέ σχετικές συγγραφές σέ συλλογικούς τόμους–, ἀσχολήθηκα μέ τά θέματα τῆς λατρείας μας γενικά καί τῆς μουσικῆς ὡς ἐνδύματος τῶν ὕμνων εἰδικότερα. [πρβλ. “ἡ τῶν ἤχων τερπνότης”, “ἡ οὐσία τῆς λατρείας”, “ἡ εἰς οὐρανόν ἄνοδος”, ἤχος καθαρῶς ἐορταζόντων, κ.ἄ.]. Βέβαια, δέν θεωρῶ ὅτι ἔπρεπε νά τά γνωρίζετε· ἄλλωστε εἶναι δημοσιευμένα σέ βιβλία πού ἴσως εἶναι ἔξω ἀπ’ τά ἐνδιαφέροντα τῶν περισσότερων ἀπό σᾶς. Τό πρόβλημα εἶναι δικό μου. Τί νά πῶ τώρα καί πῶς νά τό πῶ, νά εἶναι πρόσφορο στήν παροῦσα περίσταση. Καμιά φορά καί ἡ διατύπωση τῶν λεγομένων ἐδῶ κι ἐκεῖ εἶναι δεσμευτική· εἶναι ἀποτύπωση μιᾶς εὐτυχοῦς ἐμπνεύσεως πού θά ἤθελες νά τήν ἐπαναλάβεις αὐτούσια· κι ὁμως ἴσως πρέπει νά τήν παραλείψεις.

Θέλω, ὡστόσο, νά ἐπιμείνω λίγο σέ δύο καίριες ἐπισημάνσεις.

α. “συναμφοτέρο” ἢ συνομοουσιότητα
λόγου καί μέλους.

Νά ἀποσαφηνισθῆ πρώτα ὅτι ὁ ὄρος μέλος ἐξ ὀρισμοῦ τοῦ ἐμπερικλείει τόν λόγο. Διδάσκει ὁ Πλάτων [Πολιτεία 398d]: «τό μέλος ἐκ τριῶν συγκείμενον, λόγου τε καί ἁρμονίας καί ρυθμοῦ». Ἡ «ἁρμονία» ἐδῶ σημαίνει “μουσική”. Μέλος εἶναι τό πᾶν ἄκουσμα, ἡ ἡχητική ἔκφραση τῆς μουσικῆς τέχνης· καί στό χῶρο τῆς ὀρθόδοξης λατρείας εἶναι φωνητική ἔκφορᾶ, χωρίς δηλαδή τήν χρήση ὀργάνων. Ὡστόσο, ὁ ὄρος χρησιμοποιεῖται, ἡ καί ἴσως προσφέρεται, μέ πολύ ἐξειδικευμένη ἔννοια νά χαρακτηρίζει τό ὅποιο μουσικό ἔνδυμα τοῦ λόγου, ἀφοῦ κανένας ἄλλος ὄρος δέν εἶναι ἁρμόδιος· οὔτε μουσική, οὔτε “μελωδία”, οὔτε “ψαλμοδία”, γιατί αὐτοί –καί ἄλλοι ἀκόμα– δηλώνουν κάτι συγκεκριμένο κάθε φορά. Φυσική ἀπόρροια αὐτοῦ τοῦ ὀρισμοῦ εἶναι ἡ “συναμοουσιότητα” λόγου καί μουσικῆς· ὁ λόγος εἶναι ψαλτός καί ἡ μουσική εἶναι λογική.

Ἡ ὑμνολογία, ὡς “συναμφοτέρο” λόγος καί μέλος, ὑπῆρχε ἐξ ἀρχῆς στίς λατρευτικές συνάξεις τῆς Ἐκκλησίας. Κι ὅταν διαμορφώθηκε σέ τέλειες ποιητικές μορφές, ἄρχισε νά καταγράφεται καί μέ τήν σημειογραφία, κατά τά μέσα τοῦ 1' αἰῶνα, ἡ καί λίγο νωρίτερα. “Ἡ σημειογραφία ἢ σηματοδογραφία εἶναι ἀποκύημα τοῦ βυζαντινοῦ πνεύματος καί πολιτισμοῦ καί εἶναι ἓνα σοφόν σύστημα, στήν κυριολεξία ἓνα ἡχητικό ἀλφάβητο, ἀπότοκο τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφάβητου τῶν γραμμάτων, γιά τήν τέλεια ἔκφραση τῆς μονοφωνικῆς λογικῆς μουσικῆς. Τά σημάδια ἢ σηματοδοφωνα, ὡς ἡ τέλεια μουσική ἀνάπτυξη τῶν τόνων καί πνευμάτων τῆς ἑλληνικῆς γραφῆς, παρασημαίνουν καί τίς πύο λεπτές καί μυχιώτατες ἔκφράσεις τοῦ λόγου, τό “πάθος” τοῦ λόγου, ὅταν αὐτός συνεκφέρεται μέ μέλος. Γιά τόν λόγο αὐτόν τό ποιητικό κείμενο κάτω ἀπ' τά σημάδια τῆς σημειογραφίας εἶναι ἄτονο. Ἡ, γιά νά τό πῶ ἀλλοιῶς, ἡ διπλή παράλληλη γραφική παράσταση τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων τοῦ λόγου καί τῶν ἑλληνικῶν σημαδιῶν τοῦ μέλους, εἶναι τό τελειότερο μελικό ἀλφάβητο τῆς οἰκουμένης, πύο ὁ Θεός εὐδόκησε νά ἐπινοηθῆ καί ἀναπτυχθῆ ἀπ' τό ἑλληνικό πνεῦμα.

[*Ἦχος ἑορταζόντων, ...]

Τό “συναμφοτέρο” σημαίνει τήν ταυτόχρονη “ποίηση” λόγου καί μέλους μέ ὑπεροχή τῆς μουσικῆς κατά τήν κατασκευή τῶν μελικῶν ποδῶν μέ συγκεκριμένες φωνητικές ὀξυτήτες. Πάντως ἡ προῦπαρξη τοῦ

λόγου στήν διάνοια, ἡ μέ ἄλλα λόγια, ἡ γενεσιουργός ποιητική διάθεση γιά δημιουργία τοῦ συναμφοτέρου, λόγου καί μέλους, ἀναφέρεται ἀπ' τόν ἔνθετο λόγο, ὁ ὁποῖος μᾶς διακρίνει καί μέ τόν ὁποῖο ὁ λογικός ἀκριβῶς ἄνθρωπος ἀναφέρεται στόν Θεό. Συμβαίνει βέβαια ὁ ἑλληνικός λόγος νά εἶναι μουσικός ἐκ γενετῆς· τά πέρα ὅμως αὐτῆς τῆς ἐμφυτῆς μουσικότητος τά ρυθμίζει, τά συμπληρώνει καί τά τελειοῖ ἡ μουσική τέχνη.

[B' Λειτουργικό Συμπόσιο, ...]

Μετά ἀπ' αὐτήν τήν διασάφηση κατανοοῦμε καλύτερα ὅτι κατά καιρούς καί σέ περιόδους ἀνθήσεως τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης ἔχουμε νέες μελοποιήσεις τῶν ἴδιων ὕμνων ἢ ψαλμῶν ἀπό διαφόρους περιφημους μελοποιούς, πύο σφραγίζουν τήν κάθε ἐποχή μέ τήν τέχνη τους καί ἐμπλουτίζουν τήν ὕμνητική παράδοση τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπάρχει λοιπόν τό ταυτόχρονο συναμφοτέρο, λόγος καί μέλος, κατά τήν πρώτη ποιητική δημιουργία καί ἔκφορᾶ τῶν ὕμνων, ἀλλά σαφῶς ὁ λόγος προῦπάρχει καί τό μέλος ἔπεται. Ὁ λόγος εἶναι τό κύριον καί ὁ σκοπός· τό μέλος εἶναι τό ὄχημα καί τό μέσον. Καί, μέ μιά ποιητικώτερη ἔκφραση, λόγος καί μέλος εἶναι οἱ δύο φτεροῦγες μέ τίς ὁποῖες μποροῦμε νά φτερουγίσουμε, πάνω ἀπ' τά γῆινα, σέ χώρους οὐράνιους καί ὑπερουράνιους, καί νά ὑμνήσουμε ὡς πύο πλησιανοί καί οἰκεῖοι τήν δόξα τοῦ Θεοῦ, καί τό θαῦμα τῆς δικῆς μας σωτηρίας. Καί ὄχι, ὅτι ὁ Θεός ἔχει ἀνάγκη νά τοῦ ὑμνοῦμε τήν δόξα, ὅπως λέει ὁ Μέγας Βασίλειος, ἀλλά ὅτι “σέ βούλεται ἄξιον εἶναι τοῦ δοξασθῆναι”. [B' Λειτουργικό Συμπόσιο, ...]

“Ἡ φρονίδα γιά θεοσέβεια, ἡ εὐπρέπεια καί ἡ ἐτοιμασία τῶν ἑλλήνων καί ἑλληνοφώνων –βυζαντινῶν καί μεταβυζαντινῶν– καί παντοιογλώσσων ἄλλων ὀρθοδόξων χριστιανῶν νά μιλήσουν στό Θεό καί στούς ἁγίους του δημιούργησαν ἓναν ἀπ' τούς μεγαλύτερους μουσικούς πολιτισμούς τῆς οἰκουμένης, τόν βυζαντινό καί μεταβυζαντινό, πύο εἶναι καί ὁ μακροβιώτερος ἀνάμεσα στούς γνωστούς μουσικούς πολιτισμούς, ὅσον ἀφορᾶ στήν ὁμοιογενή γραπτή παράδοση του. [*Ἦχος ἑορταζόντων, ...]

Ἡ Ψαλτική στήν ὀρθόδοξη λατρεία εἶναι λογική μουσική, μέ τήν ἔννοια ὅτι ἡ μουσική ἀποτελεῖ τό ἔνδυμα τοῦ λόγου, ἡ, κατά πῶς λέει ὁ Γρηγόριος Νύσσης ἡ μουσική ἐρμηνεύει τήν τῶν λεγομένων διανοίαν. Κατά συνέπεια, ἡ Μουσική αὐτή ὡς Ψαλτική Τέχνη τῆς λατρείας περιφρουρεῖ καί διαφυλάσσει

και παραδίδει την γλώσσα μας την ελληνική αλόβητη και καθαρή, με την ποικιλία των καταλήξεών της, με τους τόνους και τα πνεύματά της, όπως πέρασαν και αναπτύχθηκαν στην σημειογραφία της, γιατί αυτά είναι μελικά στοιχεία κι έχουν έκφραστικό βάρος ανεπανάληπτο. Ντυμένη με τό μέλος των ψαλμάτων ή γλώσσα μας έγινε ιερή, καθιερώθηκε, και φθέργεται τις προσευχές των ὀρθοδόξων ἐλλήνων ἀπό γενεά σέ γενεά. [Ἡ τῶν ἡχων τερπνότης,...]

**β. ἰσοκυρότητα τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης
μέ τις ἄλλες καλές τέχνες.**

Ὁμιλοῦντες γιά τό συναμφότερο, λόγο και μέλος, τήν ὀρθόδοξη ὑμνολογία, μιλοῦμε γιά μιὰ τέχνη ὑψηλή και πανθαύμαστη, και κορυφαία δημιουργία τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος και ἀειφόρα συνοδοιπορία στή ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, πού σχεδόν καταντάει νά εἶναι ἡ σύνολη ἔκφραση και ὁ χαρακτηρας τῆς Ἐκκλησίας· και μάλιστα διπλοσύνθετη και τελειότατη: ποίηση και μουσική. Και ρωτάω: δέν τήν καταλαβαίνουμε αὐτήν τήν τέχνη; ἢ καλύτερα, δέν μᾶς ἐγγίξει; Ἄν συμβαίνει κάτι τέτοιο πρέπει ν' ἀναρωτηθοῦμε: φταίει ἡ τέχνη ἢ φταίμε ἐμεῖς; Και θά τολμῆσω μιὰ σύγκριση· Ἡ Ψαλτικὴ Τέχνη, ὡς συναμφότερο πάντοτε λόγος και μέλος, ἔφτασε στήν κορυφωσὴ τῆς τῶν ἰδ' και ἰε' αἰῶνα, ὡς παράλληλη ἔκφραση τῶν ἄλλων καλῶν τεχνῶν, τῆς ἀρχιτεκτονικῆς και τῆς ζωγραφικῆς, κυρίως, ἀλλά και τῆς κεντητικῆς, και γέμιζε τοὺς μεγάλους και μικρότερους βυζαντινοὺς ναοὺς τῆς οἰκουμένης ὡς περιήχημα και λάλημα και ἄκουσμα. Και συμβαίνει τό μέγα παράδοξο: τά μὲν θαυμάσια βυζαντινά ἀρχιτεκτονήματα, τοὺς ναοὺς δηλαδή, και τίς θαυμάσιες ζωγραφικές, ὡς ψηφιδωτά και τοιχογραφίες και φορητές εἰκόνες και μινιατούρες στά χειρόγραφα, και κοσμήματα και ποικιλία, τά συντηροῦμε –τά διατηροῦμε– τά ἐκθέτουμε νά τά βλέπει ὅλος ὁ κόσμος (και μέ εἰσιτήριο μάλιστα) και νά τά θαυμάζει· κι ἐμεῖς κανχώμαστε τήν καλή καύχηση ὅτι εἶναι ὁ ἀνεπανάληπτος ἢ και ἀνυπέρβλητος πολιτισμός μας. Και ρωτάω πάλι: πόσο τά καταλαβαίνει ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος, γιά τόν ὁποῖο ἐνδιαφερόμαστε τώρα, μέ πρόσχημα τάχα τήν ἀκαταληψία τοῦ λειτουργικοῦ λόγου, ἢ πόσο αὐτές οἱ ἄλλες καλές τέχνες ἐγγίζουν τόν σύγχρονο ἄνθρωπο; Ἄν τά καταλαβαίνουμε ἢ ἂν μᾶς ἐγγίξουν εἶναι παραλογισμός νά θέλουμε νά τά ἀλλάξουμε· και δέν νομίζω ὅτι ἐξέλιπε τόσο ἡ ἀγάπη και ὁ ζήλος γιά τήν εὐπρέπεια τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ, ὅσον ἀφορᾶ στά μέ-

σα και τοὺς τρόπους τῆς λατρείας του. Ἄν δέν τά καταλαβαίνουμε ἢ ἂν δέν μᾶς ἐγγίξουν θά ἔπρεπε νά τά παραμερίσουμε, ἢ νά τά σκεπάσουμε μέ πανιά και κουρτίνες, ὅπως ὅταν ἐγκαταλείπουμε γιά πολύ καιρὸ ἓνα ἀρχοντικό σπίτι, ἢ ἐτοιμαζόμαστε γιά μετακόμιση. Ἄλγεινή εἰκόνα και σκληρά λόγια. Ἀκριβῶς αὐτό ἐπιχειρεῖται μέ τήν κακομεταχείριση ἢ ἐγκατάλειψη τῆς ἄλλης καλῆς τέχνης, τῆς ὑμνολογίας στή λατρεία, τοῦ λόγου και τοῦ μέλους.

Θεωρῶ ὅτι ἐγινε κατανοητὴ ἡ φύση και ἡ οὐσία τῆς ὑμνολογίας· εἶναι, δηλαδή, μιὰ καλὴ τέχνη, ἰσοκυρη και παράλληλη μέ τις ἄλλες καλές τέχνες, μέ μιὰ συνοδοιπορία στή ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀπ' τήν ἀρχὴ τῆς ἴσαμε τώρα, και κυρίως κατά τήν ὀψιμη βυζαντινὴ και τήν μεταβυζαντινὴ και τήν νεότερη ἐλληνικὴ ἐποχὴ, πού ἐκφράζουν τήν ὀρθόδοξη λατρεία. Και θά φέρω μίαν εἰκόνα ἀκόμα, πού πολλές φορές τήν ἀνέφερα στήν πανεπιστημιακὴ μου διδασκαλία, ἀλλά και σέ ψαλτικά συνέδρια, γιά νά ψέξω –ἢ νά τό πῶ ἡπιότερα– νά καταστήσω ἐμφαντικά σαφές ὅτι ἡ τάχα ἐριμνευτικὴ προσέγγιση, ἀνεξέλεγκτη ὁπωσδήποτε, τῆς σημειογραφίας τῆς Ψαλτικῆς τέχνης και τοῦ ἴδιου του μέλους ὡς ἀκουσματος, καταντάει νά εἶναι ἀλλοίωση και φθορὰ τῆς ψαλτικῆς παράδοσης, πού εἶναι κοινὸ κληροδοτήμα.

Κοινὸ κληροδοτήμα λέγω και ἐννοῶ ἐθνικὸ κεφάλαιο, ἐθνικὸ μνημεῖο, και τά ἐθνικά μνημεῖα ἀνήκουν σέ ὅλους κι εἶναι σεβαστά ἀπολυπραγμόνητα. Δέν μπορεῖς –δέν σοῦ ἐπιτρέπεται– σέ ἓνα ἄγαλμα, σάν τόν Ἑρμῆ τοῦ Πραξιτέλη ἢ τά γλυπτά τοῦ Παρθενῶνα νά πάρεις ἓνα καλέμι κι ἓνα σφυρί και νά πῆς: “αὐτὴ ἡ μῦτη δέν μοῦ ἀρέσει”, και νά τήν πελεκήσεις ὅπως θέλεις, ἢ “αὐτὸ τό πηγοῦνι ἄς τό κάνω ἔτσι”, και νά τό πελεκήσεις· εἶναι ἔγκλημα, ἔγκλημα μέγιστο, ἐθνικὴ συμφορά!. Ἡ νά θελήσεις νά τοῦ βάλεις ἓνα προσωπεῖο τῆς ἀρεσκείας σου, κι ἓνας ἄλλος ἓνα ἄλλο προσωπεῖο πάνω σ' αὐτό, κι ἓνας τρίτος ἀκόμα ἔν' ἄλλο προσωπεῖο, και ἄλλα και ἄλλα ἀκόμα, πού ἂν μένουν πολὺ μέ τόν καιρὸ φθείρονται κιόλας και καταντοῦν ἐλεεινὸ θέαμα. Τό ἴδιο και μέ τό μέγα-μέγιστο ἐθνικὸ μνημεῖο, τήν Ψαλτικὴ μας Τέχνη, τήν τέχνη τῆς ὑμνολογίας τῆς ὀρθόδοξης λατρείας μας· τέτοιες μεταχειρίσεις εἶναι ἔγκλημα.

[Καταληκτῆριος Δ' Διεθνoῦς Συνεδρίου, ...]

Τουναντίον, χρέος μας εἶναι ἡ ἀποκατάσταση στό πρωτόκοπο κάλλος τους. Νά τά θαυμάσουμε και νά παίρνομε “φωτιά” –“ἀμπάριζα” πού λέγαμε στά

παιδικά μας παιχνίδια– και νά τραβᾶμε μπροστά. Νά πορευόμαστε μπροστά δημιουργώντας τήν δική μας τέχνη, τόν δικό μας πολιτισμό, και ἐν προκειμένῳ τήν δική μας ὑμνολογία, ὅπως ἡ παράδοση θά ἐμπνέει και θά κανοναρχεῖ και ὁ καλός Θεός θά εὐλογεῖ.

Β'.

β. ὡς πρός τήν μετάφραση τῶν ὕμνων

Τώρα ἐδῶ θά ἀναφερθῶ στους τίτλους τῶν παραγράφων τῆς εἰσηγήσεώς μου, ὅπως ἀνέφερα στήν ἀρχή, στό Β' Λειτουργικό Συμπόσιο, τό σωτήριο ἔτος 2000, και θά κάνω μικρά σχόλια, συνοψίζοντας ἡ τονίζοντας τά νοούμενα τῶν λεγομένων μου ἐκεῖ.

Α'.

α. “ἡ μουσική ἐρμηνεύειν βούλεται τήν τῶν λεγομένων διάνοιαν” (Γρηγόριος Νύσσης, Εἰς τήν ἐπιγραφήν τῶν ψαλμῶν, Βιβλίον Α' κεφ. Γ', ΡΓ 44,444δ).

Α. Ἡ μουσική βοηθάει και ἐρμηνεύει τό νόημα τῶν λεγομένων ποιητικά στους ὕμνους, για καλύτερη κατανόησή τους, μέ τούς ἐκφραστικούς τρόπους πού διαθέτει. Καί βοηθώντας τήν κατανόηση τοῦ λόγου τῶν ὕμνων λειτουργεῖ ἐρμηνευτικά νά καταλαβαίνουμε παράλληλα τόν παρόμοιο λόγο, ἡ τήν γλῶσσα, τῶν ἄλλων δύο εἰδῶν λατρευτικοῦ λόγου· τοῦ βιβλικοῦ και τοῦ εὐχητικοῦ.

β. τά εἶδη τῶν ὑμνογραφημάτων.

Α. Ἡ ποικιλία τῶν εἰδῶν τῶν ὑμνογραφημάτων, ὀριστικοποιημένων σχεδόν ὅλων τόν ια'-ιβ' αἰῶνα, φανερώνουν τόν μέγα και ποικίλο πλοῦτο τῆς ὑμνήσεως κατά τήν ἀναφορά μας στόν Θεό. Ὅλα τά εἶδη τῶν ὑμνογραφημάτων, ὡς στέρεες και παραμόνιμες μορφές ποιήσεως, και βέβαια σ' ἕναν ψηλότερο ἀναβαθμό για κατ' ἀξίαν ὕμνηση, ἔμειναν ἀναλλοίωτα και χρησίμευσαν ὡς πρότυπα κατά τήν ποίηση νέων ὑμνογραφημάτων.

γ. οἱ τρόποι μελικῆς μεταχειρίσεως.

Α. Ἡ μελική μεταχείριση, ποικίλη και αὐτή, νοεῖται ὡς τό ἔνδυμα τῶν ὕμνων, ἄλλοτε ἀπλό και ἄλλοτε περίτεχνο, και κάποτε μέ ἀπέριττο ἀλλά πάντοτε κομψό ὕφος, και σέ ἄλλες περιπτώσεις περίτεχνο και μελισταγές, μέ πανηγυρικούς πλατυσμούς και ἀσυγκράτητους ἀλαλαγμούς χαρᾶς και ἀγαλλιάσεως. Καί νοεῖται στή μελική μεταχείριση ἡ κινουσα τό μέλος αὐρα, δηλαδή ὁ ρυθμός, μέ τήν ποικιλία τῶν ρυθ-

μῶν ποδῶν για ἔμφαση τῶν τονισμῶν τοῦ κειμένου, και ἄρα εὐκόλυνση στήν κατανόηση τῶν νοημάτων.

δ. οἱ θέσεις τῆς μελοποιίας.

Α. Ἡ μελοποιία, ὡς τέχνη καθαυτή, ἐποίησε τίς λεγόμενες θέσεις τῶν σημαδιῶν και καθιέρωσε συγκεκριμένο μέλος για συγκεκριμένους ὄρους και συγκεκριμένα νοήματα τῶν ὕμνων, και σέ συγκεκριμένα σημεία μιᾶς μουσικῆς περιόδου: στήν ἀρχή, στή μέση και στό τέλος. Αὐτή ἡ παγίωση τοῦ συναμφοτέρου, λόγου-μέλους, και ἡ ἀναλλοίωτη ἐπανάληψή τους, αἰῶνες τώρα, εἶναι τό πολύμορφο ἡχητικό στερέωμα πού πληροῖ τό μεσοδιάστημα γῆς και οὐρανοῦ, για νά νοιώθουμε πύ πλησιανοί στό Θεό κατά τήν ἀνάπνευση τῶν ὕμνων μας.

ε. τά μελικά τόξα τοῦ συντόμου μέλους.

Α. Ἀντίστοιχη λειτουργία μέ τίς θέσεις για τά ἀργά κυρίως μέλη, ἐπιτελοῦν τά συγκεκριμένα μελικά τόξα κατά τήν σύντομη ψαλμώδηση τῶν ὕμνων. Καί γνωρίζονται πλέον οἱ ὕμνοι ὄχι τόσο ὡς ποιητικά κείμενα ἀλλά ὡς μελικοί –νά τό πῶ και πύ ἀπλά– ὡς τραγουδιστικοί σκοποῖ. Λέμε: Ἀνοίξω τό στόμα μου και ἐνηγεῖ στήν ἀκοή μας τό μέλος του· Ἀναστάσεως ἡμέρα και μαζί μέ τό μέλος ἔρχεται στήν καρδιά μας τό Πάσχα και μυρίζει ἔαρ και εὐωδία· ἡ Τῆ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ κι ἡ ψυχή μας φτερουγίζει στήν Κωνσταντινούπολη και στά κάθε θεοφύλαχτα κάστρα τῆς ἱστορίας μας.

3. τό μελίξειν, ἄρα και ψάλλειν, κατά τά νοούμενα.

Α. Τό μελίξειν και ψάλλειν “κατά τά νοούμενα” εἶναι ἕνας ἀπ' τούς μελοποιητικούς κανόνες, πού βοηθεῖ πολύ στήν ἐκφραση και τήν μελική ἐρμηνεία τῶν νοουμένων: ὕψος, ὄρος, οὐρανός, ἀνάστασις, ἡ βάθος, ἄδης, ἡ χαρά - λύπη, ζωή - θάνατος, ἁμαρτία, σκότος, και τά παρόμοια.

Β'.

α. ἡ γνώση τῶν ψαλλομένων: ἄραγε γινώσκεις ἄ ἀναγινώσκεις;

Α. Οἱ ὕμνοι εἶναι ποιημένοι στή γλῶσσα τῆς ἐποχῆς τους, μέ ἐξαίρεση τούς Κανόνες, στους ὁποίους, και μάλιστα στους βραχεῖς εἰρμούς και τά τροπάρια, τά νοήματα εἶναι πυκνά για νά χωροῦν στους κομψούς στενοῦς στίχους. Ἡ μουσική ὡς ἔνδυμά τους τούς καθιστᾶ κατανοητούς. Οἱ ἄνθρωποι πού ἐκκλησιάζονται και τούς ἀκοῦν τούς ὕμνους, πού

πολλοί απ' αυτούς επαναλαμβάνονται συχνά, όπως οι καταβασίες, τὰ ἀναστάσιμα ἑξαποστειλάρια καὶ ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια καὶ ἄλλα ἀκόμα, γινώσκουν ἂ ἀναγινώσκουν καὶ αὐτὰ πού ἀκοῦνε.

β. εἶναι ἀκατάληπτα τὰ λειτουργικά κείμενα;

Α. Τό ἐρώτημα μπορεῖ νά ἐπιδέχεται πολλές ἀπαντήσεις. Ἀπό ὅλη τήν ἐκθεση ἐδῶ περί λόγου καὶ μέλους ἀπορρέει ὅτι οἱ σύγχρονοι ἄνθρωποι κατανοοῦν τὰ νοήματα τῶν ἀκουομένων στή λατρεία σέ ἱκανοποιητικό βαθμό. Μά θέλουμε ἢ λατρεία νά προσλαμβάνει χαρακτηριστικά φροντιστηρίου ἑλληνικῆς γλώσσας γιά ἀλλογλώσσους, ἢ ἀναλύσεως θεολογικῶν ὄρων, ἢ ἐξετάσεως καὶ ἱστορικῆς διακριβώσεως γεγονότων πού τυχόν ἀναφέρονται στοὺς ὕμνους; Ἀκόμα κι ἂν κάποια λεγόμενα ἢ ψαλλόμενα μένουν ἀκατάληπτα σέ πολλούς, ἔχω τήν αἴσθηση ὅτι οἱ ἴδιοι προτιμοῦν νά μένουν στήν γοητεία καὶ τό μυστήριο τοῦ ἀκατάληπτου· τοὺς ἀρκεῖ τό μουσικό περιήχημα καὶ ἡ ὄλη αὖρα τῆς λατρείας πού ἀναδεύει γύρω τους καὶ τοὺς κατανύσσει.

γ. τό συναμφότερο λόγου καὶ μέλους:

ἢ ἀλλαγὴ τοῦ ἑνός συμπαρασύρει καὶ τό ἄλλο.

Α. Ἡ δυνατότητα μετάφρασης τοῦ ποιητικοῦ λόγου τῶν ὕμνων, ὑπαρκτή καθ' ἑαυτήν, προσκρούει, πέρα ἀπὸ ἐνδογενεῖς δυσκολίες ἀποδόσεως θεολογικῶν ὄρων καὶ νοημάτων, καὶ σὸ μουσικό ἔνδυμα τοῦ λόγου, τό ὅποιο καὶ ἐπηρεάζει σέ πολλές περιπτώσεις καταστροφικά.

Ὁ ἀπολυπραγμόνητος σεβασμός σὸ πατροπαράδοτο κληρονόμημά μας, πού εἶναι ὁ πολιτισμός μας, δέν ἐπιτρέπει φθορά καὶ ἀλλοίωση· γιατί θά πρόκειται γιά βεβήλωση καὶ ἱεροσυλία.

δ. δυνατή –καὶ εὐκταία– ἢ μετάφραση τῶν ὕμνων γιά παράλληλη βοήθεια.

Α. Θεωρῶ ὅτι δέν χρειάζεται κανένα σχόλιο σ' αὐτήν τήν διατύπωση. Εἶναι ὅπωςδήποτε δυνατή, καὶ ἐκτός ἀπὸ εὐκταία ἴσως εἶναι ἐπιτακτικά ἀναγκαῖα ἢ μετάφραση τῶν ὕμνων γιά παράλληλη, ἐξωλατρευτική βοήθεια.

πρόταση· νέα δημιουργία λόγου καὶ μέλους.

Α. Ὡς ἀκροτελεύτιο λόγο σ' ἐκείνη τήν εἰσήγηση εἶχα ἀναφέρει μιά τολμηρὴ πρότασή μου, διατυπωμένη μέ τήν ἱκμάδα τῆς νεότητος –στά εἰκοσιεξί μου χρόνια (ἄνοιξη τοῦ 1966)– στίς ἀπαρχές τῆς ἐνασχολήσεώς μου μέ τήν ὑμνολογία τῆς λατρείας μας.

«...Καὶ ἴσως πρέπει [ἢ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία] νά ἐπισκοπήσει στόν συντελεσμό ἑνός ἄλλου ποιητικοῦ εἶδους, δέν ξέρω πῶς μπορεῖ νά ὀνομασθῆ, συντομοτέρου, ἱκανοῦ ὅμως νά περιλάβει ὅλον τόν Ὁρθρο μέχρι τοὺς αἶνους, μέ νέα γλῶσσα, νέα δομὴ, νέα μορφή, ἀλλά μέ τό ἴδιο, βέβαια, δόγμα, τὰ ἴδια δοξολογητικά ἢ παρακλητικά στοιχεῖα, τήν ἴδια μουσική σέ καινούργια σύνθεση καὶ λειτουργία τῶν στοιχείων της. ...Σέ μιά τέτοια εὐκταία νέα δημιουργία ἢ γλῶσσα νά εἶναι ἢ κοινὴ σύγχρονη, ποιητικά δουλεμένη, καὶ ἢ ψαλτικὴ ἐπιτήδευση, ὡς ἔνδυμα τοῦ λόγου, νά εἶναι ἢ μονοφωνικὴ ἑλληνικὴ μουσικὴ μέ νέα δομὴ καὶ λειτουργία τῶν στοιχείων της, πρὸς σύνθεση νέων μελῶν, πρωτοτύπων, αὐτομέλων ὅπως λέγονται στήν τέχνη, ἱκανῶν νά χρησιμοποιηθοῦν ὡς πρότυπα γιά προσομοιακὴ ἔπειτα ὑμνογραφία.

Στά ποιητικά γραφτά μου ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ἢ λίγο ἀργότερα, ὑπάρχει ἢ δοκιμὴ μου γιά σχετικὸ ὑμνολόγημα στόν Ὁρθρο τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ. ...»

[B' Λειτουργικό Συμπόσιο, ...]

Πλήρες τό ἀκροτελεύτιο καὶ ἐπιλογικὸ ἐκείνο μέρος εἶναι τό ἀκόλουθο:

«Ἴσως πρέπει ἢ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, σέ μέλλουσα πανορθόδοξη-οἰκουμενικὴ Σύνοδο, νά ὀρίσει σχετικὰ μέ τίς Ἀκολουθίες πού πρέπει νά τελοῦνται στά μοναστήρια καὶ στίς κατὰ κόσμον ἐκκλησίες-ἱεροῦς ναοὺς, ἢ νά διαχωρίσει τίς Ἀκολουθίες σέ λογικά χρονικά διαστήματα, γιά νά τίς παρακολουθοῦν οἱ ὅσοι πιστοὶ καὶ νά γλυτώσουν ἔτσι ἀπ' τήν ἐξαφάνιση οἱ ποιητικώτατοι Κανόνες καὶ τὰ Καθίσματα καὶ οἱ Ἀναβαθμοὶ πού προηγοῦνται. Κι ἴσως πρέπει νά ἐπισκοπήσει στόν συντελεσμό ἑνός ἄλλου ποιητικοῦ εἶδους, –δέν ξέρω πῶς μπορεῖ νά ὀνομασθῆ–, συντομοτέρου, ἱκανοῦ ὅμως νά περιλάβει ὅλον τόν Ὁρθρο μέχρι τοὺς αἶνους, μέ νέα γλῶσσα, νέα δομὴ, νέα μορφή, ἀλλά μέ τό ἴδιο, βέβαια, δόγμα, τὰ ἴδια δοξολογητικά ἢ παρακλητικά στοιχεῖα, τήν ἴδια μουσική σέ καινούργια σύνθεση καὶ λειτουργία τῶν στοιχείων της. *Θαυροῦμε σὸ ἅγιον Πνεῦμα τῆς προσκυνητῆς Τριάδος πού τὰ “πάντα πληροῖ” στήν Ἐκκλησία καὶ πάντοτε ἐπιφοιτᾷ στοὺς μύστες καὶ στοὺς λειτουργοὺς κάνοντας αὐτὴν τὴν πρόταση. Ἄν ἡ ἐποχὴ μας εἶχε ἕναν Ρωμανό, ἢ Ἀνδρέα, ἢ Κοσμᾶ, ἢ Ἰωάννη Δαμασκηνό θά χαίρομασσε μιά νέα ἐποχὴ στήν ὑμνωδία-ὑμνολογία, γιατί οὔτε ὁ Ρωμανός θά ποιοῦσε Κοντάκια οὔτε ὁ Δαμασκηνός Κανόνες, - μῆς καὶ θά προῦπῆρχαν -, ἀλλὰ κάποιο ἄλλο εἶδος,*

πού θά ἦταν ἀποκύημα τῆς ἁγιασμένης μεγαλοφυΐας τους. Ἔχουμε τὴν παράδοση καὶ τίς δυνατότητες τῆς Βυζαντινῆς {Ἑυμολογίας καί} Μουσικῆς στὰ χέρια μας· ἡ ἔμπνευση εἶναι στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ καὶ στή δική μας ἀφοσίωση σ' Αὐτόν».

{Γρ. Θ. Στάθη, Ἡ Βυζαντινὴ Μουσικὴ στὸν ἑλληνικό χωρὸ σήμερα, Βυζαντινά 4, Θεσσαλονίκη 1972, σσ. 408-409. ~ Ὁ β' αὐτὸς Λόγος μιᾶς Τετραλογίας, γράφτηκε στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου ὑπηρετοῦσα τὴν στρατιωτικὴ μου θητεία, τὴν ἀνοιξὴ τοῦ 1966, μὲ δοκιμακό χαρακτήρα}.

Σέ μιὰ τέτοια εὐκαιρία νέα δημιουργία ἢ γλῶσσα νὰ εἶναι ἡ “κοινὴ” σύγχρονη, ποιητικὰ δουλεμένη, καὶ ἡ ψαλμική ἐπιτήδευση, ὡς ἔνδυμα τοῦ λόγου, νὰ εἶναι ἡ μονοφωνικὴ ἑλληνικὴ μουσικὴ μὲ νέα δομὴ καὶ λειτουργία τῶν στοιχείων τῆς, πρὸς σύνθεση νέων μελῶν, πρωτοτύπων, αὐτομέλων ὅπως λέγονται στὴν τέχνη, ἱκανῶν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς πρότυπα γιὰ προσομοιακὴ ἔπειτα ὑμνογραφία}.

Στὰ ποιητικὰ γραφτὰ μου ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ἢ λίγο ἀργότερα, ὑπάρχει ἡ δοκιμὴ μου γιὰ σχετικὸ ὑμνολόγημα στὸν Ὁρθρο τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ. Στὴ συνέχεια ἄλλα μελήματα πῆραν προτεραιότητα καὶ δὲν μοῦ ἐπέτρεψαν τὴν εἰδικότερη ἐνασχόληση μὲ αὐτὸ τὸ ὑμνολογικὸ εἶδος. Σὰς ὁμολογῶ πάντως ὅτι χρέωσα τὸν ἑαυτὸ μου νὰ ποιήσω, ἂν ὁ Θεὸς εὐδοκῆσει καὶ μὲ ἱκανώσει, ἕνα δείγμα ὑμνολογίας, ἢ καὶ περισσότερα, σύμφωνα μὲ τὴν σύλληψη τῆς ιδέας μου αὐτῆς. Θὰ πρόκειται γιὰ ποίηση τοῦ συναμφοτέρου, δηλαδὴ λόγου καὶ μέλους. Κι ἴσως ὁ Θεὸς φωτίσει μιὰ γενιὰ ὑμνολόγων του, οἱ ὅποιοι θὰ ὀριοθετήσουν τὸ ζητούμενο αὐτὸ νέο ὑμνολόγημα τῆς ὀρθόδοξης λατρείας. Ἀμήν.

Γ'.

δ. *Τί δέον γενέσθαι.*

Ἡ τέχνη στὴ λατρεία ἐκφράζει –πρέπει νὰ ἐκφράζει– τὸ σύνολο τῶν πιστῶν· εἶναι μέσο καὶ ὄχημα γιὰ τὴν θέωση, δὲν εἶναι αὐτοσκοπὸς τοῦ καλλιτέχνη καὶ τὸ χειρότερο, ναρκισσιμὸς ἀτομικός. Ὁ ψάλτης ψάλλει ὄχι γιὰ κέφι του, ἀλλὰ δανεῖζει τὴν φωνὴν του στοὺς ἐκκλησιαζόμενους νὰ ψάλουν, μὲ τὰ ιδιαίτερα συναισθήματα ὁ καθένας. Ὁ χαρακτήρας τῆς τέχνης εἶναι πάγκοινος, εὐχαριστιακός, ἀφοῦ πρόκειται γιὰ ἀναφορὰ πάσης τῆς ζωῆς ἡμῶν, τῶν ἀδελφῶν μεταξύ μας, στὸν Χριστὸ τὸν Θεὸ ἡμῶν.

Ἡ νέα δημιουργία καὶ αἴγλη, τὸ ὅποιο καινούριο, συντελεῖται σὲ καιροὺς πνευματικῆς ἀνάτασης καὶ

ἀκμῆς. Ἡ ἐποχὴ μας, ἐποχὴ πνευματικῆς πενίας καὶ ἀπεμπόλησης τῆς παράδοσης, γιὰ τοὺς ἐχέφρονες πρέπει νὰ κανοναρχεῖ ἐπαναγωγὴ καὶ ἐπάνοδο στὸ ἀρχαῖον κάλλος καὶ στίς παραδεδομένες μορφές τέχνης, καὶ ἀπολυπραγμόνητο σεβασμὸ σ' αὐτές, καὶ ἄσκησι καὶ μαθητεία... γιὰ νὰ βοηθηθῇ ἡ πνευματικὴ ἀνόρθωση καὶ ἀνάτασι καὶ μέσ' ἀπ' αὐτὴν καὶ ἡ ὅποια καινούρια ἐκφρασι καὶ δημιουργία.

δ. ἡ στάσι τῶν κληρονόμων
καὶ φορέων τῶν καλῶν τεχνῶν.

Ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴν ὅποια εἶναι πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ὑμνεῖται ἀκατάπαυστα ἀπὸ ὅλη τὴν ὄρατὴ καὶ ἀόρατὴ κτίσι, ἀσίγητα ἀπ' τίς νοερές δυνάμεις, τὰ χερουβίμ καὶ σεραφίμ, καὶ ἀγγελολομίμητα ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὸ κυριώτατο ὄργανο τῆς λογικῆς ὑμνήσεως, τὸν ἐμμελὴ λόγο. Κι ὅπως ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ ἔτσι καὶ ἡ ὑμνήσι τῆς εἶναι γῆς καὶ οὐρανοῦ τὸ περιήχημα καὶ ὁ μόνος δρόμος πού μᾶς καθυποδειχτήκε ἄνωθεν, μέσῳ τῶν θείων ἀναγνωσμάτων καὶ τῶν διδασκῶν τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, γιὰ τὴν εἰς οὐρανούς ἀνοδό μας. Ἐκεῖνη ἡ θεολογικώτατη παρατήρησι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου μὲ ἀναφορὰ στὸ θαῦμα τῆς σωτηρίας τῶν τριῶν παιδῶν στὴν κάμινο· διὰ τοῦτο μὲν οὖν ἐσώθησαν, ὅτι ὑμνον· ἠδέσθη τὴν προθυμίαν αὐτῶν τὸ πῦρ, ὕστερον ἠδέσθη καὶ τὴν ᾠδὴν τὴν θαυμαστὴν ἐκεῖνην καὶ τοὺς ὕμνους (Εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους, Λόγος Η', 9) εἶναι ἕνας βέβαιος καὶ ἀταλάντευτος κανόνας νὰ συμμετέχουμε κι ἐμεῖς, –ἢ καὶ νὰ προκαλοῦμε–, τὸ θαῦμα τῆς σωτηρίας μας, μὲ τὸν ἀπλούστερο καὶ μαζὶ τερπνότερο τρόπο, τὴν ὑμνήσι δηλαδὴ τῆς δόξας τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸ ἄλλωστε παρακελεύεται κι ὁ ψαλμωδός· διὰ παντός ἢ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματι μου.

Ἡ καλύτερη συγκεφαλαίωσι τῆς ἀέναης ὑμνήσεως, ὡς ὀφειλόμενη ἀναφορὰ τοῦ λογικοῦ ἀνθρώπου, βρῖσκειται διατυπωμένη ἀριστοτεχνικά στὴν εὐχή τῆς ἀναφορᾶς τῆς θείας Εὐχαριστίας τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, στὴν ὅποια ἀπηχεῖται ὁ δοξολογικός καὶ εὐχαριστιακός χαρακτήρας τῶν συνάξεων τῶν πρώτων χριστιανῶν.

[Ἡ εἰς οὐρανούς ἀνοδος, ...]

“Ὡς ἀληθῶς ἀξιόν ἐστι καὶ δίκαιον, πρέπον τε καὶ ὀφειλόμενον, σέ αἰνεῖν, σέ ὑμνεῖν, σέ προσκυνεῖν, σέ δοξολογεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν τῷ πάσης κτίσεως ὄρατῆς τε καὶ ἀόρατου δημιουργῷ, τῷ θησαυρῷ τῶν

αιώνιων αγαθών, τῇ πηγῇ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, τῶ πάντων Θεῷ καὶ δεσπότη· ὃν ὑμνοῦσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν καὶ πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτῶν, ἡλιος τε καὶ σελήνη καὶ πᾶς ὁ τῶν ἄστρον χορός, γῆ, θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· Ἱερουσαλὴμ ἡ ἐπουράνιος πανήγυρις ἐκλεκτῶν, ἐκκλησία πρωτοτόκων ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς· πνεύματα δικαίων καὶ προφητῶν· ψυχὰι μαρτύρων καὶ ἀποστόλων· ἄγγελοι, ἀρχάγγελοι, θρόνοι, κυριότητες, ἀρχαί τε καὶ ἐξουσίαι καὶ δυνάμεις φοβεραὶ, χερουβὶμ τὰ πολύομακα καὶ τὰ ἐξαπτέρυγα σεραφίμ, ἃ ταῖς μέν δυοὶ πτέρυξι κατακαλύπτει τὰ πρόσωπα ἑαυτῶν, ταῖς δυοὶ τοὺς πόδας, καὶ ταῖς δυοὶν ἰπτάμενα κέκραγεν ἕτερον πρὸς τὸ ἕτερον ἀκαταπαύστοις στόμασιν, ἀσιγήτοις δοξολογίαις τὸν ἐπινίκιον ὕμνον τῆς μεγαλοπρεποῦς σου δόξης, λαμπρῶ τῇ φωνῇ ἄδοντα, βοῶντα, δοξολογοῦντα, κεκραγότα καὶ λέγοντα· ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος Σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανός καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης σου (Θ. Λειτουργία Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου).

Στὴν θαυμάσια εὐχαριστιακὴ αὐτὴ εὐχὴ γίνεται μιὰ σαφέστατη ἀναφορά στὴν ἐπουράνια ἀέναη τέλεση τῆς θείας λατρείας, ὅπως μαρτυρεῖται στὴν βίβλο τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, καὶ μαζί μιὰ προβολὴ καὶ ἐπιβολὴ ἐκείνης τῆς ὑμνήσεως, “ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς”, “νῦν καὶ αἰεὶ”. “Μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων· ἀλληλούια· ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὅτι ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις αὐτοῦ ... Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν λεγόντων· ἀλληλούια· ὅτι ἐβασίλευσεν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παντοκράτωρ. χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιῶμεν καὶ δώσωμεν τὴν δόξαν αὐτοῦ” (Ἀποκάλυψις 19, 1-2 καὶ 6-7).

[Ἡ εἰς οὐρανοὺς ἄνοδος, ...]

Ἀλήθεια, ἀναρωτηθήκαμε ποτέ ἂν οἱ ἄγγελοι “ἐν οὐρανοῖς” πού ὑμνοῦν “ἀσιγήτως” μετέφρασαν στὴ σύγχρονη γλῶσσα τοὺς –ἂν ὑπάρχει τέτοια– τοὺς ὕμνους τους; Τὸ λέω αὐτὸ γιατί καὶ “ἐπὶ γῆς” ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι ψάλλουμε “ἀγγελομιμήτως”, ἀφοῦ ἡ βιοτὴ μας καὶ τὸ πολίτευμά μας πρέπει νὰ τείνει πρὸς τὴν τελείωση καὶ τὴν πρὸς οὐρανοὺς ἄνοδο. Κι ἕνα ἀπ’ τὰ τελεσφορώτερα ἀναγωγικὰ μέσα εἶναι τὸ μέλος τῆς Ἑλληνικῆς Ψαλτικῆς Τέχνης, πού ἐκφράζει μὲ τὸν καλύτερο δυνατό τρόπο, ὡς συνομοούσιο στοιχεῖο τοῦ ἑλληνικοῦ λόγου, τὴν ἀναφορά κατὰ τὴν δημόσια λατρεία. Τὸ μέλος εἶναι τὸ πάντερο περὶ ἡμῶν πού

‘πληροῖ’ καὶ ἐνοποιεῖ τὸ μεσοδιάστημα γῆς καὶ οὐρανοῦ. Εἶναι τὸ ἄπλωμα τῶν φτερῶν γιὰ τὴν ἀνάτασή μας, ‘πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ’, ὅπως ἐκεῖνο τὸ κοσμοσωτήριο ἄπλωμα τῶν χειρῶν τοῦ Χριστοῦ πάνω στό σταυρό, γιὰ τὸ ὅποιο μιλάει, πολὺ ποιητικὰ καὶ προφητικὰ, ὁ ἅγιος Ἰωάννης Δαμασκηνός στό τροπάριο τῆς ἡ΄ ὠδῆς τοῦ ἀναστασίμου Κανόνος τοῦ δ΄ ἡχου·

Χεῖρας ἐκπετάσας ἐν σταυρῷ τὰ ἔθνη πάντα ἐπισυνήγαγες καὶ μίαν ἔδειξας, Δέσποτα, ἐκκλησίαν ἀνυμνοῦσαν σέ τοῖς ἐπὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ συμφώνως ψάλλουσιν· εὐλογοῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τόν Κύριον.

[Ἡ εἰς οὐρανοὺς ἄνοδος, ...]

Προτάσεις

Συγκεφαλαιώνοντας τίς ἀπόψεις μου θεωρῶ ὅτι τρεῖς προτάσεις μου θά συνεισέφεραν στό Συμπόσιο μᾶς δημιουργικά.

α. Νὰ ἐκπονηθοῦν ἐρμηνευτικὰ βοηθήματα μέ μετάφραση, “λογοτεχνική” βέβαια, στὴν σύγχρονη γλῶσσα μας, καὶ μέ γνώση καὶ σοβαρότητα καὶ εὐαισθησία, τῶν κυριωτέρων ἀκολουθιῶν τῆς λατρείας μας. Ὁ μουσικός κώδικας Ἀνθολόγιον, πού περιέχει τίς ἀκολουθίες τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν καὶ τῶν μεγάλων ἁγίων ἑορτῶν, ἴσως εἶναι ἕνας ὁδηγός γιὰ τὴν ἐπιλογή τῶν ὑμνογραφημάτων πού πρέπει νὰ δοθοῦν στό σύγχρονο πλήρωμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Καὶ θά ἦταν μιὰ ἀπ’ τίς μεγαλύτερες ἀγαθοεργίες τῆς Ἐκκλησίας ἡ δωρεάν προσφορά, ὅπως καὶ τὸ ἀντίδωρο, στό χριστεπώνυμο πλήρωμα πού ἐκκλησιάζεται, μέσω τῶν ἐνοριῶν.

β. Ἡ ὅποιαδήποτε μετάφραση τῶν ὕμνων, σέ μικρὴ ἢ μεγαλύτερη ἢ καὶ γενικευμένη κλίμακα, μέ ταυτόχρονη προσαρμογὴ τοῦ μουσικοῦ ἐνδύματος καὶ μέ σκοπὸ τὴν ψαλμώδηση στὴ λατρεία, σέ παραμερισμὸ τῆς αὐθεντικῆς καὶ πρωτότυπης δημιουργίας, ὅπως δὴποτε εἶναι ἀτελέσφορη καὶ ἀδόκιμη, καὶ τάραχο θά ἐγείρει “οὐ τὸν μικρόν”, γιατί ἔτσι φθείρεται καὶ ἀλλοιώνεται ἡ μορφὴ ἑνὸς ἔργου τέχνης, ὅπως εἶναι τὸ κάθε ὑμνολόγημα.

γ. Ἡ ποιμαίνουσα καὶ κηρύττουσα Ἐκκλησία, κατὰ κύριο λόγο, καὶ ὅλοι ἐμεῖς οἱ πιστοὶ μέ τὰ ὅποια χαρίσματά μας, μποροῦμε νὰ ἐπιδείξουμε μεγαλύτερο ζήλο γιὰ τὴν εὐπρέπεια τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικὴ μας τελείωση, κατὰ τὸ θεῖο λόγιο “γίνεσθε τέλειοι καθὼς καὶ ὁ πατήρ μου τέλειός ἐστι”, γιὰ νὰ βοηθήσουμε σέ μιὰ πνευματικὴ ἀνόρθωση σ’ αὐτούς τοὺς τωρινούς χαλεπούς καὶ ἀμουςους καιρούς. Καὶ εἶναι βέβαιο ὅτι σέ μιὰ τέτοια πνευματικὴ ἀνάταση καὶ

ἀκμή, εἰς κάποιους καιρούς καί χρόνους, θά εὐδοκήσει ὁ Θεός νά φανοῦν ὑμνολόγοι νά ἀνυμνολογήσουν τή δόξα του μέ νέες μορφές ὑμνήσεως, “συντόνως τεθηγμένους”. Ὡστόσο, ἐμεῖς ὡς φρόνιμοι, ἄς “πάρουμε καιρό” ἀπό τώρα.

Σᾶς εὐχαριστῶ.

Ποιήματα

Ὁ ποιητικός λόγος καί τό μέλος ὡς μουσικό ἔνδυμα τοῦ λόγου συνυφάνθησαν ὀργανικά καί συνεκφαίρονται ἀδιάσπαστα ὡς ἄκουσμα· εἶναι ἡ ὑμνολογία, δηλαδή τά ἀνεπανάληπτα δημιουργήματα τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης.

Τό μέλος ἔντυσε τίς λέξεις καί τά νοήματα μέ συγκροτημένη μορφή στό κάθε εἶδος τῆς ὑμνογραφίας καί στόν κάθε ἦχο τῆς ὀκτωηχίας καί στήν κάθε μελική μεταχείριση τῆς μελοποιίας. Ἡ παγίωση αὐτῶν τῶν μελικῶν μορφῶν καί ἡ ἀέναη ψαλτή παράδοσή τους ἀποτελεῖ τό περιήγημα τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδοξίας καί ἕνα ἀπό τά κυριότερα γνωρίσματά της.

Ἡ Ὑμνολογία, λόγος καί μέλος, ὡς Ψαλτική Τέχνη εἶναι μία ἀπ’ τίς καλές τέχνες – τήν ἀρχιτεκτονική, τήν ζωγραφική, τήν κεντητική – πού διακονοῦν καί ἐκφράζουν τήν ὀρθόδοξη πίστη κατά τήν λατρεία. Ἡ πίστη ἐμπνέει τήν τέχνη, κι ἡ τέχνη ἀγλαοκοπεῖ τήν πίστη.

Οἱ καλές τέχνες, ἱερές στόν ἐκκλησιαστικό χῶρο, ὡς καθιερωμένες στήν λατρεία, εἶναι ὁ πολιτισμός μας πού ἔφτασε ὡς ἐμᾶς μέσ’ ἀπ’ τοὺς ἀγιασμένους δρόμους τῆς δισχιλιόχρονης ἐκκλησιαστικῆς μας παράδοσης.

Ἡ δυνατότητα μετάφρασης τοῦ ποιητικοῦ λόγου τῶν ὑμνων, ὑπαρκτή καθ’ ἑαυτήν, προσκροῦει, πέρα ἀπό ἐνδογενεῖς δυσκολίες ἀποδόσεως θεολογικῶν ὄρων καί νοημάτων, καί στό μουσικό ἔνδυμα τοῦ λόγου, τό ὅποιο καί ἐπηρεάζει σέ πολλές περιπτώσεις καταστροφικά.

Ὁ ἀπολυπραγμόνητος σεβασμός στό πατροπαράδοτο κληρονόμημά μας, πού εἶναι ὁ πολιτισμός μας, δέν ἐπιτρέπει φθορά καί ἀλλοίωση· γιατί θά πρόκειται γιά βεβήλωση καί ἱεροσυλία.

Τό “δέον γενέσθαι” θά τό ὑπαγορεύσει μία πνευματική ἀναγέννηση, γιά τήν ὁποία πρέπει ἡ ποιμαίνουσα ἐκκλησία καί ὅλοι ἐμεῖς νά ἐργασθοῦμε πολύ καί νά προσδοκοῦμε τήν εὐδοκία τοῦ Θεοῦ νά ἐμπνεύσει τοὺς ὑμνολόγους του “νά ὑφάνουν νέους ὑμνους συντόνως τεθηγμένους” γιά νά ἀνυμνολογοῦμε τήν δόξα του καί μέ ἄλλες πρόσφορες μορφές ὑμνολογίας, νῦν καί αἰεί.

Περίληψη

Ἡ εἰσήγηση, στό πρῶτο μέρος, διατρίβει περί δύο καιρίες ἐπισημάνσεις: Πρῶτο· γίνεται λόγος γιά τήν “συννομοουσιότητα” λόγου καί μέλους. Οἱ ὄροι ‘ὑμνολογία’ καί ‘μουσική’ στή λατρεία, πού εἶναι τό προκείμενο, ἐμπερικλείουν τό “συναμφότερο”, δηλαδή τόν λόγο καί τό μέλος· ὁ λόγος εἶναι ψαλτός καί ἡ μουσική εἶναι λογική. Δεύτερο· τονίζεται ὅτι αὐτό τό συναμφότερο “λόγος καί μέλος” εἶναι μία ἀπ’ τίς καλές τέχνες, ἡ Ψαλτική Τέχνη. Ὡς καλή τέχνη ἡ Ψαλτική εἶναι ἰσόκυρη μέ τίς ἄλλες καλές τέχνες πού διακονοῦν καί ἐκφράζουν τήν ὀρθόδοξη λατρεία· δηλαδή, τήν ἀρχιτεκτονική, ὡς ναοδομία, τήν ζωγραφική, ὡς ψηφιδογραφία καί τοιχογραφία καί φορητή εἰκόνα καί μινιατούρα στά χειρόγραφα, καί τήν κεντητική, καί ἄλλες μικροτεχνίες ἀκόμα. Αὐτές οἱ καλές τέχνες, ἱερές ὡς καθιερωμένες στήν λατρεία, εἶναι ὁ ἐνιαῖος βυζαντινός καί μεταβυζαντινός πολιτισμός μας, κληρονόμημα σέ ὅλους ἐμᾶς τοὺς νεοέλληνες, πού βοηθάει τήν προσομιλία μας μέ τόν Θεό καί τοὺς ἀγίους καί ὑπαγορεύει ἀπολυπραγμόνητο σεβασμό.

Στό δεύτερο μέρος λέγονται τά σχετικά μέ τήν μελοποιία τῶν ποικίλων ὑμνογραφημάτων καί καθίσταται φανερό ἡ συνύφανση λόγου καί μέλους καί ἡ συνεκφορά τους κατά τήν ψαλμῶδηση. Ἡ ὁποιαδήποτε μετάφραση τοῦ ὑμνητικοῦ λόγου, πού ὁπωσδήποτε ἀνακαταστρώνει τά νοήματα, συμπαρρασύρει σέ ἀλλαγὴ καί τοῦ ἐνδύματος τοῦ λόγου, δηλαδή τοῦ μέλους. Τό ἀποτέλεσμα εἶναι καταστροφή καί ἀφανισμός ἐνός μνημείου τέχνης, τῆς Ὑμνολογίας ἢ τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης, πού ἔφτασε ὡς ἐμᾶς μέ παραμόνη μορφή, μέσ’ ἀπ’ τοὺς ἀγιασμένους δρόμους τῆς δισχιλιόχρονης ἐκκλησιαστικῆς μας παράδοσης.

Τήν θέλουμε μιά τέτοια ἀπεμπόληση; Ἄν δέν μποροῦμε νά τήν ἀντικαταστήσουμε ἀντάξια, τουλάχιστον ἄς τήν διατηρήσουμε ὡς καλοί φύλακες.

Βιβλιογραφία

Γρ. Θ. Στάθη, “Ἡ μουσική...”, *Ἐκκλησία ΟΗ’* (2001), σσ. 118-126, καί Β’ *Λειτουργικό Συμπόσιο*.

Γρ. Θ. Στάθη, “Ἡ οὐσία τῆς λατρείας..., Πρακτικά Α’ Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου “Βυζαντινὴ μουσικὴ παράδοση καί σύγχρονη τεχνολογία”, Δεκέμβριος 1993 ὑπὸ Ο.Μ.Σ.Ι.Ε., Ἀθήνα 1995, σσ. 41-73.

Γρ. Θ. Στάθη, “Ἡ τῶν ἡχῶν τερπνότης...”.

Γρ. Θ. Στάθη, “Ἡ εἰς οὐρανὸν ἀνοδος...”.

Γρ. Θ. Στάθη, “Ἦχος καθαρὸς ἐορταζόντων”.

Τό Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς (καὶ τοῦ Υἱοῦ) («Τό ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον καὶ διὰ τοῦ Υἱοῦ προερχόμενον»)

Τοῦ Παναγιώτου Ἱ. Μπούμη, Ὁμοτ. Καθηγητοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

(ΜΕΡΟΣ Δ΄)

Στό προηγούμενο Τμήμα τῆς ἴδιας Γνωμοδοτήσεως (Ἐκκλησία, ΠΘ΄ [2012] 368-375) κάναμε λόγο γιὰ κάποια ἢ κάποιες παγίδες, στίς ὁποῖες εἶναι δυνατόν νά περιέπεσαν ἢ νά περιπέσουν καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἐκκλησιαστικούς ἢ θεολογικούς παράγοντες τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν. Μιά τέτοια ἐπικίνδυνη παγίδα ἀποτελεῖται ἢ μᾶλλον στήνεται ἀπὸ ἓνα ἐξ ἴσου ἐπικίνδυνο συλλογισμό. Καὶ ἐξηγοῦμαστε: Εἶπαμε ὅτι γίνεται δεκτό, ἐκ μέρους τῶν Δυτικῶν, ὅτι τὸ *procedere-proi-éna* εἶναι γενικότερο τοῦ *ἐκπορεύεσθαι*. Βάσει αὐτῆς τῆς προτάσεως μπορεῖ κάποιος νά παρασυρθεῖ καὶ νά ἰσχυριστεῖ καὶ τὸ ἐξῆς: Ἐφ' ὅσον τὸ *procedere* εἶναι γενικότερο τοῦ *ἐκπορεύεσθαι*, ἄρα τὸ *procedere* περιλαμβάνει καὶ περιέχει καὶ τὸ *ἐκπορεύεσθαι*. Ἐπομένως καὶ ὁ Υἱός, σπὸν ὁποῖο ἀναφέρεται τὸ *procedere*, (κατ)έχει καὶ τὴ δυνατότητα ἢ ιδιότητα τῆς ἐκπορεύσεως. Καὶ συνεπῶς τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἐκπορεύεται καὶ ἀπὸ τὸν Υἱό.

Ὡστόσο αὐτὸς ὁ συλλογισμὸς, ὁ ἀνθρώπινος, κατὰ τὴ γνώμη μας, ἀποτελεῖ μία κρυφὴ παγίδα, γιατί μπορεῖ νά ὀδηγήσει τελικῶς σὲ ἀθέλητες διαφωνίες, σὲ ἀντιφάσεις καὶ σὲ ἀντεγκλήσεις μεταξύ διαφόρων πλευρῶν διαφορετικῶν μάλιστα νοοτροπιῶν. Ἐνα τέτοιο ἐνδεχόμενο πιθανόν νά ὑποκρύπτεται καὶ σὲ ἡδη ὑπάρχουσες γνώμες-ἀπόψεις, καὶ μεγάλων ἀκόμη Πατέρων καὶ τῆς Ἀνατολικῆς καὶ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖες ἐκλαμβάνονται ἀναλόγως ἀπὸ τοὺς νεότερους θεολόγους, εἴτε μὲ τὴν ἔννοια μόνο τοῦ «γενικότερος» εἴτε καὶ μὲ τὴν ἐμπεριεχόμενη στό *προίεναι-procedere* εἰδικότερη ἔννοια τοῦ *ἐκπορεύεσθαι*.

Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ αὐτὴν τὴν παγίδα μιὰ ἄλλη παγίδα, ἐξ ἴσου ἐπικίνδυνη, μπορεῖ νά εἶναι καὶ ἡ ταύτιση τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ μὲ τὴν ἀποκεκαλυμμένη ἀλήθεια ἢ μὲ τοὺς λόγους, μὲ τίς ἐνέργειες καὶ τίς δωρεές Του. Αὐτὴ ἡ παγίδα μάλιστα γίνεται πιὸ ἐπικίνδυνη, ὅταν ἐνισχύεται καὶ μὲ μιὰ ἄλλη παγίδα: Τὴν ἀπομονωμένη καὶ ἐλλιπὴ παράθεση-ἀνάγνωση βιβλικῶν ἢ πατε-

ρικῶν κειμένων. Ἀναμφισβητήτως, ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν αἰτίες διαφωνιῶν, διαστάσεων, διχοστασιῶν καὶ διαιρέσεων, πολλές φορές, ἐπαναλαμβάνουμε, χωρὶς νά τὸ ἀντιλαμβανόμεσθε.

Γι' αὐτὸ, ἐν συνεχείᾳ τῶν ἀνωτέρω καὶ ἐν συνεχείᾳ μὲ αὐτὰ, νομίζουμε ὅτι πρέπει νά διερευνηθοῦν καὶ νά διευκρινιστοῦν, νά ἐπισημανθοῦν καὶ νά ἐπανεκτιμηθοῦν, ἢ ἀκόμη καὶ νά ἐπανα(δια)τυπωθοῦν καὶ ὀρισμένες θεολογικές - δογματικές θέσεις ἐκκλησιαστικῶν Πατέρων καὶ συγγραφέων, γιατί ὄχι καὶ τοπικῶν - γενικῶν Συνόδων. Τέτοιες θέσεις συνοπτικῶς ἢ καὶ ἀναλυτικῶς, εὐτυχῶς, ἀναφέρονται στὴν ἐν λόγῳ «Διασάφισιν», ἢ ὁποῖα ἔτσι διευκολύνει τὴ σχετικὴ ἔρευνα καὶ ἐξέταση.

Ἀρχίζουμε μὲ τὴ διευκρίνιση ὀρισμένων πατερικῶν ρήσεων, ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ταπεινὴ μας γνώμη, δέν ἔχουν ἐκτιμηθεῖ ἐπαρκῶς καὶ ὀρθῶς, ἀλλὰ καὶ κυρίως γιατί μᾶς βοηθοῦν νά ἐκτιμήσουμε τὰ πράγματα ὀρθότερα ἐμεῖς οἱ νεότεροι. Περιττόν νά λεχθεῖ ὅτι ἡ παρούσα ἐξέταση ἐπιχειρεῖται κατὰ τὴ σειρά παραθέσεώς τους στὴν ἐν λόγῳ «Διασάφισιν».

1) Ἡ «Διασάφισις» στὴ σελ. 5 παραθέτει μιὰ γνώμη Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ὁ ὁποῖος λέει: Πνεῦμα ἅγιον ἀληθῶς τὸ Πνεῦμα προῖόν μὲν τοῦ Πατρὸς, οὐκ υἱικῶς δέ, οὐδέ γὰρ γεννητῶς, ἀλλ' ἐκπορευτῶς. (Λόγος 39,12, *Sources Chrétiennes* 358, σελ. 175)».

Ὅπως παρατηροῦμε, ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος δέν ἀρκεῖται στὴ λέξη «προῖόν», ἀλλὰ τὴν προέλευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος προσδιορίζει ἐπαρκῶς μὲ τὴ λέξη «ἐκπορευτῶς» (τοῦ Πατρὸς), πράγμα πού σημαίνει ὅτι θέλει νά τονίσει ὄχι μόνο τὴν προέλευση γενικῶς, ἀλλὰ τὴν «ἐκπόρευσιν» εἰδικῶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Βλέπουμε δηλαδή ὅτι ἀντιδιαστέλλει τὴν ἔννοια τοῦ προίεναι, ἢ ὁποῖα εἶναι γενικότερη καὶ περιλαμβάνει ἀκόμη καὶ τὴν ἔννοια τοῦ γεννᾶσθαι («γεννητῶς», προκειμένου περὶ τοῦ Υἱοῦ) ἀπὸ τὴν ἔννοια τοῦ *ἐκπορεύεσθαι* («ἐκπορευτῶς», προκειμένου περὶ τοῦ Ἁγί-

ου Πνεύματος), και ή όποία άντιστοιχεϊ προς τήν έννοια του γεννάσθαι. Αυτό σημαίνει ότι τό προιέναι ή τό *procedere* τό έκλαμβάνει μέ τή γενικότερη έννοια και άκόμη σημαίνει ότι τό ρήμα αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεϊ και περί του Υίου άντί του «έκ Πατρός γεννηθέντα» στό Σύμβολο τής Πίστewς (Νικαίας-Κων/πόλεως). Άλλά νομίζουμε ότι αυτό δέν τό επιχειρεϊ καμμία πλευρά. Μένει και άρκεϊται στό «γεννηθέντα». Αυτό είναι και μιά ύπόδειξη προς όλους μας ως προς τήν ύποχρέωσή μας να είμαστε προσηλωμένοι στά οικουμενικώς-αύθεντικώς παραδεδομένα και στό θέμα τής έκπορεύσεως του Άγίου Πνεύματος.

2) Στή σελ. 7 παρατίθεται ή έξης γνώμη του Μαξιμου του Όμολογητου: «Τό γάρ Πνεύμα τό Άγιον όσπερ φύσει κατ' ουσίαν ύπάρχει του Θεου και Πατρός, ούτως και του Υίου φύσει κατ' ουσίαν έστιν, (και προσθετει:) ως έκ του Πατρός ούσιωδώς, δι' Υίου γεννηθέντος άφράστως έκπορευόμενον (*Quaestiones ad Thalassium*, LXIII, PG 90,672C)».

Κατ' άρχάς έδω πρέπει να διευκρινίσουμε τό έξης: «Όταν ό Μάξιμος λέει «δι' Υίου γεννηθέντος», έννοεί «διά του Υίου, ό όποϊος έγεννήθη», έκπορευεται τό Άγιο Πνεύμα, και όχι ότι τό Άγιο Πνεύμα γεννήθηκε διά του Υίου τ.έ. έχουμε τελικώς τή φράση «έκ του Πατρός ούσιωδώς ... δι' (διά μέσου του) Υίου ... έκπορευόμενον».

Έπίσης ό Μάξιμος λέει ότι τό Άγιο Πνεύμα είναι και του Υίου «φύσει κατ' ουσίαν», επειδή είναι τής ίδιας ούσίας όχι μόνον μέ τον Πατέρα, αλλά και μέ τον Υίο. Άλλ' έκτός αυτού είναι και του Υίου, γιατί έκπορευεται από τον Πατέρα «ουσιωδώς», αλλά διά μέσου του Υίου. Έχουμε δύο βασικούς λόγους, για να θεωρεϊται και να λέγεται και Πνεύμα του Υίου, χωρίς όμως να έκπορευεται από αυτόν. Η «ουσιώδης έκπόρευσις» αναφέρεται στον Πατέρα.

Έξ άλλου διδάσκει ό Μάξιμος «άφράστως» έκπορευόμενον. Ίσως δέν πρέπει σ' αυτό τό θέμα να πολυπραγμονούμε, γιατί δέν μπορούμε να τό κατανοήσουμε πλήρως και έπομένως να τό έκφράσουμε άπολύτως. Θα άρκούμαστε στα αυθεντικώς παραδεδομένα.

3) Τό προηγούμενο χωρίο του Μαξιμου διδάσκει κάτι άνάλογο προς αυτό που αναφέρεται στή σελ. 7 και που γράφει ό Ίωάννης ό Δαμασκηνός: «Λέγω έχων (ό Πατήρ) έξ έαντου τον αυτού λόγον, και διά του Λόγου αυτού έξ έαντου τό Πνεύμα αυτού έκπορευόμενον (*Διάλογος κατά Μανχαίων*, 5, PG 94, 1512B ... Βλ. επίσης PG 94, 848-849A)».

Ύπογραμμίζουμε τήν πρόθεση «διά» (του Λόγου).

4) Η «Διασάφισις» στή σελ. 7 αναφέρεται και αυτό που σαφέστερα διατύπωσε ό Ταράσιος Κωνσταντινουπόλεως ένώπιον τής Ζ' Οίκουμ. Συνόδου: «Τό Πνεύμα τό Άγιον, τό κύριον και ζωοποιόν, τό έκ του Πατρός δι' Υίου έκπορευόμενον (Mansi, XII, 1122D)».

5) Η «Διασάφισις» (σελ. 9) λέει συνοπτικώς: «Έν τῷ μεταξύ (πρό τής Δ' Οίκουμ. Συνόδου) επί τή βάσει προηγουμένης λατινικής θεολογικής παραδόσεως, Πατέρες τής Δύσεως, ως οι Άγιοι Ίλάριος, Άμβρόσιος, Αυγουστίνος και Λέων ό Μέγας, είχαν όμολογήσει ότι τό Άγιον Πνεύμα προέρχεται (*procedit*) αιωνίως έκ του Πατρός και του Υίου».

Άξιοσημείωτο είναι ότι χρησιμοποιεί τή λέξη αιωνίως και όχι προαιωνίως. Τό προαιωνίως σημαίνει τό άχρόνως, ένω τό αιωνίως μπορεί να έχει και χρονική άφετηρία, να σημαίνει τ.έ. τό έν χρόνω μέχρι βεβαίως συντελείας των αιώνων. Έάν αυτό θέλει ή «Διασάφισις» να έκφράσει, τότε τό «προέρχεται» (*procedit*) που χρησιμοποιεί δέν αναφέρεται τόσο στην προαιώνια έκπόρευση του Άγίου Πνεύματος, όσο στην έν χρόνω μετά τήν Πεντηκοστή προέλευσή Του. Όπότε, τότε μπορεί να γίνει δεκτό τό ότι προέρχεται και «έκ του Πατρός και του Υίου». Όστόσο αυτά θέλουν μιά κατηγορηματική και σαφή διασάφισις και έπιβεβαίωση. Τα έκλαμβάνει ή «Διασάφισις» πράγματι μέ αυτήν τήν έννοια, τ.έ. μέ τή γενικότερη έννοια του προέρχεται (*procedit*), ή τά ύπολαμβάνει και μέ τήν ειδικότερη έννοια, τ.έ. τήν έννοια του έκπορευέσθαι; Έπισημαίνουμε αυτά μέ έπιφύλαξη και θεωρεϊται μιά τέτοια διασάφισις άπαραίτητη, γιατί ...

6) Μετά τά άνωτέρω περί τής αιωνίου προελεύσεως του Άγίου Πνεύματος «έκ του Πατρός και του Υίου» κάπως άόριστα, αλλά και πάλι έπιγραμματικά ύποσημειώνει ή «Διασάφισις» (σελ. 9, ύπ. 2) στην έν λόγω συνοπτική θεώρηση: «Ό Τερτυλιανός έθεσε τά θεμέλια τής τριαδικής θεολογίας εις τήν λατινικήν παράδοσιν επί τή βάσει τής ούσιώδους μεταδόσεως του Πατρός εις τον Υιον και διά του Υίου εις τό Άγιον Πνεύμα».

Και θα έλεγε κανείς, μέχρις έδω έχει καλώς. Άλλά τήν έπιγραμματική αυτή διατύπωση τή στηρίζει στό έξης παράθεμα από τον Τερτυλιανό, όπως τό μεταφέρει στα έλληνικά: «Ό Χριστός λέγει περί του Πνεύματος: «έκ του έμου λήψεται» (Ίωάν. ις', 14), όπως εκείνος έκ του Πατρός ... [*Adv. Praxeam*, XXV, 1-2, (PL 2,188A)]». Όστόσο στο παράθεμα αυτό από τό

χωρίο του Ἰω. 16,14 παραλείπεται ἡ συνέχεια, τό «καί ἀναγγελεῖ ὑμῖν». Παρατίθεται τ.ἔ. ἑλλιπές τό χωρίο. Ὅμως ἡ συνέχεια αὐτή εἶναι διαφωτιστική καί ἀποφασιστική γιά τόν προσδιορισμό, τοῦ τί θά λάβει τό Ἅγιο Πνεῦμα. Προφανῶς μιλάει γιά τά λόγια-λόγους τοῦ Ἰησοῦ καί ὄχι γιά τή θεία οὐσία. Τοῦτο καθίσταται σαφές, ἂν ἀνατρέξουμε καί στά συμφραζόμενα τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς λέει στούς μαθητές Του: «Ἔτι πολλά ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. Ὅταν δέ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τό Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὀδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τήν ἀλήθειαν· οὐ γάρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ λαλήσει, καί τά ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Ἐκεῖνος ἐμέ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήφεται καί ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατήρ ἐμά ἐστι· διά τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήφεται (ἢ λαμβάνει) καί ἀναγγελεῖ ὑμῖν» (Ἰω. 16,12-15).

Ἐπομένως δέν φαίνεται νά ἔχει σταθερό ἔρεισμα οὔτε τό συμπέρασμα τῆς «Διασαφήσεως» (ἢ καί τοῦ Τερτυλλιανού;), σύμφωνα μέ τό ὅποιο στή συνέχεια (σελ. 9, ὑπ. 2) παρατηρεῖ: «Τήν μετάδοσιν αὐτήν τοῦ θεοῦ ὁμοουσίου κατὰ τήν τριαδικήν τάξιν ἐκφράζει (ὁ Τερτυλλιανός;) διά τοῦ ῥήματος *procedere* [αὐτόθι, (= *Adv. Praxeam*), VII, 6 (PL 2,161-162)]».

Ὅτι δέν πρόκειται περί μεταδόσεως τῆς θείας οὐσίας, ἀλλά περί τῶν ἀποκαλυπτομένων ἀληθειῶν, ἀποδεικνύεται καί ἀπό τό γεγονός ὅτι ὁ Κύριος λέει «ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήφεται», δηλ. στό μέλλον θά λάβει. Καί μέχρι τότε, στό παρελθόν, τί γινόταν; Δέν κατεῖχε τή θεία οὐσία;

Παρομοίως διαφωτιστικό σχετικῶς εἶναι καί τό λεγόμενο στό ἐπόμενο χωρίο ἀπό τόν Κύριο: «Διά τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήφεται (ἢ λαμβάνει) καί ἀναγγελεῖ ὑμῖν» (Ἰω. 16,15). Λαμβάνει καί θά ἀναγγελεῖ. Πάλι λαμβάνει λόγους τώρα πού «μένει» καί «ἀναπαύεται» σέ μένα (στόν Ἰησοῦ Χριστό) καί θά τοῦς ἀναγγελεῖ στό προσεχές μέλλον. Καί μέ τό ρ. ἀναγγέλλω ἐννοοῦνται λόγοι, ὄχι οὐσία.

Ἐπομένως ἔχει γίνει κάποια παρανόηση ἢ παρερμηνεία ἀπό τόν Τερτυλλιανό ἢ τή «Διασαφήσιν». Ἐμεῖς νομίζουμε πάντως ὅτι ὁ Τερτυλλιανός στό *Adv. Praxeam* (κεφ. VII) τό *procedere* τό ἔχει γιά τοῦς λόγους - τά λόγια (*sermōnes*), ἔστω ἀσυνειδήτως, καί μεταγενέστεροι συγγραφεῖς ἀπέδωσαν τήν ἔννοια τῆς μεταδόσεως τῆς θείας οὐσίας.

7) Καί λέμε αὐτό, γιατί κάποια ἀνάλογη παρανόηση ἢ παρερμηνεία παρατηρεῖται στή «Διασαφήσιν» σχετικά καί μέ τά λεγόμενα ἀπό τόν ἅγιο Ἰλάριο. Συγκε-

κριμένως ἡ «Διασαφήσις» προσθέτει ἀκολούθως (σελ. 9, ὑπ. 2): «Ἡ ἴδια αὐτή θεολογία ἀνευρίσκεται καί εἰς τόν Ἅγιον Ἰλάριον de Poitiers, ὁ ὁποῖος λέγει πρὸς τόν Πατέρα: “Εἴθε ν’ ἀποκτήσω τό Πνεῦμά σου, τό ὁποῖον ἔχει τήν ἀρχήν ἐκ σοῦ διά τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ σου” [*De Trinitate*, XII, (57), PL 10, 471(-472)]».

Ἐδῶ (ὅπως παρατίθεται στά ἑλληνικά) νομίζουμε ὅτι ὁ ἅγιος Ἰάριος πολὺ καλά ἐννοεῖ –καί θέλει– καί εὐχεται: Νά ἀποκτήσει τό Ἅγιο Πνεῦμα, τό ὁποῖο ἔχει τήν ἀρχή του στόν Πατέρα, καί νά τό ἀποκτήσει διά (διά μέσου) τοῦ μονογενοῦς Του Υἱοῦ. Καί δέν ἐννοεῖ ὅτι ἔχει τήν ἀρχήν τό Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς διά τοῦ Υἱοῦ.

Ἐπίσης κανένα πρόβλημα δέν δημιουργεῖ οὔτε ἡ ὀρθή ἀνάγνωσις τοῦ ἄλλου χωρίου τοῦ ἁγίου Ἰλαρίου (βλ. «Διασαφήσιν», σελ. 9-10, ὑπ. 2): «Ἐάν πιστεύωμεν ὅτι ὑπάρχει διαφορά τοῦ (χωρίου) ἐκ τοῦ Υἱοῦ λαμβάνειν (Ἰωάν. ις', 15) ἀπό τοῦ (χωρίου) ἐκπορεύεσθαι παρὰ τοῦ Πατρὸς (Ἰωάν. ιε', 26), εἶναι (ἐμὸν πάντως) βέβαιον ὅτι εἶναι ἓν καί τό αὐτό τό λαμβάνειν ἐκ τοῦ Υἱοῦ καί τό λαμβάνειν ἐκ τοῦ Πατρὸς (αὐτόθι, VIII, 20, PL 10,251A)».

Ἔχουμε τήν ἄποψη ὅτι καί ἀπό τά δύο αὐτά χωρία νοεῖται ἡ πρὸς ἐμᾶς ἀφιξη (ἐρχομός) καί παράδοσις, ἢ ἀλλιῶς ἢ ἐκ μέρους μας λήψη καί ἀπόκτησις (τῆς δωρεᾶς) τοῦ Ἁγίου Πνεύματος συγκεκριμένως καί ἐν χρόνῳ, καί δέν νοεῖται ἡ ἀένανη καί ἄχρονη ἐκπόρευσις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐκ τοῦ Πατρὸς. Θά λέγαμε μάλιστα ὅτι τό «λαμβάνειν ἢ ἀποκτᾶν» ἐμεῖς ἀντιστοιχεῖ, ἢ μᾶλλον ἀνταποκρίνεται (καί συντονίζεται), στό προεῖναι-προέρχεσθαι πρὸς ἐμᾶς, καί δέν ἀνταποκρίνεται στό ἐκπορεύεσθαι, τ.ἔ. στό γεγονός τῆς μεταδόσεως τῆς θείας οὐσίας μεταξύ τῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος (ἀπό τόν Πατέρα στόν Υἱό καί στό Ἅγιο Πνεῦμα). Δηλαδή ὁ ἅγιος Ἰάριος δέν μιλάει περί τῆς ἐκπορεύσεως τῆς θείας οὐσίας, ἀλλά περί τῆς λήψεως-ἀποκτήσεως (τῆς δωρεᾶς) τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀπό ἐμᾶς. Θά λέγαμε ἀκόμη ὅτι τόν ἅγιο Ἰλάριο δέν τόν ἐνδιαφέρει ἐδῶ ἀπό ποῦ πηγάζει - ἐκπορεύεται εἰδικῶς, τό Ἅγιο Πνεῦμα, ἀλλά τοῦ ἀρκεῖ (πρὸβλ. τό «ἐν καί τό αὐτό ...»), τόν ἐνδιαφέρει, τό νά προέρχεται καί ἐκ τοῦ ἢ διά μέσου τοῦ Υἱοῦ καί νά τό λαμβάνει ἢ ἀποκτᾶ ἀπὸ Αὐτόν. Καί τοῦτο, γιά νά ἔχει τή γνησιότητα, τήν ἀσφάλεια, τό βέβαιο (τῆς δωρεᾶς) τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Σημείωσις: Καί σήμερον ὅσοι χριστιανοὶ θέλουν μέ σιγουριά νά λαμβάνουν τό Ἅγιο Πνεῦμα καί τίς δωρεές του πρέπει νά τό λαμβάνουν διά μέσου Αὐτοῦ

του Χριστού και διά της Ἐκκλησίας Του, τῆς ὁποίας εἶναι κεφαλή. Δέν μπορούμε νά ἀγνοῦμε ἢ νά ὑποτιμοῦμε τό σεσαρκωμένο Υἱό και Λόγο του Θεοῦ και τό ρόλο Του, οὔτε τήν ἀποστολικῶς, συνοδικῶς και ἱεραρχικῶς δομημένη Ἐκκλησία Του.

Ἴσως κάποιος φανατικός Ρωμαιοκαθολικός, ἢ και κάποιος ἄλλος, ἰσχυριστεῖ ὅτι ὁ Ἰλάριος δέν λέει ἐπακριβῶς αὐτά, ὅπως τά ἀποδίδει ἡ «Διασάφησης». Αὐτό, θά λέγαμε, δέν ἐνδιαφέρει ἰδιαίτερος τούς Ὁρθοδόξους στό σύγχρονο θεολογικό διάλογο, ἐφ' ὅσον αὐτό εἶναι τό νόημά τους. Γι' αὐτούς ἀρκεῖ τό γεγονός ὅτι αὐτά τά χωρία ἢ λόγους, ὅπως παρατίθενται, τά δέχονται οἱ σύγχρονοι ἐπιφανεῖς δυτικοί θεολόγοι (του Ποντιφικου Συμβουλίου).

8) Φυσικά, ἐάν τά δέχονται πραγματικῶς και ὄχι φαινομενικῶς-ἐπιφανειακῶς. Καί διατυπώνουμε αὐτήν τήν ὑπόθεση - ἐπιφύλαξη, γιατί πῶς κάτω ἡ «Διασάφησης» και ἐν ἀντιθέσει μέ αὐτούς τούς λόγους του ἁγίου Ἰλαρίου γράφει (σελ. 10-11), ὅπως ἔχουμε ἀναφέρει και προηγουμένως: «Ἡ ἑλληνική ἐκπόρευσις δέν σημαίνει παρὰ τήν αἰτιατήν σχέσιν ὡς πρὸς τόν μοναδικόν Πατέρα, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀναρχος ἀρχή τῆς Τριάδος. Ἐνῶ ἡ λατινική *processio* εἶναι γενικώτερος ὅρος, σημαίων τήν μετάδοσιν (*communicatio*) τῆς ὁμοουσίου θεότητος του Πατρός πρὸς τόν Υἱόν, και του Πατρός διά και μετά του Υἱοῦ πρὸς τό Ἅγιον Πνεῦμα».

Ἡ τελευταία πρόταση ἴσως δέν θά προκαλοῦσε τόσο τήν προσοχή ἑνός ὀρθοδόξου και τή σχετική ἀνησυχία ἢ σχολιασμό του, ἂν στό κείμενο ἐκτός του «διά», τό ὁποῖο εἶναι σύμφωνο και μέ τίς ἀπόψεις τῶν προηγουμένων Πατέρων ὡς πρὸς τήν προέλευση του Ἁγίου Πνεύματος, δέν προσετίθετο και τό «μετά». Δέν ἀρκέστηκε ἡ «Διασάφησης» δηλαδή νά πεῖ «τήν μετάδοσιν τῆς ὁμοουσίου θεότητος... του Πατρός διά του Υἱοῦ πρὸς τό Ἅγιον Πνεῦμα», ἀλλά μετά (ἕστερα ἀπό) τό «διά» πρόσθεσε τό «και μετά» του Υἱοῦ, τ.ἔ. τή συμμετοχή και τή σύμπραξη και του Υἱοῦ στή μετάδοση (και χορήγηση;) τῆς ὁμοουσίου Θεότητος στό Ἅγιον Πνεῦμα.

Ὅσοσο νομίζουμε ὅτι και ἐδῶ ἡ αἰτία (του προβληματισμοῦ) γι' αὐτήν τή διατύπωση ἔγκειται και στήν ἑλλιπή ἀνάγνωση του χωρίου Ἰω. 16,14 και στή μονομερή ἴσως ἀποψη ὅτι τό χωρίο αὐτό μιλάει γιά τή θεία οὐσία και ὄχι γιά τούς λόγους του Θεοῦ Πατρός και του Θεοῦ Υἱοῦ (τ.ἔ. γιά θεῖες ἐνέργειες).

Ἐξ ἄλλου θά μπορούσε νά τεθεῖ τό ἐρώτημα, γιατί προκειμένου περί του Υἱοῦ μιλάει ἡ «Διασάφησης»

γιά μετάδοση «τῆς ὁμοουσίου θεότητος του Πατρός πρὸς τόν Υἱόν», χωρίς νά παρεμβάλλει και τό Ἅγιον Πνεῦμα, ἐνῶ προκειμένου περί του Ἁγίου Πνεύματος παρεμβάλλει και τόν Υἱό; Καί ἡ ἀπορία αὐτή ἑνός ἀναγνώστη εἶναι ἀρκετά δικαιολογημένη, γιατί ἔρχεται σέ ἀντίθεση και πρὸς ἐκεῖνο πού λέει στίς σελ. 20-21 ἡ ἴδια ἡ «Διασάφησης»: «Ὁ Πατήρ ἐξαποστελλει τόν Υἱόν αὐτοῦ (Γαλ. δ', 4), ὅταν ἡ Μαρία συλλαμβάνει αὐτόν διά τῆς ἐπελεύσεως του Ἁγίου Πνεύματος (βλ. Ακ α', 35)». Δηλαδή ἐδῶ διαφαίνεται και μία μεσολάβηση-παρεμβολή του Ἁγίου Πνεύματος, ἀσχετῶς πῶς ἐννοεῖται και ἐρμηνεύεται. (Θά δοῦμε ἐπ' αὐτοῦ και πῶς κάτω).

Ἐν πάσῃ περιπτώσει μπορεῖ ἀκόμη ὁ ἀναγνώστης νά διερωτηθεῖ, και δικαίως: Γιατί ἡ «Διασάφησης» ἐδῶ, ἐπεξηγοῦσα τό *processio*, μιλάει μᾶλλον μονομερῶς γιά «μετάδοση» τῆς ὁμοουσίου ἀπό τόν Πατέρα θεότητος πρὸς τά ἄλλα δύο πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος, τ.ἔ. γιά γέννηση ἢ γιά ἐκπόρευση; Καί γιατί δέν μιλάει και γιά τή διαδικασία του πρὸς ἐμᾶς ἐρχομοῦ τῶν προσώπων αὐτῶν τῆς Ἁγίας Τριάδος ἢ τῶν δωρεῶν τους, ἐφ' ὅσον πράγματι τό *processio* εἶναι γενικώτερο του ἐκπόρευσις;

9) Συναφῶς, διαφωτιστικῶς και ἐπικουρικῶς πρέπει νά προσεχθεῖ και τό ἐξῆς χωρίο του ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, τό ὁποῖο παρατίθεται στή «Διασάφησης», σελ. 13: «Τό Ἅγιον Πνεῦμα προέεισι δέ και ἐκ Πατρός και Υἱοῦ...».

Κατ' ἀρχάς θά λέγαμε ὅτι καλλίτερα και πῶς κατανοητό θά ἦταν, ἂν παρετίθετο τό χωρίο ὁλόκληρο, ὅπως ἔχει, τ.ἔ.: «Ὅτε τοῖνον τό Πνεῦμα τό ἅγιον ἐν ἡμῖν γενόμενον, συμμόρφους ἀποδεικνύει Θεοῦ, προέεισι δέ και ἐκ Πατρός και Υἱοῦ». Μᾶς δηλώνει δηλαδή ἐκεῖνο πού ἔχουμε γράψει ὅτι προέρχεται και ἀπό τόν Πατέρα και ἀπό τόν Υἱό και ἔρχεται σέ μᾶς. Ἐδῶ ὁ Κύριλλος δέν μιλάει περί τῆς ἀρχῆς και ἐκπορεύσεως του Ἁγίου Πνεύματος, περί τῆς ὁποίας ἴσως θέλει νά μιλήσει ἡ «Διασάφησης», ἀλλά περί τῆς σέ μᾶς ἀφίξεώς του («γενόμενον»), προερχόμενον ἐκ μέρους του Πατρός και του Υἱοῦ.

Πρέπει ἐπίσης νά σημειωθεῖ ὅτι και μέ αὐτόν τόν τρόπο τῆς προελεύσεως ὁ ἅγιος Κύριλλος θέλει νά τονίσει και τό γεγονός ὅτι τό Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι τῆς ἴδιας θείας φύσεως και οὐσίας μέ τά ἄλλα δύο πρόσωπα, του Πατρός και του Υἱοῦ. Γι' αὐτό ὁ ἅγιος Κύριλλος προσθέτει στό ἀνωτέρω χωρίο «πρόδηλον ὅτι τῆς θείας ἐστίν οὐσίας» (ἡ «Διασάφησης» ἔχει φύσεως) και τό Ἅγιον Πνεῦμα. Καί ἐπεξηγεῖ χαρακτηριστικά

και πολύ προσεκτικά: «ουσιωδῶς ἐν αὐτῇ και ἐξ αὐτῆς προῖόν» (PG 75,585A), τ.ἔ. ἀπό αὐτήν τὴν κοινή φύση και οὐσία προέρχεται. Ὡστόσο δέν λέει ὅτι ἐκπορεύεται ἀπό τὰ πρόσωπα, τ.ἔ. και ἀπό τὰ δύο πρόσωπα, και τοῦ Πατρὸς και τοῦ Υἱοῦ. Δέν μιλάει περὶ τῶν ἰδιαιτέρων ἰδιωμάτων τῶν προσώπων, ἀλλὰ τονίζει τὸ θέμα τοῦ ὁμοουσιῶν αὐτῶν, τῆς ὁμοουσιότητάς τους.

Ἰδιαίτερος ἐπίσης πρέπει νὰ προσεχθεῖ και νὰ τονιστεῖ ὅτι χρησιμοποιεῖται ἀπό τὸν ἅγιο Κύριλλο τὸ γενικότερο ρῆμα «πρόεισι» και ὄχι τὸ «ἐκπορεύεται» πού εἶναι εἰδικότερο και κυριολεκτεῖται γιὰ τὸ προσωπικό ἰδίωμα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τ.ἔ. τὴν ἐκπόρευση Του ἀπό τὸν Πατέρα.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει φαίνεται ὅτι δέν ἀντιτίθεται ὁ Κύριλλοσ στό Filioque, ὅταν συνοδεύεται μέ τὸ προῖέναι, τ.ἔ. μέ τὴ γενικότερη ἔννοια τῆς και πρὸς ἐμᾶς ἐλεύσεως («ἐν ἡμῖν γενόμενον») και ὄχι μέ τὸ ἐκπορεύεσθαι, τ.ἔ. μέ τὴν ἰδιαίτερη προσωπική και εἰδικότερη ἔννοια τῆς ἀπό τὸν Πατέρα μόνο ἐκπορεύσεως και ἀφετηρίας.

10) Ἐν συνεχείᾳ ἐρχόμαστε σ' αὐτὸ πού γράφει ὁ Μέγας Ἀθανάσιος και μεταφέρει ἡ «Διασάφισις» (σελ. 13, ὑπ. 4): «Και ὡσπερ ὁ Υἱὸς λέγει “πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατήρ ἐμὰ ἐστίν” (Ἰωάν. ις', 15), οὕτω ταῦτα πάντα διὰ τοῦ Υἱοῦ εὐρήσομεν ὄντα και ἐν τῷ Πνεύματι (Ἐπιστολή πρὸς Σεραπίωνα, ΙΙΙ, 1, 33, PG 26,625B)».

Κατ' ἀρχάς ἐδῶ πρέπει νὰ παρατηρήσουμε ὅτι ὁ Μέγας Ἀθανάσιος χρησιμοποιεῖ ἐμφαντικῶς τὴν πρόθεση «διὰ» («διὰ τοῦ Υἱοῦ») και δέν ἔχει τὴν πρόθεση «ἐκ». Ἐπομένως και ἐάν στό «πάντα ὅσα» ἢ «ταῦτα πάντα» συνυπονοήσουμε και τὴ θεία οὐσία, δέν δημιουργεῖται κανένα πρόβλημα.

Ἀξιίζει ὁμως τὸν κόπο νὰ μεταφέρουμε και τὴ συνέχεια τοῦ ἀνωτέρω χωρίου πρὸς ἐπικύρωση και πολλῶν ἄλλων προηγουμένως και μέχρι τώρα λεχθέντων: «Και ὡς ὁ Πατήρ ἔδειξε τὸν Υἱὸν λέγων, “Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα”, οὕτως τοῦ Υἱοῦ ἐστὶ τὸ Πνεῦμα: “Ἐξαπέστειλε γάρ”, φησὶν ὁ Ἀπόστολος, “τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν κράζον· Ἀββὰ, ὁ Πατήρ”. Και τὸ παράδοξον, ὡσπερ ὁ Υἱὸς λέγει, Τὰ ἐμὰ τοῦ Πατρὸς ἐστίν, οὕτως τοῦ Πατρὸς ἐστὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὅπερ τοῦ Υἱοῦ εἴρηται. Αὐτός μὲν γάρ ὁ Υἱὸς λέγει: “Ὅταν ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ Πατρὸς, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας,

ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ”».

Ἀξιοσημείωτο εἶναι τὸ λεγόμενο ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου: «Και τὸ παράδοξον, ὡσπερ ὁ Υἱὸς λέγει, Τὰ ἐμὰ τοῦ Πατρὸς ἐστίν, οὕτως τοῦ Πατρὸς ἐστὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὅπερ τοῦ Υἱοῦ εἴρηται». Εἶναι σὰ νὰ βεβαιώνει ὁ Υἱὸς Λόγος: «(Ῥοσα) Ῥο,τι ἔχω ἐγὼ, εἶναι τοῦ Πατρὸς, ἔτσι τοῦ Πατρὸς εἶναι (και) τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸ ὁποῖο (ἢ, ἂν και) ἔχει λεχθεῖ ὅτι εἶναι τοῦ Υἱοῦ».

Ἐνισχύονται μέ αὐτὴν τὴν περικοπή ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔχουν εἰπωθεῖ στό προηγούμενο τμήμα Γ' τῆς γνωμοδοτήσεως. Ἰδιαίτερος ὑπογραμμίζουμε τίς ἐκφράσεις: «οὕτως τοῦ Υἱοῦ ἐστὶ τὸ Πνεῦμα» και «οὕτως τοῦ Πατρὸς ἐστὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὅπερ τοῦ Υἱοῦ εἴρηται».

Ἀλλὰ και ἀκόμη πῶς κάτω ὁ Μέγας Ἀθανάσιος προσθέτει χαρακτηριστικῶς: «Οὐκοῦν εἰ ὁ Υἱὸς διὰ τὴν πρὸς τὸν Πατέρα ἰδιότητα, και διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ τῆς οὐσίας ἴδιον γέννημα, οὐκ ἐστὶ κτίσμα, ἀλλ' ὁμοούσιος τοῦ Πατρὸς· οὕτως οὐκ ἂν εἴῃ οὐδὲ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον κτίσμα, ἀλλὰ και ἀσεβῆς ὁ λέγων τοῦτο, διὰ τὴν πρὸς τὸν Υἱὸν ἰδιότητα αὐτοῦ, και ὅτι ἐξ αὐτοῦ δίδοται πᾶσι, και ἃ ἔχει τοῦ Υἱοῦ ἐστίν» (PG 26,625C - 628A).

Ἐνισχύονται δηλαδή μέ αὐτὴν τὴν περικοπή και αὐτὰ πού ἔχουν εἰπωθεῖ ἐπανειλημμένως σέ προηγούμενες παρατηρήσεις. Και πρέπει νὰ παρατηρηθεῖ ὅτι ἐδῶ πού χρησιμοποιεῖ τὴν πρόθεση «ἐκ» («ἐξ αὐτοῦ») ὁ Μέγας Ἀθανάσιος τὴν χρησιμοποιεῖ, ἐπειδὴ μιλάει γιὰ «μετάδοση» αὐτοῦ (τοῦ Ἁγίου Πνεύματος) σ' ὄλους τοὺς ἀνθρώπους, καθὼς και γιὰ ἐκεῖνα (τὰ λόγια), τὰ ὁποῖα ἔχει (παραλάβει) ἀπό τὸν Υἱό, και ὄχι γιὰ τὴν ἐκπόρευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Μέ τὴν ἐκφραση, λοιπόν, «ἐξ αὐτοῦ (τοῦ Υἱοῦ) δίδοται (τὸ Ἅγιον Πνεῦμα) πᾶσι (και ἀνθρώποις)» καθίσταται ἐμφανές ὅτι μιλάει γιὰ «μετάδοση» τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέ τὴ γενική και ἐν χρόνῳ ἔννοια («πᾶσι ἀνθρώποις», ἐφ' ὅσον δηλαδή ὑπάρχουν ἀνθρωποι) και ὄχι γιὰ τὴν προαιώνιο και πρὸ ἀκόμη τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου ἐκπόρευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τοῦτο ἄλλωστε και τονίζει μέ τὸ νὰ λέει πῶς πάνω: «τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται».

Ἐτσι φαίνεται ὅτι οὔτε ὁ Μέγας Ἀθανάσιος ἀντιτίθεται στό filioque, ὅταν συνοδεύεται μέ τὸ δίδοται ἢ μέ τὸ ἀντίστοιχο πρὸς αὐτὸ ρῆμα, προέρχεται (procedit), και ὄχι μέ τὸ ἐκπορεύεται, ὅπως ἴσως νομίζουν μερικοί.

11) Στή σελ. 13 ἡ «Διασάφησης» λέει: «Κατά τόν Ζ' αἰῶνα, οἱ Βυζαντινοί ἐνωχλήθησαν ἀπό τήν ὁμολογίαν τῆς πίστεως τοῦ Πάπα, τήν περιέχουσαν τό Filioque σχετικῶς μέ τήν processio τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τήν ὁποίαν μετέφραζον ἀνακριβῶς μέ τόν ὄρον ἐκπόρευσις».

Οἱ Βυζαντινοί μετέφραζαν ἢ οἱ περί τόν Πάπα; Μήπως δηλ. οἱ Λατίνοι μετέφραζαν πρῶτοι τόν ὄρο «ἐκπόρευσις» μέ τόν ὄρο processio στό Ἰω. 15,26; Καί ὄχι μόνο τόν ὄρο «ἐκπόρευσις», ἀλλά μήπως καί τόν ὄρο «γέννησις» τόν ἀντικαθιστᾶ μέ τόν ὄρο processio ἢ Λατινική Θεολογία; Λέει συγκεκριμένως ἡ «Διασάφησης» (σελ. 11, ὑπ. 3): «Κατά τόν ἴδιον (κατά τόν Θωμᾶν Ἀκρινάτην), ὅπως καί καθ' ὅλην αὐτήν τήν λατινικήν θεολογίαν, ἡ ὁποία χρησιμοποιεῖ τόν ὄρον processio διά τόν Υἱόν ὡς καί διά τό Πνεῦμα “ἡ γέννησις εἶναι processio, ἡ ὁποία θέτει τό θεῖον πρόσωπον ἐν κατοχῇ τῆς θείας φύσεως” (Summa Theologica, Ia, q. 43, a. 2, c)».

Καί ἐπί πλέον, ἄν κατηγοροῦνται οἱ Βυζαντινοί ὅτι «ἀνακριβῶς» μετέφραζαν «τήν processio τοῦ Ἁγίου Πνεύματος... μέ τόν ὄρον ἐκπόρευσις», τί πρέπει νά ποῦμε γιά τούς Λατίνους, οἱ ὁποῖοι πρῶτοι προέβησαν στήν ἀνάλογη ἀπόδοση ἀκόμη καί στήν Καινή Διαθήκη;

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ποιός πρῶτος καί ποιός δευτερός δέν ἔχει μεγάλη σημασία ἐπί τοῦ προκειμένου. Σημασία ἔχει ὅτι χαρακτηρίζεται καί ἀπό τή «Διασάφησης» τοῦ Ποντιφικοῦ Συμβουλίου «ἀνακριβής» ἡ ἀπόδοση τοῦ ὄρου processio μέ τόν ὄρο «ἐκπόρευσις»· καί φυσικά καί τό ἀντίθετο. Κατόπιν τούτου νομίζουμε ὅτι ἕνα ἀκόμη ἀποφασιστικό βῆμα γιά τήν προσέγγιση τῶν δύο Θεολογιῶν, Ἀνατολικῆς καί Δυτικῆς, καί τήν ἐνότητα τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῶν, εἶναι, ὅπως προελέχθη, ἡ ἀντικατάσταση στή λατινική Καινή Διαθήκη καί στό χωρίο Ἰω. 15,26 τοῦ ρήματος *procedere* (ἢ *exire*) μέ ρῆμα πού νά ἀποδίδει ἀκριβέστερα, ἄν ὄχι ἀκριβῶς, τό *ἐκπορεύεσθαι*.

12) Στή σελ. 14 τῆς «Διασαφήσεως» γίνεται ἐπίκληση καί τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ, ὁ ὁποῖος γράφει σέ Ἐπιστολή του: «Καί τό μέν πρῶτον, συμφώνους παρήγαγον χρήσεις τῶν Ῥωμαίων πατέρων· ἔτι γε μήν καί Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας... ἐξ ὧν, οὐκ αἰτίαν τόν Υἱόν ποιούντας τοῦ Πνεύματος, σφᾶς αὐτούς ἀπέδειξαν· μίαν γάρ ἴσασιν Υἱοῦ καί Πνεύματος τόν Πατέρα αἰτίαν· τοῦ μέν κατά τήν γέννησιν· τοῦ δέ, κατά τήν ἐκπόρευσιν· ἀλλ' ἵνα τό δι' αὐτοῦ προίε-

ναι δηλώσωσιν· καί ταύτη τό συναφές τῆς οὐσίας καί ἀπαράλλακτον παραστήσωσι» (Ἐπιστολή πρὸς Μαρίνον Κύπρου, PG 91,136A-B)».

Ἐδῶ καί ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής μᾶς ἐπαναλαμβάνει καί ἔτσι ἐπικυρώνει τό ὅτι ὁ Πατήρ εἶναι ἡ αἰτία τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὄχι ὁ Υἱός, ὅπως εἶναι καί ἡ αἰτία τῆς γεννήσεως τοῦ Υἱοῦ. Καί προσθέτει ὅτι μέ αὐτή τή διατύπωση θέλουν οἱ προγενέστεροι Ῥωμαῖοι Πατέρες καί ὁ Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν μίαν αἰτίαν καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Πνεύματος, τόν Πατέρα, νά ποῦν δύο πράγματα: α) Νά δηλώσουν τό «προῖεναι διά τοῦ Υἱοῦ», ὄχι τό ἐκπορεύεσθαι ἐξ Αὐτοῦ, καί β) κοντά σ' αὐτό νά περιγράψουν «τό συναφές καί ἀπαράλλακτον» τῆς οὐσίας μεταξύ τῶν τριῶν προσώπων, καί ὄχι ὅτι «ὁ Πατήρ καί ὁ Υἱός εἶναι πηγῆ» τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅπως ἴσως θέλει νά καταλήξει ἡ «Διασάφησης».

Πάντως ἡ διατύπωση - ἐρμηνεία(;) τῆς «Διασαφήσεως» (σελ. 13-14), ὅτι «Ὁ Πατήρ καί ὁ Υἱός εἶναι πηγῆ ὁμοούσιος τοῦ προῖεναι τοῦ ἰδίου αὐτοῦ Πνεύματος», μᾶλλον συγγέει τά πράγματα, κατά τήν ἀποψή μας. Πάει νά ταυτίσει τό «πηγῆ» (ἐκπόρευσις) μέ τό «προῖεναι» πού εἶναι γενικότερο.

13) Ἀκολούθως ἄς ἐπιτραπεῖ νά παραθέσουμε καί μία, κατά τή γνώμη μας, ἀντίφαση μεταξύ δύο (τοπικῶν) Γενικῶν Συνόδων τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, στηριζόμενοι στό κείμενο τῆς «Διασαφήσεως» (σελ. 15). Ἔτσι ἡ «Διασάφησης» παραθέτει τό ἐξῆς ἐδάφιο ἀπό τήν ἐν Λατερανῶ Δ' Σύνοδον τοῦ 1215: «Οὕτως, ὁ Πατήρ, ὁ Υἱός καί τό Ἅγιον Πνεῦμα, τό προῖόν ἐκ τῶν δύο, εἶναι μία καί μόνη πραγματικότης (DS 805)».

Καί ἐνῶ παραθέτει αὐτήν τή «δογματική» Ὁμολογία («ὡμολογήθη δογματικῶς», λέει ἡ Διασάφησης, σελ. 14), ἀμέσως μετά προσθέτει: «Τῷ 1274, ἡ ἐν Λυῶν Β' σύνοδος ὡμολόγησεν ὅτι “τό Ἅγιον Πνεῦμα ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ, οὐχί ὡς ἐκ δύο ἀρχῶν, ἀλλ' ὡς ἐκ μιᾶς μόνης ἀρχῆς (tamquam ex uno principio)” (DS 850)».

Γιατί ἡ μία Σύνοδος χρησιμοποιεῖ ὀρθῶς τό «προῖεναι» καί ἡ ἄλλη τό «ἐκπορεύεσθαι»; Καί γιατί ἡ δευτερογενῆς ἐνώνει(;) σέ μία ἀρχή Πατέρα καί Υἱό; Ἔτσι δέν συγγέονται καί οἱ ἐννοιες καί τά ρήματα; Μήπως αὐτό ὀφείλεται καί στήν κρυπτόμενη παγίδα τοῦ «προῖεναι»;

14) Καί ὄχι μόνο αὐτό. Ἀλλά στή συνέχεια ἡ «Διασάφησης» (σελ. 15-16) ἐπιπροσθέτει τμημα ἀπό τήν

«Κατήχηση τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας», ἡ ὁποία «ἐρμηνεύει τὴν διατύπωσιν ταύτην (τῆς Β' Λυῶνος) εἰς τὸν ἀρ. 248 ὡς ἑξῆς»: «Ἡ αἰωνία τάξις τῶν θείων προσώπων ἐν τῇ ὁμοουσίῳ αὐτῶν κοινωνίᾳ συνεπάγεται ὅτι ὁ Πατὴρ εἶναι ἡ πρώτη “ἀρχὴ τοῦ Πνεύματος ὡς ἀρχὴ” ἄνευ ἀρχῆς (DS 1331), ἀλλ' ἐπίσης ὡς Πατὴρ τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ εἶναι μετ' αὐτοῦ “ἡ μοναδικὴ ἀρχὴ ἐκ τῆς ὁποίας ἐκπορεύεται τὸ “Ἅγιον Πνεῦμα” (Β' ἐν Λυῶνι σύνοδος, DS 850)».

Ὡστόσο καὶ ἐδῶ μᾶλλον ἐμφανίζονται συγκεχυμένα τὰ πράγματα. Ἄφου «ὁ Πατὴρ εἶναι ἡ πρώτη ἀρχὴ τοῦ Πνεύματος», πῶς «ἐπίσης... εἶναι μετ' αὐτοῦ (τοῦ Υἱοῦ) ἡ μοναδικὴ ἀρχὴ ἐκ τῆς ὁποίας ἐκπορεύεται τὸ Ἅγιον Πνεῦμα»; Ἡ εἶναι ἡ ἀρχὴ ἢ δέν εἶναι. Καὶ ἄλλο ἐρώτημα: Ὑπάρχει καὶ πρώτη καὶ δευτέρη ἀρχὴ; καὶ μάλιστα μοναδική; Τότε ἡ πρώτη τί εἶναι; Ἄλλο ἂν ὡς δευτέρη ἀρχὴ ἐννοεῖ τὸ «προϊέναι» ἐκ τοῦ Υἱοῦ, ἀλλὰ τότε δέν ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιεῖ τὸ «ἐκπορεύεται», τὸ ὁποῖο ἀνήκει στὴν πρώτη ἀρχὴ, στὸν Πατέρα. Μήπως καὶ αὐτὸ ὀφείλεται στὴ γνωστὴ παγίδα;

15) Εἶπαμε προηγουμένως ὅτι ὁ Κύριλλος Ἀλεξανδρείας χρησιμοποιεῖ τὸ ρῆμα «προϊέναι» καὶ θέλει νὰ ἐκφράσει τὴν ταυτότητα τῆς θείας οὐσίας Πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος καὶ γι' αὐτὸ δέν διστάζει νὰ πεῖ ὅτι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα «πρόεισι καὶ ἐκ Πατρὸς καὶ Υἱοῦ», ὄχι «ἐκπορεύεται», καθὼς καὶ νὰ δεχθεῖ τὸ ὅτι «οὐσιωδῶς ἐν αὐτῇ (τῇ θείᾳ οὐσίᾳ) καὶ ἐξ αὐτῆς προϊόν». Σ' αὐτές δηλονότι τίς ἐκφράσεις δέν ἀναφέρεται στίς ἰδιαιτερότητες «ἀγεννησίας», «γεννήσεως» καὶ «ἐκπορεύσεως» τῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἀλλὰ στὴν ταυτότητα τῆς οὐσίας τους.

Αὐτὸ καὶ ὅτι ἀντιδιαστέλλει οὐσία ἀπὸ ιδιότητος μποροῦμε νὰ τὸ παρακολογήσουμε καὶ στὸ ἑξῆς χωρίο τοῦ ἴδιου συγγραφέα πού παραθέτει ἡ «Διασάφισις» στὴ σελ. 18, ὑπ. 8: «Ἐν δέ τῷ Υἱῷ φυσικῶς τε καὶ οὐσιωδῶς διῆκον παρὰ Πατρός τὸ Πνεῦμα (ἐδῶ παραλείπεται ἡ συνέχεια “δι' οὗ τὰ πάντα χρίων ἀγιάζει”) (Thesaurus, XXXIV, PG 75,577A)».

Στὸ χωρίο αὐτὸ ἡ δυνατότητα παραπλανήσεως ἔνεκα τῆς προθέσεως «ἐν» («ἐν δέ τῷ Υἱῷ») ἐξουδετερώνεται μέ τῆς χρησιμοποίησης τοῦ ρήματος «διῆκον» (=διερχόμενον), τὸ ὁποῖο, ἂν δέν εἶναι πιὸ ἰσχυρό, πάντως εἶναι ἐξ ἴσου διαφωτιστικό μέ τὸ «προϊέναι διά». Ὡστε, εἴτε ποῦμε «διῆκον ἐν τῷ Υἱῷ», εἴτε ποῦμε «προϊόν διά τοῦ Υἱοῦ», λέμε τὸ ἴδιο. Καὶ μπορεῖ φυσιολογικά καὶ κανονικά νὰ διῆκει - διερχεται, γιατί εἶναι τῆς ἴδιας οὐσίας. Καὶ πρέπει ἐπίσης νὰ

ὑπογραμμιστεῖ καὶ ἡ ἔκφραση «παρὰ Πατρός» τὸ Πνεῦμα διῆκει = διερχεται στὸν Υἱό, ἀλλὰ ἐκπορεύεται «παρὰ Πατρός». Πρβλ. τὸ Ἰω. 15,26. Διῆκει στὸν («ἐν τῷ») Υἱό, δέν ἐκπορεύεται ὁμως ἀπὸ τὸν Υἱό. Ἡ ὑπαρξὴ τοῦ «ἐν» (= ἐντός) στὴν ἔκφραση «ἐν τῷ Υἱῷ» ἴσως ἐνθυμίζει σέ μᾶς καὶ τὸ «μένειν ἢ ἀναπαύεται», γιὰ τὸ ὁποῖο ἔχει γίνεαι λόγος πιὸ μπροστά (στὸ Γ' τμήμα). Πρβλ. Ἰω. 1,32-33.

Πολλές φορές ὁ Κύριλλος Ἀλεξανδρείας εἶναι τόσο πυκνὸς στὰ νοήματά του καὶ συνεπτυγμένος στίς προτάσεις του, ὥστε νὰ ἀπαιτεῖται ἐνδελεχὴς ἀνάλυση.

16) Στὴ σελ. 18, ὑποσ. 9 ἡ «Διασάφισις» ἀναφέρει μία χαρακτηριστικὴ γνώμη τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Νύσσης, ὁ ὁποῖος γράφει: «Τὸ δέ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ ἐκ τοῦ Πατρὸς λέγεται, καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ εἶναι προσμαρτυρεῖται. “Εἰ γάρ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, φησὶν ὁ Ἅγιος Παῦλος, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ” (Ρωμ. η', 9). Οὐκοῦν τὸ μὲν Πνεῦμα ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ (τοῦ) Θεοῦ Πνεῦμά ἐστιν. Ὁ δέ Υἱός ἐκ Θεοῦ ὢν, οὐκέτι καὶ Πνεύματος, οὔτε ἐστίν, οὔτε λέγεται· οὐδὲ ἀναστρέφει ἡ σχετικὴ ἀκολουθία αὐτῆ (Fragmentum in orationem dominicam)». Καὶ σημειώνει ἡ «Διασάφισις» ὅτι τὸ χωρίο αὐτὸ ἀναφέρεται «ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, PG 46,1109 BC».

Ἐξ ἀρχῆς πρέπει νὰ λάβουμε ὑπ' ὄψην μας ὅτι ὁ ἅγιος Γρηγόριος λέει «καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ εἶναι» καὶ δέν λέει καὶ «ἐκ τοῦ Υἱοῦ τὸ εἶναι», τ.ἔ. ὅτι ἔχει τὴν ὑπαρξὴ του. Δέν προσμαρτυρεῖται ὅτι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ὀφείλει τὴν ὑπαρξὴ του στὸν Υἱό. Καὶ φυσικά οὔτε τὴν ἐκπόρευσίν του. Ἀλλὰ μόνο λέει εἶναι «ἐκ τοῦ Υἱοῦ».

Ἐξ ἄλλου καὶ ἡ ὑπαρξὴ τῆς προθέσεως «πρός» στὴν ἀρχὴ τοῦ ρήματος «προσμαρτυρεῖται» μήπως ὑποδηλώνει κάποιον δευτερογενὲς καὶ ἐπιπρόσθετο «εἶναι»;

Ἐδῶ ἐπὶ πλέον πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ὁ λόγος εἶναι περὶ τῶν ιδιωμάτων τῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ ὄχι περὶ τῆς οὐσίας αὐτῶν. Τοῦτο καταφαίνεται, ἂν παραθέσουμε καὶ ἀνατρέξουμε καὶ σέ ἓνα προηγούμενο ἀπόσπασμα τοῦ ἴδιου κειμένου, ὅπου ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης γράφει: «Κοινοῦ δέ ὄντος τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Πνεύματι τοῦ μὴ ἀγεννήτως εἶναι, ὡς ἂν μὴ τις σύγχυσις περὶ τὸ ὑποκείμενον θεωρηθεῖ, πάλιν ἔστιν ἄμικτον τὴν ἐν τοῖς ιδιώμασιν αὐτῶν διαφορὰν ἐξευρεῖν, ὡς ἂν (= ἔτσι ὥστε) καὶ τὸ κοινὸν φυλαχθεῖ, καὶ τὸ ἴδιον μὴ συγχυθεῖ. Ὁ γὰρ μονογενὴς Υἱός ἐκ τοῦ Πατρὸς παρὰ τῆς ἁγίας

Γραφῆς ὀνομάζεται, καί μέχρι τούτου ὁ λόγος ἴσῃσιν (= παριστᾶ) αὐτῷ τό *ιδίωμα*» (PG 46,1109B).

Περαιτέρω ἐπίσης πρέπει νά παρατηρηθεῖ ὅτι τό παρατιθέμενο ἀπό τή «Διασάφησιν» χωρίο τοῦ Νύσσης λέει: Τό Ἅγιον Πνεῦμα «εἶναι καί ἐκ τοῦ Υἱοῦ». Πρέπει ὅμως συγχρόνως νά σημειωθεῖ ὅτι τό ρῆμα «εἶναι» εἶναι γενικότερο τοῦ *ἐκπορεύεσθαι*, ὅπως καί τό ρ. *προϊέναι*. Τοῦτο ὑποδεικνύεται καί ἀπό τήν ἀρχή τοῦ ἐν λόγῳ κειμένου, ὅπου ὁ ἴδιος ὁ Νύσσης γράφει: «Ὁ τε γάρ (=διότι καί ὁ) Υἱός ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐξῆλθεν (πρβλ. τό *προϊέναι*), καθὼς φησιν ἡ Γραφή, καί τό Πνεῦμα ἐκ τοῦ Θεοῦ καί παρὰ [τοῦ] Πατρὸς ἐκπορεύεται» (PG 46, 1109AB).

Μετά ἀπ' αὐτά εὐχερές εἶναι νά δεχθοῦμε καί τήν ἄποψη ὅτι ὀρθή εἶναι ἡ γραφή χωρὶς τό «ἐκ» πρὸ τοῦ Υἱοῦ, ὅπως καταλήγει καί ὁ Werner Jäger¹. Ἐπομένως ἡ γνήσια γραφή τοῦ Γρηγορίου Νύσσης μᾶλλον εἶναι ἡ ἐξῆς: «... Τό ἅγιον Πνεῦμα καί ἐκ τοῦ Πατρὸς λέγεται καί [ἐκ] τοῦ Υἱοῦ εἶναι προσημαρτυρεῖται».

Καταφαίνεται πάντως ὅτι ὁ Νύσσης ἄλλη διάσταση καί περιεχόμενο δίνει στό ρῆμα «εἶναι» καί ἄλλη στό «ἐκπορεύεσθαι». Λέει δηλαδή ὅτι τό Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι, τ.ἔ. ὅτι προέρχεται καί ἀπό τόν Υἱό, ἀλλά ὄχι ὅτι ἐκπορεύεται ἀπό Αὐτόν.

Ἐνισχύονται τελικῶς ἐκεῖνα πού λέχθηκαν στό Γ' Τιμῆμα τῆς παρουσίας γνωμοδοτήσεως.

17) Ἀκόμη καί τό στήν ἴδια ὑποσημείωση (σελ. 19, ὑπ. 9) τῆς Διασαφήσεως χωρίο τοῦ ἁγίου Μαξίμου τήν ἴδια διδασκαλία περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀκολουθεῖ. Τοῦτο λέει: «Ὡσπερ ἐστίν αἴτιος τοῦ Λόγου ὁ Νοῦς [ὁ Πατήρ], οὕτως καί τοῦ Πνεύματος, διά μέσου τοῦ Λόγου. Καί ὡσπερ οὐ δυνάμεθα εἰπεῖν τόν Λόγον [τόν φωνητικόν λόγον] εἶναι τῆς φωνῆς [τῆς πνοῆς], οὕτως οὐδέ τόν Υἱόν λέγειν τοῦ Πνεύματος (*Quaestiones et dubia*, PG 90,813B)». Σ' αὐτό πρέπει νά προσεχθοῦν τά ἐξῆς: «Ὅταν λέει «Ὡσπερ ἐστίν αἴτιος τοῦ Λόγου ὁ Νοῦς [ὁ Πατήρ], οὕτως καί τοῦ Πνεύματος (πάλιν ὁ Νοῦς, ὁ Πατήρ, εἶναι αἴτιος) διά μέσου τοῦ Λόγου», τ.ἔ. διά τοῦ Λόγου, διά τοῦ Υἱοῦ, ὄχι μετά τοῦ Υἱοῦ. Τό «διά μέσου» ἰσοδυναμεῖ μέ τό «διά» καί ὄχι μέ τό «μετά» (μαζί).

18) Ἄλλο σημείο πού μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὡς μία ἀντίφαση, ἡ ὁποία ὑπάρχει στή «Διασάφησιν», εἶναι τό ἐξῆς: Στίς σελ. 20-21 γράφεται ὅτι «Ὁ Πατήρ ἐξαποπέλλει τόν Υἱόν αὐτοῦ (Γαλ. δ', 4), ὅταν ἡ Μαρία συλλαμβάνει αὐτόν διά τῆς ἐπελεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (βλ. Λκ α', 35)».

Τό ἐρώτημα πού μπορεῖ νά προβληθεῖ εὐθύς ἀμέσως εἶναι τό ἐξῆς: Ἡ παρθένος Μαρία συλλαμβάνει διά τῆς ἐπελεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ-Πατρὸς συλλαμβάνει τόν Ἰησοῦ (βλ. Λουκ. 1,31), ἢ κατά (ἢ ἀκόμη μετά) τήν ἐπέλευσιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος; Τί πρσεβεύει ἀκριβῶς ἡ «Διασάφησις»;

Δηλαδή πρέπει νά προσεχθεῖ καλά ὅτι τό σχετικό χωρίο Λουκ. 1,35 λέει: «Ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ (τῇ Μαριάμ), Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπί σέ». «Ἐπί σέ» ἐπελεύσεται καί ὄχι «ἐν σοί». Ὑπενθυμίζεται ὅτι ὁ Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ «ἐχώρηθη ἐν σαρκί». Ἡ θεία φύση τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου καί ἡ ἀνθρώπινη φύση (τοῦ Ἰησοῦ, λογική ψυχή σὺν σῶμα) ἀπό τή Θεοτόκο ἐνώθησαν. Ὁ «Λόγος σὰρξ ἐγένετο», ὄχι τό Ἅγιο Πνεῦμα. Προφανῶς τήν ὥρα τῆς συλλήψεως ἔγινε καί ἡ ἔνωση τῶν δύο φύσεων τοῦ Κυρίου.

Ἀκόμη πρέπει νά προσεχθεῖ ὅτι τό χωρίο λέει: «Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται» καί ὄχι «τό Πνεῦμα τό ἅγιον». Ὁ καθηγητής Παν. Τρεμπέλας, μεταφέροντας καί ἀπόψεις ξένων νεότερων ἐρμηνευτῶν (ὅπως τῶν M. J. Lagrange, F. Godet καί J. Owen), γράφει: «Καί ἡ ἀπουσία τοῦ ἄρθρου ἐνταῦθα δηλοῖ, ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μᾶλλον ὡς πνοῆς δημιουργοῦ παρὰ ὡς προσώπου θεοῦ. Καί ἡ ἔννοια λοιπόν εἶναι: Ἁγία δύναμις δημιουργός², δημιουργός καί τῆς λογικῆς ψυχῆς. Ἴσως στήν ἄποψη αὐτῆ τούς παρωθεῖ καί τό ἐν συνεχείᾳ στό χωρίο τοῦ Λουκᾶ 1,35 λεγόμενο: «Καί δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι».

Δέν παραλείπει ὁ Παν. Τρεμπέλας ὅμως νά παραθέσει καί τήν ἄποψη τοῦ καθηγητῆ Ν. Δαμαλά, ὁ ὁποῖος ἐννοεῖ «τό τρίτον πρόσωπον τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὅπερ ὑπερφυσικῶς καί παντοδυνάμως ἐνήργησε», καί τήν αὐτή ἄποψη χαρακτηρίζει ὡς «σοβαρωτέρα» τῆς προηγουμένης.

Ὡστόσο ἔχουμε καί τόν ἅγιο Γρηγόριο Νύσσης, ὁ ὁποῖος εἶδαμε νά λέει: «Ὁ δέ Υἱός ἐκ Θεοῦ ὢν, οὐκέτι καί Πνεύματος, οὔτε ἐστίν οὔτε λέγεται» (PG 46,1109C). Ὡσαύτως καί ὁ ἅγιος Μάξιμος, ὅπως εἶδαμε, λέει: «Καί ὡσπερ οὐ δυνάμεθα εἰπεῖν τόν λόγον εἶναι τῆς φωνῆς, οὕτως οὐδέ τόν Υἱόν λέγειν τοῦ Πνεύματος» (PG 90, 813B).

Μετά ἀπό ὅλα αὐτά προφανῶς ἔχει δίκαιο ὁ καθηγητής Παν. Τρεμπέλας, ὅταν καταλήγει στό συμπέρασμα καί λέει: «Ὁ σχηματισμός τοῦ παιδίου Ἰησοῦ ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς παρθένου ἀποτελεῖ μυστήριον³ καί μάλιστα «μέγα» (πρβλ. Α' Τιμ. 3,16).

Σχετικῶς ὁ Μέγας Βασίλειος μᾶς προειδοποιεῖ: «Τοσοῦτον μὲν οἶδεν ἢ θεόπνευστος Γραφή τῆς ἐπιγνώσεως τὸ ἀπέραντον, τοσοῦτον δέ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὸ τῶν θεῶν μυστηρίων ἐν τῷ παρόντι ἀνέφικτον ... ἄχρις ἂν ἔλθῃ τὸ τέλειον, ὅτε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται» (Ἀσκητικά. Περί πίστεως, PG 31, 684A). Καί ὁ ἅγιος Μάρκος ὁ Ἐφέσου ὁ Εὐγενικός στήν Ἐγκύκλιό του «Τοῖς ἀπανταχοῦ τῆς γῆς καί τῶν νήσων εὐρισκομένοις Ὁρθοδόξοις χριστιανοῖς» (1440-1) διακηρύσσει: «Καί ἡμεῖς μὲν μετὰ τοῦ φιλοσόφου καί μάρτυρος Ἰουστίνου (PG 6,1224), ὡς ὁ Υἱὸς ἐκ τοῦ Πατρὸς, οὕτω καί τὸ Πνεῦμα ἐκ τοῦ Πατρὸς λέγομεν· οὗτοι δέ μετὰ τῶν Λατίνων, τὸν μὲν Υἱὸν ἀμέσως, τὸ δέ Πνεῦμα ἐμμέσως ἐκ τοῦ Πατρὸς λέγουσιν. Καί ἡμεῖς μὲν μετὰ τοῦ Δαμασκηνοῦ (PG 94,824) καί τῶν Πατέρων ἀπάντων, τὴν διαφορὰν γεννήσεως καί ἐκπορεύσεως ἀγνωεῖν ὁμολογοῦμεν· οὗτοι δέ μετὰ τοῦ Θωμᾶ καί τῶν Λατίνων, τῷ ἐμμέσῳ καί ἀμέσῳ διαφέρειν φασὶ τὰς προόδους»⁴.

Συμπεράσματα - Πορίσματα - Προεκτάσεις

Ἀρχίζουμε τὴν παράθεση τῶν συμπερασμάτων μὲ ἀφετηρία - ἀφορμὴ τῆ διαπίστωση ὅτι ἡ σάρκωση τοῦ Λόγου εἶναι μυστήριο.

1) Πράγματι γενικότερα θὰ λέγαμε ὅτι μυστήριο εἶναι ἡ ὅλη θεία Οἰκονομία (Γέννηση Ἰησοῦ, Βάπτισμα, Σταύρωση, Ἀνάσταση, Ἀνάληψη καί ἡ Πεντηκοστή) γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων (πρβλ. τὸ Α΄ Τιμ. 3,16). Ἀφοῦ ὅμως εἶναι μυστήριο, σημαίνει ὅτι δὲν μποροῦμε νὰ τὸ κατανοήσουμε πλήρως καί ἄρα οὔτε νὰ τὸ ἐκφράσουμε ἀκινδύνως μὲ δικούς μας ὄρους καί περιγραφές. Ἐπομένως εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ ἀκολουθοῦμε καί νὰ υἱοθετοῦμε, ἂν ὄχι καί νὰ περιοριζόμαστε καί νὰ χρησιμοποιοῦμε, τοὺς ὄρους καί τίς προτάσεις πού μᾶς προσφέρει ἡ Ἁγία Γραφή. Τό πολὺ πολὺ νὰ χρησιμοποιοῦμε καί λέξεις ἢ φράσεις ἰσοπλατεῖς, ἰσοβαθεῖς καί ἰσοβαρεῖς μὲ ἐκεῖνες πού χρησιμοποιεῖ ἡ θεόπνευστη Ἁγία Γραφή, ἡ ὁποία περιέχει καί μᾶς παραδίδει τὴν ἀποκεκαλυμμένη ἀλήθεια, τὴν πιστευόμενη καί τὴν ἔστω μὴ πλήρως κατανοούμενη στή ζωὴ αὐτή. Κάθε ἐκούσια ἢ ἀκούσια χρησιμοποίησι ἄλλων λέξεων καί ὄρων, ἀκόμη καί συνωνύμων, περικλείει τὸν κίνδυνο παρεκκλίσεων καί ἐμπλοκῆς σὲ ἐσφαλμένες διατυπώσεις, ἢ ἐπιπροσθέτως καί σὲ κακοδοξίες ἢ καί αἰρέσεις, ἐφ' ὅσον βέβαια ἐπιμένουμε καί ἐμμένουμε σ' αὐτές.

2) Ἐφ' ὅσον ἔτσι ἔχουν τὰ πράγματα, κατὰ πρῶτον ἀπαραίτητο καί ἐπιβεβλημένο καθίσταται στή μετάφραση τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἀπὸ τὸ πρωτότυπο, εἴτε στή Νέα Ἑλληνικὴ γλῶσσα εἴτε σὲ ἄλλες γλῶσσες, νὰ ἀκριβολογοῦμε καί νὰ ἀποδίδουμε ὀρθῶς καί πλήρως τὸ νόημα τῶν λέξεων - ὄρων - προτάσεων τοῦ πρωτοτύπου μὲ τίς ἀντίστοιχες λέξεις τῶν γλωσσῶν αὐτῶν.

Ὡστόσο στή δογματικὴ-θεολογικὴ ἀνάπτυξη καί διατύπωση τῶν θεῶν καί ἀποκεκαλυμμένων ἀληθειῶν, ὅπως καί τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως ἢ τῶν ἄλλων ὄρων ἢ κανόνων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, πού εἶναι καί ἓνα εἶδος ἐρμηγείας ἢ ἐφαρμογῆς τῆς διδασκαλίας τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἔχουμε μία μεγαλύτερη ἐλευθερία κινήσεως καί ἐπιλογῆς λέξεων. Δηλαδή μποροῦμε νὰ παραφράζουμε τὰ κείμενα αὐτά καί μὲ περισσότερες λέξεις, ὥστε νὰ ἀποδίδεται πλήρως τὸ νόημά τους, ἰδίως ὅταν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀκριβολογοῦμε μὲ τίς συγκεκριμένες ἀντίστοιχες λέξεις.

3) Τὰ ἀνωτέρω ἔχουν ὡς συνέπεια καί μᾶς παρέχουν τὸ δικαίωμα νὰ προσθέσουμε καί τὰ ἑξῆς: Ὅταν ἀπαγγέλλουμε τὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως (Νικαίας-Κων/πόλεως) στὰ ἑλληνικά καί ἐννοοῦμε καί ὁμολογοῦμε ὅτι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἔχει τὴν ἀρχὴν του καί τὴν αἰτία του, τὴν πηγὴν του, τὸν Θεό-Πατέρα, ὅτι δηλαδή ἐκπορεύεται προαιωνίως καί ἀδιῶς μόνο ἀπὸ τὸν Πατέρα, τότε (θὰ) περιοριζόμαστε σ' αὐτὸ πού θέσπισαν ἡ Α΄ καί ἡ Β΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδοι. Θὰ λέμε: «Τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον».

Ὅταν ὅμως ἀπαγγέλλουν οἱ Δυτικοὶ τὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως στὰ λατινικά, ὅταν δηλ. χρησιμοποιεῖται τὸ γενικότερο «προϊέναι»-*procedere*, ἀντὶ τοῦ εἰδικοῦ ἐκπορεύεται, τότε ἀναγκάζονται νὰ προσθέτουν καί τὸ *Filioque*, ἐπειδὴ πράγματι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα προέρχεται (-ἐξέρχεται πρὸς τοὺς ἀνθρώπους) καί ἀπὸ τὸν Πατέρα καί ἀπὸ τὸν Υἱό, σύμφωνα μὲ ἐκεῖνα πού διαπιστώσαμε στὸ χωρίο Γαλ. 4,6 (στὸ Γ΄ Τμῆμα) καί ἀπὸ τίς γνώμες τῶν Πατέρων (στὸ παρὸν Δ΄).

4) Μετὰ ἀπ' αὐτὰ θὰ τολμούσαμε, μὲ ἰδιαίτερη ἐπιφύλαξη, νὰ διατυπώσουμε τὸ ἑξῆς: Ἴσως δικαιολογοῦνταν ἢ δικαιολογοῦνται ὅσοι θεολόγοι καί πιστοὶ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας δέχθηκαν ἢ ἀνέχθηκαν τελικῶς τὴν εἰσαγωγή καί ἐκφώνηση καί τοῦ *Filioque* στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως κατὰ τὴ λατρεία τους: α) ἐφ' ὅσον δέχονται ὅτι ἐσφαλμένως ἔχει χρησιμοποιηθεῖ τὸ *procedentem* ἀντὶ τοῦ ἐκπορευόμενον καί στήν Ἁγία Γραφή καί β) ἐφ' ὅσον βεβαίως τὸ *procedentem* τὸ ἐκλαμβάνουν μόνον μὲ τὴ γενικότερη ἔννοια τοῦ

προϊέναι ἢ ἐξέρχεσθαι καὶ δὲν συνυπονοοῦν καὶ τὴν εἰδικὴ ἔννοια τοῦ ἐκπορεύεσθαι.

Παρά ταῦτα ἡ προσθήκη αὐτῆ μέσα στό ὄγδοο ἄρθρο τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως δημιουργεῖ μία ἀσυνέπεια καὶ ἀνακολουθία πρὸς ἐκεῖνα πού δογματίσαν καὶ ὄρισαν οἱ Οἰκουμενικές Σύνοδοι, πράγμα τό ὁποῖο ἐξασθενεῖ ἢ ἐξουδετερώνει τή δικαιολόγηση αὐτή. Γι' αὐτό ἴσως χρειαστεῖ νά ὑποδειχθεῖ μία ὀρθότερη καὶ κανονικότερη διέξοδος στό θέμα μας. Αὐτό θά ἐπιχειρηθεῖ μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ στό ἐπόμενο τμῆμα καὶ βῆμα.

5) Βεβαίως τά πράγματα ἔχουν ἢ παίρνουν αὐτήν τήν εὐχάριστη τροπή, ἐφ' ὅσον γίνονται δεκτές καὶ οἱ γνώμες Ἀνατολικῶν καὶ Δυτικῶν Πατέρων. Τό σημαντικό καὶ ἐντυπωσιακό εἶναι ὅτι οἱ γνώμες αὐτές ἔχουν προβληθεῖ στή «Διασάφισιν». Καί δὲν ἀπομένει παρά ἡ ὀρθή καὶ συνεπής κατανόησή τους καὶ ἐκ μέρους τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἐκ μέρους τῆς Δύσεως. Πάντως: Ἐφ' ὅσον οἱ Δυτικοί συμφωνοῦν σ' αὐτά τά χωρία, καὶ πρέπει, ἀφοῦ αὐτοί μᾶς τά ὑπενθύμισαν καὶ τά πρόβαλαν μέ τή «Διασάφισιν», νομίζουμε ὅτι ἡ ἐνότητα τῶν δύο τμημάτων τῆς Ἐκκλησίας, Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, πρέπει νά ὑπολανθάνει, τ.ἔ. νά ὑφίσταται σέ λανθάνουσα κατάσταση, ἢ νά ὑποφώσκει.

Πλήν ὁμως δὲν μποροῦμε νά ἐπαναπαυόμαστε στήν ἀνεπιτυχή ἀντικατάσταση τοῦ ὄρου «ἐκπορευόμενον» μέ τό *procedentem* καὶ τή βεβιασμένη προσθήκη τοῦ *Filioque*. Ὅπως ἐπίσης δὲν μποροῦμε νά ἀποκλείσουμε καὶ τό ἐνδεχόμενο μιᾶς ὑποκρυπτόμενης ἀναζητήσεως ὡς πρὸς τό θέμα τῆς διατυπώσεως καὶ ὁμολογίας τῆς προελεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἐκ (διά) τοῦ Υἱοῦ κατά τήν μετὰ Χριστόν ἐποχή.

6) Ἄλλο συμπέρασμα, στό ὁποῖο ὀδηγοῦμαστε εἶναι ὅτι ἡ συνείδηση τοῦ πληρώματος, ὅπως καὶ ἡ συμφωνία τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μᾶς διαφυλάσσουν καὶ συγκρατοῦν τήν ἀλήθεια: Ἐφ' ὅσον, ὅταν ἐκφω-

νεῖται τό Σύμβολο τῆς Πίστεως στά ἑλληνικά μέ τό «ἐκπορεύεται» περί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐκπόρευσις ἀποδίδεται ἐνσυνειδήτως στόν Πατέρα ἢ καὶ ὄχι καὶ στόν Υἱό, ἐνῶ, ὅταν ἐκφωνεῖται στά Λατινικά μέ τό *procedere* (=προϊέναι), τότε τίθεται καὶ τό *Filioque*, γιατί, ὅπως εἶδαμε, προέρχεται καὶ ἀπό τόν Υἱό, τοῦτο σημαίνει ὅτι τό σύνολο τῆς Ἐκκλησίας δὲν λαθεύει. Ἡ ἄλλιῶς, ἀγρυπνεῖ καὶ ἀπαιτεῖ τή σωστή διατύπωση τῆς ἀλήθειας.

Ἀντιθέτως δὲν μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι οἱ τοπικές Σύνοδοι, ἀκόμη καὶ οἱ γενικές (*allgemeine*) –ἐξαιρουῦνται οἱ Οἰκουμενικές– εἶναι ἀλάθητες, ὅταν βλέπουμε δύο πολυάριθμες γενικές Σύνοδοι, ὅπως τοῦ Λατερανοῦ καὶ τῆς Λυῶνος, νά διατυπώνουν ἀντιφατικές προτάσεις.

7) Μετά τά ὅσα διαπιστώνουμε μέ ἀφορμή ὅσα ἔχουν γραφεῖ καὶ ὁμολογηθεῖ στή «Διασάφισιν», ἔχουμε τήν ταπεινή γνώμη ὅτι μποροῦμε νά καταλήξουμε καὶ στό ἐξῆς συμπέρασμα: Ὅτι ἡ ἀνάθεση ἐκ μέρους τοῦ Πάπα Ἰωάννου-Παύλου τοῦ Β' ἔμπροσθεν τοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου τοῦ Α' τό 1995 στό Ποντιφικό Συμβούλιο συντάξεως καὶ ἐκδόσεως αὐτῆς εἶναι γεγονός ἀνάλογο τῆς ἄρσεως τῶν ἀναθεμάτων, πού ἔλαβε χώραν τό 1965, ἀπό τούς Προκαθημένους Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Ἐκκλησίας, Ἀθηνάγορα τόν Α' καὶ Παῦλον τόν ΣΤ'.

Βεβαίως αὐτό ἐξαρτᾶται καὶ ἀπό τό ἄν μένουν ἐδραῖοι καὶ σταθεροί οἱ Δυτικοί σ' αὐτά πού ἐκφράζουν στή «Διασάφισιν», γενικῶς, καθώς καὶ ἄν δέχονται εἰδικῶς τίς γνώμες τῶν Πατέρων τῆς Ἀνατολικῆς καὶ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι θεολόγησαν ὀρθῶς, τίς ὁποῖες φιλοξενοῦν στό κείμενο αὐτό. Ἄλλιῶς δὲν θά εἶχε καὶ κανένα νόημα νά τίς παραθέτουν. Καί αὐτές πάντως συμβάλλουν ἀποφασιστικῶς στήν προώθηση τῆς ἐνότητας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τήν κανονική πορεία Τῆς πρὸς τά μέλλοντα, ὅπως θά διαπιστωθεῖ καὶ προσεχῶς.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Werner Jäger, *Gregor von Nyssa's Lehre vom Heiligen Geist*, Leiden 1966, σελ. 134. Πρβλ. Ἀρχιμ. Σπ. Μπιλάλη, *Ἡ αἵρεσις τοῦ Filioque*, τόμ. Α', Ἀθήναι 1972, σελ. 380-381.
2. Παν. Τρεμπέλα, *Υπόμνημα εἰς τό κατά Λουκᾶν Εὐαγγέλιον*, Ἀθήναι 1952, σελ. 55.
3. Ὅπ. παρ., σελ. 55.
4. Ἰω. Καρμίρη, *Τά Δογματικά καὶ Συμβολικά μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας*, τόμ. Α', Ἐν Ἀθήναις 1952¹, σελ. 360 [Ἐν Ἀθήναις 1960², σελ. 428].

Κανονισμός υπ' αριθμ. 234/2012

«Περί καταργήσεως του «Κέντρου Συμπαραστάσεως Παλινοστούτων Μεταναστών» και του «Οικουμενικού Προγράμματος Προσφύγων» ως υπηρεσιών της Έκκλησίας της Ελλάδος - Μεταφορά των δραστηριοτήτων των εις διάδοχον φορέα και ύποστήριξις αυτού»

Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβοῦσα ὑπ ὄψιν:

1. τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 9 παραγρ. 4 καὶ 46 παρ. 2 ἔδαφ. 1 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Α' 146/31.5.1977),

2. τὴν ἀπὸ 9.2.1978 Ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τὸν ἀπὸ 14.6.1984 «Ὄργανισμὸν περὶ ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τοῦ Κέντρου Συμπαραστάσεως Παλινοστούτων Μεταναστών» (Β' 794/6.11.1984).

3. τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 19 παρ. Γ' περ. 3 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπ' ἀριθμ. 160/2004 (ΦΕΚ Α' 100/20.5.2004) περὶ τοῦ «Οἰκουμενικοῦ Προγράμματος Προσφύγων».

4. τὴν ἀνάγκην πρὸς ἐνεργὸν ὑποστήριξιν τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τοῦ μεταναστευτικοῦ καὶ προσφυγικοῦ φαινομένου καὶ πρὸς ἐξορθολογισμὸν καὶ ἐξοικονόμησιν δαπανῶν κατὰ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἀνωτέρω φιλανθρωπικοῦ ἔργου,

5. τὴν ἀπὸ 6.7.2012 Ἀπόφασιν Αὐτῆς, ψηφίζῃ:

Τὸν ὑπ' ἀριθμ. 234/2012 Κανονισμὸν, ἔχοντα οὕτω:

Κανονισμὸς ὑπ' ἀριθμ. 234/2012

«Περί καταργήσεως τοῦ «Κέντρου Συμπαραστάσεως Παλινοστούτων Μεταναστών» καὶ τοῦ «Οἰκουμενικοῦ Προγράμματος Προσφύγων» ὡς ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος - Μεταφορά τῶν δραστηριοτήτων των εις διάδοχον φορέα καὶ ὑποστήριξις αὐτοῦ»

Ἄρθρον 1

Κατάργησις ὑπηρεσιῶν

1. Ἡ ἰδρυθεῖσα κατόπιν τῆς ἀπὸ 6.7.2012 Ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ. ἀσικὴ μὴ κερδοσκοπικὴ ἐταιρεία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Κέντρο Συμπαραστάσεως Παλινοστούτων καὶ Μεταναστών - Οἰκουμενικὸ Πρόγραμμα Προσφύγων» (εἰς τὸ ἐξῆς «Κέντρον») ἀποτελεῖ οἰονεὶ καθολικὸν διάδοχον τοῦ «Κέντρου Συμπαραστάσεως Παλινοστούτων Μεταναστών», λειτουργοῦντος δυνάμει τῆς ἀπὸ 9.2.1978 Ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ ἀπὸ 14.6.1984 «Ὄργανισμοῦ περὶ ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τοῦ Κέντρου Συμπαραστάσεως Παλινοστούτων Μεταναστών» (ΦΕΚ Β' 794/6.11.1984), ἀμφοτέρων ὑπη-

ρεσιῶν - δράσεων τοῦ Ν.Π.Δ.Δ. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ὑπείσχεταί εἰς ἅπαντα τὰ ἐκκρεμῆ καὶ μελλοντικὰ δικαιώματα καὶ τίς ὑποχρεώσεις τῶν ἐν λόγῳ ὑπηρεσιῶν ἐκ πάσης ἐννόμου σχέσεως μετὰ τρίτων, συνεχίζει δὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀρμοδιοτήτων των κατόπιν ἐνημερώσεως, ὅπου αὐτὴ ἀπαιτεῖται, τῶν ἀντισυμβαλλομένων καὶ προωθεῖ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σκοπῶν του.

2. Ἡ αὐτὴ καθολικὴ διαδοχὴ καὶ ὑποκατάστασις ἐκ μέρους τῆς ὡς ἄνω ἀσικῆς ἐταιρείας λαμβάνει χώρα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καὶ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ στὰ ἐκκρεμῆ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀναληφθείσας μέσω τοῦ «Οἰκουμενικοῦ Προγράμματος Προσφύγων» (ERP), τὸ ὁποῖον ἀνεγνωρίσθη διὰ τοῦ ἄρθρου 19 παρ. Γ' περ. 3 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπ' ἀριθμ. 160/2004 (ΦΕΚ Α' 100/20.5.2004) καὶ τὸ «Κέντρον» προωθεῖ πλεόν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σκοπῶν του.

Ἄρθρον 2

Διοικητικὴ ὑποστήριξις

1. Οἱ Προϊστάμενοι τοῦ Γραφείου Μελετῶν καὶ Ἐρευνῶν, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Προγράμματος Προσφύγων (Γραφείου Νομικῆς Προστασίας, Κοινωνικῆς Στηρίξεως καὶ Συνηγορίας Αἰτούντων Ἄσυλον, Προσφύγων καὶ Μεταναστών) καὶ τοῦ Γραφείου Ἀσφαλιστικῆς Συμβουλευτικῆς καὶ Κοινωνικῆς Στηρίξεως Παλινοστούτων τοῦ «Κέντρου» ὀρίζονται διὰ Ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ. ἐκ τῶν ὑπηρετούντων ἢ ἀποσπασμένων εἰς τὸ «Κέντρον» ὑπαλλήλων ἢ συνεργατῶν ἢ συμβούλων καὶ δὲν ἀπαγορεύεται νὰ εἶναι μέλη τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ «Κέντρου».

2. Διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν ἀρμοδιοτήτων τοῦ «Κέντρου» καὶ πρὸς κάλυψιν τῶν θέσεων προσωπικοῦ του ἡ Διοικητικὴ Ἱερὰ Σύνοδος δύναται κατόπιν εἰσηγήσεως τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ «Κέντρου» νὰ μεταθέτῃ ἢ νὰ ἀποσπᾷ δι' ὠρισμένον χρόνον εἰς τὸ «Κέντρον» ὑπαλλήλους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Ἱερᾶς Συνόδου, Ε.Μ.Υ.Ε.Ε., Ε.Κ.Υ.Ο. κ.λπ.) μὲ καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπὸ τοῦ φορέως προελεύσεως τοῦ ὑπαλλήλου ἢ νὰ ἀναθέτῃ διὰ Ἀποφάσεώς Της ἐκ παραλλήλου καθήκοντα εἰς ὑπαλλήλους Της ἢ ὑπαλλήλους ἐποπτευομένων ὑπὸ τῆς Δ.Ι.Σ. ἐκκλησιαστικῶν φορέων ἢ ὀργανισμῶν.

3. Η λογιστική υποστήριξη του «Κέντρου» δύναται μέχρι προσλήψεως λογιστού να γίνεται από υπάλληλον της Ε.Κ.Υ.Ο., άνευ ιδιαιτέρας άμοιβής του, διά Άποφάσεως περί παραλλήλου αναθέσεως καθηκόντων της Δ.Ι.Σ., κατόπιν προτάσεως του Γενικού Διευθυντή της Ε.Κ.Υ.Ο.

4. Μέχρις προσλήψεως γραμματέως καθήκοντα γραμματειακής υποστηρίξεως του «Κέντρου» παρέχει υπάλληλος του κλάδου ΔΕ1 Ξενογλώσσων Γραφείων -Δακτυλογράφων ή των Κλάδων Συνεργατών ή βοηθών Συνεργατών Συνοδικών Έπιτροπών της Ίερās Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος, τόν όποιον όρίζει ή Δ.Ι.Σ.

5. Καθήκοντα βοηθού γραμματέως (κατηγορίας ΥΕ ή ΔΕ ή ΤΕ ή ΠΕ) παρέχει υπάλληλος εκ των ένταχθέντων δυνάμει του άρθρου δέκατου έβδόμου παρ. 16 του ν. 3607/2007 εις τό προσωπικόν της Έκκλησίας της Ελλάδος, ό όποίος τοποθετείται τη Άποφάσει της Δ.Ι.Σ. και παραμένει έως της άποχωρήσεώς του δι' όιονδήποτε λόγον από της θέσεως αυτής.

6. Εις τό «Κέντρον» δύναται να άποσπώνται και να υπηρετούν υπάλληλοι ελληνικών ή άλλοδοπαών δημοσίων ή ιδιωτικών οργανισμών, έφ' όσον πληρούν τά αναφερόμενα εις την περιγραφήν των θέσεων του προσόντα, πληρούν ανάγκας του «Κέντρου» και δέν έπιβαρύνουν οικονομικώς τό «Κέντρον».

7. Δύναται να προσφέρουν άμισθί τάς υπηρεσίες των εις τό «Κέντρον» έθεληνοτά.

8. Τό «Κέντρον» δύναται να συνεργάζεται διά την εκπλήρωσιν των σκοπών του μετά της Ειδικής Συνοδικής Έπιτροπής Μεταναστών, Προσφύγων και Παλινοστούτων (ΦΕΚ Α' 255/23.11.2006, διορθώσεις ασφαλήτων ΦΕΚ Α' 268/19.06.2006).

Άρθρον 3

Διαχειριστικά έξουσία Έκκλησίας Ελλάδος

1. Η ύποβολή προτάσεως εκ μέρους του «Κέντρου» διά την ανάληψιν της εκτελέσεως προγράμματος έξ έθνικών, ευρωπαϊκών ή διεθνών πόρων ή διά την ανένεωσιν προγράμματος ύπογράφεται ύπό του Διευθυντού του «Κέντρου» και προϋποθέτει πάντοτε την έκδοσιν έγκριτικής άποφάσεως της Δ.Ι.Σ., κατόπιν εισηγήσεως της Δ.Ε. του «Κέντρου» ή, εις περιπτώσιν έπείγοντος (π.χ. λήξις προθεσμίας) του Διευθυντού του «Κέντρου» (άναπληρουμένου κατά τό από 6.7.2012 καταστατικόν του «Κέντρου»). Διά της αυτής ή έτέρας Άποφάσεως της Δ.Ι.Σ. έγκρίνεται και ή τυχόν συνεργασία του «Κέντρου» διά την από κοινού ανάληψιν προγράμματος μέ έτερον φορέα ή διά την υπεργολαβικήν συνεργασίαν του «Κέντρου» εις πρόγραμμα.

2. Όπου κατά τό ισχύον νομοθετικόν πλαίσιον, τό όποιον διέπει έκαστον πρόγραμμα, ή ανάληψις και εκτέλεσις του έξυπακούει τόν όρισμόν υπεύθυνου και συντονιστού του προγράμματος, ούτοι όρίζονται διά της Άποφάσεως της Δ.Ι.Σ., ή όποία άποφασίζει την ύποβολήν της προτάσεως. Έάν δέν όρισθ ή υπεύθυνος δι

ειδικής Άποφάσεως, ως υπεύθυνος του προγράμματος θεωρείται αυτοδικαίως ό Διευθυντής του «Κέντρου».

3. Αι τυχόν άμοιβάι εις υπαλλήλους, στελέχη ή σε συνεργάτες του «Κέντρου», οι όποιοι κατέχουν την ιδιότητα του εκκλησιαστικού υπαλλήλου, όταν προέρχονται έξ έξωτερικών πηγών χρηματοδοτήσεως των προγραμμάτων και προβλέπονται βάσει των συμβολαίων αναθέσεως των προγραμμάτων, δέν άπαγορεύονται.

4. Η Διοικούσα Έπιτροπή του «Κέντρου» εισηγείται προς την Δ.Ι.Σ. την πρόσληψιν, άπόσπασιν και άπόλυσιν υπαλλήλων, έργατών και έν γένει συνεργατών. Επίσης ειδικώς προκειμένου του άνοιγματος τραπεζικών λογαριασμών άπαιτείται ή έγκριτική Άπόφασις της Δ.Ι.Σ..

Άρθρον 4

Κατάργησις ύπηρεσιών

1. Καταργείται τό «Κέντρον Συμπαραστάσεως Παλινοστούτων Μεταναστών», λειτουργούν έως σήμερα δυνάμει της από 9.2.1978 Άποφάσεως της Ίερās Συνόδου και του από 14.6.1984 «Όργανισμού περί όργανώσεως και λειτουργίας του Κέντρου Συμπαραστάσεως Παλινοστούτων Μεταναστών» (ΦΕΚ Β' 794/6.11.1984) ως ύπηρεσία του Ν.Π.Δ.Δ. της Έκκλησίας της Ελλάδος και τό «Όικουμενικόν Πρόγραμμα Προσφύγων» ως δράσις της Έκκλησίας της Ελλάδος (τό όποιον άνεγνωρίσθη διά του άρθρου 19 παρ. Γ' περ. 3 του Κανονισμού της Έκκλησίας της Ελλάδος ύπ' άριθμ. 160/2004, Α' 100).

2. Καταργούνται αι διατάξεις του άρθρου 19 παρ. Γ' περ. 3 του Κανονισμού της Έκκλησίας της Ελλάδος ύπ' άριθμ. 160/2004 (ΦΕΚ Α' 100/20.5.2004), ή από 9.2.1978 Άπόφασις της Ίερās Συνόδου και ή από 14.6.1984 «Όργανισμός περί όργανώσεως και λειτουργίας του Κέντρου Συμπαραστάσεως Παλινοστούτων Μεταναστών» (ΦΕΚ Β' 794/6.11.1984).

Άρθρον 5

Έναρξις ισχύος

Η ισχύς του παρόντος Κανονισμού αρχεται από της δημοσιεύσεώς του διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως. Ό Κανονισμός δημοσιεύεται και διά του έπισήμου Δελτίου της Έκκλησίας της Ελλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Άρθρον 6

Κάλυψις δαπάνων

Έκ των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού δέν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του προϋπολογισμού της Έκκλησίας της Ελλάδος. Ό Κανονισμός αυτός να δημοσιευθεί εις την Έφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άθήναι, 6 Ιουλίου 2012

† Ό Άθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ό Άρχιγραμματέως
Ό Διαυθείας Γαβριήλ

Ἐσωτερικός Κανονισμός Ἱερᾶς Γυναικείας Κοινοβιακῆς Μονῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χορτιάτη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πράξη ὑπ' ἀριθμ. 2
τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς
Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χορτιάτη

Εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Σήμερον τήν 1.2.2012 συνήλθεν τό Ἱγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, εὐλόγησάν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβα ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καί προβαίνει εἰς τήν σύνταξιν ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἀφορῶντος εἰς τήν ὀργάνωσιν, τήν διοίκησιν, τόν κοινοβιακόν βίον καί τήν ἐν γένει λειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς συμφώνως πρὸς τοὺς θεῖους καί Ἱεροῦς Κανόνας τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας καί τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους. Παρέστησαν οἱ: Καθηγουμένη Χριστοδοῦλη Μοναχὴ καί αἱ Σύμβουλοι, Ἀκυλίνα Μοναχὴ, Διονυσία Μοναχὴ.

Τό Ἱγουμενοσυμβούλιον συνεδριάζον ἐν ὀλομελείᾳ, ἀφοῦ ἔλαβε ὑπ' ὄψιν του ὅτι ἡ Ἀδελφότης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἀποτελεῖται ἀπὸ 12 ἀδελφάς,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

1. Συντάσσει καί ψηφίζει τόν ὡς ἔπεται ἐσωτερικόν Κανονισμόν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χορτιάτη.

2. Ἀναθέτει εἰς τήν Καθηγουμένην τήν ὑποβολήν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ εἰς τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην πρὸς ἔγκρισιν.

Μεθ' ὃ μὴ ὑπάρχοντος ἐτέρου θέματος λύεται ἡ συνεδρίασις.

Η ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΗ
Χριστοδοῦλη Μοναχὴ

ΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ
Ἀκυλίνα Μοναχὴ
Διονυσία Μοναχὴ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

ἄρθρον 1

Ἡ Ἱερά Μονή Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χορτιάτη, ἰδρυθεῖσα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960 ἀνήκουσα εἰς τήν Ἱε-

ράν Μητρόπολιν Θεσσαλονίκης καί λειτουργοῦσα ὡς ἀνδρῶν μέχρι τοῦ ἔτους 1976, μετατρέπεται εἰς Γυναικείαν τοιαύτην, δι' ἀποφάσεως ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τήν 23ην Σεπτεμβρίου 1976. Ὅτε ἰδρύθη ἡ Ἱερά Μητρόπολις Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως ὑπήχθη εἰς αὐτήν καί λειτουργεῖ ἔκτοτε ὡς Γυναικεία Κοινοβιακὴ Ἱερά Μονή, συμφώνως πρὸς Ἱεροῦς Μοναχικοῦς Κανόνας καί τήν γνησίαν Μοναχικὴν Παράδοσιν.

Ἐχει σφραγίδα στρογγυλὴ, ἡ ὁποία φέρει εἰς τό μέσον τήν εἰκόνα τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος καί κύκλῳ αὐτῆς τὰ ῥήματα: ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΙΕΡΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗ ΜΟΝΗ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΟΡΤΙΑΤΗ.

ἄρθρον 2

Σκοπὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι ὁ ἁγιασμός καί ἡ ἐν Χριστῷ διαβίωσις τῶν μοναζουσῶν αὐτῆς διὰ τῆς ἀσκήσεως, τῆς ὑπακοῆς, νηστείας, προσευχῆς, μελέτης τῶν Ἁγίων Γραφῶν καί τῆς διδασκαλίας τῶν Πατέρων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

ἄρθρον 3

Ἡ Ἱερά Μονή τελεῖ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἐποπτεῖαν καί δικαιοδοσίαν τοῦ κυριάρχου Μητροπολίτου. Εἰς τόν Ἐπίσκοπον ἡ Ἀδελφότης ὀφείλει ὑπακοήν καί ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδίδει εἰς τό ἀξίωμα αὐτοῦ τὴν ἀρμοζοῦσα τιμὴν καί τὸν προσήκοντα σεβασμόν. Ὁ Ἐπίσκοπος συμφώνως πρὸς τοὺς Ἱεροῦς Κανόνας καί τὸν Καταστατικόν Χάρτην τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔχει τὰς κάτωθι δικαιοδοσίας:

α) Μνημονεύει ἐν πάσαις ταῖς Ἱεραῖς Ἀκολουθίαις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

β) Ἐγκρίνει τὴν πρόσληψιν τῶν δοκίμων καί τὴν κουράν τους εἰς μοναχὰς κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

γ) Ἐγκαθιδρύει δι' εἰδικῆς τελετῆς - χειροθεσίας τὴν ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος ἐκλεγείσαν Ἱγουμενήν.

δ) Ἀσκεῖ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτεῖαν, πατρικὴν καί προστατευτικὴν, ἐπὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καί παρακολουθεῖ τὴν ὁμαλήν κατὰ τοὺς θεῖους Ἱεροῦς Κανόνας λειτουργίαν αὐτῆς.

ε) Ἐχει τὴν κανονικὴν πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν καί ἀσκεῖ τὸν πειθαρχικόν ἔλεγχον κατὰ πάσης παρεκτροπῆς.

μένους Μοναχῆς συμφώνως πρὸς τοὺς Ἱεροῦς Κανόνας καὶ τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

στ) Ἐποπτεύει τὴν καλὴν διεξαγωγὴν τῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ λατρείας.

ζ) Ἐλέγχει τὴν νομιμότητα τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 39 παρ. 6 τοῦ Νόμου 590/1977.

η) Ἐγκρίνει καὶ χορηγεῖ ἐγγράφους ἀδείας διὰ τὰς ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἀπουσίας τῆς Ἠγουμένους καὶ τῶν μοναζουσῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

θ) Λαμβάνει τὰ προσήκοντα μέτρα, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου, τῆ συνδρομῆ τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν, προκειμένου νὰ διαφυλάξῃ τὴν Ἱερότητα τῶν χώρων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἀπὸ τυχόν ἀνευλαβεῖς ἐκδηλώσεις, τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἀπαγορεύσῃ τὸσον ἐντὸς τῶν χώρων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ὅσον καὶ πηλίσιον αὐτῆς.

ι) Θεωρεῖ τὰ τηρούμενα παρὰ τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου βιβλία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

ἄρθρον 4

Ἔργα διοικήσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι: α) Ἡ Ἠγουμένη, β) τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον καὶ γ) ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος.

ἄρθρον 5

Ἡ Ἠγουμένη

Ἡ Ἠγουμένη ὡς πνευματικὴ μητέρα τῆς Ἀδελφότητος ὀφείλει νὰ εἶναι ἐκφραστὴς τοῦ Ὁρθοδόξου ἡθους καὶ δόγματος, τηρητὴς ἀπαρέγκλιτος τῶν μοναχικῶν θεσμίων καὶ παραδόσεων, νὰ συγκεντρῶνῃ τὰς βασικὰς ἀρετὰς τῆς ἀγάπης, τῆς μακροθυμίας, τῆς διακρίσεως καὶ δι' αὐταπαρνήσεως καὶ αὐτοθυσίας νὰ διακονῇ καὶ ἐργάζεται τὴν σωτηρίαν τῶν μοναζουσῶν.

Καθήκοντα καὶ δικαιοδοσίαι Ἠγουμένης:

α) Ἡ Ἠγουμένη μεριμνᾷ ἀγρύπνως διὰ τὴν πνευματικὴν προκοπὴν τῆς Ἀδελφότητος, παραινεί, καθοδηγεῖ, συμβουλεύει, προλαβαίνει ἐκτροπὴν, ἐλέγχει πᾶσαν παράβασιν τῶν μοναζουσῶν ἐν ἀγάπῃ, διακρίσει, μακροθυμῆ, πραότητι καὶ εὐσπλαγχιᾷ.

β) Συγκαλεῖ τὴν Ἀδελφότητα εἰς Σύναξιν σέ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα πρὸς πνευματικὴν οἰκοδομίαν.

γ) Προΐσταται τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου καὶ τῶν Συναξέων τῆς Ἀδελφότητος.

δ) Παρακολουθεῖ τὴν τήρησιν τῶν Τυπικῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ κατὰ καιροῦς τιθεμένου προγράμματος ἀκολουθιῶν.

ε) Ἐλέγχει τὸ Ταμεῖον, τὴν Γραμματεῖαν καὶ τὴν Διαχείρισιν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

στ) Ὀρίζει τὸν κανόνα ἐκάστης ἀδελφῆς.

ζ) Προτείνει εἰς τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον τὴν πρόσληψιν δοκίμων, τὴν προαγωγὴν αὐτῶν εἰς ρασοφόρους καὶ τὴν κουράν τῶν ὠρίμων πρὸς τοῦτο μοναζουσῶν.

η) Χορηγεῖ εἰς τὰς ἀδελφὰς ἄδειαν ἀπουσίας ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἐφ' ὅσον ὑπάρχει εὐλόγος αἰτία. Ἡ ἐκτὸς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως χορηγεῖται μόνον ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου.

θ) Ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἱεράν Μονὴν ἐνώπιον πάσης Ἐκκλησιαστικῆς, Διοικητικῆς, Δημοτικῆς ἀρχῆς, παντός Δικαστηρίου, Ὁργανισμοῦ (ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΙΚΑ, ΟΓΑ κ.λπ.), Τραπεζῶν, Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου, ΔΟΥ, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ὡς καὶ παντός ἀλλοῦ Ὁργανισμοῦ ἢ Ἰδρύματος. Κωλυομένη δέ δι' οἰονδήποτε λόγον ἀναπηροῦται ὑπ' ἀδελφῆς ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου. Δι' εἰδικὴν περίπτωσιν ἢ καὶ κατηγορίαν ὑποθέσεων, δύναται, ἀποφάσει τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου καὶ ἐγκρίσει τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου, νὰ ἀνατεθῇ ἢ ὡς ἄνω ἐκπροσώπησις εἰς νομικὸν σύμβουλον.

ι) Ὑπογράφει πάντα τὰ ἔγγραφα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μετὸν ὄνομά της καὶ τὰς λέξεις «...καὶ αἱ σὺν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί», καθὼς καὶ τὰ διπλότυπα εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν.

ια) Εἰς περίπτωσιν ἀπουσίας τῆς Ἠγουμένης ἢ ἀσθενείας ἀναπηροῦται αὕτη ὑφ' ἐνός τῶν μελῶν τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου ἢ ἐτέρας ἀδελφῆς ὀριζομένων ἐγγράφως ὑπὸ τῆς ἰδίας τῆς Ἠγουμένης. Ἡ ἀναπηροῦσα τὴν Ἠγουμένην ἐνεργεῖ ἀντ' αὐτῆς μόνον ἐπὶ τρεχοῦσης φύσεως ἢ κατεπειγόντων θεμάτων καὶ προεδρεύει εἰς τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον.

ιβ) Ἡ Ἠγουμένη καθίσταται δι' ἐκλογῆς, ἐάν ἐν τῇ Μονῇ ἐγκαταβιοῦν τουλάχιστον πέντε (5) ἀδελφαί, ἀλλῶς διὰ διορισμοῦ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου κατὰ τὰ ὀριζόμενα διὰ τοῦ Ν. 590/1977 ἀρ. 39 παρ. 5.

ἄρθρον 6

Ἐκλογὴ Ἠγουμένης

α) Μετὰ τὴν κένωσιν τῆς θέσεως τῆς Ἠγουμένης, ὡς ἀναπηρωτῆς ἀναλαμβάνει ἀμέσως καὶ αὐτοδικαίως ἢ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου ἔχουσα τὰ πρεσβεῖα.

β) Ἡ ἐκλογὴ διεξάγεται τὸ ἀργότερον ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κενώσεως τῆς θέσεως καὶ προαναγγέλλεται ἕξ (6) ἡμέρας ἐνωρίτερον ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκλογῆς ἐγγράφως εἰς τὸν Μητροπολίτην, ὁ ὁποῖος ἐπίσης ἐγγράφως παρέχει τὴν εὐλογία ἀυτοῦ, καὶ εἰς τὴν Ἀδελφότητα τρεῖς τουλάχιστον φορές προφορικῶς εἰς τὴν Τράπεζαν.

γ) Δικαίωμα ψήφου ἔχουν ἅπασαι αἱ μοναχαὶ αἱ ὁποῖαι ἔλαβον τὴν μοναχικὴν κουράν.

δ) Ἐκλόγιμα εἶναι ὄλαι αἱ ἀδελφαί.

ε) Ἡ ὑποψηφία Ἠγουμένη πρέπει νὰ ἔχη τὰ ἑξῆς προσόντα: α) Ἡλικία ὠριμότητος (30 ἐτῶν), 2) μόρφωσιν πνευματικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν, 3) πραότητα, ταπεινῶσιν καὶ ἐχεμύθειαν.

στ) Ἡ ὀλομέλεια τῆς Ἀδελφότητος, συερχομένη πρὸς ἀνάδειξιν Ἠγουμένης, εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τῶν 4/5 τῶν μελῶν της. Μὴ ἐπιτευχθεῖσις ταύτης,

ή εκλογή διεξάγεται μετά τριήμερον παρόντων του ήμισους σύν μιας των αδελφών.

ζ) Η εκλογή διενεργείται μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας εν τῷ Καθολικῷ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ὅποτε κλείνεται αἱ θύραι τοῦ Ναοῦ καί ἐλέγχεται ἡ ἀπαρτία.

η) Ἡ εκλογή γίνεται μέ μυστικήν ψηφοφορίαν. Ἡ κάθε μοναχὴ γράφει ἰδιοχείρως ἐπὶ εἰδικοῦ λευκοῦ χάρτου, τὸ ὅποιον φέρει τὴν σφραγίδα τῆς Μονῆς, ἓνα μόνον ὄνομα καί τὸ ρίπτει ἐντὸς ἐσφραγισμένης ψηφοδόχου. Ἐπεὶ ὑπογράφει εἰς τὸν ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καταρτισθέντα κατάλογον τῶν εκλογέων.

θ) Μετὰ τὸ πέρας τῆς ψηφοφορίας ἀποσφραγίζεται ἡ ψηφοδόχος καί καταμετροῦνται αἱ ψηφοὶ ἐνώπιον τῆς Ἀδελφότητος.

ι) Θεωροῦνται ἄκυρα τὰ ψηφοδέλτια, ἐάν ἐπ' αὐτῶν ἀναγράφονται πλείονα τοῦ ἐνός ὀνόματα ἢ ἄλλων τι πλὴν τοῦ ἐνός ὀνόματος.

ια) Ἡ λαβοῦσα τὰ 2/3 τῶν ψήφων ἐκλέγεται Ἡγουμένη. Ἄλλως ἐπαναλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία καί ἐκλέγεται ἡ λαβοῦσα τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν (ἡμισυ σύν ἓνα).

ιβ) Ἐνστάσεις κατὰ τοῦ κύρους τῆς εκλογῆς ὑποβάλλονται ἐντὸς τῆς ἰδίας ἡμέρας καί γίνονται δεκταὶ ἐάν συγκεντρώσουν τὴν πλειοψηφίαν τῶν 2/3 τῶν παρόντων μοναζουσῶν. Ἐάν ἀκυρωθῇ ἡ εκλογή, διεξάγεται εὐθὺς νέα ψηφοφορία, κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

ιγ) Περαιτωθείσης τῆς εκλογῆς, συντάσσεται Πρακτικόν, ὅπερ ὑπογράφεται παρὰ πασῶν τῶν ψηφισαῶν μοναζουσῶν καί ὑποβάλλεται ἐντὸς τριήμερου εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην, ὁ ὁποῖος ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ οἰκείου Ἡγουμενοσυμβουλίου ὀρίζει τὴν ἡμέραν ἐνθρονίσεως τῆς Ἡγουμένης.

ιδ) Ἡ ἐκλεγείσα Ἡγουμένη εἶναι ἰσόβιος.

Χρεια θέσεως Ἡγουμένης

Ἡ θέσις τῆς Ἡγουμένης χρεύει:

α) Ἐνεκα θανάτου.

β) Ἐνεκα παραιτήσεως, ἡ ὁποία γίνεται δεκτὴ διὰ πλειοψηφίας τῶν 4/5 τῆς Ἀδελφότητος.

γ) Ἐνεκα παύσεως, ὡς ἀκοιούθως:

Ἐάν συμβῇ ἡ Ἡγουμένη νὰ παραχαράττη τὴν ἀκρίβεια τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καί τοῦ Μοναχικοῦ βίου ἢ νὰ ἀθετῇ τινὰς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ αἱ πρεσβύτεραι τῆ τάξει ἀδελφαὶ θὰ ὑπενθυμίζουσι εἰς αὐτὴν ἐγγράφως μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ τὸ σφάλμα τῆς καὶ θὰ ὑποβουλοῦν αὐτὴν εἰς διόρθωσιν οὐχὶ ἄπαξ ἀλλὰ πολλῶν. Καί μόνον ἐάν τελικῶς ἐμμένῃ εἰς τὸ σφάλμα, τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον ἐπιλαμβάνεται τοῦ θέματος καί συγκαλεῖ τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος ἐγγράφως. Ἡ Ἡγουμένη ὁμοίως παύεται καί εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν περιπέση εἰς ἀσθένειαν μὴ ἐπιτρέπουσαν εἰς αὐτὴν τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων τῆς πιστοποιουμένης ἰατρικῶς καθὼς καί πνευματικῆς ἀνεπαρκείας προκαλοῦσης ἀνικανότητα ἢ οἰουδήποτε ἄλλου σοβαροῦ λόγου.

Ἄρθρον 7

Συγκρότησις Ἡγουμενοσυμβουλίου

α) Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον εἶναι τριμελές (3) μετὰ τῆς Ἡγουμένης ὅταν ἡ Ἀδελφότης ἀριθμῇ μέχρι 25 ἀδελφάς, πενταμελές πέραν τοῦ ἀριθμοῦ τούτου.

β) Τὰ μέλην τοῦ ἐκλέγονται ἀνά τετραετίαν καί εἶναι ἐπανεκλέξιμα.

γ) Ἐκλόγιμα εἶναι ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὴν ἀκρίβειαν καί συνέπειαν τῆς μοναχικῆς ζωῆς, τὸ ταπεινὸν φρόνημα, τὸ ὀρθόδοξον ἥθος, τὴν διοικητικὴν ἰκανότητα καί τὸ πνεῦμα συνεργασίας.

δ) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν. Ἐπὶ ἰσοψηφίας ἡ δικαιολογημένη ἀπουσία μέλους τινός, βαρύνει ἡ γνώμη τῆς Ἡγουμένης.

ε) Εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, ὅταν παρευρίσκωνται τὰ δύο μέλη αὐτοῦ ἐπὶ τριῶν καί τὰ τρία ἐπὶ πέντε, ἀπαραίτητου τῆς παρουσίας τῆς Καθηγουμένης.

στ) Συνεδριάζει τακτικῶς ἅπαξ τοῦ μηνός, ἐκτάκτως δέ ὡσάκις ἤθελε κληθῆ ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης ἢ αἰτηθῆ ἢ συγκλήσις τοῦ ὑπὸ δύο ἐκ τριῶν μελῶν αὐτοῦ.

ζ) Ἡ ἀντικατάστασις μέλους λόγῳ θανάτου ἢ δι οἰονδήποτε ἄλλου λόγον γίνεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος.

η) Ἡ εκλογή τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου διεξάγεται καθ' ὄν τρόπον καί τῆς Ἡγουμένης. Τὰ ἀποτελέσματα ἀνακοινοῦνται γραπτῶς ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εκλογῆς εἰς τὸν Μητροπολίτην, ὁ ὁποῖος δίδει γραπτῶς τὴν ἔγκρισιν.

Καθήκοντα Ἡγουμενοσυμβουλίου

α) Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον διοικεῖ τὴν Ἱεράν Μονὴν καί διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν αὐτῆς, ἀποδέχεται ἢ ἀποποιεῖται δωρεᾶς ἢ κληρονομίας, συνάπτει δάνεια, προβαίνει εἰς ἀγοράς καί πωλήσεις ἀκινήτων, ἀποφασίζει διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν οἰκοδομικῶν συγκροτημάτων, διὰ δικαστικὰς ὑποθέσεις, καί ἐν γένει φροντίζει διὰ πᾶν ἕτερον θέμα μὴ ρητῶς ἀναφερόμενον ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ, τηροῦν τοὺς Ἱεροῦς Κανόνας, τὰς Μοναχικὰς Παραδόσεις, τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τοὺς Νόμους τῆς Πολιτείας.

β) Ἀποφασίζει περὶ προσλήψεως δοκίμων, τῆς προαγωγῆς αὐτῶν εἰς ρασοφόρους καθὼς καί τῆς κουρᾶς αὐτῶν τῆ προτάσει τῆς Ἡγουμένης.

γ) Ἐξουσιοδοτεῖ τὴν Ἡγουμένην ἢ ἀδελφὴν τινα ἢ τὸν Νομικὸν Σύμβουλον τῆς Μονῆς ἐνώπιον πάσης ἐκκλησιαστικῆς, πολιτικῆς, δικαστικῆς ἢ ἄλλης Ἀρχῆς. Αἱ πράξεις τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἐγκρίνονται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

δ) Συντάσσει τὸν ἐτήσιον Προϋπολογισμόν καί Ἀπολογισμόν καί ὑποβάλλει αὐτοῦ εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην πρὸς ἔγκρισιν.

ε) Ἐπιστατεῖ διὰ τὴν ἀσφαλῆ διαφύλαξιν τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων, Ἀγίων Λειψάνων, τῶν Ἱερῶν Σκευῶν καί ἐν γένει κειμηλίων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

στ) Ἀποφαίνεται ἐπὶ παντός σοβαροῦ θέματος ἀφορῶντος εἰς τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἢ ἀπόφασις τῆς ὁποίας καταχωρίζεται εἰς τὸ βιβλίον τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Τὰ Πρακτικά ὑπογράφονται ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης καὶ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου. Εἰς τὰ Πρακτικά καταγράφονται καὶ αἱ ἀντιρρήσεις ἢ τυχόν ἐπιφυλάξεις. Εἰς περίπτωσιν ἀρνήσεως ὑπογραφῆς τῶν Πρακτικῶν ὑπὸ μίας τῶν Ἡγουμενοσυμβούλων, παρὰ τὴν σημείωσιν τῆς ἀντιρρήσεως αὐτῆς, ἢ σχετικῆ ἀπόφασις τῆς πλειοψηφίας εἶναι ἰσχυρὰ καὶ νόμιμος.

ζ) Ἀποφασίζει καὶ κατανέμει τὰ διακονήματα εἰς ἐκάστην ἀδελφὴν καθ' ἕκαστον ἔτος (τὴν 2αν Ἰανουαρίου).

η) Τηρεῖ μερίμνη τῆς τὰ κάτωθι Βιβλίου:

- 1) Βιβλίον Πρακτικῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου,
- 2) Βιβλίον Πρακτικῶν Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος,
- 3) Πρωτόκολλον, 4) Μοναχολόγιον, 5) Κτηματολόγιον,
- 6) Βιβλίον καταγραφῆς Ἱερῶν Λειψάνων, Κειμηλίων,
- 7) Βιβλίον Ταμείου, 8) Καθολικὸν Ἑσόδων καὶ Ἐξόδων.

Ἐκλογή Ἡγουμενοσυμβουλίου

α) Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἢ ἡλῆξις τῆς θητείας τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου συμπέσῃ μὲ τὴν χρεῖαν τῆς θέσεως τῆς Ἡγουμένης, τότε παρατείνεται ἡ θητεία του μέχρι τῆς ἐκλογῆς νέας Ἡγουμένης.

β) Ἡ ἐκλογή διεξάγεται ἐντὸς τῆς τελευταίας ἐβδομάδος πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς θητείας του.

γ) Τὰ τῆς διεξαγωγῆς ρυθμίζει ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἐκ τῆς Ἡγουμένης καὶ δύο ἀδελφῶν, τῆς ἀρχαιότερας καὶ τῆς νεωτέρας τῆ τάξεως, ἡτις καὶ ἐκτελεῖ χρεὴ γραμματέως τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

δ) Δικαίωμα τοῦ ἐκλεγέσθαι ἔχουσι ἅπασαι αἱ ἐγγεγραμμέναι εἰς τὸ μοναχολόγιον ἀδελφαὶ καὶ ἐγκαταβιοῦσαι εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν.

ε) Ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς συνταχθέντος ψηφοδέλτιου, ἀναγράφοντος τὰ ὀνόματα τῶν ὑποψηφίων, σημειοῦνται δύο (2) σταυροὶ ἐπὶ τριμελοῦς Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τέσσερις (4) σταυροὶ ἐπὶ πενταμελοῦς. Ἐάν τεθοῦν περισσότεροι σταυροὶ, τὸ ψηφοδέλτιον εἶναι ἄκυρον.

στ) Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας προκρίνεται ἡ ἀρχαιότερα τῆ τάξεως ἀδελφή.

ζ) Αἱ δύο πρῶται ἐπιλαχοῦσαι ὀρίζονται ὡς ἀναπληρωματικὰ μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ μὲ τὴν αὐτὴν διάρκειαν θητείας.

η) Καθῆκοντα ἀναλαμβάνουσιν μετὰ τὴν ἡλῆξιν τῆς θητείας τοῦ προηγούμενου Ἡγουμενοσυμβουλίου.

θ) Ἐὰν τῆ ἀναλήψῃ τῶν καθηκόντων τοῦ νέου Ἡγουμενοσυμβουλίου, συνέρχεται εἰς πρώτην συνεδρίαν καὶ ὀρίζει ἐκ τῶν μελῶν του μίαν ὡς γραμματέα καὶ μίαν ὡς ταμία.

ι) Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκλογῆς ἀνακοινοῦνται ἐγγράφως εἰς τὸν Μητροπολίτην ἐντὸς πέντε (5) ἡμερῶν καὶ ἢ ἐγκρίσις παρέχεται ἐγγράφως.

Κένωση θέσεως Ἡγουμενοσυμβουλίου

α) Ἐνεκα θανάτου ἢ παραιτήσεως.

β) Παύσεως λόγῳ ἀδικαιολογητοῦ ἀπουσίας ἐπὶ τριῶν συνεχῶν συνεδριῶν. Ἡ παύσις ἢ ἡ ἀποδοχὴ παραιτήσεως κρίνεται ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος τῆ εισηγήσει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐγκρινόμενης ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 8

Σύναξις Ἀδελφότητος

α) Ἀποτελεῖται ἀπὸ πάσας τὰς ἐγγεγραμμένας εἰς τὸ μοναχολόγιον καὶ ἐγκαταβιοῦσας εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν ἀδελφάς.

β) Συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τακτικῶς κατὰ μῆνα Ἰανουάριον πρὸς ἐνημέρωσιν τῆς Ἀδελφότητος ἐπὶ τῆς ἐν γένει πορείας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἐκτάκτως δὲ πρὸς ἀντιμετώπισιν ἰσχυρῶν θεμάτων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, πρὸς ἐκλογὴν τῆς Ἡγουμένης καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ πρὸς τροποποίησιν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

γ) Εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τῶν 2/3 τῶν μελῶν αὐτῆς ἢ τουλάχιστον τοῦ ἡμίσεος σὺν μίᾳ αὐτῶν, παρούσης τῆς Καθηγουμένης.

δ) Διὰ τὴν σύγκλησιν τῆς Ἀδελφότητος, ἡ Ἡγουμένη ὑποχρεοῦται πρὸ δέκα ἡμερῶν νὰ ἀπευθύνῃ πρόσκλησιν εἰς τὰ μέλη τὰ δικαιούμενα συμμετοχῆς, εἰς ἣν δεόν ὅπως ἀναγράφηται ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος τῆς Συνάξεως καθὼς καὶ τὰ πρὸς συζήτησιν θέματα.

ε) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν.

στ) Αἱ ἀποφάσεις τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, ὅπως καὶ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου εἶναι ὑποχρεωτικῶς ἐκτελεσταί. Αἱ μὴ ἐκτελεῖσαι ἀπόφασιν τινα τῶν δύο Σωμάτων τιμωροῦνται μὲ ἐκπτώσιν ἐκ τοῦ ἀξιώματος αὐτῶν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ.

Ἄρθρον 9

Ἐνταξις εἰς τὸ σῶμα τῆς Ἀδελφότητος

α) Ἡ συγκαταριθμησις τῶν προσερχομένων μεταξύ τῶν μοναζουσῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς γίνεται κατόπιν προσεκτικῆς δοκιμασίας.

β) Ὡς κατώτατον ὄριον εἰσόδου ὀρίζεται τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἢ καὶ μικροτέρας ἡλικίας, ἐάν ὑπάρχη συγκατάθεσις γονέων.

γ) Ἡ διάρκεια δοκιμασίας διαρκεῖ τρία ἔτη δυναμένη νὰ συντηθῇ ἢ αὐξηθῇ ἀναλόγως τῆς πνευματικῆς ὀριμότητος καὶ τῆς προσαρμοστικότητος τῆς δοκιμαζομένης πρὸς τὰ μοναχικὰ θέσμια ἢ ἐξ ἄλλων σοβαρῶν καὶ ἐκτάκτων περιστάσεων.

δ) Ὡς δόκιμη γίνεται δεκτὴ εἰς τὴν Ἀδελφότητα ἱλαϊκὴ διακρινόμενη διὰ τὴν εὐσέβειάν της, ἔχουσα σῶας τὰ φρένας καὶ μὴ πάσχουσα ἐκ σωματικοῦ νοσήματος ἐμποδίζοντος τὴν αὐτοεξηγηρητέσιν αὐτῆς καὶ τὴν ἐν γένει παρουσίαν αὐτῆς ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ.

ε) Αἱ δόκιμοι κατὰ τὸν χρόνον τῆς δοκιμασίας των προσφέρουσι διακονήματα εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν, συμ-

φώνως προς τās έντολās τῆς Ἠγουμένως. Δέν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτάς νά ἀπουσιάσουν ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἄνευ εὐλόγιας τῆς Ἠγουμένως.

στ) Πρό τῆς κουρᾶς ὑπενθυμίζεται εἰς τās ὑποψηφίους Μοναχᾶς ὅτι δύναται νά διαθέσουν κατά βούλησιν τήν ἀτομικήν ἐκ κληρονομίας ἢ ἄλλως πῶς κτηθεῖσαν περιουσίαν των. Μετά τήν κουράν ἢ τυχόν περιουσία των θά ἀνήκη εἰς τήν Ἱεράν Μονήν συμφώνως πρὸς τοὺς ἰσχύοντες νόμους. Ἡ τοιαύτη ὑπενθύμησις γίνεται ὑπὸ τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου, ἕναν μῆνα τουλάχιστον πρὸ τῆς κουρᾶς τῆς δοκίμου δι' ἐγγράφου, συμφώνως τῷ ἀρ. 11 παρ. γ' Κανον. 39/1972.

ζ) Ἡ εἰσοχὴ οἰουδήποτε προσώπου καὶ ἐγγραφῆ αὐτοῦ μεταξύ τῶν δοκίμων θά γίνεται κατόπιν ὑποβολῆς ἐγγράφου αἰτήσεως αὐτῆς, εἰς τήν ὁποίαν θά ἀναφέρηται ρητῶς ὅτι ἐλευθέρως καὶ ἀβιάστως προτίθεται νά καταταγῆ εἰς τήν Μοναστικήν Ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ ὅτι ἀποδέχεται τὸν Ἑσωτερικὸν Κανονισμόν αὐτῆς.

η) Ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει ἐπιτρέπεται μετάπεμψις, μετεγγραφή ἢ ἀπόσπασις ἀδελφῆς εἰς ἑτέραν Ἱεράν Μονήν ἄνευ εὐλόγιας τῆς Ἠγουμένως καὶ συγκαταθέσεως τοῦ Μητροπολίτου, ὡς τοῦτο ὀρίζεται παρὰ τῶν Ἱερῶν Κανόνων.

θ) Ἡ εἰσοχὴ ξενοκούρου ἀδελφῆς εἰς τήν Ἀδελφότητα δέν ἐπιτρέπεται. Ἐφ' ὅσον ὁμως δι' εἰδικούς λόγους θεωρήσῃ τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον ὅτι πρέπει νά γίνῃ τοιαύτη εἰσοχὴ, δέον ὅπως ἐξετασθῆ τὸ θέμα μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ συνέσεως ἵνα μὴ ἡ τοιαύτη πρόσληψις ἐπιφέρῃ προβλήματα εἰς τήν ἐν γένει λειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, τῆς εἰσοχῆς ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου καὶ μετὰ τήν ἔκδοσιν κανονικοῦ Ἀπολυτηρίου ἀπὸ τῆν Ἱεράν Μητρόπολιν ἀπὸ τήν ὁποίαν προέρχεται.

Ἄρθρον 10 Τάξις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

α) Κέντρον τῆς ζωῆς τῆς μοναχῆς εἶναι ὁ Ἱερός Ναός. Ἐκάστη ἀδελφὴ ὀφείλει πρωτίστως, ἐκτός μόνον περιπτώσεως ἀσθενείας, νά συμμετέχῃ εἰς πᾶσας τās ἀκολουθίας καὶ νά φροντίζῃ κατά τὴ διάρκειαν αὐτῶν νά κατανοῇ τὰ νοήματα τῶν ψαλλομένων καὶ ἀναγινωσκομένων, διότι οὕτω θά δυνηθῆ διὰ τῆς πολυχρονίου ἐντροφίσεως εἰς αὐτά, νά ἀποκτήσῃ «νοῦν Χριστοῦ». Ὁ Ἱερός Ναός εἶναι διὰ τήν ἀδελφὴν «Πύλη τοῦ Οὐρανοῦ,» διὰ τῆς ὁποίας ἐπικοινωνεῖ μετὰ τήν θριαμβεύουσαν ἐν οὐρανοῖς Ἐκκλησίαν.

β) Ἐκάστη ἀδελφὴ ἐκτελεῖ καθημερινῶς τὸν ἀτομικὸν τῆς κανόνα, τὸν ὁποῖον καθορίζει ἡ Ἠγουμένη μετὰ γνώμονα τήν ἀγάπην καὶ τήν διάκρισιν, ἀποβλέπουσα εἰς τὸ πνευματικὸν συμφέρον τῆς ἀδελφῆς.

γ) Μία ἐκ τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τῆς μοναχικῆς ζωῆς εἶναι ἡ ἀκτημοσύνη. Κατὰ συνέπειαν τὸ κελλίον, τὸ ἔνδυμα, τὰ ὑποδήματα καὶ ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ ἀτομικὰ εἶδη τῆς μοναχῆς δέν εἶναι ἰδικά τῆς. Ἀπλῶς παραχωροῦνται εἰς αὐτήν ἀπὸ τῆν Μονήν διὰ τήν ἐξυπηρέτησιν

τῆς, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιγείου ζωῆς τῆς. Διὰ τοῦτο, τὰ χρησιμοποιεῖ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας καὶ προσοχῆς.

δ) Ἡ παραμονὴ καὶ ἡ διανυκτέρευσις ἀδελφῆς εἰς κελλίον ἑτέρας, παρεκτός ἀσθενείας τῆ ἀδεία καὶ εὐλογία τῆς Ἠγουμένως, δέν ἐπιτρέπεται.

ε) Ἡ εἰσοδος ἀνδρῶν ἐν τοῖς κελλήσιον τῶν μοναζουσῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἀπαγορεύεται. Ὡσαύτως, ἀπαγορεύεται καὶ ἡ εἰσοδος εἰς τὰ κελλίια τῶν μοναζουσῶν, κοσμικῶν προσώπων οἰουδήποτε φύλου ἢ βαθμοῦ συγγενείας.

στ) Εἰς τήν Ἱεράν Μονήν ἀπαγορεύεται ρητῶς νά τελοῦνται Γάμοι, Βαπτίσεις καὶ Κηδεῖαι.

ζ) Ἡ παραμονὴ τῶν μοναζουσῶν ἐκτός τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μετὰ τήν δύσιν τοῦ ἡλίου δέν ἐπιτρέπεται, παρεκτός διακονίας κατόπιν ἀδείας τῆς Ἠγουμένως. Δέν ἐπιτρέπεται ἡ ἔξοδος μιᾶς μόνον μοναχῆς ἀλλὰ πάντοτε συνοδείᾳ ἄλλῃς.

η) Εἰς τās μεταξύ των σχέσεις αἱ ἀδελφαὶ τηροῦν μετὰ σχολαστικότητος τήν ἱεραρχίαν. Αἱ νεώτεροι τῆ τάξει ὑπακούουν καὶ σέβονται τās ἀρχαιοτέρας, αἱ δὲ ἀρχαιότεροι τῆ τάξει συμπεριφέρονται πρὸς τās νεωτέρας ἀδελφᾶς μετὰ κατανόησιν, μετὰ πνεῦμα ἀγάπης, ταπεινώσεως καὶ πραότητος, πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ψυχῶν αὐτῶν.

θ) Οὐδεμία ἀδελφὴ ἐπιπλήττει ἄλλην, οὔτε παρατηρεῖ ἢ διορθώνει πλὴν τῆς Ἠγουμένως καὶ τῆς τυχόν ὑπ' αὐτῆς ὀρισθείσης ἀναπληρωτῆρας. Ἡ ὑπεύθυνη διακονήματος ἐπεμβαίνει μόνον εἰς ὅ,τι εἶναι σχετικὸν μετὰ διακονήμα. Τὸ σφάλμα τῆς ἀδελφῆς ποτέ δέν ἐπιτρέπεται νά γίνῃ αἰτία σχολιασμοῦ, κατακρίσεως καὶ ἐξουδενώσεως, ἀλλ' αἰτία προσεγγίσεως καὶ συμπαραστάσεως «τῆ φιλαδελφία εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι» (Ρωμ. ιβ', 10).

ι) Κλίμα ἀναγκαῖον διὰ τήν ἐν γένει λατρευτικὴν ζωὴν καὶ τήν καλλιέργειαν τῆς ἀδιαλείπτου προσευχῆς ἀποτελεῖ ἡ σιωπὴ καὶ ἡ ἐν τῇ Μονῇ ἐπικράτησις ἀτμοσφαιρας πλήρους ἡσυχίας καὶ ἡρεμίας.

ια) Αἱ Ἀκολουθία τοῦ Ἡμερονυκτίου καὶ τὸ ὄλον λειτουργικὸν πρόγραμμα τελεῖται κατὰ τήν τάξιν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς Μοναχικῆς Παραδόσεως.

ιβ) Αἱ μοναχαὶ εἰς πᾶσας τās ἱερᾶς ἀκολουθίας φέρουν, ἐν εὐπρεπεῖ καταστάσει, πλήρην τήν μοναχικὴν ἔνδυμασίαν, συμφώνως πρὸς τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῆς μοναχικῆς παραδόσεως.

ιγ) Ὁ χώρος τῆς Τραπεζῆς θεωρεῖται ἱερός, διότι πάντα τὰ τοῦ μοναχοῦ ἀποβλέπουσι εἰς τήν κατά Χριστὸν τελείωσιν του. Ἄπασαι αἱ ἀδελφαί, ἐκτός τῶν ἐχουσῶν εἰδικὸν κώλυμα -ἦτοι ἀσθενείαν ἢ διακονίαν ἐκτός Μονῆς- ὀφείλου νά συμμετέχουν ἐν τῇ κοινῇ Τραπεζῇ, νά τρώγουν ἐν σιωπῇ, παρακολουθοῦσαι τήν ἀνάγνωσιν, ἥτις καθορίζεται ὑπὸ τῆς Ἠγουμένως καὶ εἶναι ἐπιβεβλημένη. Ὑποχρεοῦνται δὲ ἅπασαι νά τρώγουν τὸ κοινὸν παρατιθέμενον φαγητόν, ἐκτός ἀσθενείας.

ιδ) Εἰς τήν Ἱεράν Μονήν τηροῦνται αὐστηρῶς πᾶσαι αἱ νηστεῖαι κατὰ τās κανονικὰς διατάξεις. Εἰς τήν Τράπεζαν

ἐκάστην Τετάρτην καί Παρασκευήν (ἐκτός ἑορτῶν) δέν παρατίθεται ἔλαιον.

ιε) Ὅλη ἡ Ἀδελφότης ἔχει ὑποχρεωτικῶς κοινὸν Πνευματικόν, ὃ ὁποῖος ὀρίζεται ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος καί εὐλογεῖται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

ιστ) Αἱ ἀδελφαὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς δέον ὅπως ὑπακούουν εἰς τὰς ἐν ἀγάπῃ ἐντολὰς τῆς Ἡγουμένης, εἰς τὴν ὁποίαν θά ἀναφέρουν λεπτομερῶς καί ἐπακριβῶς πάντα τὰ κρύφια τοῦ νοῦς καί τῆς καρδίας των διὰ τῆς παραδεδομένης μοναχικῆς ἐξαγορεύσεως.

ιζ) Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τῆς ἀπολίτου καί ἀδιακρίτου ὑπακοῆς καί ἀναφορᾶς τῆς ὑποτακτικῆς πρό τὴν Ἡγουμένην - πνευματικὴν μπετέρα ἀποτελεῖ τὴν φυσικωτάτην ἀπόρροιαν τοῦ πνευματικοῦ καί αἰωνίου δεσμοῦ, ὃ ὁποῖος ἐνώνει τὰς δύο ψυχὰς. Ἡ Ἡγουμένη, κατὰ τὸν Μ. Βασίλειον, «τὸ τοῦ Σωτῆρος πρόσωπον ἐπέχουσα ἐν τῇ Ἀδελφότητι, ἱεουργεῖ τῷ Θεῷ τὴν τῶν πειθομένων αὐτῇ σωτηρίαν».

ιη) Ὅλας αἱ ἀδελφαὶ ὀφείλουσι νὰ ἐργάζονται, ἐκάστη κατὰ τὸ μέτρον τῆς δυνάμεως της, ἐκτελοῦντες μετὰ ζήλου καί ἐπιμελείας ἅπασαν ἀντιθεμένην ἐργασίαν μετὰ τὴν σκέψιν ὅτι πᾶσα ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ ἐργασία εἶναι προσφορά πρὸς τὸν Θεόν.

ιθ) Τὰ βασικότερα διακονήματα εἰς τὰ ὁποῖα δέον νὰ ἀπασχολοῦνται αἱ ἀδελφαὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι: 1) τῆς Ἐκκλησιαρχίσεως, 2) τῆς Βηματαρίσεως, 3) τῆς Ἀρχονταρίσεως, 4) τῆς Μαγειρίσεως, 5) τῆς Γραμματέως, 6) τῆς Κηπουροῦ, 7) τῆς Ἀγιογραφίας, 8) τοῦ Χρυσοκεντήματος, 9) τῆς Ἱεροραπτικῆς καί 10) τῆς Ζωγραφικῆς Πασσαλινῶν Λαμπάδων.

κ) Ἀδελφὴ ἀποχωροῦσα ὀριστικῶς ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς δύναται νὰ λάβῃ τὰ αὐστηρῶς προσωπικὰ αὐτῆς εἶδη, καί μόνον τῇ εὐλογίᾳ τῆς Ἡγουμένης.

κα) Ἀδελφὴ ἀποχωροῦσα οἰκειοθελῶς τῆς Ἀδελφότητος γίνεται δεκτὴ ἐκ νέου κατόπιν εἰληκρινοῦς μετανοίας, καί ἐφ' ὅσον τοῦτο ἠθέληεν ἀποφασίσῃ ἡ Ἀδελφότης διὰ πλειοψηφίας 4/5 αὐτῆς. Χάνει ὅμως τὴν ἱεραρχικὴν της σειρὰν καί λαμβάνει τὴν τελευταίαν πρὸ τῶν δοκίμων θέσιν.

ἄρθρον 11 Φιλοξενία

α) Ἡ Ἱερὰ Μονὴ δέχεται προσκυντὰς εἰς ὥρας καί ἡμέρας καθωρισμένας καί ἐμφανῶς ἀναγεγραμμένας εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

β) Τοὺς ἐπισκέπτας ὑποδέχεται ἡ τεταγμένη πρὸς τοῦτο ἀδελφὴ (ἀρχοντάρισσα) μετὰ προσηνείας, συνέσεως καί σοβαρότητος.

γ) Μετὰ τῶν ἐπισκεπτῶν ἔρχεται εἰς ἐπαφήν καί συνομιλίαν ἡ Ἡγουμένη ὅπως ἐπίσης καί αἱ ἔχουσαι εἰδικὴν εὐλογίαν ἀδελφαί.

δ) Οἱ φιλοξενούμενοι προσκυντὰς δέν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέρχονται εἰς τὰ διαμερίσματα τῶν Μοναχῶν, σεβόμενοι τὴν ἱερότητα τοῦ χώρου.

ἄρθρον 12 Πειθαρχικός ἔλεγχος

α) Ὁ πειθαρχικός ἔλεγχος ἀσκεῖται κατὰ πρῶτον λόγον καί ἐν παντί ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης, ἥτις καί ἐπιβάλλει τὰ τῶν Ἱερῶν Κανόνων προβλεπόμενα ἐπιτίμια μετὰ διακρίσεως καί ἀγάπης, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν διόρθωσιν τῆς σφαλλούσης ἀδελφῆς.

β) Εἰς περίπτωσιν ὑποτροπῆς ἢ βαρυτέρου τυχόν παραπτώματος τὸν πειθαρχικὸν ἔλεγχον ἀσκεῖ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

γ) Ἐάν δέ, ὃ μὴ γένοιτο, συμβῇ παράπτωμα ἐπισῦρον καί κανονικὰς κυρώσεις ἢ ἀπειλοῦν τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, τότε ἐπιλαμβάνεται τοῦ θέματος ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος, καί ἐφ' ὅσον ὑπάρξει συνέχεια τῶν παραπτωμάτων ἐπιλαμβάνεται ὁ οἰκείος Μητροπολίτης.

δ) Ἀδελφὴ παρήκοος ἢ αὐθάδης ἢ φαῦλα πράττουσα ἢ προκαλοῦσα διασάλευσιν τῆς εἰρήνης καί εὐταξίας ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ διαγράφεται ἐκ τοῦ Μοναχολογίου ἀποφάσει τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος καί ἀπομακρύνεται τῇ συνδρομῇ τοῦ Μητροπολίτου καί τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

ε) Τὰ ἐκ τῆς Ἡγουμένης, ὡς ἐχούσης τὴν πνευματικὴν ἐξουσίαν, ἐπιβαλλόμενα ἐπιτίμια διακρίνονται:

1) Εἰς καθαρῶς πνευματικά, ἥτοι:

Νουθεσίαν κατ' ἴδιαν, ἀγρυπνίαν, ξηροφαγίαν, κομβοσοκίνα, μετανοίας.

2) Εἰς παιδαγωγικά τοιαῦτα:

Α. Ἐπίπληξιν ἐνώπιον τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

Β. Ἐπίπληξιν ἐνώπιον τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.

Γ. Ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῆς κοινῆς τραπέζης.

Δ. Παῦσιν ἀπὸ τῶν συγκεκριμένων διακόνημα καί τοποθέτησιν εἰς ἄλλο διακόνημα.

Ε. Κατόπιν προτάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καί ἀπόφασιν τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, ἐγκρινομένην ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ἡ ποσωνρὴν ἀποβολὴ ἀπὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς διαρκείας μέχρι ἑξὶ μηνῶν καί ἐγκλησμόν εἰς ἕτεραν Ἱερᾶν Μονήν.

ἄρθρον 13 Πόροι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

α) Οἱ πόροι προέρχονται:

- ἐκ τοῦ κηροῦ τῆς Ἐκκλησίας.

- ἐκ τοῦ ἐργοχείρου τῶν ἀδελφῶν.

- ἐκ συντάξεων τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς (ΤΕΒΕ, ΙΚΑ, ΟΓΑ).

- ἐκ τῆς διαθέσεως βιβλίων ἐκδόσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

- ἐκ πάσης φύσεως δωρεῶν.

- ἐκ παντός ἐτέρου ἐσόδου ἐκ χρηστῆς καί νομίμου πηγῆς.

β) Πᾶν χρηματικὸν ποσὸν ὑπερβαῖνον τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἐν γένει, κατατίθεται εἰς τραπεζικὸν λογαριασμόν ἐν ὀνόματι τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

γ) Αι εισπράξεις ενεργοῦνται διὰ διπλοτύπων Γραμματειῶν Εισπράξεως ἀριθμημένων καὶ ὑπογεγραμμένων ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

δ) Αἱ πληρωμαὶ ενεργοῦνται ὑπὸ τῆς ταμίου κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, δι' Ἐντάλματων Πληρωμῆς δεόντως ὑπογεγραμμένων.

ε) Τὰ Γραμμάτια Εισπράξεως, τὰ Ἐντάλματα Πληρωμῆς ὡς καὶ ἅπαντα τὰ τηρούμενα Βιβλία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς θεωροῦνται ἀπαραιτήτως ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

ἄρθρον 14

Αἱ ἐκ τῶν ὡς ἄνω πηγῶν πρόσοδοι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς διατίθενται:

α) Διὰ πάσης φύσεως ἀνάγκην τῶν ἀδελφῶν (διατροφὴν, ἐνδυμασίαν, ἰατροφαρμακευτικὴν περίθαλψιν κ.λπ.).

β) Διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἀνοικοδόμησιν νέων κτισμάτων.

γ) Διὰ τὴν φιλοξενίαν.

δ) Διὰ τὴν προμήθειαν καὶ συντήρησιν πάντων τῶν συντελούντων εἰς τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν πάσης φύσεως ἀναγκῶν αὐτῆς.

ε) Διὰ φιλιανθρωπικούς σκοπούς.

Πᾶσα δαπάνη μὴ προβλεπομένη ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ἄρθρον 15

Πᾶν θέμα μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ παρόντος Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ρυθμίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ἄρθρον 16

Ὁ παρῶν Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς τροποποιεῖται δι' ἀποφάσεως τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

ἄρθρον 17

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἀνεγνώσθη καὶ ἐνεκρίθη τὴν 1.2.2012.

Η ΗΓΟΥΜΕΝΗ

Χριστοδούλη Μοναχὴ

ΤΟ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ἄκυλίνα Μοναχὴ

Διονυσία Μοναχὴ

Ἐσωτερικός Κανονισμός τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίων Πάντων Σπετσῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης

Ἡ ἹΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΥΔΡΑΣ, ΣΠΕΤΣΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΙΝΗΣ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ ΣΠΕΤΣΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, τῆς μιᾶς ἀδιαιρέτου καί ὁμοουσίου Τριάδος καί εἰς τιμὴν Πάντων τῶν Ἀγίων, προβαίνομεν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Κοινοβιακῆς Μονῆς Ἀγίων Πάντων Σπετσῶν, ἀφορῶντος εἰς τὴν ὀργάνωσιν, τὴν διοίκησιν, τὸν πνευματικὸν βίον καί τὴν ἐν γένει λειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, συμφώνως πρὸς τοὺς Θείου καί Ἱεροῦ Κανόνας, τὰς μοναχικὰς παραδόσεις τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας καί τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄ ΣΥΣΤΑΣΙΣ - ΣΚΟΠΟΣ

ἄρθρον 1 Φύσις καί σύστασις

Ἡ Ἱερά Μονὴ Ἀγίων Πάντων Σπετσῶν ἰδρύθη περὶ τὸ ἔτος 1833 περίπου καί ἀπετέλει κανονικὴν Ἱεράν Μονήν, Ν.Π.Δ.Δ., ὑφισταμένης τῆς ὑποστάσεως αὐτῆς ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς ἀμεταβλήτου. Ὡς ἐκ περισσοῦ, ἐν ἔτει 1970 ἐξεδόθη τό ὑπ' ἀριθμ. 597 Β.Δ. ΦΕΚ 198/70 Α΄, δι' οὗ ἐπεκυρώθη νόμῳ ἡ τοιαύτη ὑπόστασις τῆς Μονῆς, ὡς Ν.Π.Δ.Δ. Ἡ Ἱερά Μονὴ εἶναι Κοινοβιακὴ.

ἄρθρον 2 Σκοπός

Σκοπὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι ὁ ἀγιασμός καί ἡ ἐν Χριστῷ τελείωσις τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς, δι' ἀκριβοῦς καί μυστικῆς μοναχικῆς βιοτῆς, ὡς παρεδόθη αὐτῇ ὑπὸ τῶν Ἀγίων Πατέρων εἰς τοὺς θεοπνεύστους καί αἰωνίου κύρους Μοναστικούς Κανονισμούς αὐτῶν καί καταχωρώθη ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τῶν ἁγίων Συνόδων, μέ τοὺς Ἱεροῦ καί ἀμεταθέτου Κανόνας τῶν, κατ' ἔμπνευσιν καί μέ τὴν ἐπιστάσιν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, τό Ὅποῖον καθοδηγεῖ τὴν Ἐκκλησίαν «εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν»¹.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄ ΚΑΝΟΝΙΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ

ἄρθρον 3

Ὁ Ἐπίσκοπος, τὸ ὁρατὸν σημεῖον τῆς ὀργανικῆς ἐνότητος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ Ἀδελφότης ὀφείλει νὰ ἀποδίδῃ τὴν πρὸς τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ ἀρμόζουσαν τιμὴν καί τὸν προσήκοντα σεβασμόν, ἔχει, συμφώνως πρὸς τοὺς Ἱεροῦ Κανόνας καί τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὰς κάτωθι δικαιοδοσίας:

α) Μνημονεύεται ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς Ἀκολουθίαις τῆς Ἱ. Μονῆς, συμφώνως τῇ Ἐκκλησιαστικῇ τάξει.

β) Ἐγκαθιδρύει, δι' εἰδικῆς ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς, τὴν ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος ἐκλεγομένην Ἠγουμένην.

γ) Παρέχει τὴν κανονικὴν ἔγκρισιν καί εὐλογίαν Αὐτοῦ, διὰ τὴν κουράν τῶν ὑπὸ τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου προτεινομένων ἀδελφῶν καί τελεῖ αὐτὰς αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου του.

δ) Διορίζει, προτάσει τῆς Ἀδελφότητος, τὸν Πνευματικὸν τῆς Μονῆς καί τὸν Ἐφημέριον.

ε) Χορηγεῖ ἄδειαν εἰς τὴν Ἠγουμένην, δι' ἀπουσίαν ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς πέραν τοῦ ἐνὸς μηνός.

στ) Προτάσει τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου, ἀσκεῖ πειθαρχικὸν ἔλεγχον εἰς τὰς τυχόν παρεκτρεπομένας μοναχὰς.

ζ) Ἐλέγχει τὴν νομιμότητα τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως τῆς Ἱ. Μονῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ Ἱ. ΜΟΝΗΣ

ἄρθρον 4 Ὅργανα διοικήσεως.

Τὴν διοίκησιν τῆς Ἱ. Μονῆς ἀπαρτίζουν

α) Ἡ Ἠγουμένη.

β) Τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον.

γ) Ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος.

ἄρθρον 5 Ἡ Ἠγουμένη

1. Καθήκοντα καί δικαιοδοσίαι Ἠγουμένης.

α) Ἡ Ἠγουμένη ἐπέχει «τό τοῦ Σωτῆρος πρόσωπον»² ἐν τῇ Ἀδελφότητι, κατὰ τὸν Μ. Βασίλειον. Ὡς πνευματικὴ μήτηρ καί κεφαλὴ τῆς Ἀδελφότητος, ἀσκεῖ πᾶσαν πνευματικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν.

Διακρινόμενη διὰ τὰς βασικὰς ἀρετὰς τῆς ἀγάπης, τῆς μακροθυμίας καί τῆς διακρίσεως, ἔτι δέ ἐγκρατὴς οὕσα τῆς ἐπιστήμης τῆς Μοναχικῆς Πολιτείας, διὰ τῆς προσωπικῆς αὐτῆς βιοτῆς καί ἀσκήσεως, ὡς καί διὰ τῆς μελέτης τῆς Ἀγίας Γραφῆς καί τῶν ἱερῶν ἀγιοπατερικῶν κειμένων, διακονεῖ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀδελφῶν καί ἐργάζεται τὴν εὐόδωσιν τοῦ ὅλου ἔργου τῆς Ἀδελφότητος.

Διατρεῖ ἄγρυπνον τὸ πνεῦμα καί ἐποπτεῖ τὴν ζωὴν τῶν Μοναχῶν, ἐπισκοποῦσα κατὰ περίπτωσιν τὴν ἐκάστης χρεῖαν³, θεραπείαν καί ἐπιμέλειαν. Διαφωτίζει, στηρίζει, ἐνθαρρύνει εἰς ἀγῶνας καί ἀσκήσεις, προλαμβάνει πᾶσαν ἐκτροπήν, ἐλέγχει, ἐπιτιμᾷ, «συναθλεῖ τοῖς ἰσχυροῖς, τῶν ἀδυνάτων τὰ ἀσθενήματα βαστάζει»⁴.

β) Μετὰ πραότητος, ταπεινοφροσύνης καί κύρους μηδενὶ μηδὲν ἐπιτρέπει τὸ ἀλλοιοῦν τοὺς Ἱεροῦ Κανόνας, τοὺς Κοινοβιακοὺς Θεσμούς, τὰς ἐπιταγὰς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

γ) Ἀποσκοποῦσα εἰς τὸ ψυχικὸν συμφέρον τῶν Ἀδελφῶν, τὴν εὐταξίαν καί εὐρυθμίαν τοῦ Κοινοβίου, συ-

νεργαζομένη μετά του Ἱγουμενοσυμβουλίου, κατανέμει τὰς διακονίας αὐτῶν, «καθ' ὃ ἐκάστη ἀδελφὴ ἐπιτηδεύσῃ ἔχει»⁵.

δ) Ὅριζει, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς, μίαν ἐκ τῶν ἀδελφῶν-μελῶν τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου, διὰ τὴν ἀντικαθιστῆ αὐτὴν εἰς τὴν διοίκσιν, εἰς περίπτωσιν ἀσθενείας ἢ ἀπουσίας τῆς ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς⁶. Ἐάν ἡ Ἱγουμενὴ δέν ὀρίσῃ τοιαύτην ἀδελφὴν, ἀναπληροῦται αὐτοδικαίως ὑπὸ τῆς ἐχούσης τὴν πρώτην μετὰ τὴν Ἱγουμενὴν ἱεραρχικὴν ἐν τῇ Ἀδελφότητι θέσιν Ἱγουμενοσυμβούλου. Ἐάν αὐτὴ, λόγῳ ἀπουσίας ἢ κωλύματος, δέν δύναται νὰ ἀσκῆσῃ τὰ καθήκοντά τῆς, ἀναπληροῦται ὑπὸ τῆς ἐπομένης κ.ο.κ. Τὴν καθιερωμένην ὁμῶς ἐν ταῖς Ἀκολουθίαις εὐχὴν, ἐν καιρῷ ἀπουσίας τῆς Ἱγουμενῆς, αἱ ἀδελφαὶ λαμβάνουν ἀπὸ τῆς ἐχούσης τὰ πρεσβεία τῆς κουρᾶς Μοναχῆν.

ε) Προεδρεύει τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, ἀμφοτέρων συγκαλουμένων ὡς ἀναφέρουν τὰ οἰκεία ἄρθρα. Εἰς περίπτωσιν ὑποδικίας τῆς Ἱγουμενῆς ἢ παρατεταμένης ἀσθενείας ἢ ἀδικαιολογητοῦ ἀπουσίας ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, προεδρεύει ἢ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου ἔχουσα τὰ πρεσβεία τῆς κουρᾶς καὶ ταύτης δι' οἰονδήποτε λόγον κωλυομένης ἢ ἐπομένης κ.ο.κ.

στ) Προτείνει εἰς τὸ Ἱγουμενοσυμβούλιον τὴν πρόσληψιν ἢ τὴν ἀποβολὴν τῶν δοκίμων καὶ τὴν κουράν τῶν πρὸς τοῦτο ὠρίμων πνευματικῶς ἀδελφῶν.

ζ) Παρέχει εἰς τὰς ἀδελφὰς μέχρις εἴκοσι ἡμερῶν ἄδειαν ἀπουσίας ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς, ὡσάκις κρίνεται τοῦτο ἐπιβεβλημένον, διὰ σοβαρὸν τινὰ λόγον ἢ ἀνάγκην. Πέραν τούτων ἢ ἀδεια παρέχεται ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου.

η) Ὑπογράφει πᾶν ἔγγραφον ἐξερχόμενον ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ὡς καὶ τὰ διπλότυπα εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν. Τὰς συμβάσεις ὑπογράφει ἢ Ἱγουμενὴ μετ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου.

θ) Ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἱεράν Μονὴν ἐνώπιον παντός Δικαστηρίου καὶ πάσης Διοικητικῆς Ἐκκλησιαστικῆς, Φορολογικῆς Ἀρχῆς, Τραπεζῶν καὶ παντός ἐν γένει φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, κωλυομένη δὲ δι' οἰονδήποτε λόγον, ἀναπληροῦται ὑπὸ ἀδελφῆς ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου.

2. Ἐκλογὴ Ἱγουμενῆς

α) Διὰ τὴν διακονίαν τῆς Ἱγουμενῆς ἐκλέγεται πρόσωπον διακρινόμενον διὰ τὴν βαθεῖαν αὐτοῦ εὐλάβειαν, τὴν προσήλωσιν εἰς τὰ ἰδεώδη τοῦ Μοναχισμοῦ, τὸ ἀκραιφνὲς ὀρθόδοξον φρόνημα, τὰς διοικητικὰς αὐτοῦ ἰκανότητας καὶ τὸ χάρισμα τοῦ ποιμαίνειν ψυχὰς, προσέτι δὲ διὰ τὰς ἀρετὰς τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ αὐτοθυσίας.

β) Μετὰ τὴν καθ' οἰονδήποτε τρόπον κένωσιν τῆς θέσεως τῆς Ἱγουμενῆς, ἢ ἔχουσα τὰ πρεσβεία τῆς κουρᾶς ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου ἀδελφὴ καὶ ταύτης δι' οἰονδήποτε λόγον κωλυομένης ἢ ἐπομένης, ἥτις καὶ ἐκτελεῖ χρέη τοποτηρητρίας, συγκαλεῖ τὸ Ἱγουμενοσυμβούλιον, τὸ ὁποῖον ὀρίζει τὴν ἡμέραν συγκλήσεως τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, διὰ τὴν ἐκλογὴν νέας Ἱγουμενῆς.

Ἡ ἡμέρα αὕτη δέον νὰ εἶναι ἢ ἐνάτη ἀπὸ τοῦ θανάτου ἢ τῆς παραιτήσεως ἢ τῆς καθ' οἰονδήποτε λόγον παύσεως τῆς Ἱγουμενῆς, εἰς ἴλιαν δὲ ἐκτάκτους περιπτώσεις οὐχὶ πέραν τῆς δεκάτης πέμπτῆς ἡμέρας.

Τῆς ὀρισθείσης ἡμέρας αἱ ἀδελφαὶ λαμβάνουν γνώσιν ἐνυπογράφως, πέντε ἡμέρας τουλάχιστον ἐνωρίτερον.

γ) Τὰ τῆς προετοιμασίας καὶ διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν ἐκτελεῖ ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἐκ τῆς Τοποτηρητρίας, ἥτις καὶ προεδρεύει, καὶ δύο ἀδελφῶν: τῆς ἀρχαιότερας κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μοναχολογίου, καὶ ταύτης δι' οἰονδήποτε λόγον κωλυομένης, τῆς ἐπομένης, καὶ τῆς νεωτέρας τῆ τάξει, ἥτις καὶ ἐκτελεῖ χρέη γραμματέως. Μὴ ἐχούσης ταύτης τὰ πρὸς τοῦτο προσόντα ἀντικαθίσταται ὑπὸ τῆς προηγουμένης κ.ο.κ.

δ) Δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι ἔχουν ἅπασαι αἱ ἔχουσαι μοναχικὴν κουράν ἀδελφαὶ, ἀνεξαρτήτως χρόνου κουρᾶς αὐτῶν. Ὁ κατάλογος ἐξάγεται ἐκ τοῦ Μοναχολογίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

ε) Ἡ ὁλομέλεια τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, συνηχομένη πρὸς ἀνάδειξιν Ἱγουμενῆς, εὐρίσκειται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τῶν τεσσάρων πέμπτων (4/5) τῶν μελῶν αὐτῆς.

στ) Ἡ ἐκλογὴ διενεργεῖται μετὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν, προηγεῖται δὲ ταύτης τριήμερος νηστεία καὶ προσευχὴ. Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θεῖας Λειτουργίας, παραμένουν ἐν τῷ ναῷ μόνον αἱ ἔχουσαι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἀδελφαὶ καὶ ἄρχεται ἡ ἐκλογὴ ἀπὸ τῶν νεωτέρων, ἐνώπιον τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

ζ) Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐκάστη ἀδελφὴ, προσερχομένη ἱεραρχικῶς ἐκ τῶν νεωτέρων, λαμβάνει παρὰ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ψηφοδέλτιον ἐσφραγισμένον ἀναγράφον τὰ ὀνόματα τῶν ἐκλογίμων καὶ, ἀποσυρομένη, σημειοῖ διὰ σταυροῦ ἕν μόνον ὄνομα, ἄλλως τὸ ψηφοδέλτιον εἶναι ἄκυρον. Ἀκολουθῶνς ρίπτει τὸ ψηφοδέλτιον ἐντὸς ἐσφραγισμένης ἐνώπιον τῆς Ἀδελφότητος ψηφοδόχου καὶ ὑπογράφει εἰς τὸν ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καταρτισθέντα κατάλογον τῶν ἐκλογέων. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ψηφοφορίας ἀποσφραγίζεται ἡ ψηφοδόχος καὶ καταμετροῦνται αἱ ψῆφοι ἐνώπιον τῆς Ἀδελφότητος.

η) Ἱγουμενὴ ἐκλέγεται ἢ λαβοῦσα τὸ ἥμισυ σὺν ἓνα τῶν ψήφων τῶν ψηφισασῶν ἀδελφῶν.

Εἰς ἤν περίπτωσιν οὐδεμία ὑποψηφία συγκεντρώσῃ τὸ ὡς ἄνω ποσοστὸν, καταρτίζεται νέον ψηφοδέλτιον μετὰ τὰ ὀνόματα μόνον τῶν δύο ἢ, ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας, τῶν τριῶν πλειοψηφισασῶν ἀδελφῶν, βᾶσει τοῦ ὁποίου διενεργεῖται νέα ψηφοφορία πάραυτα καὶ κατὰ τὸν ὡς ἄνω τρόπον. Ἐάν καὶ πάλιν οὐδεμία συγκεντρώσῃ τὸ ἥμισυ σὺν ἓνα, ἐκλέγεται ἢ σχετικῶς πλειοψηφίσασα.

Ἐπὶ ἰσοψηφίας ἐπαναλαμβάνεται αὐτὴ ἡ ψηφοφορία μετὰ τῶν ἰσοψηφισασῶν ἀδελφῶν. Ἐάν καὶ πάλιν προκύψῃ ἰσοψηφία, τίθεται κλήρος ἐνώπιον τῆς Ἀδελφότητος, ἀναεμπομένης πρὸς τοῦτο προσευχῆς.

θ) Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκλογῆς, ὑπογράφεται πρακτικὸν παρὰ πασῶν τῶν ψηφισασῶν ἀδελφῶν, ὀλοκληρουμένης καὶ τελειομένης οὕτω καὶ τυπικῶς καὶ οὐσιαστικῶς τῆς διαδικασίας ἀναδείξεως Ἱγουμενῆς. Εὐθύς μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ πρακτικοῦ καὶ τὴν καταληκτικὴν προσευχὴν, ἡ Ἱγουμενὴ ἀναλαμβάνει ἐγκύρως τὴν ἀσκῆσιν τῶν καθηκόντων αὐτῆς.

ι) Ἐντὸς πενθημέρου ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς, τὸ Ἱγουμενοσυμβούλιον ὑποβάλλει τὸ πρακτικὸν ἐκλογῆς Ἱγουμενῆς εἰς τὸν οἰκείον Ἐπίσκοπον, διὰ τὰ περαιτέρω. Ὁ Ἐπίσκοπος προβαίνει δι' ἐιδικῆς τελετῆς, ἐν ἡμέρᾳ ὀριζομένη ὑπ' αὐτοῦ, εἰς τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς νέας Ἱγουμενῆς.

ια) Ένστάσεις κατά του κύρους της έκλογής υποβάλλονται εντός της ίδιας ημέρας, δέον δέ να υπογράφονται υπό του 1/3 των ψηφισαίων αδελφών. Ταύτας εκδικάζει η 'Αδελφότης, συγκαλυμμένη εκ νέου υπό του 'Ηγουμενοσυμβουλίου την επομένην. Ἐάν η έκλογή ακυρωθῆ, δι' ἀπολήτου πλειοψηφίας των 2/3 των μελών της 'Αδελφότητος, διεξάγεται πάραυτα νέα έκλογή, κατά τὰς διατάξεις του παρόντος. Ἐάν τῆ υποβολῆ ἐνστάσεως καί μέχρι της ἐκδικάσεως αὐτῆς, ἡ 'Ηγουμένη ἀπέχει τῆς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων αὐτῆς.

ιβ) Ἡ οὕτως ἐκλεγείσα 'Ηγουμένη εἶναι ἰσοβία. (Ν. 590/1977 ἄρθρον 39 β 5)

ιγ) Παρητημένη ἢ πεπαυμένη 'Ηγουμένη δύναται νά ἐπαυκελεῖ, ἐφ' ὅσον ἐξέλιπον οἱ λόγοι τῆς παραιτήσεως ἢ τῆς παύσεως αὐτῆς καί ἐφ' ὅσον χρευεῖ ἡ θέσις τῆς 'Ηγουμένης.

3. Χρεια θέσεως 'Ηγουμένης.

Ἡ θέσις τῆς 'Ηγουμένης κενούται:

α) Ἐνεκα θανάτου,

β) Ἐνεκα παραιτήσεως, ἡ ὁποία γίνεται δεκτὴ διὰ πλειοψηφίας τῶν 2/3 τῆς 'Αδελφότητος καί

γ) Ἐνεκα παύσεως ὡς ἀκολουθῶς:

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ 'Ηγουμένη ἀθετῆ τι ἐκ τῶν παραγγελμάτων του παρόντος Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἢ παραχαράτῃ ἐξ ἀμελείας ἢ ῥαθυμίας τὴν ἀκριβείαν του Κοινοβιακοῦ βίου ἢ δι' οἰονδήποτε λόγον ἀποδειχθῆ ἀνεπαρκῆς καί, κατόπιν ἐπανειλημμένων μετὰ του προσήκοντος σεβασμοῦ συστάσεων τῶν μελῶν του 'Ηγουμενοσυμβουλίου, δέν ἐπανεῖληθῃ εἰς τὴν τάξιν ἀλλῆλα συνεχίσει ἐκτερομένη, τότε τὸ 'Ηγουμενοσυμβούλιον συγκαλεῖ τὴν Σύναξιν τῆς 'Αδελφότητος δι' ἐγγράφου εἰδοποιήσεως.

Ἡ Σύναξις ὡσαύτως συγκαλεῖται καί ἐν περιπτώσει ἀνεπαρκείας τῆς 'Ηγουμένης εἰς τὴν ἀσκῆσιν τῶν καθηκόντων της ἔνεκα βαρείας ἀσθενείας ἢ οἰουδήποτε ἀλλῆλου σοβαροῦ λόγου.

Ἡ ἀπόφασις τῆς Συνάξεως περὶ τυχόν παύσεως τῆς 'Ηγουμένης λαμβάνεται διὰ πλειοψηφίας τῶν 2/3 τῶν μελῶν τῆς 'Αδελφότητος.

Διὰ τὴ περαιτέρω, ὡς καί διὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς νέας 'Ηγουμένης μεριμνῆ ἡ Τοποτηρήτρια μετὰ του 'Ηγουμενοσυμβουλίου, κατὰ τὰ προαναφερθέντα εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον.

Ἄρθρον 6

Τὸ 'Ηγουμενοσυμβούλιον

α) Τὸ 'Ηγουμενοσυμβούλιον τῆ προεδρία τῆς 'Ηγουμένης, ἀποτελεῖ σῶμα ἀσκούν τὴν διοίκῆσιν τῆς Μονῆς καί τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν.

β) Εἶναι τριμελές, ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐχουσῶν δικαίωμα ψήφου ἀδελφῶν δέν ὑπερβαίνει τὰς δέκα πέντε (15), πενταμελές δέ ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀδελφῶν εἶναι μεγαλύτερος τῶν δέκα πέντε (15), συμπεριλαμβανομένης πάντοτε τῆς 'Ηγουμένης ὡς προέδρου.

γ) Τὰ μέλη του 'Ηγουμενοσυμβουλίου ἐκλέγονται ἀνά πενταετίαν καί εἶναι ἐπανεκλέξιμα. Κατὰ τὴν ἐκλογὴν, αἱ δύο πρῶται ἐπιλαχοῦσαι ὀρίζονται ὡς ἀναπληρωματικὰ μέλη του 'Ηγουμενοσυμβουλίου καί μετὰ τὴν αὐτὴν διάρκειαν θητείας.

δ) Αἱ 'Ηγουμενοσυμβούλιοι δέον νά διακρίνονται διὰ τὸν ἐνθέρμον περὶ τὴν Μοναχικὴν Πολιτείαν ζῆλον, τὸ ὀρθόδοξον ἦθος, τὴν ἀκριβείαν καί συνέπειαν περὶ τὴν Μοναχικὴν βιοτήν, διὰ τὸ πνεῦμα συνεργασίας καί διὰ τὰς διοικητικὰς τῶν ἰκανότητας.

ε) Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συνεδριάσεων του 'Ηγουμενοσυμβουλίου ἅπαντα τὰ μέλη αὐτοῦ ὀφείλουν, ὅπως ἐκφράζουν ἐλευθέρως τὰς ἀπόψεις των, μετ' εὐπρεπείας καί εὐσχημοσύνης. Εἰς περίπτωσιν διαφωνίας, αἱ ἀπόψεις τῶν διαφωνουσῶν καταχωρίζονται εἰς τὸ Βιβλίον Πρακτικῶν του 'Ηγουμενοσυμβουλίου.

στ) αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν. Ἐπὶ ἰσοψηφίας, (εἰς δικαιολογημένην ἀπουσίαν μέλους τινός), βαρύνει ἡ γνώμη τῆς 'Ηγουμένης. Ἐπὶ ἀτομικῶν πνευματικῶν θεμάτων χωρεῖ ἀρνησιουργία τῆς 'Ηγουμένης.

ζ) Τὸ 'Ηγουμενοσυμβούλιον συνέρχεται τακτικῶς μὲν ἅπαξ του μηνός, ἐκτάκτως δέ ὡσάκις ἂν δεῖσῃ. Εὐρίσκειται ἐν ἀπαρτίᾳ ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μελῶν του, ὅταν εἶναι τριμελές, ἐπὶ παρουσία δέ τεσσάρων μελῶν, ὅταν εἶναι 5μελές.

η) Ἀναπλήρωσις μέλους τινός του 'Ηγουμενοσυμβουλίου χωρεῖ ἔνεκα θανάτου, παραιτήσεως, παύσεως ἢ μακρᾶς ἀπουσίας. Ἡ ἀποδοχὴ τῆς παραιτήσεως καί ἡ παύσις μέλους του 'Ηγουμενοσυμβουλίου κρίνονται ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς 'Αδελφότητος, δι' ἀποφάσεως λαμβανομένης κατὰ πλειοψηφίαν τῶν τεσσάρων πέμπτων (4/5) τῶν μελῶν αὐτῆς, τῆ εἰσηγήσει του 'Ηγουμενοσυμβουλίου.

θ) Τὰ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας διὰ τὴν ἐκλογὴν 'Ηγουμενοσυμβουλίου διεξάγονται ὡς καί διὰ τὴν ἐκλογὴν 'Ηγουμένης, μετὰ τὰς ἐξῆς διαφοράς:

Ἡ σύγκλησις του 'Ηγουμενοσυμβουλίου πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς γίνεται ὑπὸ τῆς 'Ηγουμένης, ἥτις καί προεδρεῖ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ του ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς συνταχθέντος ψηφοδέλιτου, ἀναγράφοντες τὰ ὀνόματα τῶν ὑποψηφίων, σημειοῦνται δύο (2) σταυροὶ ἐπὶ τριμελοῦς 'Ηγουμενοσυμβουλίου καί τέσσαρες (4) ἐπὶ πενταμελοῦς. Ἐάν τεθῆ σταυρὸς εἰς περισσώτερα ὀνόματα, τὸ ψηφοδέλιτον εἶναι ἄκυρον.

Ἡ εὐλογία του Μητροπολίτου, εἰς ὃν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀνακοινοῦνται τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκλογῆς, παρέχεται γραπτῶς.

ι) Τὸ 'Ηγουμενοσυμβούλιον συγκαλεῖ τὴν Σύναξιν τῆς 'Αδελφότητος προτάσει τῆς 'Ηγουμένης.

ια) Τὸ 'Ηγουμενοσυμβούλιον διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν τῆς Ἱ. Μονῆς, ἀποδέχεται ἢ ἀποποιεῖται δωρεὰς ἢ κληρονομίας, συνάπτει δάνεια, προβαίνει εἰς ἀγοράς καί πωλήσεις κινητῶν καί ἀκινήτων οἰασδήποτε ἀξίας, ἀποφασίζει τὴν ἐκτέλεσιν νέων οἰκοδομῶν ἢ οὐσιωδῶν ἐπισκευῶν κτιρίων καί γενικῶς ἀποφασίζει κυριαρχικῶς περὶ πάσης ὑποθέσεως καί περὶ παντός πράγματος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, τηροῦν τοὺς νόμους του Κράτους καί τοὺς Κανόνας τῆς Ἐκκλησίας.

ιβ) Κωλυομένης τῆς 'Ηγουμένης, ἐξουσιοδοτεῖ μέλος του διὰ τὴν ἐκπροσώπησιν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἐνώπιον δικαστικῆς ἢ οἰασδήποτε ἀλλῆς Ἀρχῆς καί ἐνεργεῖ τὰς πάσης φύσεως δικαιοπραξίας μετὰ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καί Πολιτικῶν Ἀρχῶν, Τραπεζῶν καί παντός ἐν γένει φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου. Δι' εἰδικὴν ὑπόθεσιν δύναται τὸ

Ἐγουμενοσυμβούλιον νά ἐξουσιοδοτήσῃ καί νομικόν σύμβουλον, πρὸς ἐκπροσώπησιν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

ιγ) Συντάσσει τὸν ἐτήσιον Προϋπολογισμόν καί Ἀπολογισμόν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καί ὑποβάλλῃ τούτον εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον, πρὸς ἔγκρισιν τῆς νομιμότητος αὐτοῦ.

ιδ) Παρέχει εἰς τὴν Ἐγουμενὴν ἄδειαν ἀπουσίας ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς μέχρι ἐνός (1) μηνός, ἐάν τούτο τό ἀπαιτήσουν ἀνάγκαι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

ιε) Ἀποφασίζει, τῇ προτάσει τῆς Ἐγουμενῆς, τὴν πρόσληψιν ἢ ἀποβολὴν τῶν δοκίμων. Ὡσαύτως ἀποφασίζει, τῇ προτάσει τῆς Ἐγουμενῆς, τὴν κουράν τῶν πνευματικῶς ὠρίμων ἀδελφῶν καί ἐν συνέχειᾳ ὑποβάλλῃ σχετικόν πρακτικόν εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην καί παρακαλεῖ υἱικῶς διὰ τὴν τέλεισιν τῶν σχετικῶν ἱεροτελεσιῶν.

ιστ) Ἀποφαίνεται περὶ τῆς μεταβολῆς, προσθήκης ἢ καταργήσεως ἄρθρων τινῶν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καί εἰσηγεῖται τὰ δέοντα εἰς τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος, μόνην ἀρμοδίαν διὰ τὰ περαιτέρω.

ιζ) Ἐκλέγει ἐν μέλος αὐτοῦ ὡς Ταμίαν, ἥτις διενεργεῖ εἰσπράξεις καί πληρωμάς, διὰ Γραμματίων, θεωρουμένων δεόντως ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ἕτερον δὲ μέλος αὐτοῦ ὡς Γραμματέα. Ὅσακίς κρίνεται ἀναγκαῖον, τό Ἐγουμενοσυμβούλιον δι' ἀποφάσεώς του ὀρίζει βοηθόν Γραμματέως, ἀδελφὴν τινὰ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἀδελφότητος, ἥτις μετέχει τῶν συνεδριῶν ἀνευ ψήφου.

ἄρθρον 7

Ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος

Ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος ἀπαρτίζεται ἐξ ὄλων τῶν Μοναχῶν, τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τό Μοναχολόγιον, θεωρεῖται δὲ ἐν ἀπαρτίᾳ, ἐφ' ὅσον εἶναι παρόντα τὰ 2/3 τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ἐγουμενοσυμβουλίου, εἰσηγήσει τῆς Ἐγουμενῆς ἢ τῆς τοποτηρητρίας:

α) Εἰς περίπτωσιν ἐκτάκτου καί ἰλιαν σοβαροῦ προβλήματος τῆς Ἱ. Μονῆς, προκειμένου νά ζητηθῇ συμβουλευτικῶς ἡ γνώμη τῆς Ἀδελφότητος.

β) Πρὸς ἐκλογὴν τῆς Ἐγουμενῆς καί τῶν μελῶν τοῦ Ἐγουμενοσυμβουλίου.

γ) Εἰς περίπτωσιν τροποποιήσεως, προσθήκης ἢ καταργήσεως ἄρθρου τινός τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

δ) Δι' ἔγκρισιν ἐκποιήσεως, ἐάν δεήσει, περιουσιακῶν στοιχείων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

ε) Πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος διὰ τό ἀνατιθέμενον εἰς ἐκάστην ἀδελφὴν διακόνημα, ἅπαξ τοῦ ἔτους, ὡς καί πρὸς ἐνημέρωσιν περὶ τοῦ ἐτησίου Προϋπολογισμοῦ καί Ἀπολογισμοῦ.

στ) Πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος δι' ἑκτακτα γεγονότα ἐκκλησιαστικά ἢ ἐθνικά.

ζ) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων διὰ τὰς ὁποίας ἄλλως ὀρίζεται ἐν τῷ παρόντι Κανονισμῷ. Τῶν Γενικῶν Συνάξεων τῆς Ἀδελφότητος τηροῦνται πρακτικά.

ἄρθρον 8

Τηρούμενα βιβλία.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τηροῦνται τὰ ἑξῆς ἐπίσημα βιβλία:

1. Βιβλίον πρακτικῶν Ἐγουμενοσυμβουλίου.

2. Βιβλίον πρακτικῶν Γενικῶν Συνάξεων Ἀδελφότητος.

3. Βιβλίον εἰσερχομένων καί ἐξερχομένων ἐγγράφων (Πρωτοκόλλιον).

4. Μοναχολόγιον.

5. Βιβλίον ἐγγραφῆς δοκίμων.

6. Κτηματολόγιον.

7. Βιβλίον ὑλικοῦ.

8. Βιβλίον Ταμείου.

9. Καθολικόν Ἐσόδων καί Ἐξόδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ' ΚΟΙΝΟΒΙΑΣΙΣ

ἄρθρον 9

Εἴσοδος καί δοκιμασία ἀδελφῶν.

α) Πᾶσαν ψυχὴν προσερχομένην καί ἐπιζητοῦσαν νά σηκώσῃ «τόν χρυστὸν ζυγόν» τῆς μοναχικῆς ζωῆς ὀφείλει ἡ Ἀδελφότης νά συγκαταριθμήσῃ μεταξύ τῶν δοκίμων μελῶν της, οὐχὶ ἀδοκιμάστως καί «ἀνίπτοις ποσίν»⁷, ἀλλ' ἐφ' ὅσον προηγουμένως λάβῃ προσωπικὴν πείραν διὰ τό στερρόν καί γνήσιον τῆς ἀποφάσεως τῆς προσερχομένης.

β) Πρὸ τῆς εἰσόδου, ἀπαιτεῖται ἰκανὸς χρόνος ἐπικοινωνίας τῶν ὑποψηφίων μετὰ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, εἰς τό «καταμανθάνειν τὸν παρελθόντα βίον τῶν προσιόντων» καί «ὁποῖοι τό ἦθος εἰσι· μὴ ἄστατοι καί πρὸς τὰς κρίσεις εὐκίνῃτοι»⁸.

γ) Ἐφ' ὅσον διαπιστωθῇ γνησία διάθεσις καί ἐνθεὸς ζήλος διὰ τὴν ζωὴν τῆς ἀφιερώσεως ἐν τῷ Κοινοβίῳ, οἰαδήποτε ἡλικία καί κατάστασις εἶναι δυνατόν νά γίνῃ δεκτὴ εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν, κατὰ τὴν προτροπὴν τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ τοῦ Σύρου: «Μὴ ἐξουθεῖναι γέροντας, ἐάν βουληθῶσιν ἐλθεῖν εἰς τὸν κόπον τοῦ μοναχικοῦ βίου· καί γὰρ ὁ Κύριος τοὺς περὶ τὴν ἐνδεκάτην οὐκ ἀπεβάλητο· οὐ γὰρ οἶδας μήποτε ἐκλογῆς σκευὸς ἐστὶν οὗτος»⁹. Καί τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου: «Μηδέ τὰς περιστασιακάς ἀποταγὰς βδεληζώμεθα ἢ κατακρίνωμεν»¹⁰.

δ) Ὡς κατώτατον ὄριον εἰσόδου ὀρίζεται τό 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας.

ε) Ἡ εἴσοδος δοκίμου εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν γίνεται κατόπιν ὑποβολῆς ἐγγράφου αἰτήσεως αὐτῆς, ἐν τῇ ὁποίᾳ θά ἀναφέρηται ρητῶς ὅτι ἐλευθέρως καί ἀβιάστως θέλει νά ἀσπασθῇ τὸν Μοναχικόν βίον.

στ) Ἡ ἐγγραφεῖσα ὡς δοκίμος παραδίδει πάντα τὰ ἑαυτῆς ὑπάρχοντα πρὸς φύλαξιν παρὰ τῆς Ἀδελφότητος, εἰς τὸν ὅσον ὡστε νά παραλάβῃ αὐτά, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης ἀπαιτήσεως, ἐάν πρὸ τῆς ρασσοφορίας τῆς ἠθέλην ἀπέλθῃ ἢ ἀποβληθῇ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

ζ) Ἡ διάρκεια τῆς δοκιμασίας τῶν προσερχομένων εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν εἶναι τριετής, δυναμένη νά συντμηθῇ ἢ νά αὐξηθῇ ἀναλόγως τῆς ἐπιδόσεως τῆς δοκίμου εἰς τὰς πνευματικὰς ἀπαιτήσεις τῆς Κοινοβιακῆς ζωῆς, ἢ εἰς ὅπως σοβαρὰ καί ἐκτάκτους περιστάσεις.

η) Τό θέμα τῆς κουρᾶς τῶν δοκίμων ἀδελφῶν πρέπει νά ἀπασχολῇ ἰδιαίτερος τὴν Ἀδελφότητα, περισσότερον δὲ τὴν Ἐγουμενὴν, ἵνα μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν μάνδραν τοῦ Κοινοβίου πρόσωπον ἀκατάλληλον ἢ ἀνεπίδεκτον πνευματικῆς καλλιέργειας, καθ' ἃ παραδίδουν εἰς ἡμᾶς οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Δοκιμάζεται μετὰ διακρίσεως καί ἀγάπης ὁ πρὸς τὸν Θεὸν πόθος των, ἡ διάπυρος θέρη, «ἡ

ἐνήρξαντο» τό τῆς δοκιμασίας στάδιον, ἡ ἐν τοῖς διαφόροις πειρασμοῖς ὑπομονή καί ἐγκαρτέρησις, ἐάν «πρός πᾶσαν ταπεινοφροσύνην ἀνεισχυόντως διάκεινται»¹¹ καί οὕτως «ἀκινδύνως» διά τῆς κουρᾶς συναριθμοῦνται μεταξύ τῶν μοναχῶν τοῦ Κοινοβίου¹².

θ) Πρό τῆς κουρᾶς ἡ δόκιμος ἀδελφή ὀφείλει νά διακαυνοῖσθαι τήν κινήτην καί ἀκίνητον περιουσίαν αὐτῆς καί νά ἀποδεσμευθῇ ταύτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5 ΤΑΞΙΣ ΤΗΣ Ι. ΜΟΝΗΣ

Ἄρθρον 10

Πνευματικά καθήκοντα τῶν ἀδελφῶν

α) Ἄπασαι αἱ ἀδελφαί ὑποχρεοῦνται νά ζοῦν συμφῶως πρὸς τὰς περί Μοναχισμοῦ διατάξεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς ταύτας διέγραψαν οἱ Ἅγιοι Πατέρες καί αἱ Ἱερά Σύνοδοι εἰς τὰ αἰωνίου κύρους ἔργα καί ἀποφάσεις αὐτῶν καί ἐβίωσαν στρατιαί ἁγίων μοναχῶν, κατά τήν μακράϊωνα Μοναστικήν ἱστορίαν καί παράδοσιν.

β) Ἐκάστη ἀδελφή δέον νά ἐνθυμῆται ὅτι ἀπό τῆς στιγμῆς τῆς κουρᾶς τῆς εἰσέρχεται εἰς μίαν νέαν κατάστασιν καί τάξιν. Γεννᾶται εἰς νέαν ζωὴν καί καταγράφεται εἰς νέαν πνευματικὴν οἰκογένειαν μέ αἰώνιους καί ἀκαταλήτους δεσμούς. Ἔρχεται εἰς «σύμβασιν πνευματικῆς συμβιώσεως, τῆς ἁλυτον καί αἰώνιον τήν συνάφειαν κεκτημένης», κατά τόν Μέγα Βασίλειον¹³.

γ) Φυσικωτάτην ἀπόρροιαν τῆς θεμελιώδους καί πρώτης αὐτῆς ἀρχῆς τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ ἀποτελεῖ ἡ ἀληθὴς καί τελεία ὑπακοή¹⁴, τήν ὁποίαν ἐκάστη Μοναχὴ ὀφείλει πρὸς τὴν Ἡγουμένην, μηδὲν παρά γνώμην αὐτῆς διαπράττουσα¹⁵.

δ) Εἰς τὴν Κοινοβιακὴν ζωὴν ἰδιαιτέραν βαρύτητα ἔχει ἡ ἐνσυνειδήτως ἐκκοπή τοῦ ἰδίου θελήματος, διά τῆς ὑπακοῆς τῶν Μοναχῶν πρὸς τὴν Ἡγουμένην καί πρὸς ἀλλήλους. Ἡ ἐν ἐπιγνώσει ἄσκησις τοῦ ἀγωνίσματος τούτου, κατὰ τόν Μ. Βασίλειον, καθιστᾶ τὴν Μοναχὴν «ἀγγεῖον καθαρὸν»¹⁶ ἀπὸ τύφου καί ἐπάρσεως, ἐλευθέρων εἰς τὰς ἐπιπνοίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί δεκτικὸν τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ. Πάντα τὰ θελήματα εἰς τὴν κοινοβιακὴν ζωὴν ἐλευθέρως καί αὐτοβούλως προσαρμόζονται πρὸς τὴν «εὐλογία» τῆς Ἡγουμένης. Ἡ εὐλογία αὕτη συνέχει καί συγκατεῖ τὰ πάντα εἰς τὴν Μονήν, διεμνηνεύει τὸν λόγον καί τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ, διασφαλίζει τὴν ἐνότητά τῆς Ἀδελφότητος, «ὄλον συγκροτεῖ τὸν θεσμόν»¹⁷ τοῦ Κοινοβίου.

ε) Ἡ ἀκριβὴς παρακολούθησις καί λεπτομερὴς ἐξαγόρευσις πρὸς τὴν Ἡγουμένην πάντων τῶν κρυφίων τοῦ νοῦ καί τῆς καρδίας μιᾶς ἐκάστης τῶν ἀδελφῶν εἶναι ἐκ τῶν «ὧν οὐκ ἄνευ» διά τὴν πνευματικὴν τελείωσιν αὐτῶν, διότι κατὰ τόν Μ. Βασίλειον «ἄπαν τό ἔξωθεν αὐτοῦ (τοῦ Ἡγουμένου) γινόμενον κληρὸν τίς ἐστι πρὸς θάνατον ἄγουσα, οὐ πρὸς ὠφέλειαν, κἂν δοκῇ ἀγαθόν εἶναι»¹⁸.

στ) Εἰς τὰς μεταξύ τῶν σχέσεις αἱ ἀδελφαί τηροῦν μετὰ σχολαστικότητος τὴν ἱεραρχίαν. Αἱ μικρότεραι ὑπακούουσιν καί σέβονται τὰς μεγαλύτερας, αἱ δὲ μεγαλύτεραι ἀγαποῦν καί συμπάριστανται θετικῶς εἰς τὴν πρόοδον καί τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τῶν μικροτέρων. Ποτέ ἁμαρτία, σφάλμα ἢ ἀπροσεξία μιᾶς ἀδελφῆς δέν πρέπει νά γίνεταί ἀφορμὴ εἰς τό νά ψυχρανθοῦν ἡ ἀγάπη καί ἡ ἐκτίμησις τῶν ἁλλῶν ἀδελφῶν, εἴτε μεγαλύτερων, εἴτε μικροτέρων.

ζ) Ἡ ἐνσυνειδήτως ἄσκησις τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης ἐξοβελίζει παντελῶς τὰς κακίας τοῦ φθόνου, τῆς κρίσεως καί τοῦ σχολιασμοῦ, τῆς παρησιίας, τῶν μερικῶν ἐταιρειῶν, τῆς ἀντιλογίας, τῆς ἰδιορρυθμίας καί ὅσων ἁλλῶν διαβιβρώσκουν καί ὑποσκᾶπτουν τὰ θεμέλια τοῦ Κοινοβίου¹⁹.

η) Ἄπασαι αἱ ἀδελφαί ὑποχρεοῦνται νά ἐγκαταβιοῦν ἐντὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Ἡ παραμονὴ τῶν εἰς Μετόχιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἢ εἰς ἄλλην Μονήν, ἢ εἰς οἰονδήποτε ἄλλον χώρον ἐπιτρέπεται μόνον ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἀποχρῶν λόγος, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἡγουμένης, καί διά τό χρονικὸν διάστημα, τό ὁποῖον ἠθελεν ὀρισθῆ ὑπ' αὐτῆς.

θ) Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὅσων προεγράφησαν περὶ τῶν αἰώνιων καί ἀκαταλήτων πνευματικῶν δεσμῶν, οἱ ὁποῖοι τελεσιουργοῦνται ἐν τῇ μοναστικῇ Ἀδελφότητι καί διακρατοῦνται «τῇ τοῦ Πνεύματος ἀρμολογία»²⁰, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται μετάπεμψις ἢ μεταγραφή ἀδελφῆς εἰς ἕτεραν Ἱεράν Μονήν, ἄνευ τῆς ἀβιάστου καί μοναδικῶς ὑπευθύνου γνώμης καί συγκαταθέσεως τῆς Ἡγουμένης. Ὁμοίως δέν γίνεται δεκτὴ Μοναχὴ ἐξ ἁλλῆς Ἀδελφότητος προερχομένη (ξενόκουρος), πλὴν σπανίων καί ἐξαιρετικῶν τινῶν περιπτώσεων, μετ' ἀπολήτους ὁμοφώνου ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ι) Εἰς τὰς ἐκτὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἀναγκαίως ἐξόδους ἀποστέλλονται ἀδελφαί κατάλληλοι καί ὠριμοί, εἰ δυνατόν ἀνά δύο, ὥστε ἡ διακονία τῶν νά μὴ γίνεταί ἀφορμὴ πνευματικῶν δυσκολιῶν εἰς τὰς ἰδίας καί εἰς τὴν Ἀδελφότητα²¹.

ια) Ἡ σωματικὴ ἀσθένεια τῶν ἀδελφῶν ἀπασχολεῖ σοβαρῶς τὴν Ἀδελφότητα καί λαμβάνονται τὰ πλεον ἐνδεικνυόμενα μέτρα διά τὴν περίθαλψιν καί ἀνάρρωσιν αὐτῶν.

ιβ) Ἀποφεύγονται αὐστηρῶς αἱ πολυτελεῖς ἐνδυμασίαι. Ἡ Μοναχὴ πρέπει νά εἶναι ἀπέριττος καί ταπεινὴ εἰς τὴν ὄλην ἐμφάνισιν, διότι «εὐκόσμησις σώματος ψυχῆς ἐστὶ καταστροφή»²². Ἡ αὕτη θεμελιώδης ἀρχὴ πρέπει νά ἰσχύη καί διά τό κελλίον, τὰ ἀπαραίτητα ἀτομικὰ εἶδη καί τὴν ἐν γένει σωματικὴν διαίταν τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς²³. Μόνον διά τὰ ἱερά ἀντικείμενα, τὰ ἱερά ἄμφια καί πᾶν ὅ,τι χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ Ναῷ θά καταβάλληται ἡ δέουσα φροντίς καί ἐπιμέλεια, ἡ ἀρμόζουσα εἰς τὰ τῆς Θεῆς Λατρείας.

ιγ) Ἡ ἐνδυμασία τῶν ἀδελφῶν, ἀπὸ τοῦ καλύμματος τῆς κεφαλῆς μέχρι καί τῶν ὑποδημάτων, δέον νά παραμείνῃ ὡς παρέλαβον κατὰ τὴν Ἀγιορειτικὴν Κοινοβιακὴν τάξιν αἱ σύγχρονοι ἀδελφαί, αἱ ὁποῖαι ὑποχρεοῦνται νά τὴν μεταδώσουν καί εἰς τὰς μεταγενεστέρας, ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, οὕτως ὥστε καί ἡ τελευταία χρονικῶς ἀδελφὴ τῆς Ἀδελφότητος νά εἶναι ὅ,τι καί ἡ σημερινή.

ιδ) Ἐκάστη Μοναχὴ, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Μοναχικὴ ζωὴ εἶναι «λήσις μὲν τῶν δεσμῶν τῆς ὑλικῆς ταύτης καί προσκαίρου ζωῆς, ἐλευθερία δὲ τῶν ἀνθρωπίνων καθηκόντων»²⁴, γνωρίζει ὅτι εἶναι ἀπληθαγγμένη οἰασθήποτε κοινωνικῆς ὑποχρέωσις. Ἐάν παραστή ἀνάγκη ἐπικοινωνίας τινός μετὰ συγγενικῶν ἢ ἁλλῶν προσώπων, τοῦτο θά γίνεταί μετὰ μοναχικῆς συνειδήσεως καί ἠθους, κατόπιν εὐλογίας τῆς Ἡγουμένης, καί, ἐφ' ὅσον κρίνεται ἀναγκαῖον ὑπ' αὐτῆς, παρουσία πρεσβυτέρας ἀδελφῆς.

ιε) Μοναχὴ, εἰσερχομένη διά τῆς κουρᾶς εἰς τό σκάμμα τοῦ Μοναχικοῦ Πολιτεύματος, ἐλευθεροῦται παντελῶς ἀπὸ οἰανδήποτε προσωπικὴν κτήσιν ὑλικῶν πραγμάτων, κινήτων ἢ ἀκινήτων. Κατὰ τόν Μ. Βασίλειον, Μοναχὸς τις

ἐάν ἀφήσῃ εἰς ἑαυτὸν κτῆμα γήινον καὶ περιουσίαν τινὰ φθαρτὴν, θάπτει τὸν νοῦν του εἰς αὐτὰ ὡς εἰς βόρβορον καὶ καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν ψυχὴν του εἰς τὴν θεάν τοῦ Θεοῦ καὶ ἀκίνητον εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἐπουρανοῦ ὠραιότητος καὶ τῶν ὑπεσχημένων ἀγαθῶν²⁵. Ἀντιθέτως, «Μοναχὸς ἄυλος, ὡσπερ εὐστολιος ὁδοιπόρος»²⁶, κατὰ τὸν Ἅγιον Ἐφραίμ τὸν Σύρον.

Ἄρθρον 11

Λατρευτικὴ ζωὴ

α) Κέντρον, περίξ του ὁποῦ ἐκτυλίσσεται ἡ καθημερινὴ ζωὴ τοῦ Μοναχοῦ, εἶναι ὁ Ναός. Τό παρθενικὸν ἦθος εἶναι λατρευτικόν.

β) Διὰ τῶν θησαυρῶν τῆς ἱερᾶς Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν παραδόσεως καὶ τῆς ὁμοφώνου Πατερικῆς σκέψεως ἔχει παραδοθῆ εἰς ἡμᾶς καὶ ἡ τάξις τῆς ἡμερονυκτίου Ἀκολουθίας καὶ προσευχῆς. «Ἐν νυκτὶ βαθείᾳ, βαθυτάτης ἡσυχίας οὐσης, μηδενὸς ἐνοχλοῦντος, μηδενὸς ἐκκρούοντος τῆς δεήσεως»²⁷, ἐκάστη Μοναχὴ, «τὸν νοῦν ἐν τῇ καρδίᾳ συνάγουσα»²⁸, διαλέγεται κατ' ἰδίαν τῷ κοινῷ πάντων Δεσπότη, διὰ κομβοσχοινοῦ καὶ τῆς μονολογίστου εὐχῆς, πληροῦσα τὸν ἀτομικὸν της κανόνα. Ἐν συνέχειᾳ, εἰς τὴν κοινὴν σύναξιν, ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ, ἀρχίζουσι αἱ καθημεριναὶ Ἀκολουθίαι, οἱ «διατετυπωμένοι καιροὶ τῶν προσευχῶν», κατὰ τὸν Μ. Βασίλειον²⁹, τουτέστιν τοῦ μεσονυκτικοῦ, τοῦ ὄρθρου, τῆς τρίτης, ἔκτης καὶ ἐνάτης ὥρας, τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ Ἀποδείνου, κατὰ τὸν τύπον τοῦ «ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἤνεσα σέ ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου»³⁰. Τό ὠράριον τῶν ἀκολουθιῶν, ἐντὸς τοῦ 24ώρου, παραλλήλῳ σκεπτεῖται κατὰ τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς περιόδους.

γ) Εἰς τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν καὶ εἰς πάσας ἀνεξαιρέτως τὰς ἱερὰς Ἀκολουθίας τοῦ ἡμερονυκτίου τηρεῖται τὸ μοναστικὸν τυπικὸν καὶ δὴ καὶ τὸ Ἁγιορειτικόν. Πρὸς τοῦτο ἡ Καθηγουμένη ἐνημερώνει τὸν διὰ πρώτην φοράν ἐρχόμενον εἰς τὴν Μονὴν Ἱερέα, ὥστε νὰ μὴ διασαλευεῖται ἡ μοναχικὴ τάξις, ἡ ὁποία δέον νὰ ἐπικρατῇ ἐν παντί.

δ) Κατὰ τὰς Δεσποτικὰς καὶ Θεομυθικὰς ἑορτάς, ὡς καὶ κατὰ τὰς μνήμας τῶν Μεγάλων Ὁσίων καὶ Ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας τελεῖται παννυχίς. Τίμιον ὄραματισμὸν τῆς Ἀδελφότητος ἀποτελεῖ ἡ συγκρότησις ὁμάδος ἀδελφῶν ἀκοιμῆτως προσευχομένων.

ε) Τὰς ἱερὰς Ἀκολουθίας ὀφείλουσι νὰ παρακολουθοῦν πᾶσαι αἱ ἀδελφαί, ἐκτὸς ἀπὸ τὰς ἐχούσας λόγους ὑγείας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ ἐλέγχεται μετὰ σχολαστικότητος ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης.

στ) Αἱ Ἀκολουθίαι θὰ ἀναγινώσκονται καὶ θὰ ψάλλονται εὐκρινῶς, αἱ δὲ ἀδελφαί θὰ φροντίζουσι νὰ ζοῦν τὰ νοήματα αὐτῶν μετὰ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν των, ὥστε, διὰ τῆς πολυχρονίου ἐντρυφήσεως εἰς αὐτὰ, νὰ δυναθῶσιν νὰ ἀποκτήσουσι «νοῦν Χριστοῦ», κατὰ τὴν Ἁγίαν Γραφήν.

ζ) Εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τῆς Ἡγουμένης ἐπαφίεται ἡ προσθήκη ἀτομικῆς ἢ γενικῆς προσευχῆς τῶν ἀδελφῶν, διὰ περιστάσεις καὶ ἀνάγκας, διὰ τὰς ὁποίας κρίνει τοῦτο ἐπιβεβλημένον, ὀρίζουσα καὶ τὸν χρόνον καὶ τὸ εἶδος τῆς τοιαύτης προσευχῆς.

η) Εἰς πάσας τὰς ἱερὰς Ἀκολουθίας ὡς καὶ εἰς τὴν Τράπεζαν, αἱ Μοναχαὶ φέρουσι ῥάσον καὶ κουκούλιον, εἰς ὅσας δὲ ἐκ τῶν λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων προβλέπεται ἡ μοναχικὴ παράδοσις καὶ τὸ μέγα σχῆμα.

θ) Ἡ ἀναζήτησις καὶ λατρεία τοῦ Θεοῦ συνεχίζεται ἀδιαλείπτως καὶ ἐκτὸς του Ναοῦ, διὰ τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἴδια δὲ διὰ τῆς χρήσεως καὶ ἐπιμελείας, ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ, τῆς μονολογίστου προσευχῆς «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱέ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν μέ».

ι) Κλῆμα ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἐν γένει λατρευτικὴν ζωὴν καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀδιαλείπτου προσευχῆς ἀποτελεῖ ἡ σιωπὴ καὶ ἡ ἐν τῇ Μονῇ ἐπικράτησις ἀτμοσφαιρας πλήρους «ἡσυχίας», τὴν ὁποίαν, ὡς ἐν ἀπὸ τὰ σοβαρῶτερα ἀγωνίσματα, δέον νὰ ἀσκή ἐκάστη ἀδελφὴ.

ια) Ὡσαύτως, πλὴν τοῦ Ναοῦ, κατ' ἐξοχὴν ἱερὸς θεωρεῖται ὁ χώρος τῆς Τραπεζῆς, διότι πάντα τὰ τῆς Μοναχικῆς ζωῆς ἀποβλέπουσι εἰς τὸν σκοπὸν τῆς κατὰ Χριστὸν τελειώσεως τῶν Μοναχῶν. Διὰ τοῦτο ὀφείλουσι νὰ συμμετέχουσι ἐν αὐτῇ πᾶσαι αἱ ἀδελφαὶ τρώγουσαι ἐν σιωπῇ, καὶ παρακολουθοῦσαι τὴν ἀνάγνωσιν. Εἰς τὴν Τράπεζαν παρακάθονται μόνον μοναχαὶ καὶ αἱ δόκιμοι, πλὴν ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἡγουμένης.

Ἄρθρον 12

Διακονήματα

α) Ἡ εἰς τὰ ποικίλα διακονήματα τῆς ἱερᾶς Μονῆς ἄσκησις τῶν Μοναχῶν, ἡ διὰ τῆς ἐπιμελοῦς καὶ ἀόκνου ἐργασίας ἐπιτελουμένη, εἶναι ἀναποσπάστως συνδεδεμένη μετὰ τὴν μοναχικὴν των τελείωσιν καὶ ἀποτελεῖ μίαν τῶν ἀπαραίτητων καὶ βασικῶν προϋποθέσεων, διὰ τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς προσωπικότητος αὐτῶν. «Ἐπεὶ διπλοῦς ὁ ἄνθρωπος», κατὰ τὸν Μέγα Βασίλειον, «διπλοῦν προσήκει καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς σπούδασμα, πόνοις τε σώματος καὶ ψυχῆς ἀσκήμασι κατορθούμενον. Πόνοι δὲ σώματος οὐκ ἡ ἀργία, ἀλλ' ἡ τὸ ἔργον ἐστι».

Ἐκάστη ἀδελφὴ, γνωρίζουσα ὅτι ἡ διακονία αὐτῆς ἀποτελεῖ «ἀρετῆς σπούδασμα», πρέπει «καὶ τὰ εὐτελέστερα τῶν ἔργων μετὰ πολλῆς αἰρείσθαι τῆς σπουδῆς καὶ προθυμίας ..., ὅτι πᾶν ὃ διὰ τὸν Θεὸν γίνεται, οὐκ ἐστὶ μικρόν, ἀλλ' ἡ μέγα καὶ πνευματικὸν καὶ τῶν οὐρανῶν ἄξιον καὶ τοῦ ἐκείθεν ἡμῖν ἔλκον μισθοῦς...»³².

Ἡ διακονία δὲν πρέπει νὰ γίνεται ἀφορμὴ πνευματικῆς ἀδιαφορίας καὶ ἀσυγχωρήτου περισπασμοῦ διὰ τὴν μοναχὴν. Αὕτη, ὅσον τῆς εἶναι δυνατόν, θὰ ἀσφαλιζῇ ἑαυτὴν «ἐν πάσῃ νήψει»³³. Κατὰ τὴν ἄσκησιν δὲ τοῦ διακονήματός της, θὰ φοβῆται τὴν «ἐκ περιττοῦ καὶ περιφρονήσεως παράχρησιν,... ὡς Θεοῦ ἐποπτεύοντος»³⁴.

β) Τὰ βασικώτερα διακονήματα, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ διὰ τῶν ὁποίων ἀσκοῦνται αἱ ἀδελφαί, εἶναι κατὰ πρῶτον λόγον τὰ ἀνέκαθεν παραδεδομένα μοναστηριακά διακονήματα: Ἐκκλησιαστικὴ, Τυπικάρισσα, Οἰκονόμος, Δοχειάρισσα, Ἀρχοντάρης, Μαγειρίσσα, Κηπουρός, κ.λπ.

γ) Σὺν τούτοις πρέπει νὰ καταβάλληται πάντοτε ἡ δέουσα προσοχὴ καὶ προσπάθεια, ὥστε νὰ καλλιέργωνται ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ ἡ παραδοσιακὴ Βυζαντινὴ Ἁγιογραφία, ἡ ἐκκλησιαστικὴ χρυσοκεντητικὴ, ἡ ραφὴ ἱερῶν ἀμφίων, ὡς καὶ οἰαδήποτε ἄλλα διακονήματα συναφῆ καὶ ἀρμόζοντα πρὸς τὴν μοναχικὴν ζωὴν.

δ) Ἡ ἱερὰ Μονὴ, ὅσον εἶναι δυνατόν, θὰ συντρέχῃ τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, τῆς σωτηρίας δηλαδή τῶν ψυχῶν, καὶ διὰ τοῦ γραπτοῦ λόγου, ἤτοι διὰ τῆς ἐκδόσεως βιβλίων καὶ ἄλλων καταλλήλων ἐντύπων μετὰ καθαρῶς ἀγιογραφι-

κὴν καὶ πατερικὴν γραμμὴν, μακρὰν πάσης ὀθνείας καὶ μὴ καθαρῶς ὀρθοδόξου σκέψεως καὶ ἐκφράσεως.

Ἐκάστη ἐκ τῶν ἀνωτέρω διακονιῶν καθίσταται ὄντως «σαγήνη τῶν ἀρετῶν» καὶ «βασίλειος οὐρανῶν πρόξενος», ἐφ' ὅσον ἐπιτελεῖται «ἐν ταπεινῷ φρονήματι, ἐπάρεσως χωρὶς, ὀργῆς τε καὶ γογγυσμοῦ»³⁵, κατὰ τὸν Μέγα Βασίλειον.

ἄρθρον 13 Πειθαρχικός ἔλεγχος

Τὰ ἐπιτίμια ἔχουν θεσπισθῆ ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ὀργανώσεως τοῦ μοναχικοῦ βίου διὰ λόγους παιδαγωγικούς (ιατρειῶν τῶν νοσοῦντων) καὶ διὰ τὴν προστασίαν καὶ ἀρμονικὴν συμβίωσιν ἐν τῇ Ἀδελφότητι.

α) Ὁ πειθαρχικός ἔλεγχος ἀσκεῖται κατὰ πρώτων λόγων καὶ ἐν παντὶ ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης, ἥτις καὶ ἐπιβάλλει τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων προβλεπόμενα ἐπιτίμια μετὰ διακρίσεως καὶ ἀγάπης, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν διόρθωσιν τῆς σφαλλούσης ἀδελφῆς.

β) Εἰς περίπτωσιν ὑποτροπῆς ἢ βαρυτέρου τυχόν παραπτώματος, τὸν πειθαρχικὸν ἔλεγχον ἀσκεῖ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

γ) Ἐάν δέ, ὃ μὴ γένοιτο, συμβῆ παράπτωμα ἐπισῦρον καὶ κανονικὰς κυρώσεις ἢ ἀπειλοῦν τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τῆς Μονῆς, τότε ἐπιλαμβάνεται τοῦ θέματος ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος.

δ) Περί τῆς ἐπιβολῆς ἐκκλησιαστικῆς ποινῆς εἰς μέλη τῆς ἀδελφότητος θὰ ἰσχύουν τὰ ὑπὸ τοῦ ἐλληνικοῦ νόμου καὶ τῶν ἱερῶν κανόνων προβλεπόμενα.

ἄρθρον 14 Φιλοξενία

α) Ἡ Ἀδελφότης ἀκολουθοῦσα τὴν μοναστικὴν παράδοσιν παρέχει, ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνατοτήτων της, φιλοξενίαν εἰς πάντα ἄνθρωπον προσερχόμενον εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν, ὑποδεχομένη ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ τὸν ἴδιον τὸν Κύριον.

Γενικῶς οἱ ἐπισκέπται τυγχάνουν τῆς κατὰ τὸ δυνατόν καλύτερας ὑποδοχῆς, φιλοξενίας καὶ ἐκδηλώσεως ἀγάπης. Τὴν διακονίαν ταύτην ἐπιτελεῖ κατάλληλος πρὸς τοῦτο ἀδελφὴ, ἡ «ἀρχοντάρισσ», μετὰ προσηθείας, συνέσεως καὶ σοβαρότητος.

β) Μετὰ τῶν ἐπισκεπτῶν ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν καὶ συνομιλίαν, πλὴν τῆς ὑπευθύνου ἀδελφῆς, ἡ Ἡγουμένη καὶ αἱ ὑπὸ ταύτης ἔχουσαι εἰδικὴν εὐλογία ἀδελφαί.

γ) Φιλοξενία ἐπιτρέπεται μέχρι δύο τὸ πολὺ διανυκτερεύσεις. Διὰ τὴν παραμονὴν γνωστῶν προσώπων ἐπὶ περισσότερας ἡμέρας ἀποφασίζει κατὰ περίπτωσιν ἡ Ἡγουμένη, συνεργαζομένη, ἐάν χρειασθῆ, μετὰ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

δ) Αἱ φιλοξενούμεναι, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν στενῶν συγγενῶν τῶν ἀδελφῶν, δέν εἰσέρχονται εἰς τοὺς χώρους διαμονῆς καὶ ἐργασίας τῶν Μοναχῶν.

ε) Αἱ φιλοξενούμεναι δύνανται νὰ συμμετέχουν εἰς τὴν ἡμερησίαν ζωὴν τῆς Ἀδελφότητος καὶ εἰς ἐργασίας τινάς, πάντοτε τῇ ἀδείᾳ τῆς Ἡγουμένης.

στ) Ἡ εἰσόδος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς παραμένει ἀνοικτὴ εἰς ἡμέρας καὶ ὥρας καθοριζόμενες ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ἡγου-

μενοσυμβουλίου, ὅπωςδῆποτε δέ παραμένει κλειστὴ κατὰ τὸ πρώτον Τριήμερον τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

ζ) Πρὸς πάντα ἄνθρωπον, ὅστις δι' οἰονδήποτε λόγον προσέρχεται εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν, καὶ αἱ Μοναχαὶ ὡς ἄτομα καὶ τὸ Κοινόβιον συλλογικῶς ὀφείλουν συμπάθειαν, εὐσηπλαχνίαν καὶ ἀγάπην, μεταποιουμένην κυρίως εἰς προσευχὴν ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν του καὶ συμπαράστασιν, ἐν τῷ μέτρῳ πάντοτε τῶν δυνατοτήτων τῆς Ἀδελφότητος.

ἄρθρον 15 Ὁ Πνευματικὸς τῆς Μονῆς.

α) Ὁ Πνευματικὸς τῆς Μονῆς διορίζεται ὑπὸ τοῦ οικείου Ἐπισκόπου, κατόπιν προτάσεως τῆς Ἀδελφότητος.

β) Δέον νὰ εἶναι πρόσωπον σοβαρὸν, πνευματικόν, ὠρίμου ἡλικίας, διακρινόμενον διὰ τὴν ὀρθὴν πίστιν περὶ τὰ δόγματα καὶ τὴν Παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, τὸ Ἐκκλησιαστικόν καὶ φιλομόναχον φρόνημα καὶ τὴν γνώσιν τοῦ διὰ τὴν μοναχικὴν ζωὴν.

γ) Ὁ Πνευματικὸς συνεργάζεται καὶ συνεννοεῖται μετὰ τῆς Ἡγουμένης, ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς πνευματικῆς καθοδηγήσεως τῶν ἀδελφῶν, διὰ νὰ ἀποφεύγεται ἡ τυχόν ἀλλοίωσις καὶ ἀθέτησις τῶν κοινῶν ἀρχῶν τῆς Μονῆς καὶ ἡ σύγκρουσις πρὸς τὰς ἐντολὰς καὶ κατευθύνσεις τῆς Ἡγουμένης.

δ) Ἀπαιτεῖται ἰδιαίτερα προσοχὴ εἰς τὴν τέλεισιν τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἐξομολογήσεως, ἐκ μέρους τοῦ τε Πνευματικοῦ, τῆς Ἡγουμένης καὶ τῶν ἀδελφῶν. Ἡ κακὴ τέλεισις καὶ χρῆσις τοῦ μυστηρίου τούτου ἐγένετο κατ' ἐπανάληψιν ἀφορμὴ καταστροφῆς ψυχῶν καὶ διαλύσεως Ἱερῶν Μονῶν.

ε) Καθήκοντα ἐφημερίου ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ ἐκτελεῖ ἱερεὺς, κατὰ τὸ δυνατόν ὠρίμου ἡλικίας, τὸν ὁποῖον, ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολίτου, καλοῦν καὶ δέχονται ὑπὸ ἀποκλειστικὴν αὐτῶν εὐθύνην ἡ Ἡγουμένη καὶ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ' ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ἄρθρον 16 Πρόσοδοι τῆς Ἱ. Μονῆς

Αἱ πρόσοδοι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι:

- 1) Αἱ ἐκ τῆς πωλήσεως κηροῦ προερχόμεναι.
- 2) Αἱ ἐκ τοῦ ἐργοχείρου τῶν ἀδελφῶν.
- 3) Αἱ πάσης φύσεως δωρεαί.
- 4) Πᾶν ἔσοδον ἐκ χρηστῆς ἢ νομίμου πηγῆς.

ἄρθρον 17 Διάθεσις προσόδων

Αἱ πρόσοδοι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς διατίθενται ὡς ἀκολουθεῖται:

1) Διὰ τὰς πάσης φύσεως ἀνάγκας τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς (διατροφήν, ἐνδυμασίαν, ἰατροφαρμακευτικὴν περίθαλψιν κ.λπ.).

2) Διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν κτηριακῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

3) Διὰ τὴν προώθησιν τῶν σκοπῶν τῆς Ἀδελφότητος καὶ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν πάσης φύσεως ἀναγκῶν αὐτῆς.

4) Διὰ τὴν φιλοξενίαν.

5) Διὰ τὴν συμπαράστασιν εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας

καί τήν ἐλεημοσύνην, κατά τās ὑπαρχούσας δυνατότητας ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ, ἀποφάσει τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου.

Πάσα δαπάνη, μὴ προβλεπομένη ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'
ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ἄρθρον 18
Σφραγίς τῆς Ἱ. Μονῆς

Ἡ Ἱερά Μονή ἔχει σφραγίδα κυκλικήν, φέρουσαν εἰς τὸ κέντρον αὐτῆς τὴν εἰκόνα τῶν Ἁγίων Πάντων, περίξ δέ τῆς εἰκόνας τὴν ἐπιγραφήν: ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΥΔΡΑΣ, ΣΠΕΤΣΩΝ & ΑΙΓΙΝΗΣ - ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ ΣΠΕΤΣΑΙ.

ἄρθρον 19

Ἡ Ἱερά Μονή θεωρεῖται ἐν ἐνεργείᾳ καί λειτουργίᾳ καί ἐάν ἀκόμη ἀπομείνη μία μόνον ἀδελφή, εἰς τὸ πρόσωπον τῆς ὁποίας συγκεντροῦνται ἅπασαι αἱ ἐξουσίαι καί τὰ καθήκοντα, ὡς ἀναγράφονται ἐν τῷ παρόντι. Καί ταύτης ὁμῶς ἀποθανούσης, ἡ Ἱερά Μονή δέν θεωρεῖται διαληλυμένη, ἀλλὰ ὅτι τελεῖ αὕτη ἐν διακοπαῖς καί ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν καί παρακολούθησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης.

ἄρθρον 20

Τροποποιήσις Ἑσωτερικοῦ Κανονισμοῦ

Ἐάν παραστῇ ἀνάγκη τροποποιήσεως, συμπληρώσεως ἢ καί καταργήσεως ἄρθρων τινῶν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ἀποφασίζει ἡ Ἀδελφότης, κατόπιν ἡτιοποιημένης εἰσηγήσεως τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου, ἐφ' ὅσον συμφωνήσουν πρὸς τοῦτο τὰ 4/5 τῶν μελῶν αὐτῆς. Τῶν τροποποιήσεων τούτων λαμβάνει γνῶσιν ὁ Μητροπολίτης, διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ τε καί τῆς Ἱεράς Συνόδου ἐγκρισιν.

ἄρθρον 21

Διὰ πᾶν μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καί διὰ τυχόν λεπτομερείας ἀναφησομένης κατὰ τὴν ἐν γένει λειτουργίαν τῆς Ἱ. Μονῆς, ἀποφασίζει τὸ Ἱγουμενοσυμβούλιον, συμφώνως πρὸς τὴν μοναστικὴν παράδοσιν καί τὰ ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας παραδεδομένα.

Ἡ Καθηγουμένη
Μακρίνα Μοναχή

Αἰ σύμβουλοι

Μαριάμ Μοναχή, Συγκλητικὴ Μοναχή,
Πελαγία Μοναχή, Μελάνη Μοναχή,
Νεκταρία Μοναχή, Μαγδαληνὴ Μοναχή

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Ἰωάν. ιστ', 13.
2. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητικαὶ διατάξεις, ΚΗ' 4, Ε.Π.Ε. τ. 9, σελ. 516.
3. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητικαὶ διατάξεις, ΚΗ' 4, Ε.Π.Ε. τ. 9, σελ. 530.
4. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β', ΜΓ' 2, Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 372.
5. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β', ἐνθα ἀνωτέρω.
6. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β', ΜΕ' 1, Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 376.
7. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β', Ι', Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 242.
8. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β', ἐνθα ἀνωτέρω.
9. Εὐεργετινός Α', κζ'.
10. Ἰωάννου Σιναΐτου, Κλήμαξ, Α', ῥα'.
11. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β', Ι' Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 244.
12. Κασσιανοῦ τοῦ Ρωμαίου Πρὸς Κάστορα. - Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β', Ι', Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 242.
13. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητικαὶ Διατάξεις, ΚΑ' 1, Ε.Π.Ε. τ. 9, σελ. 496.
14. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητικαὶ Διατάξεις, ΚΒ' 5, Ε.Π.Ε. τ. 9, σελ. 516-518.
15. Μ. Βασιλείου, Λόγος Ἀσκητικός Α', 4, Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 102-104.
16. Μ. Βασιλείου, Λόγος Ἀσκητικός Α', 2, Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 100.
17. Κεκραγάριον Ἑσπερινοῦ Κυριακῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς.
18. Μ. Βασιλείου, Λόγος Ἀσκητικός Α', 4, Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 104.
19. Μ. Βασιλείου, Λόγος Ἀσκητικός Β', 5, Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 138-142.
20. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητικαὶ Διατάξεις, ΚΑ' 2, Ε.Π.Ε. τ. 9, σελ. 498.
21. Μ. Βασιλείου, Λόγος Ἀσκητικός Β', 5, Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 140.
22. Ἀββᾶ Ἡσαΐου Λόγος ΚΘ'.
23. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β', ΚΒ' Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 288-290.
24. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β' Η' 3, Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 234.
25. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β' ΛΓ' Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 234.
26. Εὐεργετινός Δ' α' 19.
27. Ἁγ. Ἰ. Χρυσοστόμου, Ἐγκώμιον εἰς τοὺς Ἁγίους Πάντας.
28. Γρηγορίου Σιναΐτου, Φιλοκαλία, τ. Δ' σελ. 80.
29. Ὅροι κατὰ πλάτος Β' ΛΖ' 3, Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 346.
30. Ψάλλμ. 33, 118, 164.
31. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητικαὶ Διατάξεις, Δ' 3, Ε.Π.Ε., τ. 9, σελ. 434.
32. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητικαὶ Διατάξεις, ΚΓ', Ε.Π.Ε. τ. 9, σελ. 518-520.
33. Μ. Βασιλείου Ἐνθα ἀνωτέρω.
34. Μ. Βασιλείου Λόγος Ἀσκητικός Α' Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 120.
35. Μ. Βασιλείου Λόγος Ἀσκητικός Α', Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 120, 122.

Ἐσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας τῆς Ἱερᾶς Γυναικείας Κοινοβιακῆς Μονῆς Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος Συκέας Ἐλασσῶνος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλασσῶνος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΕΛΑΣΣΩΝΟΣ
ΙΕΡΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗ ΜΟΝΗ
ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΣΥΚΕΑΣ ΕΛΑΣΣΩΝΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄
Γενικά Διατάξεις

ἄρθρον 1

Σύστασις καί Κανονική ὑπόστασις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

Ἡ Ἱερά Μονή Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος ἦταν ἀνδρῶα ἀπό τῆς ἰδρύσεώς της, χτίστηκε δέ τό 1650 ἀπό τοὺς μοναχοὺς Ἰωακείμ καί Ἰωάννη καί ἀπό τόν ἱερομόναχο Διονύσιο, ἐπί τῆς ἀρχιερατείας Ἐπισκόπου Ἐλασσῶνος Γερμανοῦ Β΄ (1649-1655). Μετετράπη εἰς Γυναικείαν Κοινοβιακὴν Μονήν εὐλογία τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Ἐλασσῶνος κυροῦ Σεβαστιανοῦ (1967-1995) διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1540/13.6.1988 ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί μέ Προεδρικόν Διάταγμα πού ἐκδόθηκε στίς 30-1-1989 καί δημοσιεύθηκε στό ΦΕΚ 34, τ. Α΄ τῆς 7-2-1989. Ἐκτοτε συνεχίζει λειτουργοῦσα ὡς Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερά Μονή.

Ἡ Ἱερά Μονή Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος ἀποτελεῖ Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου (συμφώνως πρὸς τὴν διάταξη τοῦ ἀρθροῦ 1, παρ. 4 τοῦ Νόμου 590/1977 Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος), αὐτοτελές, αὐτοδιοίκητον καί ἀνεξάρτητον, διεπόμενον βάσει τῶν περὶ μοναχικῶν καθεστώτων ὀριζομένων ὑπὸ τῶν Θείων καί Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Τηλεῖ δέ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἐποπτεῖαν καί κανονικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Ἐλασσῶνος.

Ἡ Ἀδελφότης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς θεωρεῖται ὑφισταμένη καί λειτουργοῦσα καί ἐάν ἀκόμη ἀπομείνῃ ἐν αὐτῇ μία μόνον ἀδελφή, εἰς τὸ πρόσωπον τῆς ὁποίας συγκεντρῶνται ἅπασαι αἱ ἐξουσίαι καί τὰ καθήκοντα, ὡς ἀναγράφονται ἐν τῷ παρόντι Κανονισμῷ. Καί ταύτης ἀποθάνουσης ἡ Ἱερά Μονή δέν θεωρεῖται διαλυθεῖσα, ἀλλὰ ὡς τελοῦσα ἐν διακοπαῖς, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλησιν καί διοίκησιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλασσῶνος.

ἄρθρον 2

Κανονικά Δικαιώματα τοῦ Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου Ἐλασσῶνος.

Ἡ Ἱερά Μονή ἀνήκει εἰς τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλασσῶνος, ὁ

ὁποῖος ἀσκεῖ ἐπ' αὐτῆς τὴν κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας πνευματικὴν ἐποπτεῖαν καί ἔχει τὰ ἀκόλουθα Κανονικά Δικαιώματα:

1. Μνημονεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς ἀπάσας τὰς Ἱεράς Ἀκολουθίας καί ἐκκλησιαστικὰς τελετάς, κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καί τὰ μοναχικά θέσμια.

2. Μεριμᾷ διὰ τὴν κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας λειτουργίαν τῆς Μονῆς.

3. Ἐπευλογεῖ τὴν ἐκλογὴν τῆς ἀναδειχθείσης ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος Μοναχῆς ὡς Καθηγουμένης, χειροθετεῖ καί ἐνθρονίζει αὐτὴν δι' ἐκκλησιαστικῆς Ἀκολουθίας, καθὼς καί τῶν Ἠγουμενοσυμβούλων.

4. Μεριμᾷ διὰ τὰς λατρευτικὰς ἀνάγκας τῆς Ἀδελφότητος τῆς Μονῆς καί προτάσει τῆς Ἀδελφότητος ἀποστέλλει κατάλληλον Λειτουργὸν Ἱερέα.

5. Ἐγκρίνει καί τελεῖ τὴν κουράν τῶν προτεινομένων ὑπὸ τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου Δοκίμων.

6. Μεριμᾷ διὰ τὴν διαφύλαξιν τῆς ἱερότητος ὄλων τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἀπὸ θορύβους ἀπρεπεῖς, διασκεδάσεις καί ἄλλας τοιαύτας ἐκδηλώσεις ἀντιτιθεμένας εἰς τὴν βασικὴν ἀρχὴν τῆς Ἠσυχαστικῆς Κοινοβιακῆς Μονῆς.

7. Χορηγεῖ ἔγγραφον ἄδειαν εἰς τὴν Καθηγουμένην, πέραν τῶν 10 ἡμερῶν προκειμένου αὐτὴ νά ἀπουσιάσῃ ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καί ἐγκρίνει τὰς ὑπ' αὐτῆς δεδομένας ἀδείας εἰς τὰς ἀδελφὰς πέραν τῶν 30 ἡμερῶν.

Ἐγκρίνει τὸν ἐτήσιον Προϋπολογισμόν καί Ἀπολογισμόν ἐσόδων καί ἐξόδων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καί ἀσκεῖ τὸν ἐκ τοῦ νόμου ἐποπτικὸν ἔλεγχον.

9. Ἐγκρίνει τὰς ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τῆς Ἀδελφότητος τροποποιήσεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καί ὑποβάλλει αὐτάς εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον.

Προτάσει τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου ἀσκεῖ πειθαρχικὸν ἔλεγχον εἰς τὰς τυχόν παρεκτροπόμενας Μοναχὰς.

ἄρθρον 3

Σκοπὸς

Κατὰ τὸν Ἅγιον Μάξιμον «Μοναχὸς ἐστὶν ὁ τῶν ὑλικῶν πραγμάτων τὸν νοῦν ἀποχωρίσας καί δι' ἐγκρατείας καί ἀγάπης καί ψαλμωδίας καί προσευχῆς προσκαρτερῶν τῷ Θεῷ». Εἰς αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀποβλέπει ἡ Ἀδελφότης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καί διὰ τὴν ἐπίτευξιν του χρησιμοποιοῖ πάντα τὰ ὑπὸ τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας καί τῆς Ἱερᾶς Ἀσκητικῆς Παραδόσεως προβληθόμενα μέσα, ἥτοι τὴν θεῖαν λατρείαν, τὴν εἰς τὰ κελῆα καί τὰ διακονήματα ἀσκήσιν διὰ τῆς ἀδιαλείπτου προσοχῆς ἐπὶ τῆς καρδίας, τὴν σιωπὴν, τὴν εὐχὴν, τὴν μελέτην, τὴν ἀγά-

πην, τήν χριστομίμντον ὑπακοήν, ὥστε δι' αὐτῶν νά ἀνακαινίζεταί διαρκῶς ἐκάστη ἀδελφή καί νά γίνεταί «εὐθετος εἰς τήν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν»^ι καί συγχρόνως νά ἀποβαίη φωτειδῆς καί νά ἀντανακλή καί εἰς τοὺς ἀλλοῦς τὰς ἐλλήμψεις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἐσωτερική Ζωή τῆς Ἀδελφότητος

Ἄρθρον 4

Ὅροι εἰσόδου εἰς τήν Μονήν

Διά νά γίνη δεκτὴ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ὡς δόκιμος νέα ἀδελφὴ ἀπαιτοῦνται τὰ κάτωθι:

α. Ἰκανὸς χρόνος ἐπικοινωνίας μετὰ τῆς Καθηγουμένης, τῶν ἀδελφῶν καί τοῦ Πνευματικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς πρό τῆς εἰσόδου εἰς τήν Μονήν ὡς δοκίμου.

β. Ἐγγραφὸς αἰτήσεις τῆς ὑποψηφίας διὰ τήν ἐγγραφὴν τῆς εἰς τὸ Μοναχολόγιον τῆς Μονῆς, ὑποβαλλομένη μετὰ παρέλευσιν ἐξαμήνου τουλάχιστον παραμονῆς εἰς αὐτήν. Τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα θεωρεῖται ἀπαραίτητον, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ νά γνωρίσῃ ἡ ὑποψηφία καλλύτερον τήν μοναχικὴν ζωὴν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ νά διαπιστωθῇ ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος ἡ πρός ὑπακοήν διάθεσις τῆς. Πρὸ τῆς αἰτήσεώς τῆς ἡ δόκιμος λαμβάνει γνῶσιν τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Μονῆς καί ἀναλαμβάνει τήν ὑποχρέωσιν νά σεβασθῇ καθ' ὅλην τήν ἐγκαταβίωσίν τῆς τὰς διατάξεις του.

γ. Ἡ εἰσὸδος δοκίμου ἀδελφῆς εἰς τήν Ἱεράν Μονήν γίνεται κατόπιν συνεννοήσεως τῆς Καθηγουμένης, τοῦ Πνευματικοῦ καί τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου. Ἡ πρόσληψις γνωστοποιεῖται εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην.

Ἄρθρον 5

Δόκιμοι ἀδελφαί

α. Ἡ γενομένη δεκτὴ ὡς δόκιμος ἀδελφὴ καί κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐγγραφείσα εἰς τὸ Μοναχολόγιον δοκιμάζεται ἐπὶ τρία (3) συναπτά ἔτη, τὰ ὁποῖα δύναται ν' αὐξήσῃ ἢ νά μειώσῃ προτάσει τῆς Καθηγουμένης καί τοῦ Πνευματικοῦ ἀναλόγως τῆς ἐπιδόσεως τῆς δοκίμου εἰς τὰς πνευματικὰς ἀπαιτήσεις καί ἀσκήσεις τῆς κοινοβιακῆς ζωῆς.

β. Ἡ ἐγγραφείσα εἰς τὸ Μοναχολόγιον παραδίδει πάντα τὰ ἑαυτῆς ὑπάρχοντα πρός φύλαξιν παρά τῆς Ἀδελφότητος, οὕτως ὥστε, ἐάν πρό τῆς ρασοευχῆς τῆς ἤθελεν ἀπέλθῃ ἢ ἀποβληθῇ ἀπὸ τήν Μονήν, νά μὴν ἔχη οὐδεμίαν οικονομικὴν ἀξίωσιν πέραν τῶν ὄσων ἐκείνη κατέθεσεν εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα.

γ. Δόκιμος μοναχὴ, ἐάν ἐγκαταλείψῃ τήν Ἱεράν Μονήν, γίνεται ἐκ νέου δεκτὴ, ἐφ' ὅσον συμφωνήσῃ πρός τοῦτο ἡ Καθηγουμένη, ὁ Πνευματικὸς καί τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

δ. Κατὰ τήν κανονικὴν δοκιμασίαν ἐρευνᾶται ἡ ἐπιμονὴ τῆς δοκίμου εἰς τήν ἀσκήσιν καί εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπερνικήσεως τῶν λογισμῶν, ἡ προσαρμογὴ εἰς τήν ἀτμό-

σφαιραν ὁμοψυχίας καί ἀγάπης, «ἐάν πρός πᾶσαν ταπεινοφροσύνην ἀνεπαισχύντως διάκειται»^ι, ὡς καί ἡ σταθερὰ διάθεσις διὰ τὸ «ποιεῖν πᾶν πρᾶγμα κατὰ κέλευσιν τῆς Γεροντίσεως καί οὐ κατὰ τὸ ἴδιον θέλημα»^{ιι}.

ε. Μετὰ τήν κατὰ τὰ ἀνωτέρω δοκιμασίαν, ἡ δόκιμος μοναχὴ, προτάσει τῆς Καθηγουμένης καί τοῦ Πνευματικοῦ, ἀποφάσει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐγκρίσει δὲ καί εὐλογία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλασσῶνος, προχειρίζεται ὑπ' αὐτοῦ εἰς ρασοφόρον.

στ. Αἱ δόκιμοι μοναχαί, μὴ οὔσαι μέλη τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, δέν παρίστανται εἰς τὰς Γενικὰς Συνελεύσεις αὐτῆς καί, ἐάν ἀδεία τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου παραστοῦν, δέν ἔχουν δικαίωμα ψήφου. Ἡ δόκιμος καθίσταται μέλος τῆς Ἀδελφότητος μόνο διὰ τῆς ρασοευχῆς.

ζ. Ρασοφόρος ἢ Μεγαλόσχημος μοναχὴ, προερχομένη ἐξ ἄλλης Ἀδελφότητος, κατὰ κανόνα δέν γίνεται δεκτὴ, εἰς ἐξαιρέτους ὁμως περιπτώσεις, κατόπιν ἀποδοχῆς τῆς αἰτήσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς καί ἐγκρίσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλασσῶνος, δύναται νά γίνη δεκτὴ.

Ἄρθρον 6

Καθήκοντα καί ὑποχρεώσεις τῶν ἀδελφῶν

α. Ἄπασαι αἱ ἀδελφαί, μοναχαί καί δόκιμοι, ὑποχρεοῦνται νά ζοῦν συμφῶνως πρός τὰς περὶ Μοναχισμοῦ διατάξεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἥτοι ἐν εὐσεβείᾳ καί σωφροσύνῃ, ἐν φόβῳ Θεοῦ, ἐν ἡσυχίᾳ καί ἐγκρατεῖᾳ, ἐν ὑπακοῇ καί φιλαδελφίᾳ, ἐν ἀγάπῃ καί ἐνότητι, «ἵνα ὧσιν ἐν», ἐπιδιδόμεναι εἰς τήν διηνεκὴ προσευχὴν καί τὰς διαφόρους ἀλλῆλα πνευματικὰς ἀσκήσεις.

β. Ἡ δύναμις, ἡ ὁποία συγκροτεῖ καί συνέχει τὸ Κοινόβιον εἶναι ἡ εὐλογία τῆς Καθηγουμένης. Αὕτη καταργεῖ τὸ ἴδιον θέλημα καί διασφαλίζει τήν ἐνότητα. Ἄπασαι αἱ ἀδελφαί ἀγωνίζονται ὅπως εἶναι σύμφυχοι, τὸ ἐν φρονοῦσαι μετὰ τῆς Καθηγουμένης.

γ. Αἱ ἀδελφαί οὐδὲν ἀποφασίζουν, λέγουσιν ἢ προσφέρουσιν ἄνευ εὐλογίας τῆς Καθηγουμένης.

δ. Ἡ σχέσις τῶν ὑποτακτικῶν πρός τήν Γερόντισσαν, ἥτις ἀναζητεῖ εἰς τήν καρδίαν τῆς τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ, ἔχει ἱερὸν χαρακτῆρα καί εἶναι σχέσις «θεοειδοῦς» ἐμπιστοσύνης.

ε. Αἱ ἀδελφαί ὀφείλουσιν νά ἀσκοῦν τήν πρός ἀλλήλους ἀγάπην κατὰ τρόπον Εὐαγγελικόν καί κατὰ τὴν εὐρύτητα, τὴν ὁποῖαν ἀποδίδει εἰς αὐτήν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὸ ιγ' κεφάλαιον τῆς πρὸς Κορινθίους α' Ἐπιστολῆς του, ἀποκλειομένης παντελῶς τῆς μερικῆς φιλίας. Εἶναι δὲ παντελῶς ξένον πρός τήν Μοναχικὴν πολιτείαν ἀδελφὴ νά σχολιάζῃ μεθ' ἄλλης ἢ μετὰ δύο ἢ τριῶν ἀδελφῶν εἰς βᾶρος τῶν ὑπολοίπων.

στ. Οὐδεμίαν ἀδελφὴ ἐπιπηλῆττει ἢ παρατηρεῖ ἢ διορθῶναι ἄλλην, ἐκτός τῆς Καθηγουμένης ἢ τῆς ἀναπηρουσῆς αὐτήν κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς. Ἡ ὑπεύθυνος διακονήματος, ἐπίσης, δύναται νά διορθώσῃ, πρός ἀποφυγὴν σφάλματος. Αἱ σχέσεις τῶν ἀδελφῶν διέπονται ἀπὸ τὴν λεπτότητα, τὴν εὐλάβειαν καί τὸν σεβασμὸν.

ζ. Ίδιαίτερα σημασία δίδεται εις τὴν ἐν ἐλευθερίᾳ τήρησιν τῆς ὑπακοῆς καὶ τῆς κοπῆς τοῦ θελήματος. Αἱ Ἀδελφαί, ἔχουσαι πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου, καθὼς καὶ τὸ τοῦ μεγάλου Γέροντος Βαρσανουφίου «κράτει δέ τὴν ὑπακοὴν τὴν ἀναφέρουσαν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ὁμοίους τῷ Υἱῷ τοῦ Θεοῦ ποιοῦσαν τοὺς κτωμένους αὐτῆν» καὶ τὸ «αὕτη ἐστὶν ὑπακοή, τὸ μὴ ἔχειν ἐξουσίαν ἑαυτοῦ», ὑπακούουν ἄνευ ἀντιλογίας εἰς τὴν Καθηγουμένην, τύπον ἐχοῦσης τὸν Σωτῆρα Χριστόν, ὡς καὶ εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου. Αὐτονόητον ὅτι ἡ ὑπακοή καὶ ἡ κοπή τοῦ ἰδίου θελήματος δέον ὅπως χαρακτηρίζουν καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους σχέσεις, κατὰ τὸν ὑψιστον στόχον τῆς μοναχικῆς ζωῆς, τὸ Τριαδικόν πρότυπον^v.

η. Ἐκάστη ἀδελφὴ ὀφείλει νὰ ἐξαγορευῆται τοὺς λογισμούς της εἰς τὴν Καθηγουμένην, ἡ ὁποία, ὡς ἄσκις κρίνει ἀπαραίτητον, παραπέμπει εἰς τὸν Πνευματικόν. Κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον «πᾶν ἁμάρτημα δεῖ τῷ Προεστῶτι ἢ παρ' αὐτοῦ τοῦ ἡμαρτηκότος ἢ παρὰ τῶν συνεγνωκῶτων ἀναφέρεσθαι»^{vi}. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν ἀπόκριψιν ξένης κακίας, ἡ ὁποία σείει, ἔστω καὶ ἀνεπιγνώστως, τὰ θεμέλια τοῦ κοινοβίου. Κατὰ τοὺς ἁγίους Πατέρας, ἡ ἀποκρύπτουσα εἶναι ἀδελφοκτόνος.

θ. Αἱ ἀδελφαί προσφωνοῦν τὴν Καθηγουμένην διὰ τῆς ὀσιακῆς ἐπωνυμίας «Γερόντισσα», μεταξὺ τῶν δὲ προσφωνοῦνται μὲ τὴν ἐπωνυμίαν «ἀδελφὴ» καὶ τὸ ὄνομα ἐκάστης.

ι. Ἡ ἡμέρα τῆς Μοναχῆς κατανέμεται εἰς τὴν προσευχὴν, τὴν μελέτην, τὸ διακόνημα καὶ τὴν ἀνάπαυσιν, χωρὶς νὰ εἶναι αὐστηρῶς καθορισμένα τὰ χρονικὰ ὅρια αὐτῶν καὶ κοινὰ δι' ὅλης. Τὸ προσωπικόν πρόγραμμα ἐκάστης διευθετεῖται ἀπὸ τὴν Ἱγουμενήν, οὕτως ὥστε νὰ ὑποβοηθεῖται ἡ ἐν ἐλευθερίᾳ ἀνάπτυξις τῆς προσωπικῆς ζωῆς ἐκάστης, ρυθμίζεται δὲ ἀναλόγως πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐνότητος, τὰς προσωπικὰς ἀνάγκας τῆς ἀδελφῆς, τὴν ἡλικίαν, τὰ ἔτη μοναστικῆς ζωῆς, τὴν ὑγίαν, τὴν ἰδιοσυγκρασίαν, τὴν μόρφωσιν.

ια. Αἱ ἀδελφαί προσέρχονται ἀνελλιπῶς καὶ ἐγκαίρως εἰς τὰς Ἱεράς Ἀκολουθίας τοῦ Κοινοβίου καὶ δὲν ἀποχωροῦν πρὸ τοῦ τέλους, παρεκτός σοβαροῦ λόγου καὶ κατόπιν εὐλογίας τῆς Καθηγουμένης.

ιβ. Αἱ ἀδελφαί ὀφείλουσιν νὰ ἀποσύρῳνται –κατὰ τὸ δυνατόν– ἐγκαίρως εἰς τὰ κεληία των τὸ ἑσπέρας, πρὸς ἀνάπαυσιν καὶ ἐπιτέλεισιν τοῦ Μοναχικοῦ Κανόνος προσευχῆς καὶ μελέτης, ὅστις καθορίζεται μὲ σύνεσιν ὑπὸ τῆς Γεροντίσσης δι' ἐκάστην ἀδελφὴν. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ ἀτομικὸς Κανὼν τελεῖται ὑπὸ τῆς ἀδελφῆς πρὸ τοῦ μεσονυκτίου, φροντίζει αὐτὴ νὰ ἐγείρῃται ὀλίγην ὥραν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Ἀκολουθίας ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ πρὸς πνευματικὴν προετοιμασίαν δι' αὐτὴν διὰ προσευχῆς.

ιγ. Αἱ ἀδελφαί μετέχουσιν εἰς τὰς νηστείας τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας. Τρώγουσιν ἐν σιωπῇ εἰς τὴν κοινὴν Τράπεζαν δὲς τῆς ἡμέρας. Κατὰ τὴν περίοδον τῆς νηστείας τῆς Μεγάλῆς Τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς Παναγίας ἅπαξ τῆς ἡμέρας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ φαγντοῦ γίνεται ὑπὸ ἀδελφῆς ὀριζομένης ἀπὸ τὴν Καθηγουμένην ἀνάγνωσις Συναξαρίου ἢ ἁλλῶν πατερικῶν κειμένων.

Μόνον κατόπιν εὐλογίας τῆς Καθηγουμένης δύναται μία ἀδελφὴ νὰ ἀπουσιάσῃ διὰ λόγους ἀσθενείας ἢ ἀναγκαίου διακονήματος ἀπὸ τὴν κοινὴν Τράπεζαν.

Ἡ δίαιτα τῶν ἀδελφῶν ρυθμίζεται ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης, ἡ ὁποία ἀντιμετωπίζει καταλλήλως καὶ μὲ τὴν δέουσαν εὐαισθησίαν καὶ κατανόησιν περιπτώσεις ἀσθενῶν ἀδελφῶν.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ αὐτόβουλος μετάθεσις τοῦ γεύματος, διότι τοῦτο ἀποτελεῖ ἰδιορρυθμίαν καὶ καταφρόνησιν τοῦ κοινοῦ σώματος, τῆς κοινῆς ἀναγνώσεως καὶ διδασκῆς.

ιδ. Ἄπασαι αἱ ἀδελφαί ἀσκοῦν τὸ ἀνατιθέμενον εἰς αὐτὰς διακόνημα, οὐδὲν δὲ διακόνημα εἶναι ἰσόβιον ἢ ἀναπόσαστον. Μὲ εἰσῆγησιν τῆς Καθηγουμένης καὶ ἀποφασίν τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου, τὰ διακονήματα ἀλλιάσσουσιν τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους. Ἡ ἡμερομηνία αὕτη δύναται νὰ μετατεθῆ, ἐάν τὸ ἐπιβάλλῃ ἕκτακτοι ἀνάγκαι τῆς Ἀδελφότητος. Εἶναι δυνατόν ὅμως εἰς ὠρισμένα διακονήματα νὰ παραμείνουν ἀδελφαί περισσότερα ἔτη.

Ἄρνησις ἀδελφῆς εἰς ἐκτέλεισιν ἀνατιθεμένου διακονήματος, ἀδικαιολόγητος κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Καθηγουμένης, σημαίνει ἀνυπακοὴν καὶ παράβασιν βασικῆς ἀρχῆς τῆς Μοναχικῆς Πολιτείας.

Κατὰ τὴν ἐργασίαν ἐπικρατεῖ ὁ κανὼν ὅτι οὐδεὶς ὀφείλει νὰ ἀφήνῃ τὰ ἔργα του εἰς ἄλλον, ἢ παραιτῆται ἀπὸ τὰ βαρύτερα, νὰ πράττῃ ἔργον ὑπὲρ ἢ παρὰ τὸ διατεταγμένον, νὰ ἐργάζεται μὲ ἔπαρσιν ἢ γογγυσμόν. Ἄπασαι δὲ αἱ ἀδελφαί ὀφείλουσιν νὰ φροντίζουσιν διὰ τὰ ὑπ' αὐτῶν χρησιμοποιούμενα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ «ὡς τῷ Θεῷ ἀνακειμένων».

ιε. Βάσει τῆς θεμελιακῆς μοναχικῆς ἀρχῆς τῆς ἀκτημοσύνης, ἡ ἀδελφὴ δὲν ἔχει τίποτε ἰδικόν της καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν δύναται νὰ δωρίζῃ τι εἰς ἄλλην ἀδελφὴν ἢ συγγενικὰ πρόσωπα ἢ πτωχοῦς. Δῶρα, χρήματα ἢ εὐλογίαι, προερχόμενα ἀπὸ συγγενικά ἢ γνωστά πρόσωπα, παραδίδονται εἰς τὸ Κοινόβιον διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ.

Ἡ μοναχὴ ἀπὸ τῆς προσελεύσεώς της ὡς δοκίμου εἰς τὴν Μονὴν ἀποξενοῦται τῶν ἰδίων χρημάτων καὶ πραγμάτων, πρὸ δὲ τῆς κατατάξεώς της εἰς τὴν Ἀδελφότητα διὰ τῆς κουρᾶς φροντίζει νὰ τακτοποιήσῃ μὲ τοὺς γονεῖς καὶ τὰ ἀδέλφια της τὰ περιουσιακά της στοιχεῖα, ἄλλῃως ἡ κυριότης καὶ ἡ διαχείρισις τῆς ἀκινήτου περιουσίας καὶ τῶν εἰσοδημάτων, τὰ ὁποῖα ἐνδέχεται νὰ ἔχη, περιέρχονται εἰς τὴν Μονήν^{viii}.

ιστ. Εἰς ὄλην τὴν Μονὴν ἐπικρατεῖ ἀτμόσφαιρα ἡσυχίας καὶ γαλήνης. Ὁμιλίαι κοσμικαὶ ἢ γέλιωτες ἀπρεπεῖς, φωναὶ καὶ ὁ,τιδήποτε ἄλλο διαταράσσει τὴν μοναστηριακὴν ἡσυχίαν καὶ τάξιν δὲν ἐπιτρέπονται.

Ἡ ἀναστροφή τῶν ἀδελφῶν χαρακτηρίζεται ἀπὸ λεπτότητα καὶ εὐγένειαν. Οὐδέποτε αἱ συζητήσεις στρέφονται εἰς ἀναπολήσεις τοῦ παρελθόντος βίου ἢ γενικῶς περὶ τὰ κοσμικά, οὔτε ἔχει χαρακτῆρα ἐκφράσεως παραπόνων ἢ ἀσκόπου φιληαρίας ἢ σχολιασμῶν ἢ κριτικῆς τῶν ἐνεργειῶν ἢ τῶν ἐπιλογῶν τῆς Γεροντίσσης.

ιζ. Ἐπισκέψεις ἀδελφῶν εἰς κεληία ἄλλων ἀδελφῶν δὲν ἐπιτρέπονται. Ἐξαιροῦνται περιπτώσεις πολυχρονίων ἀσθενειῶν ἀδελφῶν.

ιη. Αι ἀδελφαὶ δέχονται τοὺς οἰκείους των εἰς τὴν Μονὴν μετὰ μοναχικῆς συνειδήσεως καὶ ἤθους. Ἡ ἐπικοινωνία των μετὰ συγγενικῶν προσώπων ἢ ἄλλων ἐπισκεπτῶν ἐπιτρέπεται μόνον κατόπιν εὐλογίας τῆς Καθηγουμένης καὶ δι' ὠρισμένον χρόνον εἰς τὸ Ἀρχονταρίκιον τῆς Μονῆς. Τὰ τῆς φιλοξενίας ἐπιμελεῖται ἡ ἀρχοντάρισα.

ιθ. Οὐδεμία μοναχὴ ἐξέρχεται τῆς Μονῆς ἄνευ ἀδείας καὶ εὐλογίας τῆς Καθηγουμένης. Ἐάν παραστῇ ἀνάγκη ἐξέρχονται δύο ἀδελφαὶ ὀριζόμεναι ἀπὸ τὴν Καθηγουμένην. Αἱ ἐν λόγῳ μοναχαί, ἐξερχόμεναι τῆς Μονῆς μετὰ τὴν συνειδήσιν ὅτι διακονοῦν τὴν Ἀδελφότητα, ὀφείλουσιν νὰ συμπεριφέρωνται κοσμίως καί, ἄνευ ἀσκόπου καθυστερήσεως, νὰ ἐπιστρέφουν εἰς τὴν Μονήν.

Οὐδέποτε διανυκτερεύουσιν ἐκτός της Μονῆς, οὔτε ἐπισκέπτονται οἰκίας συγγενῶν καὶ γνωρίμων ἢ ἄλλους τόπους ἄνευ εὐλογίας. Ἀποφεύγουν τὰς περιττὰς συναντήσεις καὶ προσπαθοῦν νὰ τηροῦν σιωπὴν. Ὅταν δὲ ἐπιστρέψουν ὀφείλουσιν νὰ ἀναφέρουν εἰς τὴν Καθηγουμένην λεπτομερῶς τὰς ἐνεργείας τῶν.

κ. Αἱ ἀδελφαὶ κατὰ κανόνα δὲν παρακολοῦθοῦν ἐξόδιον συγγενοῦς. Ἐξαιρέσεις δύνανται νὰ ἰσχύσῃ κατὰ τὴν κρίσιν, ἐντολήν ἢ εὐλογίαν τῆς Γεροντίσσης.

Ἄρθρον 7

Ἀποχώρησις ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

α. Ἀδελφὴ ἀποχωροῦσα ὀριστικῶς δι' οἰονδήποτε λόγον ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς δύνανται νὰ λάβῃ μετ' ἑαυτῆς μόνον τὰ προσωπικὰ αὐτῆς εἶδη.

β. Ἐάν ἀδελφὴ εἰσερχομένη εἰς τὴν Ἱεράν Μονήν ἔχη βιβλιᾶριον καταθέσεων καὶ διαθέσῃ χρήματα διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἀποχωροῦσα ὀριστικῶς δὲν δύνανται νὰ διεκδικήσῃ ταῦτα. Τὸ Ἱγουμενοσυμβούλιον ὅμως δύνανται νὰ ἐπιστρέψῃ ἐν ποσὸν ἀνάλογον πρὸς τὴν οἰκονομικὴν δυνατότητα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

γ. Μετὰ τὴν κουράν ἡ ἀκίνητος περιουσία τῆς ἀδελφῆς περιέρχεται εἰς τὴν Ἱεράν Μονήν κατὰ τὸν Νόμον, ὡς διευτυπώθη ἐν τῷ 6ῳ ἄρθρῳ, § 1ε' τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ. Ἐάν συμβῇ μοναχὴ τις κεκαρμένη νὰ ζητήσῃ ἀπολυτήριον καὶ εἶχε περιουσίαν, ἀφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου νὰ ἐπιστραφῇ ἢ ὄχι εἰς τὴν ἀποχωροῦσαν τμήμα αὐτῆς.

δ. Ἐάν ἀδελφὴ οἰκειοθελῶς ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, δὲν γίνεται ἐκ νέου δεκτὴ εἰς αὐτήν, εἰ μὴ μόνον ἐφ' ἅπαξ καὶ μετὰ ἀπὸ εἰλικρινῆ μετάνοιαν καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο ἠθέλη ἐγκρίνει ἡ πλειοψηφία τῶν 2/3 τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου καὶ ὁ Πνευματικὸς, τῇ ἐγκρίσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 8

Πειθαρχικός ἔλεγχος-Ποιναί

Δι' ἀπλᾶς παραβάσεις πειθαρχικὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν ἀσκεῖ ἡ Καθηγουμένη. Διὰ σοβαρώτερα παραπτώματα τὸν ἔλεγχον ἀσκεῖ τὸ Ἱγουμενοσυμβούλιον, συνεδριάζον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Καθηγουμένης. Εἰς ἔτι βαρύτερα παραπτώματα ἐπισύροντα ποινὴν ὀριστικῆς ἀποβολῆς ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τὸν ἔλεγχον ἀσκεῖ τὸ

Ἱγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἀδελφότητος. Τὰ κανονικὰ παραπτώματα τῶν ἀδελφῶν, μὴ δυνάμενον τὸ Ἱγουμενοσυμβούλιον νὰ τὰ ἐλέγξῃ, διαβιβάζει τὴν ἴυσιν αὐτῶν εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην.

Αἱ συνήθεις ἐπιβαλλόμεναι ποιναὶ εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

α. Παραίνεσις καὶ νουθεσία ἢ ἐπιτίμησις τῆς παρεκτραπέισις ἀδελφῆς κατ' ἴδιαν ὑπὸ τῆς Καθηγουμένης, εἰς δεύτερον βαθμὸν ἐνώπιον τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου καὶ εἰς τρίτον ἐνώπιον τῆς Ἀδελφότητος.

β. Ἐκπτώσις ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος τῆς Ἱγουμενοσυμβουλίου μετὰ τρεῖς ἀδικαιολογήτους ἀπουσίας αὐτῆς ἐκ τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου.

γ. Ὅριστικὴ ἀποβολὴ τῆς ἀδελφῆς ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, εἰς περίπτωσιν σοβαρᾶς κανονικῆς παρεκτροπῆς, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

δ. Βαρύτεραν τῶν ἀνωτέρω ποινὴν δύνανται νὰ ἐπιβάλλῃ μόνον ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἑλλάσωνος, βάσει τοῦ Νόμου περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Διοικήσις-Ἱ Ὀργανα αὐτῆς

Ἄρθρον 9

Ἡ Καθηγουμένη

Ἡ Καθηγουμένη εἶναι αἰρετὴ καὶ ἀσκεῖ τὸ ἀξίωμα ἰσοβίως. Εἰς περίπτωσιν ὅμως καθ' ἣν ἀποδειχθῇ ἀνεπαρκῆς ἢ παραβίασῃ καθ' οἰονδήποτε τρόπον τὸν Κανονισμόν τῆς Ἀδελφότητος καὶ συνεχίξῃ ἐκτρεπομένη καὶ μετὰ ἀπὸ ἐγγραφον σύστασιν τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου ἀφ' ἐνός καὶ τῆς Ὀλομελείας τῆς Ἀδελφότητος ἀφ' ἑτέρου, τότε τὸ θέμα ἀναφέρεται ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου εἰς τὸν Μητροπολίτην, ὅστις καὶ κατόπιν ἐξετάσεως τοῦ θέματος κηρύσσει τὴν θέσιν τῆς Καθηγουμένης ἐν χρεΐα.

Ἄρθρον 10

Ἡ ἐκλογὴ τῆς Καθηγουμένης

α. Ὅταν ἡ θέσις τῆς Καθηγουμένης, λόγῳ παραίτησεως ἢ θανάτου ἢ ἀναπηρίας ἢ ἀνεπαρκείας σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἢ παρεκτροπῆς, κηρυχθῇ ἐν χρεΐα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, τὸ Ἱγουμενοσυμβούλιον καλεῖ τὴν Ὀλομέλειαν τῆς Ἀδελφότητος εἰς Συνέλευσιν διὰ τὴν ἐκλογὴν νέας Καθηγουμένης.

β. Ἱ Ὀργανον προετοιμασίας καὶ διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν εἶναι ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν Ἱγουμενοσυμβούλων καὶ τῆς ἀρχαιοτέρας καὶ τῆς νεωτέρας τῇ τάξει κουράς ἀδελφῆς. Ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ γνωστοποιεῖ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῶν ἐκλογῶν πέντε ἡμέρας ἐνωρίτερον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μεσημβρινῆς Τραπεζῆς, ἀναρτᾷ δὲ τὴν γνωστοποίησιν εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Τραπεζῆς.

γ. Δικαίωμα ψήφου καὶ ἐκλογῆς ἔχουν ἅπασαι αἱ ἀδελφαί, Ρασοφόροι καὶ Μεγαλόσχημοι, ἀσκέτως χρόνου προσελεύσεως εἰς τὴν Ἱεράν Μονήν.

δ. Ἡ ἐκλογὴ διενεργεῖται ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ ἀμέσως μετὰ τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν, διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ

διά ψηφοδελτίου εσφραγισμένου διά της σφραγίδος της Ἱερᾶς Μονῆς, εἰς τό ὁποῖον ἔχουν ἀναγραφῆ ἅπαντα τά ὀνόματα τῶν ἀδελφῶν τῶν ἔχουσῶν τό δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καί ἐκλέγεσθαι.

ε. Καθηγουμένη ἐκλέγεται ἡ λαβοῦσα πλειονοψηφίαν. Εἰς περίπτωσιν, κατά τήν ὁποῖαν οὐδεμία τῶν ὑποψηφίων συγκέντρωση πλειονοψηφίαν, ἡ ἐκλογή ἐπαναλαμβάνεται ἄνευ διακοπῆς τῆς Συνελεύσεως. Καθηγουμένη δέ ἐκλέγεται ἐκείνη, ἡ ὁποία ἔλαβε τὰς περισσοτέρας ψήφους πασῶν.

Εἰς περίπτωσιν ὑποβολῆς ἐνστάσεων κατά τήν ἐκλογήν, αὐταί ἐπιλύονται χωρίς νά διακοπῆ ἡ ἐκλογική διαδικασία, εἰς περίπτωσιν δέ ἀποδοχῆς αὐτῶν ὑπό τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἐκλογή κατὰ τόν ἴδιον τρόπον.

Τό ἐν λόγῳ Πρακτικόν ὑπογράφεται ὑπό τῶν ἀδελφῶν, αἱ ὁποῖαι ἐψήφισαν, ἀντίγραφον δέ αὐτοῦ κοινοποιεῖται ἐντός τριῶν ἡμερῶν εἰς τόν Μητροπολίτην Ἐπισκόπον, ὅστις παρακαλεῖται νά δώσῃ τήν εὐλογία του καί νά προβῆ εἰς τήν δι' Ἐκκλησιαστικῆς Ἱερᾶς Ἀκολουθίας χειροθεσίαν καί κατάστασιν τῆς Καθηγουμένης.

ἄρθρον 11

Δικαιοδοσίαι καί Καθήκοντα τῆς Καθηγουμένης

Ἡ Καθηγουμένη, ὡς ἡ πνευματική μήτηρ τῆς Ἀδελφότητας, ἀσκεῖ πᾶσαν πνευματικὴν ἐξουσίαν ἐφ' ὅλων τῶν ἀδελφῶν. Παρακολουθεῖ ἀγρύπνως καί ἐποπτεύει τήν ζωὴν ἐκάστης τούτων, ὡς καί τήν ἐν γένει λειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

Καθοδηγεῖ, βοηθεῖ, διαφωτίζει, ἐλέγχει, στηρίζει, ἐπιτιμᾷ, παρακαλεῖ, κατά τόν Ἀπόστολον Παῦλον, ἐν ἀπλότητι καί ἀγάπῃ Χριστοῦ, ρυθμίζουσα τήν ἐν φόβῳ Θεοῦ, εὐσεβεῖα καί ὑπακοή ἐγκαταβίωσιν τῶν ἀδελφῶν.

Ἐπιμελεῖται τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ, δίδουσα αὐτῇ πρώτη τὸ παράδειγμα.

Ἐφ' ὅσον τό ἐπιτρέπουν ἡ ὑγεία καί αἱ ποιμαντικαὶ ὑποχρεώσεις της, προσέρχεται εἰς τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας, τήν κοινὴν Τράπεζαν, ἐξελέγχει πᾶσαν τήν ζωὴν τῆς Ἀδελφότητος, τήν ὑπηρεσίαν, ὡς καί τήν ἀλληλογραφίαν τῶν ἀδελφῶν, ρυθμίζει τό διαίτησιν καί γενικῶς οὐδὲν λαμβάνει χώραν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ ἄνευ γνώσεως καί ἀδείας αὐτῆς.

Ἐπαγρυπνεῖ διά τήν καλὴν ἐκτέλεσιν τῶν παρ' αὐτῆς καί τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου ἀνατιθεμένων εἰς ἐκαστὴν τῶν ἀδελφῶν διακονημάτων.

Ὅριζι τήν κατά τήν κρίσιν της ἰκανοτέραν ἐκ τῶν ἀδελφῶν, διά νά ἀντικαθιστᾷ αὐτήν, ὅταν αὐτὴ ἀπουσιάσῃ ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἢ ὅταν ἀσθενῇ ἢ ὅταν ἀποσύρῃται διά νά ἐψουχάσῃ.

Συγκαλεῖ τό Ἠγουμενοσυμβούλιον εἰς συνεδρίασιν καί τήν Ὀλομέλειαν τῆς Ἀδελφότητος εἰς Συνάξεις καί ἐισηγεῖται τὰ πρὸς συζήτησιν θέματα.

Προτείνει, κατόπιν συνεργασίας τῆς μετὰ τοῦ Πνευματικοῦ, εἰς τό Ἠγουμενοσυμβούλιον τὰς πρὸς ρασοευχήν ἢ μεγαλοσχημίαν ὠρίμους πνευματικῶς ἀδελφάς.

Ἡ Καθηγουμένη ἢ ἡ ἀναπληρωτριά της δέχονται τοὺς ἐπισκέπτας τῆς Μονῆς καί καθορίζουν τὰ τῆς φιλοξενίας.

Ἀποφασίζει τήν ἐπίσκεψιν ἀσθενοῦς ἀδελφῆς εἰς ἰατρὸν καί τήν συνοδεύει ἢ ὀρίζει ἀλλήν ἀδελφήν ὡς συνοδόν.

Δέχεται ἐκάστην ὑποψηφίαν, συζητεῖ μετ' αὐτῆς, ἐξετάζει τό βᾶσιμον καί σταθερόν τῆς ἀποφάσεώς της ν' ἀκολουθήσῃ τὸν μονήρη βίον, ἐκθέτει εἰς αὐτὴν τοὺς κανονισμοὺς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Γνωστοποιεῖ τήν ἀπόφασιν τῆς ὑποψηφίας εἰς τὴν Ἀδελφότητα.

Ὑπογράφει πᾶν ἔγγραφον ἐξερχόμενον ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, κατὰ τὸν τύπον «Ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀναλήψεως καί αἱ σὺν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφαί», τὰ Πρακτικά καί τὰ διπλότυπα εἰσπράξεων καί πληρωμῶν.

Ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἱεράν Μονὴν ἐνώπιον παντός Δικαστηρίου καί πάσης Ἐκκλησιαστικῆς, Διοικητικῆς, Φορολογικῆς Ἀρχῆς καί παντός Δημοσίου Ὄργανισμοῦ καί Τραπεζῶν. Κωλυομένης δέ ταύτης ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἱεράν Μονὴν ἐν μέλῳ τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου ὀριζόμενον δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ. Ἡ ἐκπροσώπησις δύναται νά ἀνατεθῇ μετ' ἀπόφασιν τῆς Ἠγουμένης καί τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου καί εἰς λαϊκόν Δικηγόρον ἢ Νομικόν Σύμβουλον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

ἄρθρον 12

Τό Ἠγουμενοσυμβούλιον

Τό Ἠγουμενοσυμβούλιον ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία μέλη, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος ἀνέρχεται εἰς πέντε μέχρι καί δέκα πέντε, καί ἀπὸ πέντε μέλη, ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν εἶναι ἀνώτερος τῶν δέκα πέντε. Ἐν τῶν μελῶν τούτων εἶναι ἡ Καθηγουμένη.

Τό Ἠγουμενοσυμβούλιον μετὰ τῆς Καθηγουμένης ἀποτελεῖ τό ἐκτελεστικόν ὄργανον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

Τὰ μέλη τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου εἶναι αἰρετά, ἡ δέ θτεία των πενταετής.

Ἐάν δι' οἰονδήποτε λόγον χρεύσῃ ἡ θέσις τῆς Καθηγουμένης, ἅμα τῇ ἐκλογῇ νέας τοιαύτης, δέν διακόπτεται ἡ θτεία τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου.

ἄρθρον 13

Ἡ ἐκλογή τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου.

α. Μετὰ τήν ἔγκρισιν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, τὰ ὑφιστάμενα μέλη τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου, πλὴν τῆς Καθηγουμένης, ὑποβάλλουν τήν παραίτησιν των, προκειμένου νά ἐκλεγῇ νέον Ἠγουμενοσυμβούλιον.

β. Ἡ ἐκλογή τῶν δύο μελῶν τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος γίνεται ὡς ἐξῆς:

Ἡ Καθηγουμένη, ὡς Πρόεδρος τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ τέως Ἠγουμενοσυμβουλίου, ἀνακοινώνει εἰς τὰς ἀδελφάς τὴν ἡμέραν τῶν ἐκλογῶν πέντε ἡμέρας ἐνωρίτερον, κατὰ τὴν ὥραν τῆς μεσημβρινῆς Τραπεζῆς. Πρὸ τῆς ἡμέρας τῶν ἐκλογῶν ἡ Καθηγουμένη μετὰ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καταρτίζει τὴν κατάστασιν τῶν ὀνομάτων τῶν ἀδελφῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καί ἐκλέγεσθαι, καί ἰσάριθμα ψηφοδέλτια. Εἰς ἕκαστον ψηφοδέλτιον ἀναγράφονται τὰ ὀνόματα τῶν ἔχουσῶν τό ἀνωτέρω δικαίωμα ψήφου ἀδελφῶν καί τίθεται ἡ σφρα-

γίς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Ἀδελφαί διατελέσασι μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἔχουν δικαίωμα ἐπανεκλογῆς.

γ. Ἡ ἐν λόγῳ ἐκλογὴ γίνεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, μετὰ τὸ πέρας τῆς πρωινῆς Ἱερᾶς Ἀκολουθίας, αἱ δὲ ἀδελφαί ὑποχρεοῦνται νὰ παραμείνουν ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ μέχρι πέρας τῶν ἐκλογῶν.

Αἱ ἀδελφαί προσέρχονται κατὰ τὰ πρεσβεῖα τῆς κουρᾶς εἰς τὴν Ἐφορευτικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ λαμβάνουν ἐν ψηφοδέλτιον. Ἀποσύρονται εἰς ἕν ἄκρον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ θέτουν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐμπροσθεν τῶν δύο ἐκ τῶν ἀναγραφομένων ὀνομάτων, κατακλείουν αὐτὸ εἰς φάκελον ἐσφραγισμένον μετὰ τὴν σφραγίδα τῆς Μονῆς καὶ ρίπτουν τὸ ψηφοδέλτιον ἐντὸς κλειστῆς ψηφοδόχου καὶ ὑπογράφουν εἰς τὴν ὀνομαστικὴν κατάστασιν.

Ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀνοίγει τὴν ψηφοδόχον καὶ καταμετρᾷ τὰ ἔγκυρα ψηφοδέλτια καὶ τοὺς σταυροὺς προτιμήσεως εἰς ἕκαστον ψηφοδέλτιον. Μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἐκλέγονται ἐκεῖνοι, αἱ ὁποῖαι ἔχουν τὰς περισσότερας ψήφους.

Εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποῖαν ὑπάρχει ἰσοψηφία, ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ καταρτίζει ἀμέσως νέα ψηφοδέλτια μετὰ τὰ ὀνόματα τῶν ἰσοψηφίων ἀδελφῶν καὶ συνεχίζει ἄνευ διακοπῆς τὰς ἐκλογάς.

Μετὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τῶν ἐκλογῶν ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ συντάσσει Πρακτικὸν ἐκλογῆς τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, τὸ ὁποῖον προσυπογράφουν ἅπασαι αἱ ἀδελφαί. Ἀντίγραφον τούτου, μερίμνη τῆς Καθηγουμένης, ἀποστέλλεται εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν καὶ ἐξαιτεῖται ἡ σχετικὴ ἔγκρισις.

δ. Εἰς περίπτωσιν παραιτήσεως μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἢ καθ' οἷονδήποτε τρόπον ἀπερχομένου, ἐκλογὴ νέου μέλους, εἰς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ, γίνεται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου κατὰ πλειοψηφίαν, τῶν ἐκλογῶν διενεργουμένων ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀπομακρύνσεως ἢ παραιτήσεώς του. Ἡ τοιαύτη ἐκλογὴ γίνεται εἰς τὸν χρόνον συνεδριάσεων τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ε. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς θτείας, τὰ μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ὑποβάλλουν τὰς παραιτήσεις αὐτῶν διὰ τὴν ἐκλογὴν νέου Ἡγουμενοσυμβουλίου, πλὴν τῶν κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, τὰ ὁποῖα παραμένουν εἰσέτι δι' ἕν τρίμηνον ἢ ἑξάμηνον εἰς τὴν θέσιν των διὰ τὴν διενέργειαν τῶν ἐκλογῶν, μεθ' ὧν ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλλουν τὴν παραίτησιν αὐτῶν. Ἡ ἐκλογὴ γίνεται εἰς τὸν χρόνον συνεδριάσεων τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ἄρθρον 14

Δικαιοδοσίαι τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

α. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον εἶναι τὸ συμβουλευτικὸν ὄργανον τῆς Καθηγουμένης καὶ ἀσχολεῖται μετὰ τὴν ὄλην ζωὴν καὶ δραστηριότητα τῆς Ἀδελφότητος, κυρίως δὲ ἐπιλαμβάνεται τῶν διοικητικῶν, οικονομικῶν, περιουσιακῶν, διαχειριστικῶν ζητημάτων τῆς Μονῆς καὶ τῶν σχέσεων αὐτῆς μετὰ τρίτων προσώπων, φυσικῶν καὶ Νομικῶν.

β. Συντάσσει τὸν ἐτήσιον Προϋπολογισμόν καὶ Ἀπολογισμόν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ ὑποβάλλει τοῦτον εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ἐλασσῶνος πρὸς ἔγκρισιν, κατὰ τὰ ὀριζόμενα καὶ ἰσχύοντα περὶ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τῶν Ἱερῶν Μονῶν.

γ. Διὰ τὴν διενέργειαν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν ἐκλέγει ἐν μέλος τοῦ ὡς Ταμίαν, ἥτις προσυπογράφει μετὰ τῆς Καθηγουμένης τὰ σχετικὰ γραμμάτια εἰσπράξεως καὶ πληρωμῆς καὶ τηρεῖ τὰ βιβλία τὰ σχέσιν ἔχοντα μετὰ τὴν ταμειακὴν διαχείρισιν.

δ. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον ὀφείλει ὅπως ἕνα μῆνα τουλάχιστον πρὸ τῆς εἰς ρασοευκὴν κουρᾶς τῆς δοκίμου γνωστοποιήσῃ εἰς αὐτὴν δι' ἐγγράφου καταχωριζομένου ἐν τῷ Πρωτοκόλλῳ ὅτι μετὰ τὴν κουράν αὐτῆς ἅπασα ἡ τυχόν περιουσία αὐτῆς θὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν Ἱεράν Μονήν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 6, § ιε' τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

ε. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον συγκαλεῖ, προτάσει τῆς Καθηγουμένης, τὰς Γενικὰς Συνελεύσεις τῆς Ἀδελφότητος.

στ. Συνέρχεται εἰς συνεδριάσεις μετὰ πρόσκλησιν τῆς Καθηγουμένης, ὡσάκις παρίσταται ἀνάγκη διὰ τὴν λήξιν ἀποφάσεων ἐπὶ προκυπτόντων ζητημάτων, ἔγκρισιν ἐκτάκτων δαπανῶν, ἀγοραπωλησιῶν καὶ λοιπῶν πράξεων χρηζουσῶν ἰδιαιτέρας ἔγκρισεως.

ζ. Αἱ συνεδριάσεις λαμβάνουν χώραν ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Τὰ τηρούμενα Πρακτικὰ καταχωροῦνται εἰς τὸ εἰδικὸν πρὸς τοῦτο βιβλίον Πρακτικῶν καὶ προσυπογράφονται ὑπὸ τε τῆς Καθηγουμένης καὶ τῶν Συμβούλων.

η. Ἡ γραφικὴ ὑπηρεσία τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἐν γένει δύναται νὰ ἀνατίθεται εἰς μίαν τῶν Συμβούλων, ἥτις ἐκτελεῖ χρέη Γραμματέως καὶ τηρεῖ τὰ σχετικὰ βιβλία, ἢ εἰς ἑτέραν ἀδελφὴν ὀρισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

θ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἅπαντα τὰ μέλη αὐτοῦ ὀφείλουσιν ὅπως συμπεριφέρωνται ἐναντι ἀλλήλων μετὰ ἀπόλυτον σεβασμόν, μετὰ σεμνοπρέπειαν καὶ πνευματικὴν ὑποταγὴν πρὸς τὴν Καθηγουμένην. Αἱ τυχόν διαφωνοῦσαι ἐκφέρουν τὴν γνώμην των μετὰ σεμνότητα, ἀξιούσαι ὅπως καταγράφηται ἡ γνώμη των εἰς τὰ Πρακτικά.

ἄρθρον 15

Γενικὴ Συνέλευσις τῆς Ἀδελφότητος

α. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῆς Ἀδελφότητος θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ, ἐφ' ὅσον εἶναι παρόντα τὰ 2/3 τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος.

β. Συγκαλεῖται παρὰ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, προτάσει τῆς Καθηγουμένης:

1. Πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος διὰ τὸ ἀνατιθέμενον εἰς ἐκάστην ἀδελφὴν διακόνημα, εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς Αὐγούστου.

2. Πρὸς ἐκλογὴν Καθηγουμένης καὶ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

3. Ὅταν τοῦτο κρίνεται σκόπιμον, διὰ νὰ ζητηθῇ συμβουλευτικῶς ἡ γνώμη τῆς Ἀδελφότητος ἐπὶ οἰουδήποτε ζητήματος.

Ἡ Καθηγουμένη δύναται νά συγκαλή τήν Ἀδελφότητα τακτικῶς ἢ ἐκτάκτως, εἰς Συνάξεις φιλαδέλφου ἀναστροφῆς καί πνευματικῆς οἰκοδομῆς.

ἄρθρον 16
Τηρούμενα Βιβλία.

- α. Ἡ Ταμίαις τηρεῖ:
 1. Τό Κτηματολόγιον.
 2. Τό Βιβλίον Ταμείου.
 3. Βιβλίον Ἐνταλήματων πληρωμῶν καί διπλοτύπων εἰσπράξεων.
 - β. Ἡ Γραμματεὺς τηρεῖ τὰ ἀκόλουθα Βιβλία:
 1. Βιβλίον Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τῆς Ἀδελφότητος καί τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.
 2. Δοκιμολόγιον καί Μοναχολόγιον, ἥτοι Μητρώων τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος.
 3. Βιβλίον Πρωτοκόλλου, ὡς καί τό Ἀρχεῖον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.
 4. Βιβλίον ἱερῶν λειψάνων, ἱερῶν εἰκόνων, ἱερῶν σκευῶν, κειμηλίων καί τιμηφῶν.
 5. Βιβλίον-Κτηματολόγιον τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Μονῆς.
 6. Βιβλίον-Κτηματολόγιον ὑπαρχόντων Χειρογράφων.
 7. Κτηματολόγιον κινητῆς καί ἀκινήτου περιουσίας τῆς Μονῆς.
 8. Βιβλίον Πρακτικῶν καταμετρήσεων.
- Πᾶν ἕτερον Βιβλίον προβλεπόμενον ὑπό τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων διὰ τὰ Ν.Π.Δ.Δ.
- Ἄπαντα τὰ ἀνωτέρω Βιβλία θεωροῦνται ὑπό τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ἄρθρον 17
Ἡ Σφραγίς

Ἡ σφραγίς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι κυκλική καί φέρει εἰς τό κέντρον παράστασιν τῆς εἰκόνος τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου καί πέριξ αὐτῆς τήν ἐπιγραφὴν «ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ». Εἰς ἑξωτερικόν δέ κύκλον τήν ἐπιγραφὴν «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΕΛΛΑΣΣΩΝΟΣ». Τά ἔγγραφα θεωροῦνται ἔγκυρα ὅταν φέρουν τήν σφραγίδα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καί τήν ὑπογραφὴν τῆς Καθηγουμένης ἢ τῆς Ἀναπληρωτριάς αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

ἄρθρον 18
Ὁ Πνευματικός τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

- α. Ὁ Πνευματικός τῆς Ἱερᾶς Μονῆς προτείνεται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καί διορίζεται ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλασσῶνος, κατόπιν αἰτήσεως τῆς Καθηγουμένης καί τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.
- β. Ὁ Πνευματικός ἐξομολογεῖ, συνεργάζεται μετὰ τῆς Καθηγουμένης διὰ πᾶν θέμα ἀνακύπτων ἐντός τῆς Ἀδελφότητος καί, ἐάν τό ἀπαιτοῦν αἱ ἀνάγκαι τῶν ἀδελφῶν, τελεῖ συνάξεις συγκαλουμένης ὑπό τῆς Καθηγουμένης, κατὰ τὰς ὁποίας συμβουλεύει τὰς ἀδελφὰς διὰ τήν καλυ-

τέραν πνευματικὴν ἐπίδοσιν, προκοπὴν καί πρόοδον κατὰ Χριστόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

ἄρθρον 19
Ἡ Φιλοξενία τῶν Προσκυνητῶν

Ἡ Ἱερά Μονή, ἀκολουθοῦσα τήν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας καί τήν ἐν τῇ Μοναστικῇ Αὐτῆς Ζωῇ τηρουμένην τακτικὴν, παρέχει ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνατοτήτων τῆς φιλοξενίαν εἰς πρόσωπα πνευματικά, ὑπό τὰς ἀκολουθούσους προϋποθέσεις:

- α. Ἄγνωστα πρόσωπα δέν φιλοξενοῦνται εἰς τήν Ἱεράν Μονήν.
- β. Αἱ φιλοξενούμεναι δέον ὅπως παρακολουθοῦν τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας καί συμμετέχουν εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Ἀδελφότητος, ἐφ' ὅσον τό δευτερον τοῦτο θεωρεῖται σκόπιμον.
- γ. Αἱ φιλοξενούμεναι, μὴ ἐξαιρουμένων καί τῶν στενῶν συγγενῶν τῶν ἀδελφῶν, οὐδέποτε εἰσέρχονται εἰς τὰ κελλία τῶν ἀδελφῶν καί, κατὰ τό δυνατόν, οὔτε εἰς τὰ ἐργαστήρια.
- δ. Αἱ φιλοξενούμεναι εἶναι ὑποχρεωμένοι νά δώσουν εἰς τήν Καθηγουμένην ἢ τήν ὑπεύθυνον τοῦ ξενῶνος ἀδελφῆν, ὅταν τοῦτο θεωρῆται ἀπαραίτητον, τὰ στοιχεῖα ταυτότητος των.
- ε. Αἱ φιλοξενούμεναι καί οἱ προσκυνηταὶ ὀφείλουν νά γνωρίζουν ὅτι ἡ Ἱερά Μονή εἶναι τόπος προσευχῆς, προσκυνήματος καί ἁγιασμοῦ. Διὰ τοῦτο ὀφείλουν νά φέρουν σεμνήν ἀμφίεσιν καί νά μὴ χρησιμοποιοῦν μουσικά ὄργανα καί ὄσματα, νά μὴ θορυβοῦν καί νά μὴ φωνασκοῦν ἀηρεπῶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄

Οἰκονομικά

ἄρθρον 20

Πρόσοδοι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

- Ἡ Ἔσοδα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι:
- α. Τὰ ἐκ πωλήσεως κηροῦ προερχόμενα.
 - β. Τὰ ἐκ τῆς καλλιέργειας τῶν ἐλαιοδένδρων ἢ καρποφόρων δένδρων αὐτῆς.
 - γ. Τὰ ἐκ πωλήσεως τῶν ἐργοχείρων τῶν ἀδελφῶν.
 - δ. Αἱ πάσης φύσεως δωρεαί.
 - ε. Πᾶν ἄλλο ἔσοδον προερχόμενον ἐκ χρηστῆς καί νομίμου πηγῆς.

ἄρθρον 21

Διάθεσις τῶν Πόρων.

Αἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω πηγῶν προερχόμενοι πρόσοδοι χρησιμοποιοῦνται:

- α. Διὰ τήν συντήρησιν τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.
- β. Διὰ τήν συντήρησιν τῶν Ἱερῶν Ναῶν καί τῶν λοιπῶν οἰκοδομημάτων τῆς Μονῆς.
- γ. Διὰ τήν προσθήκην νέων ἐγκαταστάσεων.

δ. Διά τήν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

ε. Διά τήν φιλοξενίαν καί

στ. Διά φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Πάσα δαπάνη μή προβληπομένη ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποφασίζεται ὑπό τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου.

ἄρθρον 22

Περιουσία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς

Περιουσία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς θεωρεῖται:

α. Ἡ ἐλαιόφυτος καί μή ἔκτασις γῆς, ἡ περιλαμβανομένη εἰς τό Κτηματολόγιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

β. Τά τυχόν ἀνήκοντα εἰς ἀδελφάς ἀκίνητα καί μετά τήν κουράν περιελθόντα εἰς τήν Ἱεράν Μονήν κατά τόν Νόμον, ὡς καί τά ἐκ δωρεῶν τοιαῦτα.

Τά οὕτω περιεχόμενα εἰς τήν κυριότητα τῆς Μονῆς ἀκίνητα δύνανται, ἐάν δέν ὀρίζῃ ἄλλως ὁ δωρητής, νά ἐκποιηθοῦν κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου καί ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἀδελφότητος, τῆ ἐγκρίσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου καί τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατά τά νομίμως προβληπόμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄

Διάφοροι ἐπί μέρους Διατάξεις

ἄρθρον 23

Καθ' ὅλης τᾶς Δεσποτικᾶς καί Θεομητορικᾶς ἐορτάς, ὡς ἐπίσης καί εἰς τᾶς μνήμας μεγάλων Ἀγίων, ἤτοι Ἀποστόλων, Ἱεραρχῶν, Μεγαλομαρτύρων καί Ὁσίων, τελεῖται ὀλονύκτιος ἀγρυπνία, κατά τᾶς δυνατότητας βεβαίως τῆς Ἀδελφότητος.

ἄρθρον 24.

Ἐντός τῆς Ἱερᾶς Μονῆς δέν τελοῦνται γάμοι καί βαπτίσεις.

ἄρθρον 25

Ἡ εἴσοδος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς παραμένει ἀνοικτή κατά τᾶς ὥρας τᾶς ὁποίας ὀρίζει ἡ Ἀδελφότης ἀναλόγως τῶν ἐποχῶν.

Ῥσαύτως παραμένει κλειστή ἡ ἐξώθυρα κατά τό πρῶτον τριήμερον τῆς πρώτης ἐβδομάδος τῶν Νηστειῶν.

ἄρθρον 26

Τροποποιήσεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ

Ἐάν παραστῇ ἀνάγκη τροποποιήσεως, συμπληρώσεως ἢ καί καταργήσεως ἄρθρου ἢ ἄρθρων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ἀποφασίζει τό Ἱγουμενοσυμβούλιον, κατόπιν ἡτοιολογημένης εἰσηγήσεως τῆς Καθηγουμένης, ἐφ' ὅσον συμφωνήσουν πρὸς τοῦτο τά 2/3 τῶν μελῶν αὐτοῦ, πλήν τῶν θεμελιωδῶν ἄρθρων τῶν ἀφορώντων εἰς τήν σύστασιν, τήν κανονικὴν ὑπόστασιν, τόν σκοπόν, τόν κοινοβιακόν τρόπον ζωῆς, τήν ἐκλογὴν Καθηγουμένης, διά τήν τροποποίησιν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἡ σύμφωνος γνώμη ἀπάντων τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος, τῆ ἐγκρίσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου καί τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Τό Ἱγουμενοσυμβούλιον

Ἡ Καθηγουμένη

Μοναχὴ Παντάνασσα Χατζηνικοπέλη

Τά μέλη:

- 1) Μοναχὴ Ἱεροθέα Δρακοπούλου
- 2) Μοναχὴ Ἀλεξία Καρέλα

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- i. Λουκ. θ', 62.
- ii. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλῆτος, Ἐρώτησις ι', ΕΠΕ τόμ. 8, σελ. 244, στ. 8.
- iii. Ἀββᾶ Βαρσανουφίου, Ἀπόκρισις σν'. Τό κείμενον ἔχει «τοῦ Ἀββᾶ», ἐδῶ μετηλλαγμένον λόγῳ τοῦ Γυναικείου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.
- iv. Ἀββᾶ Βαρσανουφίου, Ἀπόκρισις σα'.
- v. Ὅπ.π., Ἀπόκρισις σγγ'.
- vi. Βλ. γενικῶς περὶ ὑπακοῆς καί ἐκκοπῆς τοῦ θελήματος: Ἀνατ. Ὁρθόδ. Μοναχισμός, τ. β', σσ.324-437 καί 607-665.
- vii. Μεγάλου Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλῆτος, Ἐρώτησις μστ', ΕΠΕ τόμ 8, σελ. 380.
- viii. Κανὼν στ' τῆς Πρωτοδευτέρας Συνόδου (861): Οἱ μοναχοὶ οὐδέν ἴδιον ὀφείλουσιν ἔχειν, πάντα δέ τὰ αὐτῶν προσκυροῦσθαι τῷ μοναστηρίῳ. Φησὶ γάρ ὁ μακάριος Λουκάς περὶ τῶν εἰς Χριστόν πιστευόντων καί τήν τῶν μοναχῶν πολιτείαν διατυπώντων, ὡς οὐδεὶς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. Διό τοῖς ἐθέλουσι μονάζειν ἀδειαν δίδοται περὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς διατίθεσθαι πρότερον καί οἷς ἂν βούλοιντο προσώποις, μή κεκωλημένοις δηλονότι παρὰ τοῦ νόμου τὰ αὐτῶν παραπέμπεσθαι. Μετὰ γάρ τοι τό μονᾶσαι, τῶν προσόντων αὐτοῖς ἀπάντων τό μοναστήριον ἔχει τήν κυριότητα, καί οὐδέν περὶ τῶν οἰκείων φροντίζειν ἢ διατίθεσθαι τούτοις παρακεχώρηται.
...Δήλον δέ ὡς ἅπανα περὶ μοναζόντων ἀνδρῶν ἡ ἁγία σύνοδος ἐκανόνισε, τὰ αὐτὰ καί περὶ μοναζουσῶν γυναικῶν κρατεῖν ἐδικαίωσεν. Βλ. Βλασίου Ἰω. Φειδᾶ, Ἱεροὶ Κανόνες καί κατασταθτικὴ Νομοθεσία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆναι 1998, σελ. 293-294.

Διορισμός τακτικῶν μελῶν
τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος «Εὐαγές Ἱδρυμα
ὁ Ὅσιος Ἰωάννης ὁ Ρῶσσος»
τῆς Ἱεραῖς Μητροπόλεως Χαλκίδος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ
ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθμ. 46 Κανονιστικῆς Διατάξεως τῆς Ἱεραῖς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περί Διοικήσεως, διαχειρίσεως καί λειτουργίας τοῦ ἐν Προκοπίῳ Εὐβοίας Ἱεροῦ Προσκυνηματος «ΕΥΑΓΕΣ ΙΔΡΥΜΑ Ο ΟΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΡΩΣΣΟΣ».

2. Τό γεγονός ὅτι τήν 31.10.2012 ῥήγει ἡ θητεία τῶν ἄχρι τοῦδε μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Ἱδρύματος.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΜΕΝ

Διορίζομεν τακτικά μέλη τοῦ ὑπό τήν προεδρίαν μας τελοῦντος Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Ἱδρύματος, τοὺς:

1. Ἀρχιμ. Νικόδημον Εὐσταθίου - Πρωτοσύγκελλον τῆς Ἱεραῖς Μητροπόλεως,
2. κ. Σπυρίδωνα Ἀγγελῆ - Δικηγόρον
3. κ. Χρήστον Γιακομίδη καί
4. κ. Χρήστον Φεφέκον.

Ἡ Θητεία τοῦ παρόντος Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἔσεται τριετής, ἥτοι ἀπό 1.11.2012 ἕως καί 31.10.2015.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὸ Περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἐν Χαλκίδι, τῆ 29ῃ Αὐγούστου 2012

† Ὁ Μητροπολίτης
Ὁ Χαλκίδος Χρυσόστομος

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ε.Κ.Υ.Ο.

Περίληψις Διαγωνισμού
πωλήσεως του ύπ' αριθμ. 4
έκκλησιαστικού οικοπέδου Ο.Τ. 124
Βουλιαγμένης Ἀττικῆς
ἐπί τῆς ὁδοῦ Ἑσπερίδων 13

Προσφέρεται πρὸς πώλησιν τό ὑπ' ἀριθμ. 4 ἐκκλησιαστικὸν οἰκόπεδον τοῦ Ο.Τ. 124 Βουλιαγμένης Ἀττικῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑσπερίδων 13.

Ὁ διαγωνισμὸς θὰ πραγματοποιηθῆ βάσει τῶν Ὁρῶν τῆς ὑπ' ἀριθμ. 1522/2012 Διακηρύξεως.

Κατάθεσις προσφορῶν: Αἴθουσα Διαγωνισμῶν Ὑπηρεσίας μας (Ἰασίου 1) Ἐν Ἀθήναις, Τετάρτην 10.10.2012, ἀπὸ 11.00 π.μ. ἕως 12.00 μ.μ.

Πληροφορίαι, Διακήρυξις, τοπογραφικὸν διάγραμμα ἀπὸ Γραφεῖα Ε.Κ.Υ.Ο. ἐν Ἀθήναις (Ἰασίου 1, 4ος ὄρ., Τηλ. 210-7272926), ἀπὸ 09.00 π.μ. ἕως 14.00 μ.μ.

Ἀθῆναι 4.9.2012

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς
† Ὁ Σαλῶνων Ἀντώνιος

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Περίληψις Ἀποσπάσματος
τοῦ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 1663/26.6.2012
Πρακτικοῦ Συνεδρίας Νο 1/3.4.2012
Πίνακας Ἐπιτυχόντων

Μέ τό ὑπ' ἀριθμ. 1/3.4.2012 Πρακτικὸ τῆς Ἐπιλογῆς Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων γιὰ τὴν πλήρωσιν πέντε (5) θέσεων Κλάδου Π.Ε. Διοικητικοῦ Οἰκονομικοῦ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. ΔΙΠΠ/Φ.ΕΓΚΡ.10/297/17233/18.9.2001 Ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρ. 2 παρ. 1 τῆς μετ' ἀριθμ. 55/1998 Π.Υ.Σ. (Φ.Ε.Κ. 252Α/1998) καὶ τῆς ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. ΕΞ.994/19.2.2002 Προκηρύξεως κρίθηκαν, κατόπιν τῆς 1681/2010 Ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἐπιτυχόντες μετ' ἀριθμ. 5 καὶ ἄνω οἱ κατωτέρω ὑποψήφιοι, οἱ ὁποῖοι κατετάγησαν, κατὰ σειρά ἐπιτυχίας, ὡς ἑξῆς:

Στὴν πρώτη θέσι: ὁ κ. Παυλιᾶκης Νεκτάριος-Ρένος τοῦ Νικολάου Κωνσταντίνου μετ' ἀριθμ. 9.

Στὴ δεύτερη θέσι: ἡ κ. Λυμπερόγιαννη Φωτεινὴ τοῦ Γεωργίου, μετ' ἀριθμ. 9.

Στὴν τρίτη θέσι: ἡ κ. Χαριάτη Μαρία τοῦ Ἰωάννου μετ' ἀριθμ. 9.

Στὴν τέταρτη θέσι: ὁ κ. Βασσάλος Μιχαὴλ τοῦ Νικήτα μετ' ἀριθμ. 9.

Στὴν πέμπτη θέσι: ἡ κ. Μέξα Ἀναστασία τοῦ Σπυρίδωνος μετ' ἀριθμ. 9.

Στὴν ἕκτη θέσι: ἡ κ. Γραφάκου Χριστίνα τοῦ Πέτρου μετ' ἀριθμ. 8.

Στὴν ἑβδομη θέσι: ὁ κ. Κούβελης Δημήτριος τοῦ Γεωργίου μετ' ἀριθμ. 8.

Στὴν ὄγδοη θέσι: ὁ κ. Ἀναγνωστόπουλος Ἀλέξανδρος τοῦ Σωτηρίου μετ' ἀριθμ. 8.

Στὴν ἑνατη θέσι: ὁ κ. Τοκατλίδης Ἀντώνιος τοῦ Χαρίτωνος μετ' ἀριθμ. 7.

Στὴ δέκατη θέσι: ἡ κ. Βασιλικῆ-Διολέτη Μαρία τοῦ Νικολάου μετ' ἀριθμ. 7.

Στὴν ἑνδέκατη θέσι: ἡ κ. Καρυτινοῦ Μαρία τοῦ Γερασίμου μετ' ἀριθμ. 7.

Στὴ δωδεκάτη θέσι: ἡ κ. Κολιαδήμα Μαρία τοῦ Νικολάου μετ' ἀριθμ. 6.

Στὴ δέκατη τρίτη θέσι: ὁ κ. Πάλλης Εὐστράτιος τοῦ Δημητρίου μετ' ἀριθμ. 6.

Στὴ δέκατη τέταρτη θέσι: ἡ κ. Λογοθέτη Ἐλισάβετ τοῦ Σταύρου μετ' ἀριθμ. 6.

Στὴ δέκατη πέμπτη θέσι: ὁ κ. Ἀβαγιάννης Σταῦρος τοῦ Εὐστρατίου μετ' ἀριθμ. 6.

Στὴ δεκάτη ἕκτη θέσι: ὁ κ. Παυλιόπουλος Δημήτριος τοῦ Εὐσταθίου μετ' ἀριθμ. 6.

Στὴ δεκάτη ἑβδομη θέσι: ἡ κ. Οἰκονομοπούλου Φωτεινὴ τοῦ Βασιλείου μετ' ἀριθμ. 5.

Στὴ δεκάτη ὄγδοη θέσι: ἡ κ. Νικολοπούλου Θηρεσία τοῦ Σπυρίδωνος μετ' ἀριθμ. 5.

Στὴ δεκάτη ἑνατη θέσι: ὁ κ. Μαποδημος Νικόλαος τοῦ Στεφάνου μετ' ἀριθμ. 5.

Στὴν εἰκοστή θέσι: ἡ κ. Χάρη Βασιλικὴ τοῦ Ἰωάννου μετ' ἀριθμ. 5.

Στὴν εἰκοστή πρώτη θέσι: ὁ κ. Τοπάλης Κωνσταντίνος τοῦ Ἀθανασίου μετ' ἀριθμ. 5.

Στὴν εἰκοστή δεύτερη θέσι: ὁ κ. Λουβέρδης Μαρῖνος τοῦ Γερασίμου-Ἀνδρέου μετ' ἀριθμ. 5.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χρῆστος Παπακώστας

Παναγιῶτα Σπυροπούλου

Εἰρήνη Ἀρτέμη

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Εἰρήνη Λιγνοῦ

Ἱερά Μητρόπολις Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Προφήτου Ἡλίου Ταγαροχωρίου,
Ἁγίου Δημητρίου Ἀρκοχωρίου,
Ἁγίας Παρασκευῆς Ραψωμανίκης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Βεροῖα τῆ 12ῃ Αὐγούστου 2012

† Ὁ Βεροῖας καὶ Ναούσης καὶ Καμπανίας
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἱερά Μητρόπολις Βεροῖας, Ναούσης καὶ Καμπανίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, Γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῶ

Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου Βεροῖας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διοικητικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Βεροῖα τῆ 12ῃ Αὐγούστου 2012

† Ὁ Βεροῖας καὶ Ναούσης καὶ Καμπανίας
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἱερά Μητρόπολις Βεροῖας, Ναούσης καὶ Καμπανίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου α) 817/1978. β) τὸ Π.Δ. 582/1980 καὶ γ) τὴν διατάξιν τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων» (Φ.Ε.Κ. Α' 73/09.04.2012, προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως Ἱεροκήρυκος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Βεροῖα τῆ 12ῃ Αὐγούστου 2012

† Ὁ Βεροῖας καὶ Ναούσης καὶ Καμπανίας
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἱερά Μητρόπολις Παροναξίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, Γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῶ

Παρμεγίστων Ταξιαρχῶν (Παροικίας) Πάρου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διοικητικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Νάξῳ τῆ 28ῃ Αὐγούστου 2012

† Ὁ Παροναξίας ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Προφήτου Ἡλίου Μύρου,
Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου Τερψιθέας,
Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστιάνων,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κυπαρισσίᾳ τῆ 11ῃ Σεπτεμβρίου 2012

† Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 230/2012 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Γενεσίου Θεοτόκου Λεπτοπόδων,
Ἁγίου Μάμαντος Ἀφροδισίων,
Ἁγίου Παντελεήμονος Κεράμου,
Ἁγίας Παρασκευῆς Χαλάνδρων,
ὡς καὶ τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν Διακόνου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Εὐαγγελιστρίας, πόλεως Χίου,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Χίῳ τῆ 31ῃ Αὐγούστου 2012

† Ὁ Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσῶν ΜΑΡΚΟΣ

**ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

πρωτ. 4004
Αριθμ. Διεπ. 1711
Αθήνησι 12η Σεπτεμβρίου 2012

**ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ
ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΘΕΣΠΙΣΜΑ**

Πρός
Τόν Διάκονον
Δημήτριον Φυλλῆν τοῦ Συμεών.
Κληρικόν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Πολλυανῆς καί Κιθκισίου.
(νῦν ἀγνώστου διαμονῆς).

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦ διά Πρεσβυτέρους, Διακόνους καί Μοναχούς, ἐν Ἀθήναις καί ἐν τῷ Συνοδικῷ Μεγάρῳ, κειμένῳ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἰωάννου Γενναδίου 14 καί Ἰασίου 1, τὴν 10ην Δεκεμβρίου 2012, ἡμέραν Δευτέραν καί ὥραν 5.00 μ.μ., ἵνα δικασθῆς ἐπὶ τοῖς, δι' οἷς κατηγορεῖσαι, παραπτώμασι, ὡς ταῦτα περιγράφονται ἐν τῷ σχηματισθέντι φακέλῳ, συνωδῶ καί τῇ παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Ν. 5383/1932 "Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καί τῆς πρό Αὐτῶν Διαδικασίας".

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπειθείας σου καί μὴ ἐμφανίσεώς σου τῇ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ τε καί ὥρα, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου
Συνοδικοῦ Δικαστηρίου
Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς
Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Τσιρίγκας

**ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

πρωτ. 4005
Αριθμ. Διεπ. 1712
Αθήνησι 12η Σεπτεμβρίου 2012

**ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ
ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΘΕΣΠΙΣΜΑ**

Πρός
Τόν Πρεσβύτερον
Δημήτριον Μωυσιάδην τοῦ Εὐσταθίου.
Κληρικόν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Γουμένισσας, Ἀξιουπόλεως καί Πολλυκάστρου.
(νῦν ἀγνώστου διαμονῆς).

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας

τῆς Ἑλλάδος, τοῦ διά Πρεσβυτέρους, Διακόνους καί Μοναχούς, ἐν Ἀθήναις καί ἐν τῷ Συνοδικῷ Μεγάρῳ, κειμένῳ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἰωάννου Γενναδίου 14 καί Ἰασίου 1, τὴν 10ην Δεκεμβρίου 2012, ἡμέραν Δευτέραν καί ὥραν 5.00 μ.μ., ἵνα δικασθῆς ἐπὶ τοῖς, δι' οἷς κατηγορεῖσαι, παραπτώμασι, ὡς ταῦτα περιγράφονται ἐν τῷ σχηματισθέντι φακέλῳ, συνωδῶ καί τῇ παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Ν. 5383/1932 "Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καί τῆς πρό Αὐτῶν Διαδικασίας".

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπειθείας σου καί μὴ ἐμφανίσεώς σου τῇ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ τε καί ὥρα, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου
Συνοδικοῦ Δικαστηρίου
Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς
Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Τσιρίγκας

**ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

πρωτ. 4006
Αριθμ. Διεπ. 1713
Αθήνησι 12η Σεπτεμβρίου 2012

**ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ
ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΘΕΣΠΙΣΜΑ**

Πρός
Τόν Ἀρχιμανδρίτην
Ἀθανάσιον Βακράκον τοῦ Ἐπαμεινώνδα.
Κληρικόν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Σισανίου καί Στατίστης.
(νῦν ἀγνώστου διαμονῆς).

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦ διά Πρεσβυτέρους, Διακόνους καί Μοναχούς, ἐν Ἀθήναις καί ἐν τῷ Συνοδικῷ Μεγάρῳ, κειμένῳ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἰωάννου Γενναδίου 14 καί Ἰασίου 1, τὴν 10ην Δεκεμβρίου 2012, ἡμέραν Δευτέραν καί ὥραν 5.00 μ.μ., ἵνα δικασθῆς ἐπὶ τοῖς, δι' οἷς κατηγορεῖσαι, παραπτώμασι, ὡς ταῦτα περιγράφονται ἐν τῷ σχηματισθέντι φακέλῳ, συνωδῶ καί τῇ παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Ν. 5383/1932 "Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καί τῆς πρό Αὐτῶν Διαδικασίας".

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπειθείας σου καί μὴ ἐμφανίσεώς σου τῇ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ τε καί ὥρα, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου
Συνοδικοῦ Δικαστηρίου
Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς
Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Τσιρίγκας

**ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

πρωτ. 4007
Αριθμ. Αθήνησι 12η Σεπτεμβρίου 2012
Διεπ. 1714

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ
ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΘΕΣΠΙΣΜΑ

Πρός
Τόν Πρεσβύτερον
Χρήστον-Ραφαήλ Έκιζίδην
του Παρθενίου.
Κληρικών τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Σισανίου καί Σιατίστης.
(νῦν ἀγνώστου διαμονῆς).

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦ διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καί Μοναχούς, ἐν Ἀθήναις καί ἐν τῷ Συνοδικῷ Μεγάρῳ, κειμένῳ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἰωάννου Γενναδίου 14 καί Ἰασίου 1, τὴν 10ην Δεκεμβρίου 2012, ἡμέραν Δευτέραν καί ὥραν 5.00 μ.μ., ἵνα δικασθῆς ἐπὶ τοῖς, δι' οἷς κατηγορεῖσαι, παραπτώμασι, ὡς ταῦτα περιγράφονται ἐν τῷ σχηματισθέντι φακέλῳ, συνωδᾷ καί τῇ παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Ν. 5383/1932 "Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καί τῆς πρό Αὐτῶν Διαδικασίας".

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπειθείας σου καί μὴ ἐμφανίσεώς σου τῇ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ τε καί ὥρᾳ, θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου
Συνοδικοῦ Δικαστηρίου
Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς
Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Τσιρίγκας

**ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

πρωτ. 4008
Αριθμ. Αθήνησι 12η Σεπτεμβρίου 2012
Διεπ. 1715

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ
ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΘΕΣΠΙΣΜΑ

Πρός
Τόν Πρεσβύτερον
Ἰωάννην Παπουτσῆν τοῦ Κωνσταντίνου.
Κληρικών τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Σισανίου καί Σιατίστης.
(νῦν ἀγνώστου διαμονῆς).

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας

τῆς Ἑλλάδος, τοῦ διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καί Μοναχούς, ἐν Ἀθήναις καί ἐν τῷ Συνοδικῷ Μεγάρῳ, κειμένῳ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἰωάννου Γενναδίου 14 καί Ἰασίου 1, τὴν 10ην Δεκεμβρίου 2012, ἡμέραν Δευτέραν καί ὥραν 5.00 μ.μ., ἵνα δικασθῆς ἐπὶ τοῖς, δι' οἷς κατηγορεῖσαι, παραπτώμασι, ὡς ταῦτα περιγράφονται ἐν τῷ σχηματισθέντι φακέλῳ, συνωδᾷ καί τῇ παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Ν. 5383/1932 "Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καί τῆς πρό Αὐτῶν Διαδικασίας".

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπειθείας σου καί μὴ ἐμφανίσεώς σου τῇ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ τε καί ὥρᾳ, θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου
Συνοδικοῦ Δικαστηρίου

Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς
Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Τσιρίγκας

**ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

πρωτ. 4009
Αριθμ. Αθήνησι 12η Σεπτεμβρίου 2012
Διεπ. 1716

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ
ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΘΕΣΠΙΣΜΑ

Πρός
Τόν Ἱερομόναχον
Τιμόθεον Κακάνην τοῦ Νικολάου.
Κληρικών τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου.
(νῦν ἀγνώστου διαμονῆς).

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦ διὰ Πρεσβυτέρους, Διακόνους καί Μοναχούς, ἐν Ἀθήναις καί ἐν τῷ Συνοδικῷ Μεγάρῳ, κειμένῳ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἰωάννου Γενναδίου 14 καί Ἰασίου 1, τὴν 10ην Δεκεμβρίου 2012, ἡμέραν Δευτέραν καί ὥραν 5.00 μ.μ., ἵνα δικασθῆς ἐπὶ τοῖς, δι' οἷς κατηγορεῖσαι, παραπτώμασι, ὡς ταῦτα περιγράφονται ἐν τῷ σχηματισθέντι φακέλῳ, συνωδᾷ καί τῇ παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Ν. 5383/1932 "Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καί τῆς πρό Αὐτῶν Διαδικασίας".

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπειθείας σου καί μὴ ἐμφανίσεώς σου τῇ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ τε καί ὥρᾳ, θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου
Συνοδικοῦ Δικαστηρίου

Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς
Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Τσιρίγκας

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Οἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 30.8.2012

Συνήλθε τὴν Πέμπτη, 30 Αὐγούστου 2012, στὴν πρώτη Συνεδρία Της γιὰ τὸν μῆνα Αὐγούστο ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴν σημερινή Συνεδρία:

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικά τῆς Ἐξουσιοδοτήσεως.

Ὁ Μακαριώτατος πρόεδρος ἐνημέρωσε τὰ μέλη τῆς Διαρκoῦς Ἱεράς Συνόδου γιὰ τὴν ἀποστολή ποσοῦ 517.000 € ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας, γιὰ τὴν ἐνίσχυση τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἀποφάσισε νὰ κατατεθεῖ τὸ ποσό τῶν 50.000 € στὸν λογαριασμό τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖο θὰ καλύψει τίς ἀνάγκες τῶν συσσιτίων πού καθημερινὰ προσφέρει ἡ Ἀρχιεπισκοπή στοὺς συνανθρώπους μας, τὸ δέ ὑπόλοιπο νὰ διανεμηθεῖ ἰσοπόσως στὶς Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἐνέκρινε τὸν κατάλογο τῶν δικαιούχων τοῦ ἐπιδόματος γιὰ τὸ τρίτο τέκνο στὴ Θράκη, γιὰ τὸ δίμηνο Μαῖου Ἰουνίου 2012. Οἱ οἰκογένειες πού θὰ λάβουν τὸ ἐπίδομα εἶναι 810 καὶ τὸ ποσό ἀνέρχεται στὰ 162.000,00 €.

Τέλος ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἀσχολήθηκε μέ τρέχοντα Ὑπηρεσιακὰ ζητήματα καὶ ἐνέκρινε ἀποσπάσεις Κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σὲ Ἱερές Μητροπόλεις τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Αὐριο, Παρασκευή 31 Αὐγούστου, ὁ Μακαριώτατος θὰ ἐπισκεφθεῖ στὴ 1.30 τὸ μεσημέρι, στὸ Μέγαρο Μαξίμου, τὸν Ἐξοχώτατο Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κ. Ἀντώνιο Σαμαρᾶ. Τὸν Μακαριώτατο θὰ συνοδεύσουν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειος, Γλυφάδας κ. Παῦλος, Μεσογαίας κ. Νικόλαος, Νεαπόλεως κ. Βαρνάβας καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱεράς Συνόδου, Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Διαυλείας κ. Γαβριήλ.

Ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος καὶ οἱ Συνοδικοί Ἱεράρχες θὰ συζητήσουν μέ τὸν Ἐξοχώτατο κ. Πρωθυπουργό ἐκκλησιαστικά θέματα.

Ἐκ τῆς Διαρκoῦς Ἱεράς Συνόδου.

Ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου στὸν Πρωθυπουργό

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος ἐπισκέφθηκε στίς 31.8.2012 στὸ Μέγαρο Μαξίμου, τὸν Ἐξοχώτατο Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κ. Ἀντώνιο Σαμαρᾶ.

Τὸν Μακαριώτατο συνόδευσαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειος, Γλυφάδας κ. Παῦλος, Μεσογαίας κ. Νικόλαος, Νεαπόλεως κ. Βαρνάβας καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱεράς Συνόδου, Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Διαυλείας κ. Γαβριήλ. Στὴ συνάντηση, στὴν ὁποία συμμετεῖχαν ὁ Ὑπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων καὶ Πολιτισμοῦ κ. Κων. Ἀβανιτόπουλος καὶ ὁ Γενικός Γραμματεὺς τῆς Κυβερνήσεως κ. Κώστας Μπούρας, ὁ Μακαριώτατος καὶ οἱ Συνοδικοί Ἱεράρχες εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ συζητήσουν θέματα πού ἀφοροῦν στὶς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας.

Οἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 31.8.2012

Συνήλθε τὴν Παρασκευή, 31 Αὐγούστου 2012, στὴν δευτέρα Συνεδρία Της γιὰ τὸν μῆνα Αὐγούστο ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴν σημερινή Συνεδρία:

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικά τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἐνημερώθηκε ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δωδώνης κ. Χρυσόστομο, Πρόεδρο τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου Προσκηνυματικῶν Περιηγήσεων, γιὰ θέματα Θρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἐνέκρινε τὸν Προκαταρκτικὸ Πίνακα τῶν Ὑποψηφίων Κληρικῶν, πρὸς ἐγγραφὴν στὸν Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερα-

τεία Έκλογίμων, κατόπιν προτάσεως τῆς Ἀρχιεραγματείας.

Τέλος ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικά μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα.

Ἐκ τῆς Διαρκoῦς Ἱεραῦς Συνόδου.

Οἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 4.9.2012

Συνῆλθε τὴν Τρίτη 4 Σεπτεμβρίου 2012, στὴν πρώτη Συνεδρία τῆς ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 156ης Συνοδικῆς Περιόδου.

Στὴν ἀρχὴ τελέσθηκε ἡ εἰδικὴ Ἱερά Ἀκολουθία ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱεραῦς Συνόδου καὶ στὴ συνέχεια ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος καλωσόρισε τὰ νέα Μέλη τῆς Διαρκoῦς Ἱεραῦς Συνόδου, εὐχήθηκε εὐδoωση τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου σὲ πνεῦμα ἀγάπης καὶ συνεργασίας καὶ τόνισε ὅτι ἔχουν ἀλλάξει οἱ δομές τῆς κοινωνίας, γι' αὐτὸ καλούμεθα, μὲ πνεῦμα ἐνότητος καὶ χωρὶς μεγαλοστομίες, νὰ ἀντιμετωπίσουμε τὰ προβλήματα μὲ ἔργα ἀγάπης, κοινωνικῆς ἀντίληψης καὶ συμπαράστασης στὸν δοκιμαζόμενο Ἑλληνικὸ Λαὸ ὥστε νὰ ὑπάρξει συστηματικὴ καὶ δραστικὴ παρουσία τῆς Ἐκκλησίας μέσα στὴν κοινωνία, πρὸς δόξαν τοῦ Τριαδικoῦ Θεοῦ καὶ ἀνακούφιση καὶ προκοπὴ τοῦ πιστοῦ Λαοῦ.

Μετὰ τὸν Μακαριώτατο Πρόεδρο, ἐκ μέρους τῶν Σεβασμιωτάτων Συνοδικῶν Συνέδρων ἀντιφώνησε ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δ.Ι.Σ., Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκόπιος ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὸν Μακαριώτατο Πρόεδρο, δι' ὅσα ἐποικοδομητικὰ εἶπε, ἐξέφρασε τὸν σεβασμὸ ὅλων καὶ τόνισε ὅτι ἐν μέσω τῶν ποικίλων δυσκολιῶν πού ἀπασχολοῦν τόσον τὴν ἑλληνικὴ κοινωνία, ὅσο καὶ τὴν Ἐκκλησία μας, θὰ ἐργασθοῦμε ἐνωμένοι μὲ τὴν Χάρη τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν φωτισμὸ τοῦ Παναγίου Πνεύματος γιὰ νὰ ἐνισχύει τίς καρδιές καὶ τὰ φρονήματά μας καὶ νὰ ὀδηγεῖ «εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν» τίς σκέψεις καὶ τίς ἀποφάσεις μας.

Μετὰ τὴν ἐπικύρωση τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἐξουσιοδοτήσεως ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προηγουμένης Συνόδου ἕως σήμερα, συγκροτήθηκαν τὰ Συνοδικὰ Δικαστήρια σύμφωνα μὲ τίς διατάξεις τοῦ Νόμου 5383/1932 «Περί Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ αὐτῶν διαδικασίας». Στὴ συνέχεια διορίσθηκαν οἱ Σεβασμιώτατοι Συνοδικοί

Σύνδεσμοι Μέλη τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν κατὰ τίς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Νόμου 590/1977, καθὼς καὶ τὰ Συνοδικὰ Μέλη στὰ Διοικητικὰ Συμβούλια Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἱεραῦς Συνόδου καὶ Ὑποεπιτροπῆς «Διπτύχων». Ἐπίσης ἐγίνε ἡ συγκρότησις τοῦ Α.Υ.Σ.Ε. καὶ τῶν λοιπῶν Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλιῶν.

Εἰδικότερα, ὡς Συνοδικοί Σύνδεσμοι τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, διορίσθηκαν:

- Στὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς Ἀρχιεραγματείας ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λευκάδος καὶ Ἰθάκης κ. Θεόφιλος.

- Στὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης καὶ Μουσικῆς ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δράμας κ. Παῦλος.

- Στὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικoῦ Ἔργου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ. Ἐμμανουήλ.

- Στὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Δογματικῶν καὶ Νομοκανονικῶν Ζητημάτων ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαγκαδά, Λητῆς καὶ Ρεντίνης κ. Ἰωάννης.

- Στὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ Μοναχικοῦ Βίου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Ἱερεμίας.

- Στὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς τῆς Νεότητος ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Παῦλος.

- Στὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκόπιος.

- Στὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ Ἐπιμορφώσεως Ἐφημεριακοῦ Κλήρου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος.

- Στὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Τύπου, Δημοσίων Σχέσεων καὶ Διαφωτίσεως ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορίνθου κ. Διονύσιος.

- Στὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Αἰρέσεων ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. Κοσμᾶς.

- Στὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Εὐποιίας ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας κ. Χρυσόστομος.

- Στὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν κ. Μᾶρκος.

Ἐκπρόσωπος Τύπου τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου ὀρίσθηκε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορίνθου κ. Διονύσιος.

Κατόπιν ἀναγνώσθηκε ὁ Κανονισμός Ἐργασιῶν τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου.

Τέλος ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἀσχολήθηκε μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα.

Ἐκ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου.

Οἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 5.9.2012

Συνήλθε τήν Τετάρτη 5 Σεπτεμβρίου 2012, στήν δευτέρη Συνεδρία τῆς ἡ Διαρκῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 156ης Συνοδικῆς Περιόδου.

Κατά τήν σημερινή Συνεδρία:

Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά τῆς προηγούμενης Συνεδρίας.

Ἐπίσης ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικά μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα καί ἐνέκρινε ἀποσπάσεις Κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σέ Ἱερές Μητροπόλεις τοῦ ἔξωτερικοῦ.

Ἐκ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου.

Οἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 6.9.2012

Συνήλθε τήν Πέμπτη 6 Σεπτεμβρίου 2012, στήν τρίτη Συνεδρία τῆς ἡ Διαρκῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 156ης Συνοδικῆς Περιόδου ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατά τήν σημερινή Συνεδρία:

Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά τῆς προηγούμενης Συνεδρίας.

Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος δέχθηκε τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειο, Πρόεδρο τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κεντρικῆς Ἱπηρεσίας Οἰκονομικῶν καί ἐνημερώθηκε γιά θέματα τοῦ Ὄργανισμοῦ.

Ἐπίσης δέχθηκε τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεο, ὁ ὁποῖος ἐνημέρωσε τά Μέλη τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου, σχετικά μέ τό θέμα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Ναυπάκτου. Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἀποφάσισε νά μεταβεῖ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθῆναι κ. Γαβριήλ στήν ἀνωτέρω Ἱερά Μονή γιά νά ἐνημερώσει τήν Ἀδελφότητα γιά τίς ὑποδείξεις Της καί τήν προτροπή Ἀθῆναι γιά τήν πλήρη ἐφαρμογή τῶν Συνοδικῶν κατά τό παρελθόν ἀποφασισθέντων, προκειμένου νά ἀποφευχθεῖ τελεσιδικίω

καί ὀριστικῶς ἡ ὁποιαδήποτε κατ' αὐτῆς ἐπιβολή κανονικῶν, πνευματικῶν καί νομικῶν μέτρων.

Ἀκόμη ἐπεδοκίμασε τά ἀπό 6.9.2012 Δελτία Τύπου τῆς Γενικῆς Γραμματείας τοῦ Ἱπουργείου Παιδείας καί Ἱθροσκευμάτων, Πολιτισμοῦ καί Ἀθλητισμοῦ, τά ὁποῖα ἀναφέρονται στόν τρόπο καί τό ὕψος τῆς δημοσιοὑπαλληλικῆς μισθοδοσίας τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς καί τοῦ εἰδικοῦ μισθολογίου τῶν Ἀρχιερέων Ἀθῆναι, διαφεύδοντα πανηγυρικῶς τά περὶ ἀντιδράσεων τῶν ἡ τῆς μή συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς τά ἰσχύοντα ἡ μελετώμενα φορολογικά μέτρα, καί τά περὶ μυθώδους ὕψους τῶν μισθῶν τῶν.

Τέλος ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικά μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα.

Ἐκ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἱερά Μητρόπολις Χαλκίδος

Προσφορά Νομικῶν Ἱπηρεσιῶν σέ Ἀπόρους

Τό Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Χαλκίδος συζήτησε τήν ὑποβληθεῖσα πρόταση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Χρυσοστόμου καί, διά τοῦ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 753/9.8.2012 ἐγγράφου τοῦ Προέδρου τοῦ κ. Λάμπρου Γκάνη, γνωστοποίησε τόν κατωτέρω κατάλογο τῶν δικηγόρων - μελῶν του, οἱ ὁποῖοι, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τίς δυσκολίες πού ἀντιμετωπίζουν πολλοί συνάνθρωποί μας, λόγω οἰκονομικῆς κρίσης, προτίθενται νά προσφέρουν τίς νομικές συμβουλές καί ὑπηρεσίες τοῦς ἀφιλοκερδῶς σέ ἀπόρους καί οἰκονομικά ἀδυνάτους.

1. Ἀποστολίδης Νικόλαος, 2. Βλασοπούλου Ὀλυμπία, 3. Βούλγαρη Εὐγενία, 4. Γεροκωνσταντῆς Νικόλαος, 5. Γεωργακοπούλου Τασία, 6. Γκάνης Λάμπρος, 7. Γκίκας Δημήτριος, 8. Εὐθυμίου Ἀντώνιος, 9. Θαλασσινοῦ Ἑλένη, 10. Κασσαβέτης Νικόλαος, 11. Κόκκος Ἡλίας, 12. Λαζαρίδου Νικολέτα, 13. Μαμάκος Δημήτριος, 14. Μάντζαρη Χριστίνα, 15. Μελιδώνη Αἰκατερίνη, 16. Μπουρμᾶς Γεώργιος, 17. Νασιοπούλου Θεανώ, 18. Παπαδάκη Εἰρήνη, 19. Πριόνα Δήμητρα, 20. Σούρρα Ἑλένη, 21. Τιποῦλου Εἰρήνη, 22. Τζοβλά Εὐδοξία

Ὁ Σεβασμιώτατος ἀπέστειλε συγκαρτήριες ἐπιστολές σέ ἕνα ἕκαστον τῶν δικηγόρων, εὐχόμενος πλοῦσια τήν ἀνταπόδοση ἀπ' Ἐκεῖνον πού μᾶς διδάξε τήν ὁδό τῆς ἀνιδιοτελοῦς ἀγάπης καί προσφορᾶς.

Ἱερά Μητρόπολις Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας

*Ἀνακοίνωση γιά τή δράση
Παλαιομερολογιῶν στήν περιοχή*

Ὁ Μητροπολίτης Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας κ. Κοσμᾶς, ἐπισκέφθηκε τήν Κυριακή 19 Αὐγούστου 2012 τά Παλιάμπελα Βονίτσας, ὅπου λειτούργησε στόν ἐνοριακό Ἱ. Ναό Ἀγίου Ἀθανασίου καί ἐνημέρωσε τοὺς πιστοὺς σχετικά μέ τό πρόσφατο ζήτημα πού δημιουργήθηκε στήν περιοχή ἐξ αἰτίας τῆς ἀποσκιρτήσεως ἀπό τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί τῆς προσχωρήσεως τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Ἀνατολίου Ψυχογιού ὡς «Ἐπισκόπου» στοὺς σχισματικούς παλαιομερολογίτες.

Ἐπίσης ὁ Μητροπολίτης μέ τήν ὑπ' ἀριθμ. 55/16.8.2012 Πράξη ἀνακαλεῖ τήν χορηγηθεῖσα ἄδεια Λειτουργίας τοῦ ἰδιωτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ στά Παλιάμπελα Βονίτσας καί «ἀπαγορεύει ὁπῶς τήν ἐφ' ἑξῆς λειτουργίαν του, διατάσσοντας ἀρμοδίως τό κλείσιμο αὐτοῦ».

Ἱερά Μητρόπολις Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας, Βουλιαγμένης καί Βάρης

Χειροτονίες Κληρικῶν

Κατά τή διάρκεια τοῦ μηνός Αὐγούστου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας, Βουλιαγμένης καί Βάρης κ. Παῦλος προέβη στίς ἀκολουθες χειροτονίες: Στίς 12.8.2012 στόν Ἱερό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἑνω Γλυφάδας (Καραπάνου) χειροτόνησε στόν βαθμό τοῦ Πρεσβυτέρου τόν Διάκονο Χριστόδουλο Σαμαρά, στόν ὁποῖο ἀπένειμε τό ὄφρικό του Ἀρχιμανδρίτου. Στίς 25.8.2012 στόν Ἱερό Ναό Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Τερψιθέας χειροτόνησε στόν βαθμό τοῦ Πρεσβυτέρου τόν Διάκονο Ἰωάννη Θήλυζα, ἕγγαμο Θεολόγο.

Γραφεῖο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στήν Εὐρωπαϊκή Ἐνωση

*Συνάντηση ἐκπροσώπων θρησκευτῶν
μέ τήν ἡγεσία τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως*

(μέ βάση πληροφορίες πού ἀπέστειλε ὁ Δρ Κωνσταντῖνος Β. Ζορμπᾶς)

Πάνω ἀπό εἴκοσι ἐκπρόσωποι τῆς χριστιανικῆς, μουσουλμανικῆς καί ἰουδαϊκῆς θρησκείας, κα-

θώς καί τῆς ἰνδουιστικῆς κοινότητας καί τῆς κοινότητας Μπαχάι ἀπό ὅλη τήν Εὐρώπη συναντήθηκαν στίς 12 Ἰουλίου 2012, μέ θέμα: «Ἀλληλεγγύη μεταξύ τῶν γενεῶν: Διαμορφώνοντας ἕνα πλαίσιο γιά τήν κοινωνία τοῦ αὐριο στήν Εὐρώπη». Τό θέμα αὐτό ἔχει ἰδιαίτερη σημασία γιά τό μέλλον τῆς Εὐρώπης, ἀφοῦ ἡ ἴδια ἡ Εὐρωπαϊκή Ἐνωση ὄρισε τό 2012 ὡς Εὐρωπαϊκό ἔτος «γιά τήν ἐνεργό γήρανση καί τήν ἀλληλεγγύη μεταξύ τῶν γενεῶν».

Σέ αὐτή τήν ὑψηλοῦ ἐπιπέδου συνάντηση, πού πραγματοποιήθηκε μέ πρωτοβουλία τοῦ Jose Manuel Barroso, Προέδρου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς, συμμετεῖχαν ὁ Herman Van Rompuy, Πρόεδρος τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συμβουλίου καί ὁ Laszlo Surjan, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου καί υπεύθυνος γιά τό διάλογο τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου μέ τίς θρησκευτικές κοινότητες. Στή συνάντηση συμμετεῖχαν ἐπίσης ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς Maros Sefcovic καί ἡ Ἐπίτροπος Connie Hedegaard. Ἀπό πλευρᾶς Ὁρθοδόξων ἐκπροσώπων ἔλαβαν μέρος ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καί πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γαλλίας κ. Ἐμμανουήλ, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Νήφων, Ἀρχιεπίσκοπος Ταργοβιστίου καί ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Ἀχαΐας κ. Ἀθανάσιος, Διευθυντής τοῦ Γραφείου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στίς Βρυξέλλες.

Στίς εἰσαγωγικές παρατηρήσεις τοῦ ὁ Jose Manuel Barroso, τόνισε, μεταξύ ἄλλων, τά ἑξῆς: «Γιά νά ἀντιμετωπίσουμε τήν οικονομική κρίση, καταβάλλουμε μεγάλες προσπάθειες γιά νά διασφαλίσουμε τήν κατάλληλη ἰσορροπία ἀλληλεγγύης καί εὐθύνης μεταξύ τῶν κρατῶν μελῶν. Ἀλλά πρέπει νά ἀφιερῶσουμε τουλάχιστον τήν ἴδια προσοχή στήν ἀλληλεγγύη καί τήν εὐθύνη μεταξύ τῶν νέων καί τῶν ἠλικιωμένων. Σέ τελική ἀνάλυση, θά εἴμαστε σέ θέση νά ἐξέλθουμε ἀπό τήν κρίση καί νά θέσουμε τίς βάσεις τῆς μελλοντικῆς εὐημερίας μόνον ὅταν θέσουμε τήν ἀλληλεγγύη μεταξύ τῶν λαῶν καί τῶν γενεῶν στό ἐπίκεντρο τῶν ἐνεργειῶν μας. Ἡ ἀλληλεγγύη εἶναι ὁ σύνδεσμος πού κρατᾶει τίς κοινότητές μας ἐνωμένες. Οἱ ἐκκλησίες καί οἱ θρησκευτικές κοινότητες εἶναι στήν κατάλληλη θέση ὥστε νά δημιουργήσουν γέφυρες ἐπικοινωνίας στίς κοινωνίες μας».

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον

Ἐξελέγη νέος Βοηθός Ἐπίσκοπος

Νέος Ἐπίσκοπος ἐξελέγη στίς 30.8.2012 ἀπό τήν Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Ὑστερα ἀπό πρόταση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Δημητρίου ἐξελέγη παμψηφεί ὁ Ἀρχιμανδρίτης Γρηγόριος Τάτσος ὡς βοηθός Ἐπίσκοπος Νύσσης γιά νά διακονήσει τοὺς Καρπαθορῶσους πού διαβιοῦν στήν Ἀμερική.

Ἡ ἐκλογή τοῦ νέου Ἐπισκόπου ἔγινε ἀπό τά μέλη τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου στόν Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στό Φανάρι.

*Θεία Λειτουργία ἀπό τόν Πατριάρχη
σὴν Παναγία Σουμελά τοῦ Πόντου*

Τελέσθηκε στίς 15 Αὐγούστου Θεία Λειτουργία τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στήν ἱστορική Ἱερά Μονή τῆς Παναγίας Σουμελά τοῦ Πόντου. Προέστη τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος καί συλλειτουργήσαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμος καί Πέτρος ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Γεωργίας. Παρέστησαν χιλιάδες πιστοί ἀπό τήν Ἑλλάδα καί ἀπό ἄλλες χῶρες. Παρέστησαν ἐπίσης οἱ Πρόξενοι τῆς Ἑλλάδος στήν Κωνσταντινούπολη κ. Ν. Μαθιαιουδάκης καί στήν Ἀνδριανούπολη κ. Βαρθολομαῖος καθώς καί κλιμάκιο τῆς Παμποντιακῆς Ὁμοσπονδίας. Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης ἐξέφρασε τήν εὐχή νά λειτουργήσουν συντόμως τά ἱστορικά μοναστήρια τῆς περιοχῆς Τραπεζοῦντος Ἁγίου Γεώργιος Περιστερεώτας καί Ἁγίου Ἰωάννης Βαζελώνας. Κατά τό κήρυγμά του ὁ Παναγιώτατος εὐχήθηκε ὁ Θεός νά βοηθήσει τήν Ἑλλάδα νά ξεπεράσει τίς δύσκολες στιγμές πού ζεῖ.

Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον Ἐκκλησία τῆς Κρήτης

*Ἀνακοινωθέν γιά τήν ἐπίσκεψη
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου*

Ἡ Ἱερά Ἐπαρχιακή Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης συνήλθε στίς 23 Ἰουλίου 2012, στό Ἡράκλειο σέ συνεδρία καί ἀσχολήθηκε μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά θέματα τῆς ἀρμοδιότητάς της.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος μέ ἰδιαίτερη χαρά χαιρετίζει τήν ἐπίσκεψη τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, ἀπό 1ης ἕως 4ης Σεπτεμβρίου 2012, στίς Ἱερές Μητροπόλεις Ρεθύμνης καί Ἀδλοποτάμου, Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου καί Κισσάμου καί Σελίνου καί καλεῖ τόν Ἱερό Κλῆρο, τίς Μοναχικές Ἀδελφότητες, τίς Ἀρχές καί τόν εὐσεβῆ Λαό τῆς Κρήτης νά συμμετάσχουν στίς ἐκδηλώσεις, οἱ ὁποῖες θά πραγματοποιηθοῦν ἐκεῖ.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος συζήτησε γιά μία ἀκόμη φορά τό μεῖζον θέμα τῆς οικονομικῆς καί κοινωνικῆς κρίσεως καί τρόπους ἀντιμετώπισεως τῶν προβλημάτων τῶν πτωχῶν συνανθρώπων μας καί ἐτόνισε τήν περαιτέρω ἀνάπτυξη δομῶν κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης, μέ τή διανομή τροφίμων, ρουχισμοῦ, φαρμάκων καί ἄλλων εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος σέ συνεργασία μέ τίς Ἀδελφότητες τῶν Ἱερῶν Μονῶν, τίς Ἐνορίες, τοὺς Ἐφημερίους, τά Ἐκκλησιαστικά Συμβούλια καί τά Φιλόπρωχα Ταμεῖα τους, τοὺς Συνδέσμους Ἐφημερίων καί τοὺς λοιπούς φορεῖς ἐκκλησιαστικῆς προσφορᾶς, ἀποφάσισε νά προεκτείνει καί νά ἐνισχύσει τίς ὑπάρχουσες σέ παγκρήτιο ἐπίπεδο φιλανθρωπικές δράσεις, τήν ὀργάνωση συσσιτίων καί τή διανομή τροφίμων, ἐνδυμάτων, φαρμάκων, γιά τήν ἐνίσχυση καί τήν ἀνακούφιση

τῶν ἐνδεῶν καί νεοπτωχῶν συνανθρώπων μας στή Μεγαλόνησο Κρήτη.

*Ἐγκαίνια τοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου
τῆς Ἱ. Μ. Μητροπόλεως Κισάμου καί Σελίνου*

Τό πρωί τῆς Τρίτης, 4 Σεπτεμβρίου, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ἐγκαίνιασε τό «Τσατσαρωνάκειο» Πολιτιστικό Πολυκέντρο τῆς Ἱ. Μ. Κισάμου καί Σελίνου, τό ὁποῖο εὑρίσκεται στήν ἔδρα τῆς Μητροπόλεως στήν Κίσαμο.

Τόν Παναγιώτατο, μετά τῆς τιμίας Συνοδείας Του, ὑποδέχθηκαν στήν εἴσοδο τῆς πόλης οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς Μεγαλονήσου, μέ ἐπικεφαλῆς τόν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπο Κρήτης κ. Εἰρηναῖο, ὁ ἐπικώριος Ἐπίσκοπος Σεβασμιώτατος κ. Ἀμφιλόχιος, ὁ Περιφερειάρχης Κρήτης, οἱ Βουλευτές τοῦ Νομοῦ, ὁ Δήμαρχος Κισάμου, Δήμαρχοι τῆς περιοχῆς, οἱ Ἀστυνομικές, Στρατιωτικές κ.α. ἀρχές τοῦ Νομοῦ ὡς καί πλῆθος κόσμου πού ἐπεφύλαξε θερμή καί ἐγκάρδια ὑποδοχή στόν Πατριάρχη τοῦ Γένους.

Μετά τόν Ἀγιασμό πού τέλεσε ὁ Παναγιώτατος, στόν καιρετισμό τοῦ ὁ Σεβ. Κισάμου καί Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιος καλωσορίζοντας τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο, σημείωσε μεταξύ ἄλλων: «Ὡς φωταυγῆς ἥλιος ἀνατέλλων ἐκ τοῦ ἀειφώτου Φαναρίου ἐφθάσατε πλησίον ἡμῶν ἐν τῇ ἐσπερίᾳ Κρήτη ἀνταποκρινόμενος εἰς τήν ταπεινήν πρόσκλησίν μας ὅπως, ἅμα τῇ Ὑμετέρᾳ, ὄλως ἰδιαζούσης σημασίας συμμετοχῆς, εἰς τήν ἐργασίας τῆς Κ.Ε. τοῦ Π.Σ.Ε., ἔλθητε εἰς τήν ἔδραν τῆς Μητροπόλεως μας διά νά τελέσητε τήν ἐγκαίνια τοῦ νεόδμητου «Τσατσαρωνάκειο Πολιτιστικοῦ Πολυκέντρου. Παραδίδομεν τό Κέντρον αὐτό εἰς τās ἀγιαζούσας τιμίας χεῖρας Σῆς διά νά τό συστήσετε ἐν Κυρίῳ, μέσα ἀπό τήν πληρότητα τῆς Πατριαρχικῆς εὐχῆς καί Πρωθυεραρχικῆς εὐλογίας Σας, καί τό παραλαμβάνομεν ἐν καινότητι κτίσεως καί ζωῆς.

Ἀνατιθέμεθα εἰς τήν ἀγιαστικήν δύναμιν τοῦ Μαφορίου Σας τήν νεκράν ἄψυχον ὕλην, διά νά μᾶς ἀντιδώρησθε οἰκοδομήν τετελειωμένην καί ἠλλοιωμένην τήν καλήν ἀλλοίωσιν τοῦ Δοτήρος παντός ἀγαθοῦ, Σωτῆρος Χριστοῦ».

Στήν συνέχεια ὁ Σεβασμιώτατος κ. Ἀμφιλόχιος ἀναφέρθηκε στίς δράσεις τοῦ Πολυκέντρου, ἑνός πολυδύναμου χώρου 2.300 τ.μ. ὁ ὁποῖος θά στεγάσει τίς Σχολές τοῦ Ὡδείου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως ὅπου φοιτοῦν περισσότεροι ἀπό 350 μαθητές, ὡς ἐπίσης καί Σχολές ἀγιογραφίας, ψηφιδωτοῦ, συμπαραστάσης γονέων, ἐκμάθησης ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν, ὡς καί ἄλλες δράσεις ὅπως: ἡ λειτουργία κοινωνικοῦ φροντιστηρίου γιά οἰκονομικά ἀδύναμους μαθητές, χῶρο πολλαπλῶν δράσεων χωρητικότητας 400 ἀτόμων, ἐκθεσιακό χῶρο ὡς καί εἰδικά διαμορφωμένο χῶρο (στούντιο) λειτουργίας διαδιδυακῆς τηλεόρασης καί ραδιοφώνου.

Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας

Ὁρθόδοξη Πρωτοβουλία γιά τή Μέση Ἀνατολή

Τή Δευτέρα 3 Σεπτεμβρίου 2012, οἱ Προκαθήμενοι τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, ἦτοι ὁ Μακαριώτατος Πάπας καί Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάπης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων καί πάπης Παλαιστίνης κ. Θεόφιλος καί ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Νέας Ἰουστινιανῆς καί πάπης Κύπρου κ. Χρυσόστομος παρέθεσαν δημοσιογραφική διάσκεψη, στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Κύπρου, προκειμένου νά ἐξηγήσουν τό ὄραμα, τοὺς στόχους τους καί τίς προσδοκίες τῆς «Ὁρθόδοξης Πρωτοβουλίας», ὑπό τό φάσμα τῶν πολιτικῶν καί τῶν κοινωνικό-οικονομικῶν ἀλλαγῶν, πού ἐξελίσσονται σήμερα, στήν εὐρύτερη περιοχὴ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς.

Ὁ Μακαριώτατος Πάπας καί Πατριάρχης κ. Θεόδωρος μεταξύ ἄλλων ἀνέφερε: «Ἡ κοινωνική καί ἠθική εὐθύνη τῆς Ἐκκλησίας βαρύνει ἰδιαίτερα στίς ἡμέρες μας πού ὁ ἄνθρωπος, ὡς πρόσωπο ἀλλά καί ὡς κοινωνία, βιώνει μέ ἔνταση, μία ἄνευ προηγουμένου κρίση. Μία κρίση πού κατέρριψε τόν μῦθο ὅτι ὁ ἄνθρωπος δύναται νά φθάσει στήν πληρότητα μέσα ἀπό τήν ἀλόγιστη ἀπόκτηση ἀγαθῶν ὑλικῶν. Μία κρίση πού κατέρριψε τόν μῦθο ὅτι ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά ἐπιτύχει τήν εὐδαιμονία μέσα ἀπό τήν ἀπεριόριστη κατανάλωση.

Πατριαρχεῖον Ἀντιοχείας

*Ἐκκλήση τοῦ Πατριάρχου Ἰγνατίου Δ΄
ὁπέρ τῆς εἰρήνης (23.7.2012)*

Λόγω τῆς συνεχιζομένης ἐμφυλίου συγκρούσεως στήν Συρία ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀντιοχείας κ. Ἰγνάτιος Δ΄ προέβη στήν ἀκόλουθη ἐκκλήση:

«Ἀπευθύνουμε ἐκκλήση πρός κάθε κατεύθυνση, ἐντός καί ἐκτός τῆς πολυπαθῆς Συρίας, νά σταματήσουν οἱ ἐχθροπραξίες ἀπ' ὅπου προέρχονται.

Ἀναρίθμητοι Ἀραβες Μουσουλμάνοι καί Χριστιανοί, ἄνδρες γυναῖκες καί παιδιά, πέφτουν θύματα ἀπό τοῦς βομβαρδισμούς.

Τά νοσοκομεῖα γέμισαν τραυματίες καί ὁ ἀνθρώπινος θρῆνος εἶναι ἀκατάπαυστος.

Οἱ Ἀραβες τῆς Συρίας, ἀνεξάρτητα ἀπό τή θρησκεία μας, ἔχουμε δικαίωμα νά ζήσουμε στόν τόπο μας εἰρηνικά καί δημιουργικά.

Τοῦς δεκαπέντε τελευταίους μῆνες εἶναι ἀμέτρητες οἱ ἀνθρώπινες ζωές πού χάθηκαν καί πολυπληθεῖς ὅσοι ἐγκατέλειψαν τήν πατρίδα μας πρόσφυγες σέ ἄλλες χώρες.

Οἱ Χριστιανοί μας ἔχασαν τά χωριά τους, τίς πόλεις τους, τήν περιουσία, τοῦς ἱεροῦς ναοῦς καί τίς οἰκογένειες τους μέσα στά ἐρείπια τῶν συγκρούσεων.

Καλοῦμε ὅλους τοῦς Σύρους, στό ὄνομα τοῦ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ, νά συμφωνήσουν νά ζήσουμε συμφιλιωμένοι μεταξύ μας στήν εὐλογημένη δική μας Συρία.

Προσβλέπουμε παράλληλα στοῦς Διεθνεῖς Ὄργανισμούς καί τή Διεθνή Κοινότητα νά κατανοήσουν τήν ἰδιαιτερότητα τῆς χώρας μας καί νά ἐγγυηθοῦν γιά τήν εἰρήνη, τή σταθερότητα καί τήν καταλλαγῆ.

Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν

*Ὁμιλία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας
κ. Ἀναστασίου γιά τήν κρίση*

Γιά τά αἷτια καί τά ἀποτελέσματα τῆς οἰκονομικῆς κρίσης μίλησε ὁ ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου καί πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος στήν Κεντρική Ἐπιτροπή τοῦ Παγκόσμιου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, πού συνεδρίασε τίς πρώτες ἡμέρες τοῦ Σεπτεμβρίου στήν Ὁρθόδοξη Ἀκαδημία Κρήτης στό Κολουμπάρι Χανίων.

Ὁ κ. Ἀναστάσιος μιλώντας γιά «τήν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου πού ὑπεχώρησε δίνοντας τήν ἔμφαση στήν ἀπόλυτη ἐλευθερία τῆς ἀγορᾶς», δέν χαρίστηκε οὔτε στήν Ἐκκλησία καί τό πλήρωμά της, καταλογίζοντάς τους «ἀσυνεπῆ πρός τίς ἀρχές τοῦ Εὐαγγελίου στάση, μέ τή μικρή ἢ μεγάλη συμμετοχή τους στήν ἀδικία καί τήν κοινωνική διαφθορά».

Μάλιστα ἀργότερα, ὅταν εἶχε ὀλοκληρώσει τήν ὁμιλία του, στή «βροχή» ἐρωτήσεων τῶν ξένων δημοσιογράφων πού παρακολουθοῦν τίς ἐργασίες, δέν δίστασε νά μιλήσει ἀναλυτικότερα καί μέ μεγαλύτερη σαφήνεια γι' αὐτές τίς εὐθύνες, οἱ ὁποῖες δέν εἶναι ἴδιες γιά ὅλους, οὔτε γιά ὅλες τίς Ἐκκλησίες. Ὅπως παρατήρησε χαρακτηριστικά «εἶναι διαφορετική ἡ εὐθύνη τῆς Ἐκκλησίας σέ χώρες πού δανείζονται μέ ἐπιτόκιο 1% καί μετά δανείζουν μέ 6% καί διαφορετική σέ χώρες πού ἔμαθαν νά ζοῦν μέ δανεικά, ξεχνώντας τίς ἀξίες τους».

Ἀπό τό βῆμα τῆς συνέλευσης, ἡ ὁποία διεξάγεται ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καί εἶναι προπαρασκευαστική τῆς μεγάλης συνέλευσης τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν πού θά γίνει τό 2013 στήν Κορέα ὁ κ. Ἀναστάσιος μίλησε γιά ἐμπόρους τοῦ χρήματος, ὑπεύθυνους γιά τήν ὑποδούλωση ὀλόκληρων λαῶν.